

MECLİS

HABER DERGİSİ

MAYIS - HAZİRAN 2022

SAYI: 260

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Resmî Yayın Organı

19 MAYIS

ATATÜRK'Ü ANMA,
GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI
kutlu olsun

TBMM ADINA YAYIN SAHİBİ

Prof. Dr. Mustafa Şentop
TBMM Başkanı

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Mehmet Ali Kumbuzoğlu
Genel Sekreter

YAYIN YÖNETMENİ

Dr. Necati Sungur
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanı

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Rafiye Cerioğlu
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkan Yrd.

KATKIDA BULUNANLAR

Av. İsmail Aydos
Doç. Dr. Şeref İba

EDİTÖR

Fitnet Banu Doğan
Miray Ekeyilmaz

HABER MERKEZİ

Bahar Demir
Muhammed Fatih Kılıç
Ali Kişi
Salih Akbaşoğlu
Elif Güner

TARİHTE BU AY

Dr. Fatih Tetik

FOTO MUHABİRLERİ

Ahmet Okur
Edip Kurt
Elif Arıcı
Enver Naci Şahinci
Erhan Cankurtaran
Muhammed Fatih Özcan
Orhan Karslı
Umut Köseoğlu

TASHİH

Süleyman Ümit Yazgan
Hamit Kaya

GRAFİK

Demet Çınar
Zeynep Ayşe Tarhan

BASKI YERİ

TBMM Basımevi

MECLİS HABER DERGİSİ

Telefon: +90 312 420 69 14 - 420 86 15
Faks: +90 312 420 68 88

Meclis Haber Dergisi artık "Turkcell Dergilik" ve Türk Telekom "e-dergi" uygulamalarından da takip edilebilecek.

www.tbmm.gov.tr
www.meclishaber.gov.tr
meclishaberdergisi@tbmm.gov.tr
twitter.com/tbmmresmi
facebook.com/TBMMresmi

İÇİNDEKİLER

4

19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

12

TBMM BAŞKANI ŞENTOP AZERBAYCAN'DA EİTPA GENEL KONFERANSI

42

YASSIADA MAHKEMESİ YARGILANIYOR TEMALİ ANMA PROGRAMI

KÜRESEL PARLAMENTER GÖÇ KONFERANSI

18

48

ATATÜRK HAVALİMANI MİLLET BAHÇESİ İLK FIDAN DİKİM TÖRENİ

TÜRKPA GENEL KURUL TOPLANTISI

30

BAĞLANTISIZLAR HAREKETİ PARLAMENTER AĞI KONFERANSI

36

50

VII. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

52

TBMM BİSİKLET TANITIM TURU PROGRAMI

“FÜREYA KORAL SERGİSİ”

58

60

DANIŞTAYIN 154. KURULUŞ YIL DÖNÜMÜ

64

TBMM BAŞKANI ŞENTOPTAN ÖZEL GÜN MESAJLARI

66

SAYIŞTAYIN 160'INCI KURULUŞ YIL DÖNÜMÜ

68

SAÜFEST AÇILIŞ TÖRENİ

60. TBMM KOŞUSU

172

FRANSA-TÜRKİYE DOSTLUK GRUBU BAŞKANI REQUIER.....	56
KIRGIZİSTAN PARLAMENTO HEYETİ.....	62
ABD VE KANADALI MÜSLÜMAN KANAAT ÖNDERLERİ.....	72
“VAN'DA KATLİAM, YIKIM, İŞGAL: TEHCİRE GİDEN YOL” SEMPOZYUMU.....	74
KUZEY MAKEDONYA DIŞİŞLERİ BAKANİ OSMANİ.....	76
“YUNANİSTAN TARAFINDAN ANADOLU'DA İŞLENEN İNSANLIK SUÇLARI” SEMPOZYUMU.....	80
BEYKOZ 15 TEMMUZ ŞEHİTLER MEYDANI AÇILIŞI.....	84
KKTC BAŞBAKANI ÜNAL ÜSTEL.....	86
TÜRK DÜNYASI BELEDİYELER BİRLİĞİ (TDBB) 6. OLAĞAN GENEL KURULU.....	94
EGE DENİZİ'NDEKİ GERİ İTMELER VE BOĞULAN İNSAN HAKLARI RAPORU.....	98
“ÜLKEMDEN RENKLER” RESİM SERGİSİ.....	104
ŞEHİT MUSTAFA CAMBAZ FOTOĞRAF YARIŞMASI ÖDÜL TÖRENİ.....	106
MALEZYA TEMSİLCİLER MECLİSİ BAŞKANI HARUN.....	108
TRT BALKAN DİJİTAL HABER PLATFORMU.....	110
AVUSTURYA ULUSAL MECLİSİ BAŞKANI SOBOTKA.....	112
KÜBA ULUSAL MECLİSİ BAŞKAN VEKİLİ MACHADO.....	112
KKTC-TÜRKİYE DOSTLUK GRUBU BAŞKANI CANALTAY.....	113
CEZAYİR-TÜRKİYE PARLAMENTOLARARASI DOSTLUK GRUBU BAŞKANI GUESRİ.....	113
YASAMA İSTATİSTİKLERİ.....	116
TARİHTE BU AY.....	124
YASAMA TARİHİ.....	136
MÜSİLAJ VE İMARA İLİŞKİN DÜZENLEMELER İÇEREN KANUN TEKLİFİ.....	146
TBMM KOMİSYONLARININ ÇALIŞMALARI.....	148
SAĞLIK ÇALIŞANLARININ MALİ HAKLARININ İYİLEŞTİRİLMESİNİ İÇEREN KANUN TEKLİFİ.....	156
6. YARGI PAKETİ.....	157
KADINA VE SAĞLIK ÇALIŞANLARINA ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ.....	166
AVUKATLIK KANUNU İLE TÜRK BORÇLAR KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK TEKLİFİ.....	167
EKONOMİYE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ.....	167
İSTANBUL FİNANS MERKEZİ KANUNU.....	170
TİM VE İHRACATÇI BİRLİKLERİNE YÖNELİK KANUN TEKLİFİ.....	171
KAMU YAYINCILIĞI DALINDA TBMM'YE ÖDÜL.....	175

19

MAYIS

**ATATÜRK'Ü ANMA,
GENÇLİK VE SPOR
BAYRAMI**

**Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu,
81 il ve KKTC'den gelen temsilci gençler ile
11 ülkeden 20 gencin yanı sıra sporcular, Bakanlık personeli ve
Federasyon temsilcileriyle
Anıtkabir'in önünde hatıra fotoğrafı çekti.**

DEVLET ERKÂNI ANITKABİR'DEKİ TÖRENE KATILDI

Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, beraberindeki heyetle 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle Anıtkabir'de düzenlenen törene katıldı.

Bakan Kasapoğlu başkanlığındaki heyet, Aslanlı Yol'dan geçerek Atatürk'ün mozolesine yürüdü. Kasapoğlu'nun, mozoleye çelenk bırakmasının ardından saygı duruşunda bulunuldu, ardından İstiklal Marşı okundu.

Bakan Kasapoğlu, buradaki törenin ardından Misak-ı Millî Kulesi'ndeki Anıtkabir Özel Defteri'ni imzaladı. Gençlik ve Spor Bakanı Kasapoğlu, Anıtkabir Özel Defteri'ne şunları kaydetti: "Aziz Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna giden yolda ilk meşaleyi yaktığınız 19 Mayıs tarihini gençlerimizle birlikte yine coşku ve heyecanla kutluyoruz. Bir asır önce, hürriyetimiz uğruna mücadele

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla vatandaşlar Anıtkabir'i ziyaret etti.

verdiğiniz bu topraklarda, biz de bugün aynı ruhla Cumhuriyetimiz ve istikbalimiz için çalışıyoruz. Türkiye'nin ve gençlerimizin geleceğini yine gençlerle beraber inşa ediyoruz. Gururla ifade etmek isterim ki, 'Bütün ümidim gençliktedir.' diyerek işaret ettiğiniz Türkiye Cumhuriyeti'nin evlatları, bugün yalnız ülkemizin değil, sahip oldukları adalet, vicdan ve merhamet gibi erdemlerle bütün insanlığın ümididir. Daha güçlü Türkiye idealine işte bu iftihar vesilesi gençlerimizle yürüyor ve yarınlara umutla bakıyoruz. 'En büyük eserim.' dediğiniz Türkiye Cumhuriyeti'nin bir ferdi olmanın onuru ve minnettarlığıyla sizi ve kahraman silah arkadaşlarınızı

rahmetle, hürmetle anıyorum. Aziz emanetiniz emin ellerde. Ruhunuz şâd olsun."

Kasapoğlu, Anıtkabir Özel Defteri'ni imzalamasının ardından 81 il ve KKTC'den gelen temsilci gençler ile 11 ülkeden 20 gencin yanı sıra sporcular, Bakanlık personeli ve Federasyon temsilcileriyle Anıtkabir'in önünde hatıra fotoğrafı çekti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı Programı'nda konuştu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Büyük Ankara Camii Kültür ve Kongre Merkezinde gerçekleştirilen, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı Münasebetiyle İstiklal Türküleri Lansmanı ve Temsilci Gençler ile Milli Sporcuların Buluşma Programı'na katılarak konuşma yaptı.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'IN 19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI MESAJI

Cumhurbaşkanı Erdoğan 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla bir mesaj yayımladı:

“Aziz Milletim...İstikbalimizin umudu, aydınlık yarınlarımızın teminatı kıymetli gençler...

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramınızı en içten dileklerle kutluyorum.

Gazi Mustafa Kemal'in, Türk gençliğine armağan ettiği 19 Mayıs, milletimizin azim ve bağımsızlık aşkının dünyaya ilan edildiği, içimizdeki direniş ruhunun yeniden canlandığı bir tarihtir.

19 Mayıs 1919'da Türk milleti, sömürgeci işgal kuvvetlerine

karşı bir ve beraber olarak ayağa kalkmış, son ve ebedî devletimiz Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu için topyekûn bir mücadeleye girişerek destansı kahramanlıklar sergilemiş, nihayetinde kutlu bir zafere erişmiştir.

Bugün de tarihimizden aldığımız güç ve bağımsızlık ruhuyla geleceğe yürüyor, Türkiye'nin kalkınmasını ve büyümesini engellemek isteyenlere karşı amansız bir mücadele veriyoruz.

Büyük ve güçlü Türkiye'yi inşa etme heyecanımızı sürekli canlı tutarken, bu yolda en önemli imkânımız olarak gördüğümüz gençlerimizi her alanda destekliyor, onlara fırsatlar sunuyoruz.

Ülkemiz geliştikçe elbette gençlerimiz için daha çok imkân ve fırsat da beraberinde gelecektir.

Millî şuur ve karakter sahibi gençlerimiz için tüm gücümüzle çalışıyor, Türk gençliğinin potansiyeline güveniyoruz.

Ulusal, bölgesel ve küresel gelişmeler karşısında Türk gençlerinin ortaya koyduğu vizyon ve gayret ülkemizin geleceği adına umudumuzu tazelememize vesile oluyor.

Türkiye'de eğitimden spora, güvenlikten siyasete, ticaretten sanata kadar her alanda gençlerimizi ön safta görmekle iftihar ediyoruz. Ülkemizin 2023 hedefleri ve 2053 vizyonunu hayata geçirmek için gençlerimizle birlikte yol yürümeyi sürdüreceğiz.

Bu düşüncelerle 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı tekrar kutluyor, başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere Kurtuluş Savaşımızın bütün kahramanlarını saygıyla anıyorum.”

**TBMM BAŞKANI ŞENTOP'UN
19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA,
GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI
KUTLAMA MESAJI**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla bir mesaj yayımladı:

"Aziz Milletim,

Sevgili Gençler,

Gazi Mustafa Kemal liderliğinde teşkilatlanan milletimizin "Ya İstiklal Ya Ölüm!" diyerek 19 Mayıs 1919'da, Samsun'dan başlattığı kutlu mücadelenin 103'üncü yıl dönümünü idrak ediyoruz.

19 Mayıs 1919, emperyalistlerin, milletimize yönelik tarihî kin ve düşmanlıklarının bir tezahürü olan, vatanımızı işgal ve ilhak emellerine karşı, yeniden var oluş destanımızın yazılmaya başlandığı gündür.

Millî Mücadele'yi hayata geçiren, kadim tarihinde hürriyet için kaniyla, canıyla bedel ödemekten hiçbir zaman çekinmemiş milletimize önderlik ederek zafere ulaştıran Gazi Mustafa Kemal

Atatürk'ü ve silah arkadaşlarını rahmet ve minnetle anıyor, bu ülkeyi bizlere ebedî vatan kılan bütün şehedayı ve gazileri tazimle yâd ediyorum. Ruhları şâd olsun.

19 Mayıs 1919'da çıkılan yol uzun ve çetindi. Düşmanlar, modern silahlarla teçhiz edilmiş büyük ordulara sahipti. Uzun yıllardır aynı düşmanlarla farklı cephelerde mücadele etmekte olan milletimiz, fakir, yorgun ve bitkindi. Bütün bu olumsuz şartlar altında dahi dayanılacak tek yerin aziz milletimiz olduğunu bilen Gazi Mustafa Kemal ve silah arkadaşları, 19 Mayıs 1919'da sine-i millete dönmüşlerdir. Bu haklı mücadelenin, ancak ve ancak 'Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.' düsturuna sonuna kadar bağlı kalınarak kazanılacağına inanmışlardır. Bu inanç, nihayetinde tarihimize şanlı bir zafer olarak nakşedilmiştir; Millî Mücadele'nin neticesinde menzile varılmış, düşman, yurdumuzdan tasfiye edilmiştir.

19 Mayıs 1919'daki tam bağımsızlık ruhu, bugün de dipdiri ayakta dur ve Türkiye millî meselelerindeki

kararlılığıyla, ilkeli ve sağlam duruşuyla dostlarına güven ve ilham vererek istikbale yürümeye devam etmektedir.

Milletler ve devletler arasındaki hak ve adalet mücadelesi insanlık tarihi kadar eskidir; bugün olduğu gibi gelecekte de devam edecektir. Bu sebeple bizim de millî mücadelemiz, yeniden büyük Türkiye davamız ilelebet devam edecek bir ülküdür. Gençlerimizin bu büyük mücadelenin önemini idrak ederek, bu ruh ve şuurla hayata bakmakta olduğunu biliyorum. Millî Mücadelemizin miladı 19 Mayıs, imkânsızlıklar içinde olsak dahi var olma azmimizin ve istikbale umutla, inançla, kararlılıkla bakarak harekete geçme irademizin somut göstergesi olduğu için gençlerimize armağan edilmiş bir bayramdır.

Bu düşüncelerle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Millî Mücadelemizin bütün kahramanlarını bir kere daha saygıyla anıyor, yarınlarımızın teminatı olan gençlerimizin ve aziz milletimizin 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı tebrik ediyorum."

SIYASİ PARTİ GENEL BAŞKANLARINDAN 19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI MESAJLARI

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GENEL BAŞKANI KEMAL KILIÇDAROĞLU

"Gazi Mustafa Kemal Atatürk, bu eşsiz günü hediye ettiği gençlerimize, geleceğimizi de emanet etmiştir. Gençlerimizin de bu inançla hareket etmesi, 'Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.' ilkimizden taviz vermeden, ülkemizin yarınlarını inşa etmesi gerekir. Dün Samsun'da bağımsızlık, bugün Adana'da 'hak, hukuk ve adalet' mücadelesi veren gençlerimizi, hiçbir kuvvetin yıldıramayacağı bilinmelidir. İnaniyorum ki onlar, aynı azim ve kararlılıkla, Cumhuriyetimizi demokrasi ile

taçlandıracağımız yarınların da yılmaz savunucusu olacaktır. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlu olsun!"

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GENEL BAŞKANI DEVLET BAHÇELİ

"Cumhuriyetimizin kurucusu Büyük Atatürk, 'Türk gençliğine terk edip bıraktığımız vicdanî emanet, yalnız ve daima galip olmaktır ve eminim daima galip olacaksınız.' sözüyle gençliğe olan güvenini, 'Bütün ümidim gençliktedir.' sözüyle de beklentilerini dile getirmiştir. İnaniyorum ki, fırsat buldukları ölçüde ve kendilerine olan toplumsal güveni fark ettikleri takdirde, bizim gençliğimizin başaramayacağı hiçbir şey yoktur. Türkiyemizin ve insanlarımızın layık oldukları mutlu,

müreffeh ve güçlü bir ülkeye kavuşmamız da gençliğimizle olacaktır. Bu düşüncelerle, Büyük Atatürk'ün, mukaddes vatanımızın bölünmez bütünlüğü yolunda, kurtuluş mücadelesini başlattığı bu anlamlı günün yıl dönümünde, bütün vatandaşlarımızın ve gençlerimizin bayramını kutluyor, gazilerimizi ve şehitlerimizi şükranla, minnetle ve rahmetle anıyorum."

İYİ PARTİ GENEL BAŞKANI MERAL AKŞENER

"Ey Türk istikbalinin evladı! Daha 25 yaşında, Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kuran Mustafa Kemal Atatürk'ü hatırla! Samsun'da atılan o ilk adımı, 1919 Ruhunu hatırla! Hatırla ki; onlardan güç alasın. Emanetine sahip çıkasın. Umudun ateşi olasın. Mankurtlaşmış ruhlar etrafını kuşatsa da damarlarındaki asil kanı asla unutma. Sen, Cumhuriyetin esas sahibi ve bekçisi! Kim olduğunu hatırla! Gücünü hatırla! Hatırla, hatırla, hatırla!"

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI ERKAN BAŞ

"Emperyalist işgale karşı yoksul Anadolu halklarının başlattığı, Mustafa Kemal Atatürk ile mücadele arkadaşlarının öncülüğünde bağımsızlığa ulaşan direnişi selamlıyoruz."

DEMOKRAT PARTİ GENEL BAŞKANI GÜLTEKİN UYSAL

"Bugünü kendine doğum günü bilen, Cumhuriyetimizin Kurucusu, Milletimize azmin ve kararlılığın ne büyük bir kudret olduğunu liderliği ile gösteren Atatürk'ü, kendisine yârenlik eden, inancını paylaşan cümle büyüklerimizi ve şehitlerimizi rahmetle ve en içten minnetle anıyoruz."

MEMLEKET PARTİSİ GENEL BAŞKANI MUHARREM İNCE

“Umudumuz, yarınlarımız, gençler, evlatlarımız; 19 Mayıs, ‘Ya İstiklal Ya Ölüm’ diyenlerin modern Türkiye Cumhuriyeti için Samsun’a geldikleri gündür. Bize her yer Samsun, her gün 19 Mayıs’tır. 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramımız kutlu olsun.”

BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA DESTİCİ

“Büyük Türk Milleti’nin 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı’nı kutluyor; Kurtuluş Savaşımızı zaferle sonuçlandırıp bize bu aziz vatani ve devleti emanet eden Gazi Mustafa Kemal Paşa, kahraman silah arkadaşları ile şehitlerimizi, gazilerimizi rahmetle, saygıyla anıyorum.”

DEMOKRASİ VE ATILIM PARTİSİ GENEL BAŞKANI ALİ BABACAN

“Tüm gençlerin 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı’nı kutluyor, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü minnetle anıyorum. Gençlerin her türlü imkâna rahatça ulaşabildiği bir Türkiye’nin önünde duracak hiçbir güç tanımıyorum. Bunun için öncelikle özgürlüğe demir atacağız.”

SAADET PARTİSİ GENEL BAŞKANI TEMEL KARAMOLLAOĞLU

“Aziz milletimizin ve de değerli gençlerimizin 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı’nı tebrik ediyorum. Gazi Mustafa Kemal başta olmak üzere, Millî Mücadelemizin tüm kahramanlarını ve bu ülke için can vermiş bütün şehit ve gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.”

YENİLİK PARTİSİ GENEL BAŞKANI ÖZTÜRK YILMAZ

“Yüce Atam, senin açtığın bu aydınlık yolda ilerleme azim ve kararlılığındayız. Başaracağız! 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlu olsun.”

ZAFER PARTİSİ GENEL BAŞKANI ÜMİT ÖZDAĞ

“19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı için Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün huzurunda, Ata’sını yalnız bırakmayan Türk Milleti ile birlikte Anıtkabir’deydik. Bu vesile ile Millî Mücadele’nin ölümsüz kahramanlarını saygıyla yâd ediyor, Türk Gençliğinin bayramını kutluyorum.”

TBMM BAŞKANI ŞENTOP AZERBAYCAN'DA

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Bakü'de 16-18 Mayıs'ta düzenlenen Ekonomik İş Birliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA) 3. Genel Konferansı'na katıldı.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, beraberindeki heyetle Azerbaycan'ın başkenti Bakü'ye gitti.

Ekonomik İş Birliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA) 3. Genel Konferansı'na katılmak üzere Bakü'ye giden Şentop'u, Haydar Aliyev Havalimanı'nda Azerbaycan Millî Meclisi Başkan Vekili Ali Hüseyinli, Türkiye-Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ehliman Emiraslanov, Türkiye'nin Bakü Büyükelçisi Cahit Bağcı ve Azerbaycan'ın Ankara Büyükelçisi Reşat Memmedov karşıladı.

Şentop'a Azerbaycan ziyaretinde AK PARTİ İstanbul Milletvekili ve Türkiye-Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Şamil Ayrım, AK PARTİ İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı,

AK PARTİ Niğde Milletvekili Yavuz Ergun ve CHP Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu eşlik etti.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, EİTPA 3. Genel Konferansı'na katılmak üzere gittiği Azerbaycan'da ilk olarak Millî

Meclis Başkanı Sahibe Gafarova ile görüştü.

Şentop, görüşmede yaptığı konuşmada Azerbaycan'da olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek Bakü'de kendisini evindeymiş gibi hissettiğini söyledi.

Türkiye ile Azerbaycan arasındaki ilişkilerin, dünyada başka iki ülke arasında benzeri olmayan ilişkiler mahiyetinde olduğunu vurgulayan Mustafa Şentop, "tek millet, iki devlet" sözlerinin soyut slogandan ibaret olmadığını kaydetti.

Rize-Artvin Havalimanı açılışında Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in Türkiye'de bulunduğunu hatırlatan Şentop, "Uluslararası platformlarda da daima beraberiz. İnşallah bu ziyaret vesilesiyle de ilişkilerimizi daha da geliştirecek görüşmeler yapacağız. Parlamentolarımız arasındaki ilişkiler de çok güçlü, hatta bunları, komşu başka ülkeleri de dahil ederek geliştirmeye çalışıyoruz. Yakın zamanda Türkiye-Gürcistan-Azerbaycan dış ilişkiler komisyonları üçlü toplantısını gerçekleştireceğiz.

Böylece ilişkilerimiz sadece iki ülke arasındaki ilişkiden ibaret kalmayıp bölge barışına, istikrarına büyük katkılar sunan bir mahiyet kazanacaktır." ifadelerini kullandı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, ziyaretin ardından Bakü'deki şehitlikleri ziyaret etti.

Şentop, Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Sahibe Gafarova ve konferans katılımcısı diğer yetkililerle ziyaret ettiği merhum Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in mezarına çelenk bıraktı. 20 Ocak şehitlerinin defnedildiği Şehitler Hiyabanı'nı da ziyaret eden Şentop ve beraberindekiler,

buradaki Ebedî Ateş Anıtı'na da çelenk koydu.

Şentop, daha sonra Bakü Türk Şehitliği'ne geçerek anıta çelenk bıraktı. Temsilî şehit mezarlarına çiçek bırakan Şentop, şehitliğin Anıt Defteri'ne şunları yazdı:

"Aziz şehitlerimiz, Türk milletinin yiğit evlatları, 104 yıl önce bu toprakları kendi öz vatanınız gibi savunmak için Azerbaycanlı kardeşlerinle birlikte omuz omuza şehadet makamına eriştiniz. İstiklal ve hürriyet uğruna feda ettiğiniz canlarınızla Azerbaycan'a bu vatani muhkem kıldınız. Kanlarınızla suladığınız bu topraklarda yeşeren genç fidanlar, bugün aynı irade ve maneviyatla o gün sizlerin elinde

yükselen bayrağı daha yukarılara çekme çabasıındadırlar.

Şahs-ı maneviniz, uzun yıllar sonra 44 günlük Vatan Muharebesi'nde ülkelerini işgalden kurtarmalarında Azerbaycan askerlerine de ışık tuttu, moral, azim ve güç verdi. Biz de sizlerin mirasını yüreğinde yaşatan kudretli ve asil Türk milletinin temsilcileri olarak mukaddes emanetinize sahip çıkmak için buradayız. Ortak tarih, şuur ve kardeşlik uğruna bu diyarlara kabirlerinle bastığınız mühür ilelebet payidar kalacaktır. Muazzez hatıranız geçmişte olduğu gibi gelecekte de nesillerimize rehber olacaktır. Ulvi istirahatgâhınızda huzur ve iftiharla uyuyunuz. Allah'ın rahmeti üzerinizdir. Ruhlarınız şad olsun."

**TBMM BAŞKANI ŞENTOP,
BAKÜ'DE EİTPA GENEL
KONFERANSI'NDA KONUŞTU**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Azerbaycan'da düzenlenen EİTPA "Pandemi Sonrası İş Birliği: Toparlanma Sürecinde Zorluklar ve Fırsatlar" başlıklı 3. Genel Konferansı'nda konuşma yaptı.

Konferansın üye ülkeler ile bölgenin istikrar ve kalkınması için önemli bir mihenk taşı olması temennisinde bulunan Şentop,

TBMM olarak bölgede istikrarın sağlanmasına, ekonomik ve sosyal kalkınmanın sürdürülebilir bir minvalde kök salmasına, bölgenin tüm boyutlarıyla kalkınmasını teşvik edecek ekonomik entegrasyon ve iş birliği gayretlerine topyekûn destek vermeye her zaman hazır olduklarını vurguladı.

Mustafa Şentop, Türkiye olarak parlamentolar arası ilişkilerin güçlendirilmesine önem verdiklerini belirterek, parlamenter diplomasinin

bölgesel entegrasyon ve kalkınma yolundaki çalışmalara da önemli katkı sağlayacağını ifade etti.

Covid-19'un küresel düzeyde derin sosyal, ekonomik, insani ve siyasi tahribata yol açtığını hatırlatan Şentop, salgının milyonlarca insanın hayatı, geçim kaynakları ve küresel ekonomi için büyük bir tehdit olduğunu ve olmaya da devam ettiğini kaydetti.

Şentop, şu değerlendirmede bulundu:

"Salgın aynı zamanda hepimizin sağlığının, refahının ve mutluluğunun birbirine ne derece bağlı olduğunu net bir şekilde göstererek bütün insanlığın kader ortaklığı bilinciyle hareket etmesinin önemini ortaya koydu. Kısaca, insanlığın selametini etkileyen sorunlarımızın ortak olduğunu anladığımız gibi bunlara karşı üretilecek çözümlerin de ancak ve ancak müşterek bir yaklaşımla başarıya ulaşabileceğini kavradık. Uluslararası dayanışma, iş birliği ve koordinasyon, tarihte hiç olmadığı kadar temel öncelik haline geldi. Bu zorlu süreç, hiç kimseyi dışarıda bırakmadan, çok daha etkin ve kapsayıcı bölgesel ve uluslararası bir iş birliğinin ve dayanışmanın gerekliliğini hepimize gösterdi. Bu süreç aynı zamanda parlamentoların ve parlamenter diplomasinin ne kadar önemli olduğunu da ispatladı."

Salgınla mücadele için alınan kararların yasalarla desteklenmesi, tedbirlerin sosyal yönlerinin gözetilmesi, mali kaynakların adil ve kırılğan toplum kesimlerinden başlayarak dağıtılmasına özen gösterilmesi zaruretinin artık net şekilde görüldüğünü

ve konuşulduğunu aktaran Şentop, "Türkiye olarak salgınla mücadelede en başından beri çok taraflılığın önemini vurguluyoruz. Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler, G-20, MIKTA, Dünya Sağlık Örgütü ve diğer uluslararası platformlardaki çalışmalara önemli katkılar sunduk. İş birliği ve dayanışma ruhu ile 'Ümitsizliğin ardında nice ümitler var, karanlığın ardında nice güneşler var.' sloganıyla 161 ülke ve 12 uluslararası kuruluş yardım ulaştırarak destek olduk. Salgın sürecinde ihtiyacı olan ülkelere gerek aşının gerek diğer tıbbi malzemelerin temini için bütün imkânlarımızla çalışmaya devam ediyoruz." dedi.

TBMM Başkanı Şentop, salgının hem gelişmiş hem gelişmekte olan ülkeleri pek çok açıdan olumsuz etkilediğine ve etkilemeye devam ettiğine, 520 milyondan fazla kişinin virüse yakalandığına ve 6 milyon 300 bin kişinin hayatını kaybettiğine dikkati çekerek, göç, işsizlik, aşırı yoksulluk ve açlığın her zamankinden daha güçlü bir tehdit haline dönüştüğünü, adaletsizlik ve eşitsizlik sorununun salgınla birlikte daha da derinleştiğini anlattı.

Ukrayna'daki savaşın da etkisiyle gıda güvenliği sorununun ve yükselen enerji fiyatlarının ciddi bir risk haline geldiğini hatırlatan Şentop, şunları söyledi: "Küresel salgının olumsuz yansımaları ile mücadele ederken tedarik zincirlerinin açık tutulması, yoksulluk ve açlık sorunlarıyla mücadeleye katkı sağlayacak ulaşım ve taşımacılık kanallarının işlerliğinin korunması, ticaretin kolaylaştırılması ve bu amaçla gerekli altyapının inşa edilerek bölgemizde entegrasyonun güvenli ve istikrarlı bir şekilde tekâmülü için daha güçlü ve

**TBMM Başkanı
Şentop:
"EİTPA üyeleri
olarak biz de yakın bir
diyalog ve eşgüdüm
halinde hareket ederek
uluslararası sistemin
ve kuruluşların
günümüz meselelerine
daha adil ve insani
bir perspektiften
yaklaşabilmesi için
mücadele etmeliyiz."**

kararlı adımlar atılmalıdır. Küresel tehditlerle etkin, dengeli, çok boyutlu ve kapsayıcı bir mücadele yürütülmesi önem taşımaktadır. Bu noktada, mevcut uluslararası kuruluşların demokratik, çoğulcu, dönemin gerekliliklerine uygun ve karşı karşıya olduğumuz sorunlara çözüm üretebilecek bir reforma tabi tutularak sağlam bir yapıya kavuşturulmalarına duyulan ihtiyaç açık bir şekilde karşımızda durmaktadır."

Mustafa Şentop, dünün paradigmalarıyla kurulan, çifte standartları rutin hale getiren ve belli ülkelerin menfaatlerini merkeze alarak inşa edilen uluslararası kurum ve kuruluşların mevcut yapısıyla, insanlığın bugün karşı karşıya kaldığı krizleri anlaması ve bu krizlere insani, vicdanî, adil ve sürdürülebilir çözümler üretmesinin mümkün olmadığını vurguladı.

Yeni dünyanın, herkesi kucaklayan, anlayabilen ve

onların derdiyle hemhal olabilecek anlayışa ve donanıma sahip kurumlara ve politikalara ihtiyacı olduğunu aktaran Şentop, şu değerlendirmede bulundu:

"Bu noktada, EİTPA üyeleri olarak biz de yakın bir diyalog ve eşgüdüm halinde hareket ederek uluslararası sistemin ve kuruluşların günümüz meselelerine daha adil ve insani bir perspektiften yaklaşabilmesi için mücadele etmeliyiz. Bunun için öncelikle kendi aramızdaki istişare mekanizmalarını ve iş birliği platformlarını daha etkin, kapsayıcı ve güçlü bir yapıya kavuşturmalıyız. Bölgemizdeki sorunlarla mücadele etmenin yolu, bu meseleleri küresel aktörlerin müdahalelerine terk etmekten ziyade, bölgesel kuruluşları etkin hale getirmekten geçiyor. Zira, küresel aktörler öncülüğünde gerçekleştirilen müdahalelerin bölgesel sorunlara çözüm sunması bir yana, problemleri daha da derinleştirdiği, daha fazla ölüme, acıya, gözyaşına, zorunlu göçe, zorla yerinden edilmelere, ekonomik ve toplumsal krizlere ve istikrarsızlığa yol açtığı açıkça ortada. Yakın coğrafyamız maalesef bunun örnekleriyle dolu."

Meclis Başkanı Şentop, 20. ve 21. yüzyılda, küresel aktörlerin insani değerlerden, erdemden, adaletten, hakkaniyetten, samimiyetten yoksun, tamamen kendi çıkarlarını maksimize etme güdüsüyle ve emperyalist sömürü zihniyetiyle yaptıkları müdahalelerin hiç kimseye, hiçbir bölgeye herhangi bir faydası olmadığını, bu müdahalelerin hiçbir yere, hiçbir ülkeye istikrarı, barışı ve huzuru getirmediğini hatırlatarak, "Bilakis, mevcut sorunları daha da derinleştirdi, yeni sorunların ve krizlerin vuku

bulmasına ve bunların kalıcı şekilde yerleşmesine neden oldu. Artık bundan bir ders çıkartmak gerekmiyor mu? Tam da bu nedenle, bölgemizdeki sorunları bölgenin gerçeklerine ve sahip olduğumuz ortak inanç ve kültürün değerlerine uygun olarak, sömürü kültürü ve zihniyetine karşı durarak hakkaniyet ilkesine göre kalıcı bir şekilde çözmemiz ve bunun için mücadele etmemiz hepimizin öncelikli vazifesidir.” ifadelerini kullandı.

Krizlerin en büyük mağdurunun bölge insanları ve halkları olduğunu, krizlerin ve müdahalelerin en büyük maliyetini bölge insanlarının ödediğini söyleyen Şentop, “Bu bağlamda, söz konusu sorunları çözecek olanlar da bu coğrafyanın evlatlarıdır, bölgesel aktörlerdir, bölgesel kuruluşlardır. Bizler burada, bu imkânlar üzerinde durmalı, bunun için gayret sarf etmeliyiz. Libya’da, Irak’ta, Afganistan’da, Yemen’de ve daha birçok ülkede yaşanan insani krizlere merhem olunması, Filistin’de, Suriye’de, Arakan’da, Cammu Keşmir’de masum insanların maruz kaldığı şiddetin, zulmün ve saldırıların durdurulması ve bu insanların acılarına sebebiyet verenlerin adalet önünde hesap vermeleri sağlanmalıdır. Bunun için uluslararası kamuoyunda daha etkin bir mücadele sergilemenin yolu öncelikle kendi aramızdaki birliğin, dayanışmanın, karşılıklı saygı ve güvenin tesis edilmesi ve uluslararası platformlarda ahenk içinde hareket edilmesidir.” değerlendirmesinde bulundu.

TBMM Başkanı Şentop, Azerbaycan topraklarının Ermenistan tarafından işgali döneminde yaşananların, anlattıklarına örnek olduğunu söyleyerek, “Ermenistan’ın

Azerbaycan toprağı Karabağ’da işgalci olduğu, birçok uluslararası platformda kabul ve tescil edilmiştir. BMGK, AKPM, AGİT birçok defa Ermenistan’ın işgalci olduğunu kabul eden kararlar almıştır. İşgalin sona erdirilmesi için AGİT Minsk Grubu oluşturulmuş, ABD, Rusya ve Fransa’nın eş başkanı olduğu bu kurum çalışmalar yapmıştır. 1992’de kuruldu. Tam 30 yıl dünyanın etkili devletlerinin oluşturduğu bir mekanizma Azerbaycan’ın, işgal altındaki topraklarıyla alakalı olarak Ermenistan’la yaşadığı sorunu çözmemiştir. Bu sorunun 30 yıl çözülmemesi ve hâlâ çözüm ona çözüm ekibinin görev başında olması ortada esasen bir çözüm iradesinin olmadığını göstermektedir. Uluslararası kurumların, bölge dışı ülkelerin bölgemizdeki ülkelerle ilgili yaklaşımları sorun çözmek yerine sorunları kullanma ve derinleştirme, kendi çıkarlarına alet etme niyetlerinin en güzel göstergesi Azerbaycan’ın 30 yıldır yaşadığı sorundur.” diye konuştu.

Azerbaycan’ın nihayet işgal altındaki topraklarını bizzat kendisinin kurtardığını hatırlatan Şentop, “Kahraman kardeş Azerbaycan halkını ve değerli lideri Cumhurbaşkanı Aliyev’i tekrar tebrik ediyorum. Bu süreçte Türkiye olarak her şart altında kardeş Azerbaycan’ın yanında yer aldık, daima haklı davasında destekçi olduk, bundan sonra da destekçi olmaya devam edeceğiz. Karabağ Azerbaycan’dır. Türkiye olarak Azerbaycan’ı sadece dost ve kardeş ülke olduğu için değil, Azerbaycan, tarihî ve hukuki açıdan da haklı olduğu için destekledik. Haklı bir dava için mücadele ediyorlardı. Ama bir mesele daha var. Bu konu sadece iki ülke arasındaki bir

mesele olmaktan çıkmış ve bölge barışını tehdit eder hale gelmişti. Barış ve istikrardan yana olmak bu sorunun çözümüyle yetinmemeyi icap ettiriyor. Bölge barışı için makul, insafli, adil bir anlaşma sağlanması ve barış için birlikte çalışılmasını da gerekli kılıyor. Komşu ve bölge ülkeler arasındaki barış görüşmelerini daima destekledik.” dedi.

Mustafa Şentop, küresel göç sorununa da dikkati çekerek, göç olgusunun bütün insanlığın ortak meselesi olduğunu vurguladı ve ülkelerin bu noktada kısa vadeli menfaatlerden, sığ politik hesaplardan uzak durarak, ayrımcılığa ve ırkçılığa tevessül etmeden, etik değerleri merkeze alarak samimiyetle ve adil bir şekilde sorumluluk almalarının şart olduğunu belirtti. Bu hususta bütün insanlığa, özellikle soruna kaynaklık eden politikaların faillerine, sömürgecilere, dünyayı yağmalayanlara, talan ve tahrip edenlere, insanların yerlerini ve yurtlarını yaşanmaz hale getirenlere büyük mesuliyet düştüğünü vurgulayan Şentop, “İnsanlığa karşı olan borçlarını ifa etmek bu devletlerin en öncelikli sorumluluğudur. Zorunlu göç ve mülteci krizi gibi problemlerin adil ve kalıcı bir şekilde çözüme kavuşturulabilmesi için küresel bir yaklaşımın zaruri olduğu açıktır.

Türkiye olarak, bu konuyu uluslararası toplumun gündeminde tutmaya azami özen gösteriyoruz. Küresel güvenliğin, barışın ve kalkınmanın ancak bütün insanlığın huzur ve refahıyla sağlanabileceğinin farkındayız.” ifadesini kullandı

Şentop, 20-21 Haziran’da İstanbul’da göç konulu bir konferans düzenleyeceklerini de bildirerek katılımcıları konferansa davet etti.

**TBMM BAŞKANI ŞENTOP,
KARABAĞ'IN SEMBOL
ŐEHİRİ ŞUŞA'YI ZİYARET ETTİ**

EİTPA 3. Genel Konferansı için Azerbaycan'da bulunan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, katılımcı diğer üst düzey yetkililerle Karabağ'ın sembol Şehri Şuşa'ya ziyarette bulundu.

Ziyarette, Şentop'un yanı sıra Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Sahibe Gafarova, Pakistan Millî Meclis Başkanı Raja Pervaiz Ashraf ile Tacikistan Meclis Başkanı Mahmadoir Zokirzoda da yer aldı.

Baőkent Bakü'den, Ermeni iőgalinin sonlandırılmasının hemen ardından inőasına baőlanan ve ačílıőı 26 Ekim 2021'de yapılan Fuzuli Havalimanı'na ućakla giden Őentop ve diğer yetkililer, Fuzuli'den, yeni yapılan Zafer Yolu ile tarihî kent Őuőa'ya ulaőtı.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı'nın Şuşa Özel Temsilcisi Aydın Kerimov, Şentop ve beraberindekilere kentin özđün mimari tarzı ile Azerbaycan halkının millî, kültürel mirası hakkında bilgi verdi.

Şentop ve diğer yetkililer, Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa'da Şehir meydanını, kaleyi, Şair Hurőitbanu Natevan'ın evini, Şair Molla Penah Vakıf'ın türbesini, Cıdır Ovası'nı ve camileri ziyaret etti.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Şuşa'ya yaptığı ziyaretin ardından Türkiye'ye döndü.

Baőkent Bakü'den, Ermeni iőgalinin sonlandırılmasının hemen ardından inőasına baőlanan ve ačílıőı 26 Ekim 2021'de yapılan Fuzuli Havalimanı'na ućakla giden ve burada incelemeler yapan Őentop ve diğer yetkililer, Fuzuli Havalimanı'ndan yeni yapılan Zafer Yolu ile tarihî kent Őuőa'ya ulaőtı.

KÜRESEL PARLAMENTER KONFERANS | GLOBAL PARLIAMENTARY

Parlamentolar ve Göç ve Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakatlar: How to Bring About Stronger International Cooperation
Daha Güçlü Uluslararası İşbirliği ve
Uluslararası İşbirliği Sağlanabilirliği

KÜRESEL PARLAMENTER GÖÇ KONFERANSI

**TBMM'nin ev sahipliğinde
Parlamentolar Arası Birlik (PAB)
ile ortaklaşa düzenlenen Küresel
Parlamentar Göç Konferansı 20
Haziran'da düzenlendi.**

Konferansın açılışında konuşan Şentop, günümüzün en önemli ve en acil çözüm bekleyen

küresel meselelerinden biri olan göç olgusunu ele almak üzere bir araya gelmekten büyük bir memnuniyet duyduğunu belirterek, konferansın hayırlara vesile olmasını diledi.

Konferans fikrini hayata geçirmede PAB ile katılımcı 54 ülke temsilcilerine teşekkür

eden Mustafa Şentop, "Burada bulunmamızın en temel amacı, karşı karşıya kaldığımız küresel göç olgusunu insani, vicdani ve ahlaki değerler merkezinde ele almak ve bu soruna herkesi kucaklayıcı, kapsayıcı ve sürdürülebilir çözüm önerileri sunmak üzere müzakerelerde bulunmaktadır." diye konuştu.

Konu hakkında çaba ortaya koyarken ırk, din, inanç, dil, etnik köken ve renk ayrımı yapmadan, bütün insanların eşit olduğunu, sorunun bütün insanlığın sorunu olduğunu ve çözümün bütün insanlığın yararına olduğu sürece mümkün ve sürdürülebilir olabileceğini akılda tutarak hareket etmek gerektiğini dile getiren Şentop, "Bu meseleye yaklaşırken göçmenler, mülteciler ve sığınmacılar için insan haysiyetine, insan onuruna ve şerefine yakışır bir hayatın

nasıl kurulabileceği üzerinde düşünmek zorundayız. Bu insanların kendi vatanlarında güvenli bir şekilde nasıl yaşayabilecekleri, yaşanılmaz hale getirilen, sömürülen ve yağmalanan bu ülkelerin nasıl yeniden yaşanılabilir bir hale getirilebileceği ve bunun imkânları üzerinde kafa yormalıyız.” değerlendirmesinde bulundu.

Düzensiz ve zorunlu göç olgusunun bugün ülkelerin sorunu olmaktan çıkarak dünyanın sorunu haline geldiğine dikkati çeken Meclis Başkanı Şentop, şöyle devam etti:

“Göç meselesi bize bütün insanlığın kaderinin, geleceğinin ortak olduğunu gösteren bir meseledir. Göç, küreselleşen dünyada bütün insanların barış içinde yaşaması, istikrarı, kalkınması, refahı ve geleceğinin ne kadar birbiriyle bağlantılı olduğunu bir kez daha güçlü bir şekilde teyit etmiştir. Karşı karşıya olduğumuz bu ortak sorunun çözümüne katkıda bulunmak ve ortak bir gelecek, ortak bir istikbal

**TBMM Başkanı
Şentop: “Türkiye
olarak, biz
bu insanların
(sığınmacıların)
başta insani, sosyal,
barınma ve eğitim
olmak üzere her
tür türlü ihtiyaçlarını tek
başımıza karşılamaya
çalışıyoruz. Bu
insanların dertlerine
derman olmaya
çalışıyoruz.”**

için; birlikte, dayanışma içinde, iş birliğini esas alarak samimiyetle mücadele etmek zorundayız. Göç olgusu, yeni dayanışma ve iş birliği mekanizmalarının inşa edilmesi ve daha adil bir dünyanın kurulması için de

bir vesile olacaktır. Sığ çıkar hesaplarının bir kenara bırakılması ve bütün insanları kucaklayıcı yeni bir uluslararası sistemin ve düzenin kurulması için bir vesile olmasını temenni ediyorum.

Göç olgusunu yeni bir paradigmanın kurulması için itici bir etken olarak görüyorum. Bugün küresel göç meselesi, uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, ekonomi, hukuk bilimi, sosyoloji, kültürel çalışmalar, antropoloji ve insan hakları gibi alanların en önemli konularının başında yer bulmaktadır. Bu olgu, insanlığın yeni bir döneme girdiğini, artık yeni bir çağa uyandığımızı ve buna bağlı olarak dünyaya, gezegene ve toplumsal, ekonomik ve siyasal dinamiklere yeni bir perspektifle yaklaşmamız gerektiğini bize her gün hatırlatmaktadır.”

Küresel düzeydeki hareketliliğin ulusal sınırları aşan bir mesele olduğuna işaret eden Şentop, “Bu sebeple, göç olgusunu ele alırken küreselleşme olgusunu dikkate alarak bütüncül ve aynı zamanda disiplinler arası bir yaklaşımı merkeze almalıyız. Her şeyin kökten değiştiği bu zamanda ikili, bölgesel ve küresel iş birliği mekanizmalarını gözden geçirmek ve geçmiş dönemin paradigmatlarıyla kurulmuş olan, ancak bugünün sorunlarına çözüm üretemez hale gelen köhnemiş ve tarafsız kuruluşları çağın gerçeklerine uygun olarak yeniden şekillendirmek gerekiyor.” ifadelerini kullandı.

Şentop, “Küresel ve ulus aşırı meselenin sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde ele alınması da bütün ülkelerin ve bütün insanlığın içinde yer aldığı, herkesin hakiki manada adil bir şekilde temsil edildiği; kapsayıcı, demokratik ve

şeffaf uluslararası kuruluşların ve iş birliği mekanizmalarının oluşturulmasını şart koşmaktadır.” değerlendirmesini yaptı.

"Bugün küresel ölçekte yaklaşık 300 milyondan fazla insan savaş, terör, şiddet, zorla yerinden edilmeler, açlık, yoksulluk, eşitsizlik, doğal afetler, iklim değişikliği, kuraklık ve daha birçok farklı mücbir sebeplerle eşini, dostunu, mülkünü, evini, yurdunu terk ederek uluslararası sınırları aşmakta ve dünyanın çeşitli yerlerinde çocuklarının gelecekle için bir hayat kurmanın peşinde koşmaktadır." diyen Mustafa Şentop, şöyle devam etti:

"Milyonlarca vatansız insan, hiçbir vatandaşlık haklarından yararlanmadan, temel insani ihtiyaçlarını karşılayamadan çeşitli yerlerde sığınma aramaktadır. Milyonlarca sığınmacı, milyonlarca mülteci yeni bir hayat umuduyla vatanlarını terk edip başka ülkelerde hayat kurmaya sürüklenmektedir. Bu insanların çok önemli bir kısmı henüz 18 yaşını doldurmamıştır. Çok önemli bir kısmı savunmasız çocuklar ve kadınlardır. Bu insanlar çoğu zaman ölümü dahi

göze alarak yollara düşmekte; insan ticareti yapan çetelerin kurbanı olmakta, aç bırakılmakta ve tehdit edilmektedir. Ne yazık ki zaman zaman denizlerde boğulmakta, ölmekte ya da öldürülmektedir. Aslına bakılırsa, bugün sığınmacıların çok azı Avrupa'da bulunuyor. Bu insanların çok büyük bir bölümü gelişmekte olan ülkelere veya komşu ülkelere sığınıyor. BM Mülteciler Yüksek Komiserliğinin verilerine göre, sığınmacıların yaklaşık yüzde 85'i gelişmekte olan ülkelere gitmektedir. Yine mültecilerin yaklaşık yüzde 73'ü komşu ülkelerde misafir edilmektedir.”

TBMM Başkanı Şentop, 10 yıldır yoğun bir göç dalgasıyla karşı karşıya kalan Türkiye'nin halihazırda en çok sığınmacıyı barındıran bir ülke konumunda olduğunu söyledi.

Halihazırda 4 milyona yakın insanın Türkiye'ye sığındığını aktaran Şentop, "Şunu rahatlıkla ifade edebilirim: Türkiye olarak, biz bu insanların başta insani, sosyal, barınma ve eğitim olmak üzere her türlü ihtiyaçlarını tek başımıza karşılamaya çalışıyoruz. Bu insanların dertlerine derman

olmaya çalışıyoruz. Türkiye olarak, 'insanlığın onurunu, haysiyetini ve vicdanını tek başımıza da olsa koruyacağız' diyoruz. Dünyanın neresinde olursa olsun, bir mazlumun derdine deva olmak için, insan onuru için elimizden gelen her şeyi yapmaya devam edeceğiz. Küresel göç meselesine ve göçmenlerin sorunlarına yönelik çözüm stratejileri için çaba göstermeye devam edeceğiz." dedi.

2014 yılından bu yana en fazla sığınmacı nüfusuna ev sahipliği yapan ülke olarak bu yükün uluslararası toplum tarafından hakkaniyete uygun şekilde paylaşılmadığını vurgulayan Şentop, "Sebepler, sebepler, sebepler sorunlara sırtını dönmektedir. Türkiye bu göçün müsebbibi bir ülke değildir. Bu insanlar, kendi ülkelerini yaşanmaz hale getirenlerin sebepleri oldukları yıkımlardan kaçıp, yaşanabilir bir ülke olarak Türkiye'ye gelmektedirler. Türkiye, bu insanlara kucak açmıştır. Göç meselesi Türkiye'nin sorunu olmadığı gibi, bu sorunun maddi ve manevi külfetinin de sadece Türkiye'nin omuzlarına yıkılması büyük bir haksızlıktır. Bu sorunun külfetini birkaç ülkenin

sırtına yüklemeye çalışmak büyük bir insafsızlıktır.” diye konuştu.

Mustafa Şentop, demokrasi, insan hakları ve uluslararası hukukun sözde havariliğini yapan devletlerin bugün göçmenler söz konusu olduğunda, ulusal hukuk düzenleri ile uluslararası insan hakları hukuku arasında uyum aramayı bir kenara bıraktıklarına şahit olduklarını kaydederek, şöyle devam etti:

“Bu ülkeler bırakın demokrasi ve insan haklarını, temel insani değerleri dahi rahatlıkla ayaklar altına alabiliyor, utanç verici uygulamalara imza atıyor veya bütün bunlara göz yumuyor, kulak tıkıyorlar. Burada açık olarak ülke isimleri de vererek söyleyeceğim. Çünkü çok can yakıcı bir sorun olarak insanların ölümüne şahit oluyoruz, Türkiye devlet görevlileri ve kurumlar olarak. Bu bakımdan sorunun gerçek boyutlarıyla anlaşılabilmesi ve çözüm üretilebilmesi için açık konuşmamız gerektiği kanaatindeyim. Komşumuz Yunanistan’ın yaptığı gibi hak ve hukukun öznesi olarak görmedikleri göçmenlerin botlarını batırmaktan çekinmediklerini görüyoruz. Geri itme politikalarını devreye sokmaktan imtina etmediklerini görüyoruz. Burada ombudsmanlığımızın yaptığı çalışma var. Türkiye’ye geri itilen ve bu sebeple ölen insanların yaptığı başvuru üzerine yapılan bir çalışma. Bu konuyu bütün boyutlarıyla rapor haline getirdiler. O raporun biraz kısa bir özetini takdim ettik. Savunmasız insanlara silah doğrultulduğunu ve hatta açlığa, soğuğa, ölüme terk edildiğini görüyoruz.”

Avrupa Birliği’nin [AB] de bu insanlık dışı muamelelere

Türkiye Büyük Millet Meclisinin ev sahipliğinde Parlamentolar Arası Birlik [PAB] ile ortaklaşa düzenlenen Küresel Parlamentar Göç Konferansı yapıldı. Konferansın açılışına katılan PAB Başkanı Duarte Pacheco konuşma yaptı.

gözlerini kapattığını dile getiren Şentop, hatta zaman zaman aleni, üstü örtülü desteklediğini gördüklerini ifade etti.

Vicdan sahibi insanların, son yıllarda Akdeniz’de olan bitene şöyle bir göz atmasının yeterli olacağını altını çizen Meclis Başkanı Şentop, “Avrupa’da son yıllarda karşı karşıya olduğumuz geri itme hadiseleri maalesef yaygın bir uygulama haline gelmiş durumda. Ege Denizi’nde 2020 yılından bu yana yaklaşık 40 bin düzensiz göçmeni geri itmelerden Türkiye kurtarmıştır. Bugün Batılı devletlerin, insan haklarından bahsetmeden evvel, Akdeniz’de geri itmeler sonucu donan, boğulan göçmenlere ve göçmenlerin sahillere vuran cansız bedenlerine bakarak insan ve hak kelimelerini kullanmaktan utanmaları gerekir. Avrupa’nın, Yunanistan’ın göçmenlere yönelik bu insanlık dışı saldırılarına göz yumması ve hatta Frontex gibi mekanizmalarla bu tarz uygulamaları desteklemesi bir ihmalkârlık olarak görülmemelidir.” ifadelerini kullandı.

TBMM Başkanı Şentop, Birleşik Krallık’ın ülkesindeki sığınmacıları Afrika’daki ülkelere gönderip göç sorununu üçüncü ülkelere ihraç etmeye çalıştığını anlatarak, şunları söyledi:

“Hatta ülkesindeki sığınmacıları Ruanda’ya taşıması öngörülen uçuşun Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından iptal edilmesi kararını müteakip Birleşik Krallık, söz konusu kararı kınayarak Mahkemenin yetkisini aştığını öne sürüyor. Ayrıca, Mahkeme kararına ve İngiliz hükûmetine yönelik bütün eleştirilere rağmen sığınmacıları Ruanda’ya göndereceğini ifade ediyor. Birleşik Krallık, göçmenlere yönelik bu utanç verici kararından dönmeyeceğinde ısrar ederek Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nden çekilmeyi bile tartışır hale geldi. Fransa’da göçmen, yabancı ve İslam düşmanlığı bugün öyle bir boyuta vardı ki insanların inanç ve düşünce dünyalarına müdahale etmeye çalışan, ‘Avrupa İslam’ı’, ‘Avrupa Müslümanlığı’nı inşa ederek ilkel bir boyutlara varmaktadır.

Avrupalı ülkeler, Ukrayna'daki savaşı birlikte ortaya çıkan ani göç hareketi ve mülteci dalgası karşısında, bu ikiyüzlü ve ayrımcı politikalarını bir kez daha çok net olarak dünya kamuoyunun gözleri önüne koydular. İnsan haklarından, hukuktan dem vuranlar; göçmenlerin rengine ve kimliğine göre farklılaşan politikaları hemen devreye soktular. Beyaz tenli ve Avrupalılarla aynı dinden olanlara kapıları açarken, ten rengi farklı olan Orta Doğulu, Asyalı, inancı farklı olan göçmenlere kapıları kapattılar.”

Şentop, Avrupa ülkelerinin Afrikalı, Orta Doğulu, Asyalı ve Amerikalı göçmenleri sınır dışı ederken, botlarını batırırken, denizde ölüme mahkûm ederken, onları üçüncü ülkelere ihraç edip geri itmelerle caydırmaya ve yıpratmaya çalışarak, zor kullanarak ve kriminalize ederek onlardan kurtulmanın ve sorumluluktan kaçmanın yolunu ararken, diğer taraftan Ukrayna'daki savaştan kaçan mültecilerin maliyetlerini hesaplamaya başladığına dikkati çekti.

TBMM Başkanı Şentop, şöyle devam etti: “Bir dünya görüşü, bir zihniyet sorunuyla karşı karşıyayız. Kendisini her daim haklı ve imtiyazlı, öteki olarak gördükleri halkları ise yalnızca sorumlu ve borçlu olarak gören bir zihniyetin dışı vurumuna şahit oluyoruz. Ülkesindeki mültecileri üçüncü ülkelere - tırnak içinde - ihraç eden bu güya medeni ve insan haklarına saygılı ülkeler, bugün büyük bir ahlaki krizin içindedirler, insani değerleri bilinçli olarak ayaklar altına almaktadırlar. Bunlar, yaşadıkları akıl tutulmalarını idrak etmekten ve bununla yüzleşmekten de oldukça uzak görünmektedirler.”

Şentop, “Göçmenlere, küresel göç olgusuna ve insan hareketliliğine yaklaşımlarında eşitlik ve adalet ilkesini unutan, yükselen yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve İslam düşmanlığına kulaklarını tıkayan, göçmenleri ten rengine, ırkına, diline, etnik kökene ve dinine göre ayırıp ırkçı ve ayrımcı tutumlar sergileyen bu zihniyet insan hakları ve eşitlikten bahsedemez. Bu bir insanlık, ahlak ve vicdan krizidir.” diye konuştu.

Bu zihniyetin yeni olmadığına değinen Mustafa Şentop, “İrkçılık, yabancı düşmanlığı ve ötekileştirme gibi hastalıklı yaklaşımların geride kalmadığını görüyoruz. Bu sorunların göç ve göçmenlere yönelik tutumlarda ve daha birçok farklı vesilelerle zaman zaman karşımıza çıktığını müşahade ediyoruz. Bu zihniyetin, bu paradigmanın bir tarihselliği var. Bu zihniyetin geliştiği tarihsel ve fikrî dinamiklere eğilmek gerekir. İrkçi, emperyalist ve sosyal Darwinist zihniyet kalıpları, şüphesiz Modern Avrupa kimliğinin oluşumunda son derece etkili olan bileşenlerdir.” değerlendirmesini yaptı.

Şentop, bugün göçmenlere yönelik insanlık dışı uygulamalarda tekrar tekrar karşılına çıkan bu zihniyetin “Avrupa merkezci” veya “Batı merkezci” paradigmanın dayattığı oryantalist yaklaşımların bir yansıması olduğunu vurgulayarak, bu zihniyetin Batı dışı dünyayı nesne olarak görürken sadece Avrupalı beyaz adamı insan haklarının öznesi olarak gördüğünün altını çizdi.

Utanç verici politikaların ve bu zihniyetin günümüzde küresel göç sorununu çözmesi ve günümüz dünyasını anlamasının

mümkün olmadığını anlatan Mustafa Şentop, şu ifadeleri kullandı:

“Bilakis bunlar sorundan kaçmanın, sorunu tırmandırmanın ve sorunu başka ülkelere havale etmenin, ihraç etmenin yöntemleridir. Avrupa sebep olduğu yıkımların, sömürülerin ve talanların sonuçlarından kaçmamalıdır. Bu yolun sonuna gelindiği artık idrak edilmelidir. Burada göçle ilgili çok kısa bir hususa değinmek istiyorum: Bugün göçle ilgili tartışmalar gittikçe gündemde yerini daha fazla almaya başlıyor. 10 yıl önce böyle değildi. Gittikçe artan, sayıca da çoğalan göç dalgasıyla karşı karşıyayız. Bunun sona ereceğini de düşünmüyorum. Bir veri üzerinden bunu ifade etmek isterim. Dünyada çok ciddi bir demografik hareketlenme var. Ciddi bir demografik değişim var. 1750 ile 1950 yılları arasında yani 200 yıl gibi bir süre içerisinde dünya nüfusunun yüzde 20'si Avrupa'da yaşıyor, yüzde 9 ila 12 arası bir nüfus Afrika'da yaşıyor 1950'ye kadar. Yüzde 55 ile 50 arası bir nüfus da Asya'da yaşıyor. 1950'den günümüze geldiğimizde dünya nüfusunun yüzde 10'u Avrupa'da yaşıyor. Yani yüzde 20'den yüzde 10'a düşüyor Avrupa'da yaşayan dünya nüfusu oranı. Afrika yüzde 16-17'ler civarında. Asya yine yüzde 50-55 arasında. Önümüzdeki 50 yıl için yapılan nüfus projeksiyonlarında dünya nüfusunun yüzde 5'inin Avrupa'da yaşayacağı tahmin ediliyor. Yani 1950'deki yüzde 20'den yüzde 5'e doğru düşüyor, dünya nüfusunun Avrupa'da yaşama oranı. Afrika'da ise yüzde 45'e yakın bir dünya nüfusunun yaşayacağı, Asya'da yüzde 45 ile 50 civarında bir nüfus olacağı ifade ediliyor. Ortaya çıkan bu demografik değişimlerin birtakım

sonuçları olacak. İnsan nüfusu hareketliliği daha çok dünyanın zengin kesimlerine, coğrafyalarına eğilim içerisinde. Onun için bugün göçle ilgili tartıştığımız konuların bütün hepsi sadece büyük bir kitabın giriş kısmından ibarettir.”

TBMM Başkanı Şentop, önümüzdeki 25-50 yıl sonra göçle ilgili dünyanın daha büyük sorunlarla karşı karşıya kalacağını düşündüğünü söyledi.

Küresel bir dünyada yaşadıklarını, Çin’de ortaya çıkan bir virüsün bütün dünyayı kısa bir zaman içerisinde sardığını anlatan Şentop, şunları kaydetti: “Yani sadece para, emtia küresel değil; sadece insan hareketliliği değil, virüsler ve hastalıklar da küresel. Bunu gördük. Hastalıkların çaresi de küresel olmalı. Aşı, tedavi küresel olmalı. Dünyanın herhangi bir yerindeki bir insanın sorununun bütün insanlığın sorunu olduğunu anlamak mecburiyetindeyiz. İnsanların kendi doğdukları topraklarda, asgari şartlarda huzur içerisinde yaşamalarını

temin edecek formüller üzerinde çalışmazsak bu göç dalgasını engelleyemeyecek hale geleceğiz. Dünyanın dengesini değiştirecek göç dalgası ve demografik hareketlilikle karşı karşıya kalacağız. Bu bakımdan sorunun çözümü için gerçek ve kalıcı çözümler üretmenin zamanıdır. Hepimiz elimizi taşın altına koyduğumuzda bu meseleyi hakkaniyetle ele aldığımızda zorunlu ve düzensiz

göç sorununu çözebilir, onu yönetilebilir bir noktada tutabiliriz. Bu amaç için buradayız.”

Konuşmanın ardından TBMM Başkanı Şentop, PAB Başkanı Duarte Pacheco ve diğer katılımcılar aile fotoğrafı çekti.

Şentop ve Pacheco daha sonra katılımcılarla “Göç ve Mülteciler Fotoğraf Sergisi”ni de ziyaret etti.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, KÜRESEL PARLAMENTER GÖÇ KONFERANSI'NDA BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİ

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, "Türkiye maalesef bu göç konusunda yalnız bırakıldı. Türkiye'ye gerekli katkının, desteğin, göçle ilgili küresel sorumluluğun üstlenilmediğini görüyoruz." dedi.

TBMM'nin ev sahipliğinde Parlamentolar Arası Birlik (PAB) ile ortaklaşa düzenlenen Küresel Parlamenter Göç Konferansı kapsamında TBMM Başkanı Şentop, Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Başkanı Duarte Pacheco ile 20 Haziran'da ortak basın toplantısı düzenledi.

TBMM Başkanı Şentop, göç ve mültecilere ilişkin uluslararası iş birliği konusunda konferans düzenlediklerini ve konferansın

yarın da devam edeceğini belirterek, "Biliyorsunuz özellikle son birkaç yıldır dünyanın gündemindeki en önemli konu göç konusu. Bir küresel sorun haline geldi." diye konuştu.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği verilerine göre dünya genelinde zorla yerlerinden edilen kişilerin sayısının 100 milyonu aştığını kaydeden Şentop, "Bunların önemli bir bölümü de kendi ülkelerinin sınırları dışında bir yere gidiyorlar. Suriye kaynaklı göç krizinin de 11. yılını doldurduğunu biliyoruz. Milyonlarca kişi halen Türkiye başta olmak üzere bilhassa Suriye'ye komşu ülkelere sığınmış durumda. Son birkaç aydır da Ukrayna kaynaklı bir göç, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki en hızlı büyüyen göç hareketi. 7 milyon civarında kişi göç etmiş." ifadelerini kullandı.

Meclis Başkanı Şentop, tüm bu gelişmelerle birlikte göç konusunun küresel gündemin ön sıralarına çıktığını vurgulayarak, şöyle devam etti:

"Tabii, küresel bir sorun diyoruz, bu sorunun çözümünün de küresel olması lazım. Türkiye maalesef bu göç konusunda yalnız bırakıldı. Türkiye'ye gerekli katkının, desteğin, göçle ilgili küresel sorumluluğun üstlenilmediğini görüyoruz. Bu göçe kaynak olan ülkeleri ve göçe sebep olan hususları ortaya çıkartan ülkelerin bu konuda sorumluluk almakta çok yavaş davrandıklarını görüyoruz. Hatta bunun ötesinde Avrupa Birliği ve uç noktada Yunanistan'ın öncülüğünde göçmenlere karşı kötü muamelelerin, insan haklarına uymayacak, bağdaşmayacak, uluslararası hukuka aykırı muamelelerin yapıldığını defalarca tespit

ettik, gördük, gösterdik. Bütün bu çerçeve içerisinde biz Parlamentolar Arası Birlikle, Sayın Başkan Pacheco'yla beraber bu küresel sorun için parlamenterlerin bir araya gelmesi, sorunu, çözüm önerilerini birlikte müzakere etmesinin doğru olacağını düşündük. Ayrıca Türkiye'de yapılması, Türkiye tecrübesinin bilgi ve birikim olarak başka ülkelerin parlamenterleriyle paylaşılmasının faydalı olacağını düşündük. Aslında henüz daha Ukrayna'yla ilgili göç meselesi gündemde değildi ilk konuştuğumuz zamanlar. Fakat o da gündeme geldi. Biraz daha bir konuyla ilgili farkındalık uyandıracak bir husus olarak bunu faydalı değerlendiriyoruz."

Konferansa 54 farklı ülkeden parlamenterlerin katıldığını aktaran Şentop, "Ben öncelikle Parlamentolar Arası Birlik Başkanı'na ve tüm yönetimine bu konudaki güzel, verimli iş birliği için teşekkür etmek istiyorum. Şüphesiz bu toplantının organizasyonunda TBMM ekibimiz çok büyük fedakârca görev üstlendiler. Tüm arkadaşlarımıza da ayrıca teşekkür ediyorum. Ayrıca 54 ülkeden katılım sağlayan bütün parlamenter arkadaşlara, bürokratlara, temsilcilere de teşekkür etmek istiyorum. İnşallah bu göçle ilgili sorunun küresel ölçekte anlaşılması ve çözümlerin de bu çerçevede önerilmesi, değerlendirilmesi, tabii her ülkenin bu küresel sorunla ilgili sorumluluklarını üstlenme noktasında bir başlangıç olması arzusuyla, temennisiyle konferansın faydalı olacağına inanıyorum." ifadelerini kullandı.

PAB Başkanı Duarte Pacheco ise TBMM'nin iş birliği ile gerçekleştirilen ve 50'den fazla

**TBMM Başkanı Şentop:
"Biliyorsunuz özellikle
son birkaç yıldır dünyanın
gündemindeki en önemli
konu göç konusu. Bir
küresel sorun haline geldi."**

ülkenin katılım sağladığı "Küresel Parlamenter Göç Konferansı"nın başarı ile gerçekleştirildiğini belirterek, göç meselesinin küresel bir soruna dönüşerek herkesi muzdarip ettiğini söyledi.

İstisnasız dünyanın her yerinde göçmen ve mülteci sorunuyla karşılaştıklarını anlatan Pacheco, "Dünyanın her kıtasında bu problem var. Asya'da, Orta Doğu'da, Avrupa'da, ABD'de bu böyle. Afrika kıtasında Akdeniz'i geçerek Avrupa'ya, Amerika'ya geçmek isteyen insanlar var. Dolayısıyla bu bir küresel sorun ve istisnasız herkes bu sorundan etkileniyor." diye konuştu.

Göç sorununun küresel bağlamda ele alınması ve çözümler üretilmesi gerektiğine dikkati çeken Pacheco, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Zor olan göç sorunu Ukrayna krizi ile beraber çok daha ağır bir tabloya dönüştü. Bu bağlamda bu sorundan etkilenen insan sayısı 7 kıtada milyonları aşmıştır. Bu da demek oluyor ki bu küresel olguya, probleme çözüm bulmak istiyorsak birlikte çalışmak zorundayız.

Türkiye, şu anda dünyada en fazla göçmene ev sahipliği yapıyor. Dolayısıyla biz hayata geçirmeye çalıştığımız politikaları belirlerken milyonlarca mülteciyi düşünmek, göz önünde bulundurmak zorundayız."

Duarte Pacheco, göçmenlere ev sahipliği yapan ülkelerin, Türkiye'nin tecrübelerinden yararlanması gerektiğini belirtti.

Pacheco, "Türkiye'nin tecrübelerinden istifade etmek amacıyla bugün buraya geldik. Burada elde ettiğimiz başarılı örnek ve uygulamaları ülkelerimize geri döndüğümüzde paylaşabilir, şimdiye kadar gösterdiğimiz çabanın daha fazlasını başarabiliriz diye düşünüyorum. Bunların lafta kalmaması, hayata geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum." ifadesini kullandı.

Duarte Pacheco, göçmenlerle ilgili mevcut antlaşmaların daha etkin bir şekilde hayata geçirilmesi gerektiğini dile getirerek, parlamenterlerin bu konuda daha aktif olmalarını istedi.

Göç anlaşmasında imzacı olan ülkelerin milletvekillerinin ülkelerine döndüklerinde mülteci hakları ile ilgili uygulamaları hükümetlerine kabul ettirmeleri gerektiğini belirten Pacheco, şu değerlendirmelerde bulundu:

"İmza atan ülkeler, sözleşmelerin gereğini hayata geçirmeli. Biz parlamenterler bunu teşvik etmek zorundayız. Diğer önemli bir konu ise fazla göç alan ülkelerin, gelişmekte olan ülkelerin desteklenmesi gerekiyor. Bu konferansı düzenlememizin en büyük amacı da göçmen sorununa kalıcı çözümler bulmak ve burada elde ettiğimiz deneyimleri ülkelerimizde uygulamaya koymak. Özellikle de şu son yılda yaşananlar göz önünde bulundurularak birbirimizin deneyimlerinden istifade edelim. Ülkemize döndüğümüzde de uygulayalım."

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, KÜRESEL PARLAMENTER GÖÇ KONFERANSI'NIN KAPANIŞINDA KONUŞTU

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, "Türkiye başta olmak üzere belli ülkeler üzerindeki ağır göç yükünün hafifletilmesi ve adil külfet paylaşılmasının sağlanması gerekir." dedi.

TBMM'nin ev sahipliğinde, Parlamentolar Arası Birlik (PAB) ile ortaklaşa düzenlenen Küresel Parlamenter Göç Konferansı, 21 Haziran'da kapanış oturumuyla sona erdi.

Oturumda bir konuşma yapan TBMM Başkanı Mustafa Şentop, TBMM'nin Parlamentolar Arası Birlik ile ortaklaşa düzenlediği

göç temalı Küresel Parlamenter Konferansı'nın başarıyla tamamlanmasından memnuniyet duyduğunu dile getirdi.

Konferans boyunca, "Parlamentolar ve Göç ve Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakatlar: Daha Güçlü Uluslararası İş Birliği ve Ulusal Uygulama Nasıl Sağlanır?" sorusuna cevap aramaya çalıştıklarını aktaran Şentop, bugünün uluslararası küresel mutabakatları ve kamuoyunu ilgilendiren, "göç konusunda sorumluluk ve adil yük paylaşımı, göçmenlerin güncel durumu, düzensiz göçle birlikte oluşan sınır aşan suçlarla mücadele ve zorunlu göçe kalıcı çözüm oluşturmak" gibi önemli meseleleri ele aldıklarını aktardı.

Meclis Başkanı Şentop, mülteciler konusunda olan biteni uzaktan seyrederek, sadece belli fonların uzaktan devreye sokulması suretiyle dayanışma gerçekleştiğini düşünmenin yanlış ve aldatıcı olduğunu vurgulayarak, şöyle devam etti:

"Belirlenen uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde mültecileri usulüne uygun ve adil bir şekilde ülkelerimize kabul ederek ancak dayanışmayı gerçekleştirmiş oluruz. Bu şekilde Türkiye başta olmak üzere belli ülkeler üzerindeki ağır göç yükünün hafifletilmesi ve adil külfet paylaşılmasının sağlanması gerekir. Külfet paylaşımının sadece maddi yardımlarla sınırlı kalmaması gerekir. Bu çerçevede her ülkenin ulusal

stratejisine göre belirlediği, ancak dünya genelindeki mülteci nüfusuna oranla çok küçük kalmış olan yıllık yeniden yerleştirme oranlarının da artırılması gerekir. Düzenli göçe ilişkin çerçevenin belirlenmesi, düzensiz göçle mücadele açısından da belirleyici bir rol oynamaktadır. 2018 yılında kabul edilen Küresel Göç Mutabakatı, bu anlamda bizler için önemli bir yol haritası oluşturuyor. İlk panelimizde de ele aldığımız üzere, söz konusu mutabakatın uygulama alanının genişletilmesinde son derece önem vardır.”

Düzensiz göçle mücadelede bir diğer önemli unsurun sınır güvenliğinin güçlendirilmesi olduğuna dikkati çeken Şentop, “Bu anlamda ciddi bir göç baskısı altında olan ülkemiz, son yıllarda doğu sınırına çok büyük yatırımlar yaptı ve yapmaya devam ediyor. Tabiatıyla düzensiz göçle mücadelede sınır güvenliği sağlanırken, göçmenlerin haklarına yönelik ihlallerin de önüne geçilmesi gerekir.” diye konuştu.

Bu bağlamda denetleyici mekanizmaların hayata geçirilmesi gerektiğine vurgu yapan Mustafa Şentop, “Yine aynı şekilde, göçmen kaçakçılığı ve insan ticaretiyle mücadelenin üzerinde önemle durulması ve organize suçlara karşı uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesi hayati önem arz etmektedir. Göçmen ve mültecilerin bulundukları ülkelerde topluma uyum sağlamaları, eğitim, sağlık gibi temel haklardan eşit derecede faydalanmaları gibi hususlar da üzerinde önemle durulması gereken diğer konulardır. Şüphesiz, 8 yıldır dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapan, düzensiz göçle mücadele alanında ciddi bir tecrübe edinen ve göç sorununun nasıl ele alınması gerektiği noktasında referans ülke olan Türkiye, bu alandaki tecrübe paylaşımına her zaman açık olduğunu bu konferans vesilesiyle bir kez daha göstermiştir.” ifadelerini kullandı.

Göç ve mülteci konusunun insanlığın ortak meselesi olması gerekirken, birçok devletin bu sorunu görmezden gelmeye devam ettiğini söyleyen Mustafa Şentop, “Özellikle son dönemlerde şahit olduğumuz gibi daha ileri gidilerek geri itmelerle insanlık dışı uygulamalara imza atılıyor. Eşitlik ve ayrımcılık yasağı kâğıt üstünde kalıyor. Ön yargılar, yabancı düşmanlığı ve çifte standartlar ise zihinlerdeki yerleşik kodlar olarak ortaya çıkıyor. Bu anlamda, göçmenlere yönelik bu insanlık dışı

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Federal Ulusal Konsey Başkanı Saqr Ghobash ile görüştü.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Başkanı Duarte Pacheco ile görüştü.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Madagaskar Meclis Başkanı Herimanana Razafimahefa ile görüştü.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Libya Devlet Yüksek Konseyi Başkanı Khalid El Meshri ile görüştü.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Kuveyt Millet Meclisi Başkanı Merzuk el-Ganim ve beraberindeki heyet ile görüştü.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Sahibe Gafarova ile bir araya geldi.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Sırbistan Ulusal Meclis Başkanı Ivica Dacic ile bir araya geldi.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Bosna Hersek Meclis Başkan Yardımcısı Denis Zvizdic ile bir araya geldi.

uygulamalara karşı da sesimizi yükseltmemiz, bu noktada ortak mücadele etmemiz ve farkındalık oluşturmamız son derece önem kazanmaktadır. Göçmen karşıtlığı ile beraber, aynı zihinsel ve kültürel kodlardan beslenen ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve İslam düşmanlığı sonucu yaşanan ayrımcılığın bütün hukuki yollarla engellenmesi hepimiz için önemli bir insanlık ve vicdan görevidir.” değerlendirmesinde bulundu.

Şentop, özellikle son yıllarda karşı karşıya kalınan geri itme hadiselerinin maalesef Avrupa’da yaygın bir uygulama haline geldiğini vurguladı.

TBMM Başkanı Şentop, “Bazı ülkeler, bugün göçe kaynaklık eden ülkelere müdahale ederek, onların kaynaklarını tamamen sömürerek, yurtlarını talan ederek, bütün altyapı ve üstyapılarını ortadan kaldırarak vaktiyle bu ülkeleri yaşanmaz hale getirmişlerdi. Bugün yerlerini ve yurtlarını terk edip her tehlikeyi göze alarak sınırları aşmış göç yollarına düşen bu insanların dramının en önemli sorumlusu esasen bu ülkelerdir. Bu ülkeler, bugün de sebep oldukları bu yıkımların sorumluluğunu almak yerine, göç yükünü ve bedelini çevre ülkelerin sırtına yüklemeye çalışmaktadırlar. Bu durum insani, vicdani, ahlaki, hukuki ve sürdürülebilir değildir.” diye konuştu.

“Bazı ülkelerin sadece görevlerinin ve yükümlülüklerinin bulunduğu, bazı ülkelerin ise sadece haklarının ve menfaatlerinin bulunduğu bir dünya yok.” diyen Şentop, şunları belirtti:

“Bitti böyle bir dünya. Bütün ülkelerin hakları ve menfaatleri olduğu gibi yine bütün ülkelerin görevleri ve sorumlulukları vardır. Bu gerçek, artık kendisini dayatacak kadar güçlü, zorla kabul ettirecek kadar etkili hale gelmiştir. Bu konferansın, burada yapılan konuşmaların, bilgi ve deneyim paylaşımlarının göç sorununun insan onur ve haysiyetine yakışır bir şekilde ele alınması için daha somut adımların atılmasına vesile olacağını ümit ediyorum. Bu duygu ve düşüncelerle, konferansımızın dünyamızın refahı ve istikrarına, ülkelerimizin ve halklarımızın sağlık, huzur ve barış içinde hayatlarına devam etmelerine katkı sağlamasını temenni ediyorum.”

Mustafa Şentop, gelecek dönemde de benzer etkinliklerle göç konusunun üzerinde durmaya devam etmeyi umduklarını belirterek, “Ülkenize döndüğünüzde TBMM’den, Türkiye’den selamlarımızı iletmenizi rica ediyorum.” dedi.

Jandarma Teşkilatı 183 yaşında

Devlet arşivlerinde adına 1839'dan itibaren rastlanan Jandarma Teşkilatı, vatandaşların huzur ve güvenliğini sağlamak amacıyla 183 yıldır gece gündüz görev yapıyor

1839

Arşivlerde, 1839'dan itibaren "jandarma" adına ve "jandarma tayin kararnamelelerine" rastlanıldığından Türk Jandarma Teşkilatının (14 Haziran) 1839'da kurulduğu anlaşıyor

1879

20 Kasım'da "seraskerlik" makamına bağlı "Umum Jandarma Merkeziyesi" kuruldu

1956

Sınır, kıyı ve kara sularının emniyeti ile gümrük bölgelerinde kaçakçılıkla ilgili görev ve sorumluluk, Jandarma Genel Komutanlığına verildi

1930

Teşkilat 10 Haziran'da bugünkü hukuki statüsünü kazandı

1909

"Harbiye Nezareti"ne bağlanarak "Umum Jandarma Kumandanlığı" adını aldı

1961

İlk Jandarma Bölge Komutanlığı Ankara'da kuruldu

1963

Foça Jandarma Komando Okulu teşkilata kazandırıldı

1968

İlk Jandarma Havacılık Birliği, Diyarbakır'da faaliyete geçti

2016

Jandarma Genel Komutanlığı, 27 Temmuz'da İçişleri Bakanlığına bağlandı

1993

Ankara'da Jandarma Kriminal Daire Başkanlığı kuruldu

1983

Jandarma teşkilat, görev ve yetkilerinin belirlendiği 2803 sayılı kanun yürürlüğe girdi

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, JANDARMA TEŞKİLATININ 183'ÜNCÜ KURULUŞ YIL DÖNÜMÜNÜ KUTLADI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 14 Haziran'da Jandarma Genel Komutanlığının 183'üncü kuruluş yıl dönümünü kutladı.

Mustafa Şentop, sosyal medya hesabından yayımladığı mesajında şu ifadelerle yer verdi:

"Aziz milletimizin huzuru, devletimizin bekası; birliğimizin, beraberliğimizin muhafazası için fedakârca hizmet veren Jandarma Teşkilatımızın 183'üncü kuruluş yıl dönümü kutlu olsun.

Rabb'im yiğitlerimizin ayağına taş değdirmesin."

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, **TÜRKPA GENEL KURUL TOPLANTISI** İÇİN KIRGIZİSTAN'A GİTTİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 23 Haziran'da TÜRKPA Genel Kurul Toplantısı'na katılmak için Kırgızistan'ın kuzeyindeki Issık bölgesindeki Çolpon-Ata şehrine gitti.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Issık Göl Havalimanı'nda Kırgızistan Meclis Başkan Yardımcısı Ulan Primov, Dışişleri Bakan Yardımcısı Aybek Moldogaziev ve Türkiye'nin Bişkek Büyükelçisi Ahmet Sadık Doğan tarafından karşılandı.

Şentop, Kırgızistan Meclis Başkanı Talant Mamitov'un ev sahipliğinde Çolpon-Ata şehrindeki Cumhurbaşkanlığı Kongre Merkezinde düzenlenen Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi [TÜRKPA] Genel Kurul toplantısına katıldı.

TÜRKPA zirvesi
öncesinde Meclis
Başkanı Şentop,
üye ülke meclis
başkanlarıyla ikili
görüşmelerde
bulundu.

TBMM Başkanı
Mustafa Şentop'a
ziyaretinde AK PARTİ
Giresun Milletvekili
Sabri Öztürk, AK PARTİ
İstanbul Milletvekili
Erol Kaya ve MHP
İğdır Milletvekili Yaşar
Karadağ eşlik etti.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop, Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) 11. Genel Kurul Toplantısı için bulunduğu Kırgızistan'da, üye ülkelerin meclis başkanlarıyla aile fotoğrafı çekti.

TBMM Başkanı Şentop, Kirgizistan Meclis Başkanı Talant Mamitov ile bir araya geldi.

TBMM Başkanı Şentop, öncelikle Kirgizistan Meclis Başkanı Talant Mamitov ile bir araya geldi.

Mamitov-Şentop görüşmesinde, siyasi, ekonomik, kültürel ve insani bağların etkinleştirilmesi ve parlamentolar arası iş birliğinin genişletilmesi konuları ele alındı.

Mamitov, Kirgizistan'ın, Türkiye ile kardeşlik ilişkilerini güçlendirmeye ve derinleştirmeye özel önem verdiğini belirterek, "Ülkeler arasında yüksek düzeyde bir siyasi diyalog sürdürülüyor.

Ortak çabalarımız ile ikili ilişkilerimizin daha da gelişmesine katkı sağlayacağımızdan eminim." ifadelerini kullandı.

TBMM Başkanı Şentop da Türkiye'nin Kirgizistan ile parlamentolar arası iş birliğinin daha da yoğunlaştırılması dahil olmak üzere çok yönlü iş birliğini genişletmeye ilgi gösterdiğini kaydederek, Mamitov'u resmî ziyaret için Türkiye'ye davet etti.

Mustafa Şentop, Kirgizistan temasları çerçevesinde 24 Haziran'da Kirgizistan

Cumhurbaşkanı Sadır Caparov tarafından kabul edildi.

Caparov, Şentop ile görüşmesinde, parlamentolar arası iş birliğinin geliştirilmesi dahil ikili iş birliğinin güncel konuları hakkında görüş alışverişinde bulundu.

Caparov, Kırgız ve Türk halklarının kültür ve geleneklerinde ortak değerleri paylaştığını vurgulayarak, "İkili ilişkilerimizi geliştirmeye her zaman hazırız." dedi.

Dünya Göçebe Oyunları'nın 4'üncüsünün bu yıl İznik şehrinde yapılacağını söyleyen Caparov, oyunlara katılacak Kırgız tarafının oyunların organizasyonu konularında da yardım sağlamaya istekli olduğunu ifade etti.

TBMM Başkanı Şentop ise görüşmede FETÖ'nün 15 Temmuz hain darbe teşebbüsü ve başka ülkelerdeki FETÖ faaliyetleri hakkında bilgi vererek, birçok ülkenin FETÖ kurumlarını Türkiye'ye devrettiğini ifade etti. FETÖ'nün faaliyet gösterdiği bütün ülkeler bakımından ulusal güvenlik riski teşkil ettiğini,

Kirgizistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) 11. Genel Kurul Toplantısı için Kirgizistan'ın Çolpon-Ata şehrine gelen TBMM Başkanı Mustafa Şentop'u kabul etti.

bu bakımdan da ziyarette bulunduğu dost ve kardeş ülkeleri tehlikeye karşı uyardığını kaydeden Şentop, FETÖ'nün, faaliyet gösterdiği ülkeler ile Türkiye'nin ilişkilerini bozduğunu dile getirerek Kirgizistan'daki FETÖ faaliyetlerinin sonlandırılmasının dostluk gereği olduğunu kaydetti.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, TÜRKPA GENEL KURULUNDA KONUŞTU

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 24 Haziran'da TÜRKPA Genel Kurulunda yaptığı konuşmada "FETÖ'yü yok edene kadar mücadelemizi sürdüreceğiz. Bu, bir devlet kararlılığıdır, devlet kararıdır." dedi.

Kirgizistan Meclis Başkanı Talant Mamitov'un dönem başkanlığında Çolpon-Ata şehrindeki Cumhurbaşkanlığı Kongre Merkezinde Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) 11. Genel Kurul Toplantısı düzenlendi.

TBMM Başkanı Şentop, burada katılımcılara yaptığı konuşmada,

güvenlik ve terörle mücadele konusunda da daha yakın ve somut iş birliğine ihtiyaç duyulduğunu belirterek, Türkiye’de 15 Temmuz 2016’da Fetullahçı Terör Örgütü/ Paralel Devlet Yapılanmasının [FETÖ/PDY] hain bir darbe ve hatta işgal girişiminde bulunduğunu hatırlattı.

“FETÖ/ PDY, eğitim ve hizmet kisvesi altında kavramlarımızı ve değerlerimizi suistimal etmiş, gizli emelleri uğruna gençlerin inanç, duygu ve zihin dünyalarını ifsat etmiş bir terör örgütüdür.” diyen Şentop, şöyle devam etti:

“Bu terör örgütü sadece Türkiye için bir tehdit değildir. Faaliyette bulunduğu tüm ülkelerde sosyal doku, toplumsal barış, bürokrasi ve demokrasi için bir tehdittir. Dolayısıyla din ve eğitimi, şiddet ve istismar aracına dönüştüren bu ihanet şebekesi karşısında hepimizin teyakkuzda, tedbirli ve iş birliği içerisinde olmamız gerekir.”

Meclis Başkanı Şentop, FETÖ/ PDY tarafından 2016’daki darbe teşebbüsü sırasında TBMM’ye 3 bomba atıldığını anlatarak, bombaları atan pilotlara talimatların, bu masum çocukların emanet edildiği okulların ve kolejlerin müdürleri, öğretmenleri tarafından verildiğini, telsiz

kayıtlarının mahkemelerce ortaya çıkarıldığını aktardı.

Söz konusu ihanet şebekesinin görünür faaliyetlerinin yanıltmaması gerektiğini vurgulayan Şentop, “Biz Türkiye olarak vatandaşlarımızın hayatına, demokrasimize, istiklal ve istikbalimize kasteden bu hain Fetullahçı terör yapılanmasına karşı ülke içinde mücadelemizi sona yaklaştırırken, dünyanın her yerinde bu yapıyı yok edene kadar mücadelemizi sürdüreceğiz. Bu, bir devlet kararlılığıdır, bir devlet kararıdır.” diye konuştu.

Mustafa Şentop, dünyanın savaş, iç karışıklıklar, göç hareketleri, terörizm, iklim değişikliği, doğal kaynakların tükenmesi, çevre kirliliği gibi karmaşık sorunlarla karşı karşıya kaldığına dikkati çekti.

Küresel ve bölgesel sorunların çözümünde çok sesliliğin

önemine vurgu yapan TBMM Başkanı Şentop, şu değerlendirmede bulundu:

“Çok sesliliğe her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulsa da uluslararası camiada güçlü olanın yüksek çıkan sesi, çoğu zaman haklıyı bastırıyor. Herhangi bir krizle her karşı karşıya kalışında insanı ikincilleştiren ve araçsallaştıran uluslararası sistem, yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve İslam düşmanlığı gibi hastalıklı fikirlerin esaretine giriyor. Esasen uluslararası sistem de içinde bulunduğu tikanıklıkları aşmak için böyle bir sese, Türk devletlerinin sesine ihtiyaç duyuyor.”

Şentop, 11. Genel Kurulun konu başlığının “Parlamentar diplomasi ile güven ve iş birliğinin güçlendirilmesi.” olarak belirlenmesini çok isabetli bulduğunu belirterek, “Gelecekte inşallah bu masanın etrafında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin de gözlemci veya özel bir statü

TURKPA
PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF TURKIC-SPEAKING COUNTRIES

TURKPA
PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF TURKIC-SPEAKING COUNTRIES

TURKPA
PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF TURKIC-SPEAKING COUNTRIES

TURKPA

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF TURKIC-SPEAKING COUNTRIES

ТҮРК ТИЛДҮҮ ӨЛКӨЛӨРДҮН ПАРЛАМЕНТТИК
АССАМБЛЕЯСЫНЫН ХІ ПЛЕНАРДЫК ОТУРУМУ
ПАРЛАМЕНТТИК ДИПЛОМАТИЯ
ИШЕНИМДИК АӨНӨКТӨШТҮРҮШ - НЕГИЗИ

TURKPA

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF TURKIC-SPEAKING COUNTRIES

XI PLENARY SESSION OF THE PARLIAMENTARY ASSEMBLY
OF THE TURKIC-SPEAKING COUNTRIES
PARLIAMENTARY DIPLOMACY -
BASIS OF TRUST AND COOPERATION

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop TÜRKPA 11. Genel Kurul Toplantısı sonrasında düzenlenen basın toplantısına katıldı. Şentop, "Türk yurtlarının her köşesinde barış, düzen, adalet ve kalkınmaya ulaşılmasını arzu ediyoruz" dedi.

ile yer almasını arzu ediyoruz." dedi.

Özbekistan'ın da TÜRKPA'ya katılım sürecinin sonuçlanması ile TÜRKPA'nın daha güçlü bir uluslararası kuruluş haline geleceğini dile getiren Şentop, aynı şekilde Türkmenistan'ın da TÜRKPA faaliyetlerine gözlemci olarak katılmasının önemli olduğunu söyledi.

Meclis Başkanı Şentop, gelecek yılın hem TÜRKPA hem de Türkiye için önemli yıl dönümlerine karşılık geldiğini hatırlatarak, "TÜRKPA'nın 15. ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılını idrak edeceğimiz bu dönüm noktasında, TÜRKPA'nın Genel Kuruluna da Türkiye'nin ev sahipliği yapacak olmasından memnuniyet duyuyoruz." ifadesini kullandı. Birlik olmanın, beraber hareket etmenin sağlayacağı manevi ve maddi gücün farkında olduklarının altını çizen Şentop, TÜRKPA üyesi ülkelerin arasındaki ulaştırma ağlarının güçlendirilmesinin özel önem taşıdığını inandığını söyledi.

Mustafa Şentop, "Uluslararası Doğu-Batı Orta Koridoru ve Hazar Geçişli Azerbaycan-Nahçıvan bağlantısı gibi adımlarla birbirimize daha sıkı bağlanmamız gerekiyor. Bu da ülkelerimizin ticaret, ulaşım ve üretim merkezleri olarak yükselmesinin önünü açacak, ülkelerimizi birbirine daha da yakınlaştıracaktır." dedi. Ülkelerin birçok alanda sahip olduğu potansiyelin mevcut seviyenin çok üzerinde olduğuna işaret eden Şentop, "Ticaret, ekonomi, sağlık, eğitim, kültür, turizm, savunma sanayii ve daha birçok alanda katedilecek daha çok mesafe var." diye konuştu.

TBMM Başkanı Şentop, Türk devletlerinin insanı merkeze alan köklü bir medeniyetin temsilcisi ve bu devlet mensuplarının tarih boyunca istişareyi öncelemiş bir yönetim anlayışının mirasçısı olduğunu vurguladı.

Halihazırda ve yakın gelecekte uluslararası sistemin ve demokrasilerin yeni bir görünüm

ve işleyiş kazanmasının kaçınılmaz olduğuna işaret eden Şentop, şunları kaydetti:

"Türk devletleri olarak kuvvetli mevcudiyetimizle, uluslararası sistemi, çifte standarttan arındırılmış ve adalet temelinde bir yapıya kavuşturmak için gayret göstermeliyiz. Bu bağlamda parlamentolarımıza da önemli görevler düşüyor ve parlamenter diplomasi ön plana çıkıyor."

Tanrı Dağları'nın gölgesinde aynı atanın evlatları olarak aynı çatının altında, bir masanın etrafında bir araya gelmekten duyduğu mutluluğu paylaşan ve Genel Kurul Toplantısı'nın hayırlara vesile olmasını dileyen Mustafa Şentop, TÜRKPA Dönem Başkanlığını üstlenen Kırgızistan Meclis Başkanı Talant Mamitov'a başarılar diledi.

Şentop, Orta Asya'da özel bir yere sahip olan Issık Göl kenarında TÜRKPA'nın 11. Genel Kurul Toplantısı'na ev sahipliği yapan Kırgızistan Meclisine de teşekkürlerini iletti.

Türk Kara Kuvvetleri 2231 yaşında

Büyük Hun İmparatoru Mete Han ile tarih sahnesine çıkan düzenli Türk ordusu teşkilatlanması, 2231'inci kuruluş yıl dönümünü kutluyor

M.Ö. 209

Mete Han, emir-komuta zincirinde, düzenli Türk Kara Ordusunu kurdu

Bu teşkilatlanma modeli Göktürk, Uygur, Selçuklu ve Osmanlı gibi Türk devletlerinin ordularında kullanıldı

1363

Osmanlı orduları Anadolu dışına çıkmaya başladı

Tarihteki ilk süvarili ordu olma niteliğini taşıyan Osmanlı ordularına yaya birliklerin de katılmasıyla Yeniçeri Ocağı kuruldu

1826

Yeniçeri Ocağı kapatılıp Asakiri Mansure-i Muhammediye ordusu kuruldu

1834

Mekteb-i Harbiye-i Şahane adıyla Kara Harp Okulu açıldı

1843

Beş yıllık hizmete tabi personelle oluşturulan beş ordu kuruldu

1845-1875

İstanbul, Edirne, Manastır, Şam, Bağdat gibi merkezlerde lise seviyesinde askeri okullar açıldı

1918

Mondros Mütarekesiyle Türk askeri kuvvetleri zayıflatılarak silahları elinden alındı

1934

Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndan sonra ilk tank birliği Lüleburgaz'da kuruldu

1949

Kara Kuvvetleri Komutanlığı kuruldu

BAĞLANTISIZLAR HAREKETİ PARLAMENTER AĞI KONGRESİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyeti, 30 Haziran'da Bakü'de Haydar Aliyev Merkezinde düzenlenen "Bağıntısızlar Hareketi Parlamenterler Ağı Kongresi"na şeref misafiri olarak katıldı.

Azerbaycan'ın dönem başkanlığını yürüttüğü "Bağıntısızlar Hareketi Parlamenterler Ağı'nın Bakü Konferansı, 41 ülke parlamentosu, 9 uluslararası parlamento kuruluşundan Meclis Başkanları, Meclis Başkan Vekilleri ve parlamenterlerden oluşan toplam 330 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi.

**TBMM BAŞKANI
ŞENTOP, AZERBAIJAN
CUMHURBAŞKANI ALİYEV İLE
BİR ARAYA GELDİ**

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Bağıntısızlar Hareketi Parlamenter Ağı

Bakü Konferansı'na katılmak üzere gittiği Azerbaycan'da Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından kabul edildi.

Şentop, Aliyev'e Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın selamlarını ilettiler.

Aliyev de teşekkürlerini belirterek Şentop'tan selamını Erdoğan'a iletmesini rica etti.

Mustafa Şentop, Bağlantısızlar Hareketi Parlamenter Ağı Bakü Konferansı'nın önemine değinerek Azerbaycan'ın Harekete başarıyla başkanlık ettiğini kaydetti.

Azerbaycan ile Türkiye arasındaki parlamentolar arası ilişkilerin üst düzeyde olduğunu vurgulayan Şentop, Türk Devletleri Teşkilatı ve TÜRKPA kapsamındaki iş birliğinin önemine dikkat çekti.

Görüşmede, 2019'da Bakü'de düzenlenen Bağlantısızlar Hareketi Zirvesi'ne Azerbaycan'ın özel daveti üzerine Türkiye'nin katılımının önemi vurgulandı.

Cumhurbaşkanı Aliyev, Azerbaycan'ın Bağlantısızlar Hareketinin daha da gelişmesine, kurumsallaşmasına büyük önem verdiğini ve bu yönde birtakım girişimlerde bulunduğunu kaydetti.

Görüşmede, 2. Karabağ Savaşı'nda Bağlantısızlar Hareketi üyesi devletlerin BM Güvenlik Konseyinde Azerbaycan'a verdiği desteğin önemine dikkat çekildi.

ŞENTOP, BAĞLANTISIZLAR HAREKETİ PARLAMENTER AĞI KONFERANSI'NDA KONUŞTU

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Bağlantısızlar Hareketi Parlamenterler Ağı Konferansı'nda bir konuşma yaptı.

Bağlantısızlar Hareketi'ni, 1961'de çift kutuplu bir dünyada bağımsızlığı ve egemenliği için mücadelesinde farklı bir yol tercih eden 25 ülkenin bir araya gelerek kurduğunu hatırlatan Şentop, Soğuk Savaş döneminde

“

**TBMM Başkanı
Şentop:
“Tüm bu yaşananlar
BM Güvenlik
Konseyinin
işlevsizliğinin ve
yapısının ivedilikle
değiştirilmesi, yeniden
yapılandırılması
gerektiğinin açık bir
göstergesidir.”**

”

oldukça anlamlı olan bu hareketin Soğuk Savaş'ın akabinde, iki kutuplu dünyanın sona ermesiyle de anlamını yitirmediğini kaydetti.

Şentop, Bağlantısızlar Hareketi'nin 1961'de yayımladığı kuruluş deklarasyonunda uluslararası sosyal adaletin tesisi çağrısında bulunulduğunu, bu çağrının

halen güncelliğini koruduğunu ifade etti.

Bağlantısızlar Hareketi'nin kuruluş deklarasyonunda Birleşmiş Milletler Şartı'nın güncellenmesinin istendiğini, Güvenlik Konseyi'nin yapısının değiştirilmesi gerektiğinin kaydedildiğini hatırlatan Mustafa Şentop, o günden bu yana geçen 61 yılda bu çağrının ne kadar haklı olduğuna defalarca şahit olduklarını söyledi.

Meclis Başkanı Şentop, bugün yaşanan savaşların, insanların üzerinde patlayan bombaların, yıkılan şehirler ve dökülen kanın Bağlantısızlar Hareketi'nin günümüz dünyasında söyleyecek sözü, barışın tesisine sunacak katkısı olduğunu gösterdiğini kaydetti.

Afrika'dan Avrupa'ya Asya'dan Amerika'ya dünyanın birçok bölgesinde yaşanan sorunların Bağlantısızlar Hareketi'nin kuruluş deklarasyonunda açıkça karşı çıktığı, küresel güç rekabeti, silahlanma yarışı ve emperyal emellerin bir sonucu

olduğuna dikkati çeken Mustafa Şentop, "Tüm bu yaşananlar BM Güvenlik Konseyinin işlevsizliğinin ve yapısının ivedilikle değiştirilmesi, yeniden yapılandırılması gerektiğinin açık bir göstergesidir." ifadelerini kullandı.

Mustafa Şentop, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Dünya beşten büyüktür" ifadesine atıfta bulunarak, "Bugün dünyamızın karşı karşıya olduğu, sosyal adaletsizlik, açlık, yoksulluk, düzensiz göç, insanlığa karşı işlenen suçlar gibi küresel ölçekte önem arz eden konularda kalıcı çözümler üretilebilmesi ancak temel insanlık değerlerini ve adaleti esas alarak mümkün olacaktır. Biz daha adil, daha müreffeh ve daha insancıl bir dünyanın mümkün olduğuna inanıyoruz." diye konuştu.

Dünyanın artık iki kutuplu olmadığını ancak adaletsizlik ve eşitsizliklerin halen devam ettiğini belirten Şentop, dünyadaki terör sorununa da dikkati çekerek, şunları söyledi: "Terör bugün tüm dünyayı, burada temsilcisi bulunan tüm ülkeleri derinden etkileyen bir tehdit olarak uluslararası toplumun gündemini meşgul ediyor. Üstelik bu tehdit, hiçbir ülkenin tek başına alt edemeyeceği, çok önemli uluslararası boyutları olan, ancak uluslararası bir iş birliği ve bütüncül bir strateji ile mücadele edilebilecek bir olgudur.

Türkiye olarak biz terörün her tür ve şekliyle mücadele ediyor ve uluslararası toplumun güvenliğine çok önemli katkılar sunuyoruz.

Ayrıca bu küresel tehditle mücadelede, çok taraflılığın sembollerinden olan bu platformun önemli bir rol alabileceğine inanıyoruz."

Şentop, Covid-19'un da her alanda çok taraflılığın ne kadar önemli olduğunu ve en önemlisi her bir fert güven, refah ve sağlığa kavuşmadan hiç kimsenin güvende, sağlıklı ve huzurlu olamayacağını çok açık bir şekilde ortaya koyduğunu hatırlatarak küresel meselelerin yine küresel iş birliği, eşgüdüm ve mücadele gerektirdiğini vurguladı.

Dünyada sorunlar, ihtilaflar ve tehditler arttıkça ve karmaşılaştıkça farklı vizyon, bakış açısı ve yaklaşımlara olan ihtiyacın da artmakta, çok taraflılığın ve çok sesliliğin uluslararası arenada giderek daha fazla önem kazanmakta olduğunu ifade eden TBMM Başkanı Mustafa Şentop, konuşmasını şöyle tamamladı:

"Bu noktada tabiatı gereği çok sesli ve çok taraflı olan parlamenter diplomasi küresel

sorunlara sürdürülebilir çözümler üretmekte önemli katkılar sunabilecektir. Bağlantısızlar Hareketi Parlamenter Ağı da aynı şekilde önemli roller üstlenebilir, hükümetler arası ilişkilerin de sağlıklı bir şekilde yürütülmesine katkı sağlayabilir. Bu çerçevede bu hareketin çok güçlü bir parlamenter ağ oluşturması uluslararası toplum açısından da oldukça faydalı olacaktır. İki kutuplu bir dünyada çok taraflılığı önceleyen, sorunların, ihtilafların çözümünü çok taraflılıkta arayan bağlantısız ülkeler günümüzün çok kutuplu dünyasında daha çok söz sahibi olmalıdır ve inanıyorum ki olacaktır.

60 yılı geride bırakan ve 120 üyeye ulaşan Bağlantısızlar Hareketi uluslararası dengeleri adaletle yönlendirme, barış, eşitlik, iş birliği ve esenlik dolu bir dünyanın inşasına katkı verme noktasında önemli bir potansiyele sahiptir."

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, AZERBAYCAN MİLLÎ MECLİS BAŞKANI GAFAROVA İLE BİR ARAYA GELDİ

TBMM Başkanı Pro. Dr. Mustafa Şentop, Bağlantısızlar Hareketi Parlamenter Ağı Bakü Konferansı'na katılmak üzere gittiği Azerbaycan'da Milli Meclis Başkanı Sahibe Gafarova ile bir araya geldi.

Şentop görüşmede, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in girişimiyle kurulan Bağlantısızlar Hareketi Parlamenter Ağı'nın öneminden bahsetti ve Aliyev'in bugün gerçekleştirilen toplantıdaki konuşmasında değindiği konuların önemine dikkati çekti.

Türkiye'nin her zaman kardeş Azerbaycan'ın girişimlerini desteklediğini ve yanında durduğunu vurgulayan Mustafa Şentop, dünyada bir benzeri olmayan Türkiye-Azerbaycan ilişkilerinin bundan sonra da gelişmeye ve güçlenmeye devam edeceğine olan inancını dile getirdi.

Gafarova da ilişkilerin mevcut seviyesinin iki ülke arasındaki birlik ve beraberliğin yeni bir tezahürü olduğunu, 2. Karabağ Savaşı'nda Türkiye'nin ülkesine verdiği açık siyasi ve manevi desteğin bu birliğin en parlak örneği olduğunu kaydetti. 15 Haziran'da Türkiye ile Azerbaycan arasında imzalanan Şuşa Beyannamesi'nin birinci yıl dönümünü kutladıklarını hatırlatan Gafarova, bu beyanname ile iki ülke müttefiklik ilişkilerinin zirveye ulaştığını vurguladı. Gafarova, Şuşa Beyannamesi'nin iki ülke arasındaki dostluk ve kardeşliğin özünü yansıtanın yanı sıra yeni amaç ve hedefleri de tanımladığını ifade etti.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Bakü'de Libya Temsilciler Meclisi Başkan Birinci Yardımcısı Fevzi EL-Tahir EL-Nuveyri ve beraberindeki heyeti kabul etti.

Bağlantısızlar Hareketi Parlamenterler Ağı Bakü Konferansı dolayısıyla Azerbaycan'da bulunan TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Cezayir Ulusal Halk Meclisi Başkanı İbrahim Boughal ve beraberindeki heyet ile görüştü.

TEKNOFEST Azerbaycan

Anadolu Ajansının (AA) Global İletişim Ortağı olduğu, dünyanın en büyük Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali TEKNOFEST, Türkiye dışında ilk kez uluslararası olarak Azerbaycan'da gerçekleştirildi

26-29 MAYIS 2022, BAKÜ

Crystal Hall, Denizkenarı Milli Park

ÖDÜL TÖRENİ

28 MAYIS CUMARTESİ

YÜRÜTÜCÜLER

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
İQTİSADİ İNŞAAT VƏ
NÖQLÜYYAT NAZİRLİYİ

TURKISH
TECHNOLOGY
TEAM

76
PAYDAŞ
KURUM

250' DEN
FAZLA
FİNALİST

10 FARKLI KATEGORİDE

TEKNOLOJİ YARIŞMALARI

720 derece dönebilen uçuş simülatörü, su yüzeyinde uçuş şovları, hava tüneli, konserler, lazer ve dans gösterileri, Take Off Bakü, Türk ve Azerbaycan Hava Kuvvetlerinin gösteri uçuşları

GİRİŞİM ZİRVESİ
TAKE OFF BAKÜ

Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, İrlanda, Pakistan, Mısır, Arjantin, Türkiye, Azerbaycan ve Avrupa ülkeleri başta olmak üzere 32 ülkeden katılım

Azerbaycan bağımsızlığının 104. yılını kutluyor

Müslüman doğunun ilk demokratik cumhuriyeti kabul edilen Azerbaycan'da, 28 Mayıs 1918'de ilan edilen bağımsızlığın 104. yıl dönümü kutlanıyor

1918

Azerbaycan Cumhuriyeti'nin bağımsızlığı, **28 Mayıs'ta** Gürcistan'ın Tiflis şehrinde, **Mehmet Emin Resulzade başkanlığındaki Azerbaycan Milli Şurası tarafından ilan edildi**

Milli Şura'nın kabul ettiği "**İstiklal Bildirisi**"nde ülkenin yönetim şeklinin **cumhuriyet** olduğu ilan edildi

Azerbaycan, **Müslüman doğuda kadınlara seçme hakkı tanıyan ilk ülke oldu**

Azerbaycan'ın bağımsızlığını **ilk tanıyan Osmanlı Devleti** oldu. İki devlet arasında 4 Haziran'da anlaşma imzalandı

Dönemin Harbiye Nazırı **Enver Paşa, kardeşi Nuri Paşa (Killigil)** komutasında bir ordu kurarak Azerbaycan'a yardıma gönderdi

"Bir kere yükselen bayrak bir daha inmez"

"Kafkas İslam Ordusu", **15 Eylül'de Bakü'yü kurtardı** ve hükümet buraya taşındı

Ülkenin **kendi para birimi** ve posta pulları tedavüle girdi, **Devlet Bankası ve Bakü Devlet Üniversitesi kuruldu**

Dış tehditlere karşı 26 Haziran'da Azerbaycan **kendi ordusunu kurdu** ve bu ordunun oluşumunda Osmanlı subayları önemli rol oynadı

27 Haziran'da, **Türk dili devlet dili olarak ilan edildi**. Daha önce çoğunda Rusça eğitim yapılan ortaokullarda, **Türkçe eğitim yapılması zorunlu kılındı**

Azerbaycan'ın kurucusu

**MEHMET EMİN
RESULZADE**

7 Aralık'ta 120 sandalyelik parlamento faaliyete başladı

1920

Azerbaycan Cumhuriyeti, 28 Nisan'da **Sovyet ordusunun ülkeyi işgaliyle** son buldu

Azerbaycan, Sovyetlerin dağılmasının ardından tekrar **bağımsızlığını ilan etti**

DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜKLER ADASI'NDA “YASSIADA MAHKEMESİ YARGILANIYOR” TEMALİ ANMA PROGRAMI

27 Mayıs darbesinin
62. yılı vesilesiyle
Demokrasi ve
Özgürlükler Adası'ndaki
Adnan Menderes Kongre
Merkezi'nde
“Yassıada Mahkemesi
Yargılanıyor” temalı
anma programı
düzenlendi

“

Cumhurbaşkanı Erdoğan: “Menderes’i ve arkadaşlarını darağacına gönderenlerin alınlarına çaldıkları o kara leke, değil 62 yıl, 600 yıl geçse de hiçbir zaman temizlenmeyecektir.”

”

Demokrasi ve Özgürlükler Adası’ndaki Adnan Menderes Kongre Merkezi’nde “Yassıada Mahkemesi Yargılanıyor” temalı anma programına, Cumhurbaşkanı Erdoğan, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, AK PARTİ Genel Başkan Yardımcıları Ömer İleri, Leyla Şahin Usta ile Çiğdem Karaaslan ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun katıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, programda yaptığı konuşmada “Menderes’i ve arkadaşlarını darağacına gönderenlerin alınlarına çaldıkları o kara leke, değil 62 yıl, 600 yıl geçse de hiçbir zaman temizlenmeyecektir.” dedi.

Darbe sonrasında kurdukları düzmece mahkemelerle şu anda üzerinde bulundukları yeri bir zulüm ve utanç adasına çevirenleri de lanetle ve nefretle andığını söyleyen Erdoğan, şöyle devam etti: “Menderes’i ve arkadaşlarını

darağacına gönderenlerin alınlarına çaldıkları o kara leke, değil 62 yıl, 600 yıl geçse de hiçbir zaman temizlenmeyecektir. Milletimiz merhum Menderes ve arkadaşlarını nasıl gönlüne nakşetmişse Yassıada zulmüne imza atanları da asla affetmeyecektir. Nitekim darbe mahkemelerinin aldığı gayrimeşru kararlar sebebiyle Yassıada milletimiz tarafından yıllarca ‘yaslı ada’ olarak adlandırılmıştır. Aylar boyunca burada milletin gözü önünde işlenen hukuk cinayetleri, insanımızın zihninde ve kalbinde çok derin yaralar açmıştır. 27 Mayıs darbesinin faileri de bu adanın seçilmişler için bir uyarı, daha doğrusu bir tehdit kaynağı olarak hafızalara kazınmasını istemişlerdir.”

Erdoğan, Türk demokrasisine ilk hançerin saplandığı 27 Mayıs’tan

beri Yassıada’nın Demokles’in kılıcı gibi millî iradenin tepesinde sallanmaya devam ettiğini kaydederek, ülkesi ve milleti için aşkla çalışan, eser ve hizmet üreten siyasetçilerin kimi zaman emperyalist güçler, kimi zaman darbeciler, kimi zaman da vesayetin sözcülüğünü yapan medya aracılığıyla Yassıada’yla, Menderes ve arkadaşlarının acı akıbetiyle tehdit edildiğini belirtti.

Erdoğan, o kaçınılmaz son gelene kadar milletle birlikte yürümeye devam edeceklerini ifade ederek, siyaset sahnesinde tüm bu mücadeleyi verirken aynı zamanda bu adanın her bir taşına sinmiş vesayetçi zihniyetin izlerini de ortadan kaldırmaya çalıştıklarını aktardı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk demokrasisinin ödediği ağır

bedellerin canlı şahidi olan Yaslıada'yı 2 sene önce Demokrasi ve Özgürlükler Adası haline getirerek yeni bir hüviyete ve görünümüne kavuşturduklarını söyledi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Darbecilerin karşısında selam duran, hukuksuz kararlara özellikle imza atan, adaletin tecellisi yerine vesayetçilerin sopası olarak görev üstlenen yargı, milletimizin nazarında en büyük zararı maalesef kendi itibarına vermiştir. Yargımız, yaşadığı bu itibar kaybını ancak 15 Temmuz gecesi sergilediği destansı duruşla telafi edebilmiştir." şeklinde konuştu. Ders alınmadığında sadece tarih değil aynı zamanda acıların da tekrarlandığını ifade eden Erdoğan, "Türkiye'nin 70 yılı aşan sancılı, meşakkatli demokrasi yolculuğu, bunun en müşahhas örneğidir. 27 Mayıs darbesi, millî iradeyi antidemokratik yollarla zapturapt altına almaya çalışan müdahale zincirinin ilk halkasını teşkil etmiştir. Daha sonra neredeyse her on yılda bir tekrarlanan vesayet girişimleriyle demokrasimiz kesintiye uğramış, sivil siyaset kan kaybetmiştir. Türkiye'ye ekonomik, siyasi, diplomatik ve hukuki bakımdan ağır zararlar veren her hadise, ülkemizin kaynaklarının heba olmasına da maalesef yol açmıştır." dedi.

Türkiye'nin 1957 seçimleriyle merkezinde yalanın, kışkırtmanın, iftiranın, provokasyonun bulunduğu yeni bir siyaset tarzıyla tanıştığını anlatan Erdoğan, "27 Mayıs'a kadar dozu sürekli artırılan bu kirli siyasetin hedefi, ordumuzu kışkırtarak askerî müdahaleye ortam hazırlamaktı." diye konuştu.

Bu ülkede bir daha asla Yassıada'ların kurulmasına müsaade etmeyeceklerinin altını çizen Erdoğan, "Bu ada Demokrasi ve Özgürlükler Adası'dır." dedi. Türkiye'nin istikrarsızlık bataklığına sürüklenmesine göz yummayacaklarını vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu: "Sokak terörüyle, baskıyla, tehditle, tedhişle milletimizin tercihlerine ipotek konulmasına asla rıza göstermeyiz. Terör örgütlerine ülkeyi teslim edecek hiçbir pazarlığın hayata geçirilmesine seyirci kalmayız. Bu aziz millete 27 Mayısvari acıları da siyasetin zayıflatılmasıyla ortaya çıkan istikrarsızlığı da terör örgütleri kullanılarak yol açılan güvensizliği de istiklalimize gölge düşüren mandacılık heveslerini de bir daha kesinlikle yaşatmayacağız. Çok açık ve net söylüyorum. Gazete manşetleriyle siyasete ayar verildiği günler artık geride kalmıştır. Terörle, şantajla, baskıyla siyasetin yönlendirildiği günler geride kalmıştır. 15 Temmuz ile beraber artık bu ülkede antidemokratik

yöntemlerle iktidara gelme kapıları bir daha açılmamak üzere kapanmıştır." 251 insanın şehadete yürüdüğü 15 Temmuz gecesi unutmayacaklarını ve unutturmayacaklarını da vurgulayan Erdoğan, şunları kaydetti: "Onun bedelini de ödetmeye kesin sözümüz var, ahdimiz var, bunu da böyle bilersiniz. 2 bini aşkın gazimiz... Biz onları unutmayız ve unutturmayız. Bütün bunlarla beraber, hâlâ işte biz şu anda Irak'ın kuzeyinde, aynı şekilde Barış Pınarı'nda, tüm buralarda da sınırlarımızın 30 kilometre güneyinde yine terörle mücadelemizi sürdürüyoruz. 'Durmak yok, yola devam.' dedik, aynen devam edeceğiz. 'Biz sessiz çoğunluğun sesi olacağız.' dedik ve sessiz çoğunluğun sesi olduk. İnancına ve değerlerine yönelik saldırılar karşısındaki vakur duruşunu kimse yanlış yorumlamamalıdır. Bu millet Yunus'un, Mevlâna'nın, Hacı Bektaş'ın diliyle konuştuğu gibi yeri geldiğinde Dadaloğlu'nun, Nene Hatun'un, Sütçü İmam'ın, 15 Temmuz kahramanlarının diliyle konuşmasını da gayet iyi bilir. Hani, istiklal şairimiz ne diyor? 'Yumuşak başlı isem kim dedi uysal koyunum? Kesilir belki fakat çekmeye gelmez boynum.' Evet. Bu boynumuz, bizim öyle çekmeye gelmez. Hesabını sorar. Bu millet asildir, bu millet müşfiktir, tevazu sahibidir; ama sağ yanağına vurunca birilerinin yaptığı gibi sol yanağını çevirmez. Çünkü biz o sol yanağını çeviren korkaklardan değiliz."

Program, Adnan Menderes, Hasan Polatkan, Fatin Rüştü Zorlu ve Celal Bayar'ın yargılandığı Yassıada'daki mahkeme süreçlerini canlandıran "Söz Milletindir" adlı tiyatro oyununun gösterimi ve katılımcıların Adnan Menderes Müzesi gezisinin ardından sona erdi.

**TBMM BAŞKANI ŞENTOP
“YASSIADA MAHKEMESİ
YARGILANIYOR”
PROGRAMINDA KONUŞTU**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, “Merhum Menderes’i darağacına götüren, hataları değil, icraatları ve doğruları karşısında öfkelenen, millet ve Türkiye düşmanlarının kinidir. 27 Mayıs darbesi, millet ve Türkiye düşmanlarının kininin eseridir.” dedi.

Demokrasi ve Özgürlükler Adası’ndaki Adnan Menderes Kongre Merkezinde 27 Mayıs darbesinin 62. yılı vesilesiyle düzenlenen “Yassıada Mahkemesi Yargılanıyor” temalı anma programında konuşan Şentop,

yaşanan her darbenin, Türkiye’nin bağımsız politikalar geliştirecek güce erişmesini engellemek amacıyla tertiplendiğini ifade etti. Millî kadrolar Türkiye’yi ilerleme istikametine soktuğunda, bu hamleleri kendileri için tehdit gören odakların harekete geçtiğini ve içeriden, tertiplerini hayata geçirecek iş birlikçilerini tedarik edebildiklerini aktaran Mustafa Şentop, darbecilerin teşebbüslerine gerekçe olarak ilan ettikleri her şeyin, dışarıdan tezgâhlanan bir suikastın bahaneleri olduğunu söyledi.

Meclis Başkanı Şentop, 27 Mayıs askerî darbesinin Türkiye’de darbeler tarihinin bir başlangıcı olarak değerlendirilmesinin doğru olmakla beraber tam açıklayıcı

“

TBMM Başkanı Şentop: “Merhum Menderes’i darağacına götüren, hataları değil, icraatları ve doğruları karşısında öfkelenen, millet ve Türkiye düşmanlarının kinidir. 27 Mayıs darbesi, millet ve Türkiye düşmanlarının kininin eseridir.”

”

olmadığına, 27 Mayıs’ın, millet iradesini vesayet altına alan bir düzenin kuruluş tarihi olduğuna işaret etti.

Serbest seçimlerin yapıldığı andan itibaren milletin oyuyla iktidar olamayacağını anlayan zihniyetin sandık dışında yollar aramaya başladığını belirten Şentop, akla gelen ilk formülün askerî darbe olduğunu kaydetti.

TBMM Başkanı Şentop, askerî darbe hazırlıklarının 1954 seçimlerinden hemen sonra başladığını, ordu içerisinde çeteler oluşturulduğunu belirterek, bu sebeple 27 Mayıs’ı, 1958’de, 1959’da Menderes’in hatalarıyla ilişkilendirmenin yanlış olduğunu ifade etti.

27 Mayıs’ta, seçimle iktidara gelemeyen siyasi anlayışın cebren iktidar olduğunu anlatan Şentop, şöyle konuştu: “Ancak bu sürdürülebilir değildir. Birkaç yıl içinde mutlaka yine seçime gidilecektir. Seçim olacaktır ve yine kaybedeceklerdir.

İşte o zaman, seçimle iktidara gelemeyen bu siyasi düşünceyi ve kadroyu, seçimi kazanamasa da iktidara getirecek, seçimi kaybetse de iktidarda tutacak bir formül geliştirilmiştir. O formül, 1961 Anayasasına dayanan vesayetçi düzendir. Tabiri caizse, 27 Mayıs'ta sadece bir askerî darbe yapılmamıştır; 27 Mayıs'la sürekli bir darbe rejimi kurulmuş, darbe dönemi sürekli hale getirilmiştir. 27 Mayıs'ı, ümmü'l-darâbât olarak nitelendirebiliriz, yani darbelerin anası. Sonraki darbe ve müdahaleler, bu vesayetçi dönemin revizyonu kabilinden olmak üzere gerçekleşmiştir.”

Vesayetçi sistemin, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde 2002'den bu yana siyasetin inisiyatif almasıyla vesayetin alanının daraltılıp siyasetin alanının genişletilerek adım adım ortadan kaldırıldığını vurgulayan Mustafa Şentop, “Önce siyasi tasarruflar, sonra hukuki gelişmeler ve düzenlemeler vesayetçi sistemi bertaraf etmiştir. Nihayet, 15 Temmuz 2016'da bir başka vesayet hamlesine, hain darbe teşebbüsüne milletimizin göğsünü siper etmesi suretiyle bu meşum dönem fiilen tam olarak sona erdirilmiştir. Vesayet düzeninin hukuken sona ermesi ise Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi değişikliğiyle, anayasa değişikliğiyle 2017'de gerçekleşmiştir.” değerlendirmesinde bulundu.

TBMM Başkanı Şentop, bu sürecin büyük mücadeleler ve acılarla gerçekleştiğini ifade ederek, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Siyasetimiz çok uzun süre 27 Mayıs darbesiyle açılan, Yassıada hukuksuzluğuyla ağırlaşan bir yarayla yaşamak zorunda

kalmıştır. 27 Mayıs darbesi, hukukun araçsallaştırdığı, millî iradenin bu hukuk anlayışıyla rehin alındığı bir dönemin miladı olmuştur. Yassıada, başta merhum Menderes olmak üzere milletin temsilcilerine en ağır muamelelerin reva görüldüğü bir kötülük ve işkence merkezi olmuştur. Akıbetine ve kadere muğber olmadığını söyleyerek idam sehпасına yürüyecek, hayatına son verilirken millete ve devletine ebedî selamet dileyecek kadar mukadderatına teslim olmuş merhum Menderes, elbette ki karşı karşıya olduğu şer şebekesinin hakiki karakterinin ve başına gelebileceklerin farkındaydı. Menderes, kendilerine rağmen memleketi 10 yıl başbakan olarak yönettiği halde, şer kuvvetlerince iktidardan düşürülürse evinin yolunu tutamayacağını ya idam edileceğini ya da sürgüne gönderileceğini biliyor ve söylüyordu. Merhum bunu şöyle ifade ediyordu; ‘Şer kuvvetlerinin insafı yoktur. Ahlâksızlar, ahlâk ortadan kalkmadan rahat edemezler. Kendi huzurlarını sağlamak için şeref ve haysiyeti kurban etmekten başka çareleri yoktur.’ Merhumun ne kadar haklı olduğu, insafsızlığın nasıl tezahür ettiği en açık haliyle Yassıada'da görülmüştür.”

Şentop, Yassıada yargılamaları ve akabinde gerçekleşen idamların, toplumsal ve siyasi hafızada tamiri çok zor yaralar açtığını dile getirdi.

Menderes'in elleri bağlı bir biçimde idam sehпасına götürülüşünü gösteren resmin, millete ve siyasetçilere verilen bir gözdağı olduğunu ifade eden Mustafa Şentop, “O tarihten beri bütün siyasetçilerin gözünde, o idam sehпасındaki kefenli Menderes fotoğrafı vardır. Bir an unutulsa, o fotoğrafı hatırlatan

darbeci artıkları derhal ortaya çıkmaktadır. Bu fotoğrafı siyasetin ve siyasetçinin zihninden silmek ancak açık bir meydan okuma ile mümkündür. Nitekim, Sayın Cumhurbaşkanımızın, ‘Biz kefenimizi giyerek bu yola çıktık.’ sözü, bu büyük travmayı çözen çok kıymetli bir sözdür. Gençlerimizin bu tarihî arka planla bu sözün kıymetini kavramaları gerekir. Yani sizin, bizi yolun, işin sonunda tehdit ettiğiniz o kefen var ya, biz ondan korkmuyoruz; biz onu yolun başında kabul ettik, giydik, yola öyle çıktık. Bu sözler ve sözün gereklerinin yerine getirilmesiyle siyaset üzerindeki kefen gölgesi psikolojik olarak böyle yırtılmış, atılmıştır.” diye konuştu.

Menderes'in, darbeden 10 gün önce çıktığı Ege gezisinde halk tarafından coşkuyla karşılandığını, idam edilmesinin sebebinin milletin kurduğu bu bağ olduğunu belirten Şentop, 1876'dan 15 Temmuz darbe girişimine kadar her müdahaleyi kurgulayan ve bugün de bu gayretlerini sürdüren odakların ana gayesinin, milletin idarecileri arasındaki muhabbet ve itimat bağını kesmek olduğunu söyledi.

Meclis Başkanı Şentop, “Zira bu aziz millet, idarecileriyle bütünleşirse, idarecisinde kendini görürse, tarih tekrerr eder ve Türkiye, kısırlılamaya çalışıldığı dairesinden taşıp bir zafer şehráyını olarak cihana yayılır. İyi bilelim ki bugünkü kavgalar ve dayatmalar da bundan ibarettir.” dedi.

Bazılarının, 27 Mayıs darbesi ve bu hadiseye yaklaşan günler hakkında fikir beyan ederken Menderes'in de hataları, suçu olduğunu söylemekten geri durmadığını ifade eden TBMM Başkanı Şentop, şunları kaydetti:

"Şüphesiz ki her insan, her devlet adamı ve siyasetçi hatalar yapmıştır, yapar ve yapacaktır. Başbakanlık dönemi göz önüne alındığında merhum Menderes'i darağacına götüren, hataları değil, icraatları ve doğruları karşısında öfkelenen, millet ve Türkiye düşmanlarının kinidir. 27 Mayıs darbesi, millet ve Türkiye düşmanlarının kininin eseridir. Esas itibarıyla 27 Mayıs darbesi, son 150 yıllık siyasi tarihimizin belli aralıklarla tecrübe ettiği habis bir hastalığın hortlamasıdır.

Bu sebeple son 60 yılda maruz kaldığımız bütün antidemokratik müdahalelerde Sultan Abdülaziz'i tahttan indirip katleden 1876 darbesinin izlerine, 2. Abdülhamid'e yönelik gaddarâne ve kimi zaman gayrimillî muhalefet damarına rastlamak mümkündür. Öyle bir damardır ki bu, sırf 2. Abdülhamid'i tahttan indirebilmek için Ermeni komitacıların bomba tedarikinde, Avrupalı güçleri İstanbul'u işgale ikna için uğraşmakta ve Sultan'ın Ermeni teröristlerin bombasından kurtulmasına hayıflanmakta beis görmez."

TÜRK DEMOKRASİSİNİN UTANÇ TARİHİ:

27 Mayıs 1960

Milletin vicdanında derin yaralar açan 27 Mayıs Darbesi, Türk demokrasi tarihine kara bir leke olarak geçti

1950
14 Mayıs'taki seçimlerde Demokrat Parti (DP), %53 oy ve 416 milletvekili ile iktidara geldi

1954
DP, %58,4 oy ile tekrar iktidara geldi

6-7 Eylül olayları

1955
Selanik'te Atatürk'ün doğduğu evin bombalandığı haberi üzerine Ankara, İstanbul ve İzmir'de halkın sokağa dökülmesiyle "6-7 Eylül Olayları" yaşandı

9 Subay olayı

1957
"9 Subay Olayı", ordu içinde bir grup subayın hükümete komplo hazırlamak suçundan yargılanmaları şeklinde gerçekleşti

Üniversite öğrencilerinin gösterileri

1960
İstanbul Beyazıt Meydanı'nda üniversite öğrencilerinin eylemi sırasında bir öğrenci hayatını kaybetti

İstanbul ve Ankara'da sıkıyönetim ilan edildi

5 Mayıs
Ankara'da bir öğrenci grubu, "555K" yani "5'inci ayın 5'inde saat 5'te Kızılay'da" koduyla gösteri düzenledi

21 Mayıs
Harp Okulu öğrencileri Zafer Anıtı'na kadar "sessiz" yürüyüş yaptı

Demokrasiye vurulan darbe

27 Mayıs
38 kişilik Milli Birlik Komitesi yönetime el koydu. Anayasa ve TBMM feshedildi

YASSIADA'DAKİ YARGILAMALAR
(14 Ekim 1960 - 15 Eylül 1961)

592 sanıktan
288'i için idam istendi

15 sanık idam cezasına çarptırıldı

31 sanık hakkında müebbet hapis cezası verildi

92 kişiye
20 yıl ile 6 yıl arasında ağır hapis

94 kişiye
5 yıl ağır hapis cezası verildi

Komite, Celal Bayar, Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan dışındakilerin idam cezasını affetti

Celal Bayar hakkındaki karar, yaş haddi nedeniyle müebbet hapis cezasına çevrildi

Yassıada, "Demokrasi ve Özgürlükler Adası" yapıldı
Marmara'daki Yassıada 2020'de Demokrasi ve Özgürlükler Adası adıyla açıldı

ATATÜRK HAVALİMANI MİLLET BAHÇESİ İLK FİDAN DİKİM TÖRENİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 29 Mayıs'ta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifi ile düzenlenen İstanbul'un Fethinin 569. Yılı Kutlamalarına ve Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi İlk Fidan Dikim Töreni'ne katıldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Atatürk Havalimanı'nda düzenlenen İstanbul'un Fethi'nin 569. Yılı Kutlamaları ve Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi İlk Fidan Dikim Töreni'nde yaptığı konuşmaya, İstanbul'un fethiyle ilgili "Konstantiniyye elbet fetih olunacaktır. Onu fetheden komutan ne güzel komutan ve onun ordusu, askeri ne güzel askerdir." hadis-i şerifiyle başladı.

Katılımcıları ve İstanbulluları selamlayan Erdoğan, "İstanbul

Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi'nden, 81 vilayetimizin tamamındaki tüm vatandaşlarıma selamlarımı gönderiyorum. Rabb'im, beni böyle şanlı bir milletin ferdi olarak dünyaya getirdiği için hamdediyorum. Rabb'im bana bu fetih nesline hizmet etme şerefi bahsettiği için hamdediyorum. Rabb'im bizleri bugün burada, şu güzel iklimde buluşturduğu için hamdediyorum." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bugünün İstanbul'un fethinin 569. yıl dönümü olduğunu hatırlatarak, sözlerine şöyle devam etti:

"Yahya Kemal'in deyimiyle, biz İstanbul'da mekânı değil, zamanı fethettik. Fetihler işte böyle çağlar üstü olur. Çağlar işte böyle açılır, böyle kapanır. 'Geceler

vardır, uykuyla geçer, sarhoş kustumuklarıyla lekelenir / Geceler vardır, ihtiraslar çağıldar, yuvalar yıkılır / Geceler vardır, dirilişe gebedir, fecr olur / Şehr-i İstanbul fetholunur / Bir çağ kapanır, bir çağ açılır.'

Çağ açıp çağ kapatan ecdada rahmet olsun. Çağ kapatıp, çağ açacak evlatlarımızın gazaları şimdiden mübarek olsun. Zaman bendedir ve mekân bana emanettir şuurdaki gençlerimizin gayretleri kutlu olsun."

Erdoğan, şu anda karşısındaki topluluğa baktığında aklına, Yahya Kemal'in "Şu kopan fırtına Türk ordusudur ya Rabbi. / Senin uğrunda ölen ordu budur ya Rabbi. / Ta ki yükselsin ezanlarla müeyyed namın. / Galib et çünkü

bu son ordusudur İslam'ın." dördlüğünün geldiğini dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Osmanlı'nın, fetih hazırlıklarına Orhan Gazi devrinden itibaren başladığına değinerek, "Devrin haritalarına bakıldığında Bizans'ın, Osmanlı'nın, Anadolu ve Rumeli topraklarının ortasında düğün gününü bekleyen bir gelin gibi durduğu görülüyor. Yıldırım Beyazıt, Musa Çelebi ve İkinci Murad tarafından gerçekleştirilen kuşatmaların başarıyla sonuçlanamamasının kendi içinde pek çok sebepleri vardır." ifadesini kullandı.

Savaşın, zulmün, haksızlığın, adaletsizliğin, ahlaksızlığın çukurunda çırpınan insanlığa, Necip Fazıl Kısakürek'in "Destan" şirinden "Durun kalabalıklar. Bu cadde çıkmaz sokak. / Haykırsam kollarımı makas gibi açarak. / Durun, durun bir dünya iniyor tepemizden./ Çatırtılar geliyor karanlık kubbemizden." dizeleriyle seslenen Erdoğan, şöyle devam etti:

"Dünyanın kubbesinden gelen çatırtılar kimi zaman salgın hastalık, kimi zaman tabii afet, kimi zaman kıtlık, kimi zaman oluk oluk akan kan olarak karşımıza

çıkarken işte biz bu hissiyat içinde ne diyoruz? 'Durun kalabalıklar'. Şimdi Rusya, Ukrayna'da durum bu mu? Felaket bu mu? Bütün bu felaketler karşısında Türkiye ne yapıyor? İşte bu yanlış gidişe 'durun' demenin gayreti içerisinde. Suriye'de, Irak'ta, Libya'da 'durun' diyoruz. Akdeniz'de, Ege'de 'durun' diyoruz. Ukrayna'da, Kırım'da 'durun' diyoruz. Bosna'da, Balkanlar'da 'durun' diyoruz. Karabağ'da, Kafkaslar'da 'durun' diyoruz. Filistin'de, Türkistan'da,

Arakan'da 'durun' diyoruz. Bu karanlık kubbenin ülkemizdeki aparatlarına da 'durun' diyoruz."

Erdoğan, muhakkak olan zafere inançları ile büyük ve güçlü Türkiye davası yolunda yürümeye devam edeceklerinin altını çizerek, şunları söyledi:

"Ülkemizde yaptığımız onca eseri görmeyenlerin, New York'ta BM karşısında yükselen 36 katlı Türk Evi'nin temsil ettiği misyonu görmeyenlerin, Diyanet Vakfı'nın Maryland'deki merkezinin üstlendiği vazifeyi görmeyenlerin, New York'taki 21 katlı yurt binasının gerisindeki gayeyi görmeyenlerin özellikle görmelerini de beklemiyoruz. Bu yurt hizmete girdiğinde anneler, babalar çocuklarını huzurla eğitime gönderebilecekler."

İstanbul'un Fethi'nin 569. Yılı Kutlamaları ve Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi İlk Fidan Dikim Töreni'nde konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Kahırlarından ölseler de biz bu oyunları da bozacağız. Hasetlerinden çatlasalar da biz bu eserleri tamamlayıp milletimizin hizmetine vereceğiz. İşte bütün bunlarla beraber bu yolda kararlılıkla devam ediyoruz." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin, demokrasi ve kalkınma kervanının menziline doğru ilerlediğini bildirdi.

Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi'nin ülkeye ve İstanbul'a hayırlı olmasını dileyen Erdoğan, bu millet bahçesini önümüzdeki yıl bu zamanlar hizmete açmış olacaklarını söyledi.

Fidan dikiminin ardından tören alanına gelen Erdoğan, vatandaşları selamladı.

BAKÜ'DE KARABAĞ TEMALI VII. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, beraberindeki parlamento heyetiyle VII. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi'ne katılmak üzere 2 Haziran'da Azerbaycan'ın başkenti Bakü'ye gitti.

Şentop ve beraberindeki parlamento heyetini, Haydar Aliyev Uluslararası Havalimanı'nda, Azerbaycan Millî Meclisi Başkan Yardımcısı Fezail İbrahimli, Azerbaycan-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Ehliman Emiraslanov ve Türkiye Cumhuriyeti Bakü Büyükelçisi Cahit Bağcı karşıladı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen VII. Uluslararası

Sosyal Bilimler Kongresi'nin açılışına katılarak konuşma yaptı.

Azerbaycan'ın haklı davasının uluslararası toplum tarafından da bilinmesini arzu ettiklerini vurgulayan Şentop hem medyada yer bulması hem de akademik dünyanın ilgisinin Karabağ konusuna çekilmesini için TBMM ve Azerbaycan Millî Meclisinin himayesiyle böyle bir kongre düzenlediklerini belirtti.

Mustafa Şentop, Türkiye ve Azerbaycan akademisyenlerinin yaptıkları akademik çalışmaların önemine işaret ederek "Akademik dünyadaki yakınlaşmanın, karşılıklı olarak birbirini tanımanın çok büyük faydaları hasil olacaktır. Türkiye ve Azerbaycan için bu kadar yakın münasebetler varken, Şuşa Beyannamesi varken, orada bu yakınlaşmaya zemin teşkil eden çok güçlü hükümler var, Türkiye ve Azerbaycan arasında üniversite düzeyinde diğer eğitim

kurumları düzeyinde birlikte atılacak adımlar çok önemlidir ve bunların süratle gerçekleştirilmesi lazım. Çok uzun yıllar ayrı kaldık. Aradaki boşluğu da dolduracak adımları süratle atmamız lazım. Sadece sözde kalmaması lazım bu gayretlerin.” dedi.

Söylenen sözlerin hayatta somut karşılığının hızlıca ortaya çıkması gerektiğini vurgulayan Şentop, “Türkiye-Azerbaycan ortak üniversitesinin bir an önce hayata geçirilmesini, hatta önümüzdeki öğretim yılında öğretime başlamasını çok önemli buluyorum. Akademisyenler ve öğrencilerin karşılıklı değişimi suretiyle gençlerimiz arasında, özellikle tahsilli gençlerimiz arasında iki ülkeyi daha da yakından tanıyacak insanların bulunması bizim bu ilişkilerimizi çok daha sağlam, köklü ve geleceğe bakmak açısından çok daha etkili hale getirecektir.” diye konuştu.

TBMM Başkanı Şentop, Karabağ’ın işgalden kurtarılmasından da bahsederek şunları söyledi: “Karabağ şimdi yaralarını sarmaya başladı. Acılarını anlatmaya ise yeni yeni başlıyor. Bu sebeple aklınıza gelecek her branştan akademisyenin, 28 yıl vatani gasp edilmiş Karabağlı kardeşlerimizi, her boyutuyla ele almasına ihtiyaç var. Tarihçilere, edebiyatçılara, psikologlara, coğrafi ve stratejik uzmanlara, Karabağ’ın zenginliklerini talan edenleri bizlere anlatacak ekonomi uzmanlarına ihtiyacımız var. Bin yıllardır yaşadığı toprakları gasp edilen, bir gece ansızın, topluca katledilen kundaklarında uyuyan bebekler ve yaşlılar var. Sevdiklerine yaktıkları ağıtlar, şiirler ve hikâyelerle göç yollarında ömür tüketmiş, vatanından ayrılan ve gurbet acısıyla hasretlik çekenlerin öykülere, romanlara

işlenen ıstırapları var. Savaş ve göç sonrası tarihe, edebiyata, güzel sanatlara yansıyan Karabağ’ı, 28 yıllık esaretin ve acının ortaya çıkardıklarını, sosyal bilim akademisyenlerinin gözünden görmeye, değerlendirmelerine ihtiyacımız var. Onları bilimsel çalışmalarla bütün dünyaya anlatmaya, yaşananların boyutunu haykırmaya devam edeceğiz.”

Dünyayı kendi şahsi zenginlikleri ve çıkarları için dizayn eden, medeniyet anlayışlarını bütün dünyaya dayatan Batı egemenliğinin tasallutu altındaki insanlığın her geçen gün yeni sorunlarla karşılaştığına dikkat çeken Meclis Başkanı Şentop, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Batı’nın ve iş birlikçilerinin binlerce yıldır pek çok coğrafyada barış ve esenlik içinde yaşayan insanların arasına nifak tohumları ekerek, onları can kaygısına düşürüp sahip oldukları zenginliklere çökme davranışlarını biliyoruz. Bunlar sıcak savaş sonrası hâlâ bitmeyen soğuk savaş yöntemlerinin devamıdır. Namertçe ve sinsice faaliyetlerle, insanları ve devletleri parçalama eylemleridir. Burada bulunan tarihçilerimizin muhtemelen tebliğleri olacaktır; Karabağ’da

insanımıza reva görülen durum zengin kaynakları olan diğer coğrafyalarda da sahnelenmiştir. Senelerce köpürtülen Filistin, Kıbrıs ve Karabağ meseleleri aslında çözülmek istense bir günde çözülür. Batı tarafından çözüm için kurulan bütün platformlar, sadece süreci çözümsüzlüğe ve bataklığa saplamak gayretlerinden ibarettir.

Bütün irili ufaklı İslam ülkelerinin iç sorunları tarihin her döneminde vardı. Sadece İslam ülkelerinde değil, çok daha fazlası Avrupa ve Amerika tarihinde en şedit şekliyle var. Binlerce yıllık kadim coğrafyalardaki küçük çekişmeleri sürekli kaşıyanlar, sinsice bu coğrafyalarda emellerine ulaşmak için dikkat dağıtıyor.

Ermenistan’ın Karabağ’da yaptıkları, sadece Azerbaycan’ın değil, savaş suçlusu olarak uluslararası hukukun konusudur. Türkiye’nin Azerbaycan’a destek vermesinin sebebi sadece kardeşlik ve dostluk için değil, Azerbaycan’ın haklı bir davayı savunuyor olmasıdır. Kafkasya’da kalıcı barışın tesisi için kardeşlerimizin haklı davasına destek vermeye, her zaman Azerbaycan’ın yanında olmaya devam edeceğiz.”

SPORTOTO
TİPİSİZ BAKARLIĞI

3 Haziran Dünya Bisiklet Günü

Yaşanabilir bir dünya için bisikleti seçin !

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, TBMM BİSİKLET TANITIM TURU PROGRAMINA KATILDI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 3 Haziran Dünya Bisiklet Günü etkinlikleri kapsamında “Yaşanabilir Bir Dünya İçin: Bisiklet” sloganıyla TBMM Bisiklet Tanıtım Turu programına katıldı.

TBMM Başkanı Şentop, Meclis tören alanında gerçekleşen programda yaptığı konuşmada, 3 Haziran'ın hem Dünya Koşu Günü hem de Dünya Bisiklet Günü olduğunu anımsattı. Bisiklet kullanmak için zaman ayrılması gerektiğini dile getiren Şentop, kendisinin de fırsat bulduğunda bisiklete bindiğini söyledi.

Birleşmiş Milletler'in (BM) ekonomik ve çevreci faydaları sebebiyle ortak bir karar alarak 3 Haziran'ı Dünya Bisiklet Günü

ilan ettiğini hatırlatan Mustafa Şentop, dünyada birçok ülkenin, çevre dostu bisikleti etkili biçimde kullanmak üzere harekete geçtiğini vurguladı.

Çocukluğu döneminde, çocukların bisiklete ulaşmasının zor olduğunu, bugün ise dünyada değişen koşullar nedeniyle farklı seçeneklerin bulunduğunu belirten Şentop, “Ancak yine de hem dünyada genel olarak hem de ülkemizde bisiklet kültürünün yaygınlaştırılması arzu ediliyor ve bizler de bunu destekliyoruz.” ifadelerini kullandı.

Türkiye Bisiklet Federasyonunun “Yaşanabilir bir dünya için bisikleti seçin” sloganıyla bisiklet kullanımını teşvik etmek için harekete geçtiğini belirten Meclis Başkanı Şentop, şöyle konuştu:

“Rusya-Ukrayna savaşı sebebiyle bütün dünyada petrol fiyatlarının

en az üç katına çıktığı bir ortamda birbiriyle örtüşen bir dönem oldu. Türkiye Bisiklet Federasyonuna, ‘Yaşanabilir bir dünya için bisikleti seçin’ diyerek bütün Türkiye’yi bisiklet etrafında organize ettiği için şükranlarımı sunuyorum. Onlar sayesinde bu yıl 81 ilimizde bisiklet turu organizasyonları ve fotoğraf yarışmaları, okullarda güvenli bisiklet kullanımı, trafik eğitimleri, çevrim içi bisiklet ve trafik eğitimleri düzenlendi.

Türkiye genelinde 30 Mayıs-7 Haziran tarihleri arasında düzenlenecek organizasyonlara, Millî Eğitim Bakanlığımızdan İçişleri Bakanlığımıza, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızdan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımıza kadar Emniyet Genel Müdürlükleri ve Türkiye Belediyeler Birliği de destek verdi.”

“Bisiklet, bisikletle seyahat, vücudumuzun ve ruhumuzun

özgürlük ihtiyacına yakışan en güzel ulaşım aracıdır.” diyen Mustafa Şentop, konuşmasına şöyle devam etti:

“Masumdur; yanlışlıkla birine çarpsa bile asla felaketle sonuçlanmaz. Bisikletli biri, tanımadığı şehirlerde ve ülkelerde barış ve esenlikle karşılanır. Onun gezgin ruhundaki pozitif psikolojik yön, hemen etrafındaki insanlara geçer.

Hem vücudun hem ruhun mukavemetini güçlendirecek bisiklet sporunu ülkemiz insanının günlük hayatının ayrılmaz bir parçası haline getirmeliyiz.

Bisikleti, okul sporları içerisinde daha popüler hale getirmeli, bütün çocuklarımıza ve gençlerimize bisiklet kullanırken trafik bilincini de aşılamalıyız. Bunun için büyük şehirlerimizden başlayarak altyapı çalışmalarının bisikletli bir yaşama göre yeniden düzenlenmesi büyük önem taşıyor.

Maalesef kazalar sebebiyle her yıl kaybettiğimiz birçok bisikletçimiz var. Bu elim kayıpların olmaması için bütün bakanlıklar bir arada çalışarak tedbirlerin alınmasını sağlamalı, bizler de sizin gibi, topluma bu duyarlılığı kazandırmaya

yönelik çabaları destekleyerek halkımızı ve sürücülerini bu konuda bilinçlendirmeliyiz.”

TBMM Başkanı Şentop, yurt içinde ve yurt dışında bisiklet sürücülerini arasında âdeta gizli bir dil şeklinde bisiklet kardeşliğinin olduğunu, bisiklet tutkunlarının birbirine selam vermeden geçmediğini vurguladı. Birinin bisikletine bir şey olması durumunda diğer bisiklet sürücüsünün hemen onun yardımına koştuğuna dikkati çeken Şentop, “Bisiklet kardeşliği, barış dilinin iki teker üstüne binmiş seyahat hali gibidir. Sporun, kardeşliğin, eğlencenin, kısacası çocukluk mutluluğunun ortak dili

DOĞANIN EN SEVDİĞİ ULAŞIM ARACI:

Bisiklet

Doğaya en az karbon salan ve bu özelliğiyle küresel ısınmaya en az etki eden ulaşım aracı olan bisiklet, sağlığa faydasıyla da uzmanlar tarafından tavsiye ediliyor

olan 3 Haziran Dünya Bisiklet Günü hayırlara vesile olsun. Bisikletin, bütün milletimizin hayatına girdiği bir döneme başlangıç olsun.” diye konuştu. Mustafa Şentop, sporcular ve diğer davetlilerle tören alanında bisikletle tur attı. Bisiklet turu sonrasında gazetecilerin sorularını cevaplayan Mustafa Şentop, “İlkokul sonlarına doğru bisikletim olmuştu. Dedem hediye etmişti. Yaşadığımız şartlarda bisiklet sürmek kolay olmuyor. Ama

bazen Tekirdağ’da veya gittiğimiz açık alanlarda sürmek mümkün oluyor.” dedi.

Şentop, “siyasette mi bisiklette mi terlemek daha iyi?” sorusuna ise “İkisi de güzel. Terlemek iyidir. Çalışınca terliyorsunuz.” karşılığını verdi. Başka bir soru üzerine TBMM Başkanı Şentop, imam hatip lisesinde okurken güreş takımında olduğunu, bir dönem hentbol oynadığını ve ok attığını söyledi.

Türkiye Bisiklet Federasyonu Başkanı Emin Müftüoğlu da Türkiye’de bisiklet yolları ile bisiklet kullanılan şehirlerin artırılmasını istedi. Müftüoğlu, desteklerinden dolayı TBMM Başkanı Şentop’a teşekkür etti.

Mustafa Şentop, daha sonra U-17 Kız Millî Takım sporcularına hediyeler vererek hatıra fotoğrafı çekti. Programa bazı milletvekilleri, Meclis çalışanları ve çok sayıda davetli katıldı.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, TBMM'DE SPORCULARLA BİR ARAYA GELDİ

Cumhurbaşkanı ve AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin TBMM Grup toplantısının ardından 3 Haziran Dünya Bisiklet Günü dolayısıyla Mecliste sporcularla buluştu.

Buluşmada, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu da hazır bulundu.

TÜRKİYE'DE DÜZENLİ BİSİKLET KULLANAN KİŞİ SAYISI

2,5 MİLYON

TÜRKİYE'DE EN FAZLA BİSİKLET YOLUNA SAHİP İL

Konya

550 KM

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, **FRANSA-TÜRKİYE DOSTLUK GRUBU** **BAŞKANI REQUIER'İ KABUL ETTİ**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, terör örgütü PKK'nın, Türkiye sınırının hemen ötesinde; Suriye'deki kontrolsüz ortamı da fırsat bilerek ismini değiştirmek suretiyle faaliyetlerini sürdürdüğünü belirterek, "Fransız makamlarından genel olarak terörle mücadelemiz konusunda, özel olarak da PKK, PYD, YPG ve FETÖ ile mücadele konusunda somut iş birliği ve dayanışma bekliyoruz." dedi.

Şentop, Fransa-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Senatör Jean-Claude Requier ve beraberindeki heyeti 1 Haziran'da kabul etti.

Son yıllarda Avrupa'da artan yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve İslam düşmanlığıyla ilgili gelişmeleri endişeyle takip ettiklerini anlatan Mustafa Şentop, Avrupa ülkelerinin güvenlikle ilgili endişelerinin, kültürel çeşitlilik içinde farklı dinleri ve o dinlerin gereklerini yerine getirme konusundaki özgürlük anlayışlarını deforme etmemesi gerektiğini söyledi.

Terör örgütlerine karşı topyekûn mücadele yürütülmesi gerektiğine dikkati çeken Meclis Başkanı Şentop, "Terör örgütünün saldırıları 40 binden fazla vatandaşımızın hayatına mal

olmuştur. PKK terör örgütü, bizim sınırlarımızın hemen ötesinde Suriye'deki kontrolsüz ortamı da fırsat bilerek ismini değiştirmek suretiyle oradaki faaliyetlerini sürdürüyor. Bu çerçevede Fransız makamlarından genel olarak terörle mücadelemiz konusunda, özel olarak da PKK, PYD, YPG ve FETÖ ile mücadele konusunda somut iş birliği ve dayanışma bekliyoruz." diye konuştu.

Senatör Jean-Claude Requier de Türkiye ile Fransa arasındaki ilişkilerin son derece köklü olduğunu dile getirdi. Requier, "Fransa, terörizmin finansmanı konusunda mücadele ediyor. Birçok banka hesabına el konuldu ve bu doğrultudaki çabalarımızı da sürdürüyoruz. Aynı şekilde genç nesillerin terör örgütlerine çekilmesi konusunu da yakından takip ediyoruz." ifadelerini kullandı.

Müsilaj tedbirleri ilk meyvesini verdi

Müsilajın etkisinin azalmasıyla deniz canlıları yeniden görünür hale geldi; süngerlerin canlanmaya başladığı, deniz kestanelerinin çoğaldığı görüldü

MÜSİLAJLA MÜCADELE ÇALIŞMALARI KAPSAMINDA

6 FARKLI BÖLGEDE

622 NOKTADA

11 BİN 129 METREKÜP
müsilaj temizlendi

1 YILDA

57 BİN

çevre denetimi yapıldı

3 BİN 941

tesise

350,2 MİLYON

lira ceza kesildi

406 TESİS

faaliyetten men edildi

DİĞER ÇALIŞMALARDAN BAZILARI

21 bilim insanı ile
Koordinasyon ve Bilim
Kurulu kuruldu

22 maddelik
Marmara Denizi Eylem
Planı ilan edildi

Marmara Denizi'ndeki
91 izleme noktası
150'ye çıkarıldı

Deşarj standartlarına
%20-50 oranında
kısıtlama getirildi

“FÜREYA KORAL SERGİSİ”

ZİYARETE AÇILDI

TBMM Sanat Koleksiyonu'ndaki eserlerin yer aldığı “Füreya Koral Sergisi”, Beyoğlu Kültür Yolu Festivali kapsamında 28 Mayıs'ta ziyarete açıldı.

Galataport G Blok Sergi Salonu'ndaki açılışa, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop ile Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un yanı sıra çok sayıda sanatsever katıldı.

Sergide, çağdaş Türk seramik sanatının öncülerinden, ilk Türk profesyonel kadın seramik sanatçısı Füreya Koral'ın özel koleksiyonunun yanı sıra Meclis binası yapılırken özel tasarlanan, yıllarca kulis ve odalarda kullanılan, milletvekillerinin üzerinde çay içtiği sehpalar da izlenime sunuldu.

Açılışa konuşan TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Füreya Koral'ın çok önemli bir seramik sanatçısı olduğunu vurgulayarak, “Koral, geleneksel kadim motiflerimizi modern sanat anlayışı ve enstrümanlarıyla organize ederek ortaya koymuş.” dedi.

TBMM'nin 1950'li yıllarda uhdesine aldığı sanatçıları, yerli ve millî sanatlar üzerine, tefriş işleri için yetiştirdiğini anlatan Şentop, akabinde Anadolu'nun her şehrine gönderilen sanatçıların, o bölgeye ait sanat unsurlarını öğrenerek yeni eserler üretmelerinin sağlandığını kaydetti.

Meclis Başkanı Şentop, sergide Koral'ın 1960-1970 arasında Meclis için yaptığı eserlerin yer aldığını aktararak, “Füreya Koral'ı diğer sanatçılardan ayıran özelliği, sanatı hayatın içerisinde ve insanların kullanacağı bir eser olarak tasavvur etmesiydi. ‘Yaptığım eseri insanlar kullansın isterim; yaptığım bir çanakdan

‘çorba içsinler, bir fincandan kahve içsinler isterim.’ şeklinde bir yaklaşımı vardı. Nitekim Meclis için yapmış olduğu eserler, Meclisin duvarlarına bir süs olarak asılan eserler değil. Sergide de göreceğiniz gibi Mecliste sehpa olarak yapılmış, üzerinde çay, kahve içilen eserler olmuş.” ifadelerini kullandı.

Daha önce bu sergiyi farklı yerlerde açtıklarını kaydeden Şentop, “Bugün de burada İstanbullu hemşerilerimizin sanat zevkine sunuyoruz.” diye konuştu.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Kültür ve Turizm Bakanı Ersoy ile sergiyi gezdi.

FÜREYA KORAL

Türkiye’nin ilk kadın seramik sanatçısı ve çağdaş seramiğin öncüsü Füreya Koral, 12 Haziran 1910’da İstanbul’da dünyaya geldi.

Notre Dame de Sion Kız Lisesinden mezun olan Koral, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümüne devam etti. Koral, dönemin ünlü Macar keman virtüözü Charles Berger’den özel keman dersleri aldı. 1940-1944 yıllarında müzik eleştirileri yazdı, çeviriler yaptı.

Füreya Koral, 1947’de Lozan’da seramik çalışmalarına başladı. Fransız seramikçi Serre’nin desteğiyle Paris’te özel bir seramik atölyesinde çalışmalarını sürdüren sanatçı, ilk seramik ve taş baskı sergisini 1951’de Paris’te açtı. Aynı yıl yurda dönerek Maya Galerisi’nde yapıtlarını sergiledi. Yurt içi ve dışında sergilere katılan Koral, çeşitli ödüllerin sahibi oldu.

Sanatın, sanatçının hayatına karıştığı gibi halkın hayatına da karışması gerektiğine dikkati çeken Füreya Koral, eserlerinde soyuttan somuta uzanan ve Anadolu kültürüne ağırlık veren bir anlatımı tercih etti.

Çalışmalarında seramik pano ve üç boyutlu eserlerin yanı sıra vazo, tabak gibi günlük yaşamda kullanılabilen ürünlere de imza atan usta sanatçının hayatı, yazar Ayşe Kulin’in “Füreya” isimli kitabına konu oldu.

Koral, 26 Ağustos 1997’de, İstanbul’da 87 yaşındayken hayatını kaybetti.

DANIŞTAYIN

154. KURULUŞ YIL DÖNÜMÜ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 10 Mayıs'ta Danıştayın 154. kuruluş yıl dönümü ile "Danıştay ve İdari Yargı Günü" dolayısıyla Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle düzenlenen törene katıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Danıştay Başkanlığı Konferans Salonu'nda düzenlenen törende yaptığı konuşmada, Türkiye'nin en köklü kurumlarından olan Danıştayın 154. kuruluş yıl dönümünü kutladı.

İdari Yargı Günü'nde, Şûrâ-yı Devlet'ten bugüne Danıştayda görev yapan tüm hâkimleri ve personeli şükranla anan Erdoğan, yönetimin yargı yoluyla denetlenmesi görevini üstlenen Danıştayın, devletle vatandaş arasındaki ihtilafların hukuk marifetiyle çözümünü sağladığını söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Danıştayın ifa ettiği bu kritik vazifenin hukuk devleti ilkesinin gerçek manada ve tüm unsurlarıyla hayata geçmesi manasına geldiğini belirtti.

Verdiği kararlarla alt derece mahkemelerine yol gösteren Danıştayın, her kademede hukukun Anayasa'ya ve yasalara uygun şekilde işlenmesini temin ettiğini dile getiren Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Milletimizin 16 Nisan 2017'deki halk oylamasıyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişi onayladığı Anayasa değişikliğinde, yargının bağımsızlığı ilkesi, tarafsızlığıyla tahkim edilmişti.

Böylece millet adına karar vererek hakemlik görevini üstlenen yargı, güçler ayrılığında hak ettiği yeri tam manasıyla almış oldu. Elbet bu noktaya bir anda ve durduk yere gelinmemiştir. Cumhuriyet tarihi, maalesef yargının darbeciler ve vesayet güçleri lehine taraf olduğu Yassıada

yargılamalarından 28 Şubat brifinglerine kadar pek çok kötü örneklerle doludur."

Erdoğan, millet adına karar veren yargı kurumunun, her kademesiyle bu onurlu sorumluluğunun kendine yakışır konumda olmasını sağlamak için gayret gösterdiklerini vurguladı.

Dünyanın her yerinde siyasetin, tabiatı icabı etki alanını genişletmek istediğini, bunun için sürekli sınırları zorladığını anımsatan Erdoğan, "Siyasetin etki alanını genişletme çabalarına yargı alanı da dâhildir.

Hatta en başlarda gelir. Sanmayın ki bu sorun, Türkiye'ye mahsustur. Amerikasından Avrupasına her yerde aynı çekişme yaşanmıştır, halen de yaşanmaktadır." diye konuştu.

Hukuk devleti ilkesinin, demokrasinin olmazsa olmaz şartı olduğuna dikkati çeken Erdoğan, "Geçmişte hukuka aykırı pek çok tarize, tacize, cezaya muhatap olmuş bir siyasetçi olarak ülke yönetimine geldiğim günden beri Türkiye'nin hukuk devleti niteliğini güçlendirmenin mücadelesini veriyorum." sözlerini sarf etti.

Anayasa ve kanunun değişmesinin ne Türkiye'ye mahsus olduğuna ne de olumsuz karşılanması gereken bir durum olduğuna dikkati çeken Erdoğan, şöyle devam etti: "Hayatın akışı içinde ihtiyaç duyulan her konuda ve her vakit bu tür değişikliklerin yapılması gayet tabiidir. Önemli olan bu sürecin millî iradenin üstünlüğü esasına göre, demokrasinin kuralları çerçevesinde usulünce ve toplum tarafından benimsenerek yürütülmesidir. İşte bunun için geçtiğimiz yıl açıkladığımız yeni anayasa hazırlığımızı Mecliste gereken çoğunluğu sağlasa bile halkoyuna sunacağımızı ifade etmiştik. Yeni kanunlar çıkartılması ve mevcut kanunların değiştirilmesi Meclisin asli yasama görevidir. Yargı kurumlarımız da kararları ve içtihatlarıyla kanunların ve diğer mevzuatın güncellenmesine katkıda bulunmaktadır."

Erdoğan, kanunların doğruluğu kadar kanun uygulayıcılarının niteliğinin de adaletin tecellisinde hayati öneme sahip olduğunu vurguladı.

Bu anlayışla yargı teşkilatının insan gücü kalitesini ve donanımını artırmak için bilindiği üzere hâkim ve savcı yardımcılığı sistemini getirdiklerini hatırlatan Erdoğan, şu ifadeleri kullandı: "Yargının tüm kademelerinde toplamda 3 yıl süreyle yardımcı sıfatıyla görev yapacak hâkim ve savcılarımız böylece sisteme bütünüyle hâkim olacaktır. Bir anlamda ahilik geleneğimizin temelini oluşturan usta-çırak sistemini yargıya da taşıyoruz. Bu yeni sistemi çok yakında fiilen başlatıyoruz. İnşallah, önümüzdeki dönemde devletin başı ve yürütmenin temsilcisi olan Cumhurbaşkanı ile millî iradenin temsilcisi Meclisimizle ve millet adına karar veren yargımızla ülkemizi her alanda daha ileriye götürmeyi sürdüreceğiz. Danıştayımızın da bu çerçevede üstlendiği hayati fonksiyonla Türkiye'nin demokratikleşmesine, büyümesine, gelişmesine katkıda bulunmaya devam edeceğine inanıyorum."

Erdoğan, İdari Yargı Günü ve Danıştayın 154. kuruluş yıl

dönümünü tebrik ederek, katılımcılara sevgi ve saygılarını sundu.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop da sosyal medya hesabından Danıştayın kuruluş yıl dönümünü kutlayan bir mesaj yayımladı. Şentop mesajında, "154 yıllık tecrübesiyle, idari yargıda dünyanın en köklü kurumlarından olan Danıştayın üyeleri, hâkimleri ve personeline başarılar diliyorum." ifadelerini kullandı.

Danıştay Başkanı Zeki Yiğit'in açılış konuşmasını yaptığı törende, TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan, Yargıtay Birinci Başkanı Mehmet Akarca, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, AK PARTİ Genel Başkanvekili Binali Yıldırım, Sayıştay Başkanı Metin Yener, milletvekilleri ve çok sayıda davetli yer aldı.

KIRGIZİSTAN PARLAMENTO HEYETİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Kirgizistan Dışişleri, Savunma, Güvenlik ve Göç Komisyonu Başkanı Cengiz Aydarbekov ve beraberindeki heyeti 1 Haziran'da kabul etti.

Meclis Başkanı Şentop, kabulde yaptığı konuşmada, Kirgizistan ile Türkiye'nin 30 yılı bulan ilişkilerinin güçlenerek devam ettiğini, hem ekonomik hem de uluslararası platformlarda Türkiye'nin her zaman Kirgizistan'ın yanında olduğunu söyledi.

Türkiye'nin terörle mücadelesine de değinen Şentop, 15 Temmuz darbe girişimini gerçekleştiren FETÖ konusunda konuk heyete uyarıda bulundu. Türkiye'nin FETÖ ile mücadeleyi kararlılıkla yürüttüğünü ve temyiz mahkemesinin birçok davayla ilgili kararını verdiğini anımsatan Mustafa Şentop, bunun neticesinde örgütün Türkiye içinde faaliyet gösterebilme imkânının kalmadığını vurguladı.

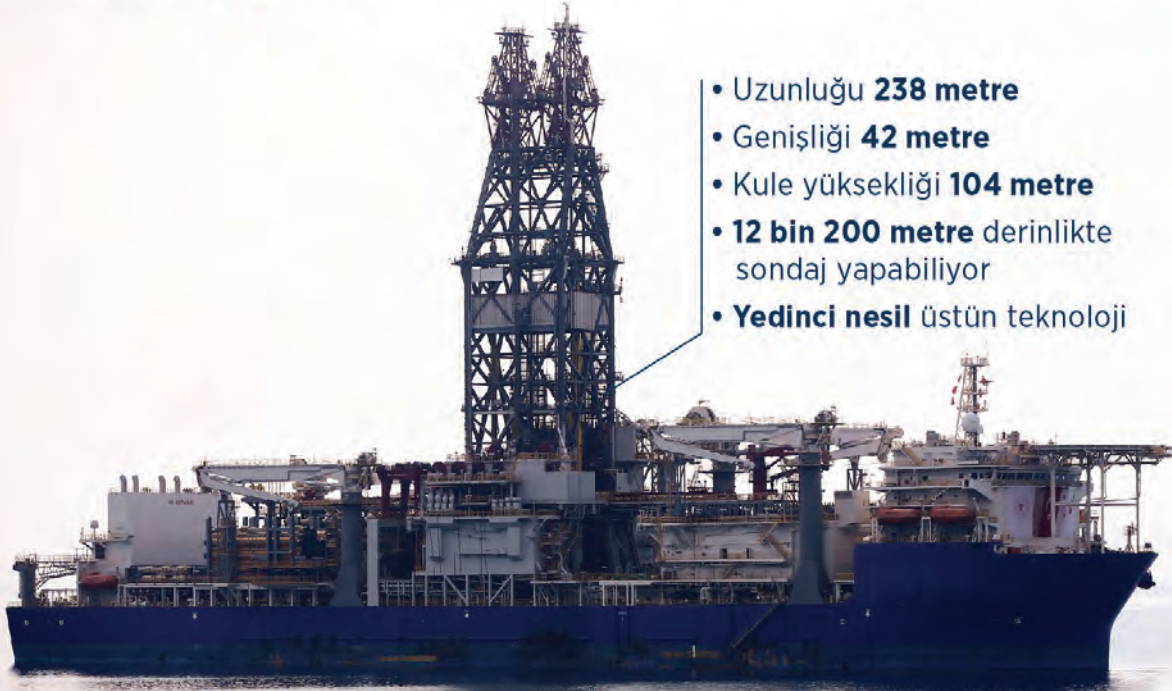
FETÖ'nün faaliyet gösterdiği ülkelerde de bir millî güvenlik tehdidi oluşturduğunun altını çizen Şentop, "Türkiye içerisinde bunların faaliyet gösterebilmesi, nefes alması mümkün değil. Ama dost ve kardeş ülkeleri de bu tehdide karşı, bilhassa bazı büyük ülkelerin istihbarat örgütlerinin bir aparatı olarak çalışan bu örgüte karşı ikaz etmeyi bir kardeşlik görevi sayıyoruz. Bu örgüt mensuplarının Türkiye-Kirgizistan ilişkilerini bozmaya yönelik faaliyetlerini de endişeyle takip ediyoruz." dedi.

Bazı Avrupa ülkelerinin, "Biz bunu hukuk çerçevesinde

takip ediyoruz." sözlerini de hatırlatan TBMM Başkanı Şentop, şunları kaydetti: "Ben bir hukuk profesörüyüm ve bu cevap biraz beni güldürüyor. Çünkü bir ülkede suç işlemiş olan, darbe gibi bir suça teşebbüs etmiş olanların, bir başka ülkede yakalanması için o ülkede de darbeye teşebbüs etmesini beklemek çok akıllıca gelmiyor bana. Fırsat bulurlarsa Kirgizistan dahil her ülkede böyle bir teşebbüste bulunabilirler. Bu örgüte karşı Türkiye'nin mücadelesinde Kirgizistan'ın desteğini ve iş birliğini arzu ediyoruz ve her zaman bunu görüşmelerimizde teyit ediyoruz."

Türkiye'nin 4. sondaj gemisi filoya katıldı

Türkiye'nin denizlerde hidrokarbon arayan filosuna katılan gemi, yeni nesil teknolojiye sahip

- Uzunluğu **238 metre**
- Genişliği **42 metre**
- Kule yüksekliği **104 metre**
- **12 bin 200 metre** derinlikte sondaj yapabiliyor
- **Yedinci nesil** üstün teknoloji

FATİH

- **2017'de** TPAO envanterine katıldı
- Uzunluğu **229 metre**
- Genişliği **36 metre**
- **12 bin 200 metre derinlikte** sondaj yapabilme kabiliyetine sahip
- Sondaj kulesinin uzunluğu **64 metre**

YAVUZ

- **2018'de** envantere katıldı
- Fatih gibi **6. nesil ultra derin deniz sondaj gemisi**
- Uzunluğu **230 metre**
- Genişliği **36 metre**
- **Çift kuleli** tasarımı eş zamanlı operasyona imkan sağlıyor

KANUNİ

- **2020 başında** filoya katıldı
- Uzunluğu **227 metre**
- Genişliği **42 metre**

SAYIŞTAYIN 160'INCI KURULUŞ YIL DÖNÜMÜ

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Sayıştay Başkanlığında 30 Mayıs'ta düzenlenen Sayıştayın 160. Kuruluş Yılı Dönümü Programı'nda yaptığı konuşmada, Divan-ı Muhasebattan Sayıştaya 160 yıldır güzide kurumun çatısı altında ülkeye samimiyetle hizmet veren herkesi şükranla yâd etti.

O smanlı'nın kamu reform çalışmalarının bir ürünü olarak faaliyete başlayan Sayıştayın devlet fonksiyonları içinde önemli bir yere yerleştirildiğini ifade eden Erdoğan, mali istikrara katkı vermek üzere gelirlerin ve giderlerin kontrol altında tutulması gayesiyle faaliyet gösteren Sayıştayın her dönemde önemini koruyarak bugünlere geldiğini söyledi.

Erdoğan, TBMM adına görev yapan Sayıştayın tüm mensuplarının üstlendikleri sorumlulukları hakkıyla yerine getirmenin gayreti içinde olduğundan şüphe duymadığını belirtti. Sayıştayın denetim alanına giren devlet bütçesinin, 85 milyonun tamamının, rızkindan keserek kamuya aktardığı kaynaklardan oluştuğunu anlatan Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Dolayısıyla, Sayıştay

her bir vatandaşımızın hakkını, hukukunu gözetken bir faaliyet yürütmeye çalışıyor. Binlerce yıllık devlet geleneğimizin denetim boyutunun temsilcisi olan bu kurumumuz hukuk devletin temel taşlarından biridir. Denetimin özünü oluşturan şeffaflık ve hesap verebilirlik, modern demokratik devlet sisteminin en önemli vasıfları olarak tüm dünyada kabul görmektedir. Biz de yönetim anlayışımızın özünü oluşturan 'insanı yaşat ki devlet yaşasın' ilkesini hayata geçirirken bu anlayışı geliştirecek reformlara ağırlık verdik. Bu çerçevede Sayıştayımız sahip olduğu birikim, kendine verilen yetkiler ve üstlendiği misyonla kamu yönetim sistemimizde gerçekten de kilit bir role sahiptir. Sayıştay, hiçbir kamu kurumunun rakibi veya ikamesi değil, denetlediği her kamu kurumunun, faaliyetlerini hukuka uygun yürütmesine rehberlik eden bir yardımcısıdır. Burası kendisi doğrudan hesap soran değil, hesap sorulmadan önceki hazırlıkları yapan, çalışmaları yürüten, malzemeleri hazırlayan bir kurumdur."

Erdoğan, Anayasa'ya göre yargı yetkisi ile donatılmış yüksek denetim organı olan Sayıştay'ı 2006 ve 2010 yıllarında çıkardıkları kanunlarla daha da güçlendirdiklerini ifade etti.

Sivil-askerî tüm kamu kurumlarını, kamu iktisadi teşekküllerini, belediye şirketleri dahil kamu kaynağı kullanan her kuruluşu Sayıştay denetimi kapsamına alarak hukuk devleti ilkesine bağlılıklarını ispatladıklarını anlatan Erdoğan, şu değerlendirmelerde bulundu: "Böylece milletimizin, kamu kaynaklarının nasıl harcadığını, en doğru, güvenilir ve sistematik şekilde takip edebilmesini temin ettik. Kamu yönetimine ilişkin diğer reformlarımızın hemen tamamında da Sayıştayın denetim alanını genişleten bir yaklaşımı benimsedik. Sayıştay mensuplarının özlük haklarında 2006 ve 2014'te gerçekleştirdiğimiz iyileştirmelerle, sizlerin çalışma şartlarını da düzelttik. Mesleki güvencelerinizi tahkim etmek suretiyle denetim faaliyetlerinizi her türlü etki ve baskıdan uzak bir şekilde yapabilmeyi sağladık. Denetimden asla kaçmadığımızın, korkmadığımızın, çekinmediğimiz en somut örneği Sayıştay Kanunu'nda ve Sayıştay mensuplarının özlük haklarında yaptığımız işte tüm bu değişikliklerdir."

Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçtikten sonra da Sayıştayın denetim alanını genişletmeyi, imkânlarını artırmayı sürdürdüklerini dile getirdi.

Sayıştayın 160'ıncı kuruluş yıl dönümünü tebrik eden Erdoğan, Sayıştay Başkanı Metin Yener'in şahsında Kurumun bütün mensuplarına başarılar diledi.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, SAYIŞTAYIN 160. KURULUŞ YIL DÖNÜMÜ PROGRAMI'NDA KONUŞTU

TBMM Başkanı Prof. Dr. Şentop, Sayıştay Başkanlığında düzenlenen Sayıştayın 160. Kuruluş Yıl Dönümü Programı'nda yaptığı konuşmada, devlet geleneğinin ve inancının, devletin hazinesinin kamunun malı olduğu ve dolayısıyla devlet hazinesinden harcamaların, her zaman hesap verilebilir şekilde şeffaf yapılması gerektiği esasına dayandığını söyledi.

Sayıştayın şeffaf ve hesap verebilir devlet anlayışının anahtar kurumu olarak 160 yıldır son derece önemli bir görevi icra ettiğini anlatan Şentop, manen ve vicdanen rahat olmak ve millete karşı sorumluluğu gereği gibi yerine getirmek için her devlet görevlisinin üzerine aldığı vazifeyi layıkıyla yapmak mecburiyetinde olduğunu vurguladı.

Devletlerin hesap verebildiği, şeffaf olabildiği ölçüde milletlerinin teveccühüne mazhar olacağını dile getiren Mustafa Şentop, "Esasen, Sayıştay mensupları yaptıkları görev itibarıyla devlet ve millet arasındaki bu görünmez ama güçlü bağın teminatıdır."

Osmanlının son dönemlerinde yaşadığı savaş ortamlarında ve Birinci Meclisin ilk dönemlerinde dahi Sayıştayın varlığını koruduğunu ve görevini sürdürdüğünü görmekteyiz. Hatta ilginçtir, darbe dönemlerinde anayasalar ilga edildiğinde dahi Sayıştay çalışmalarına devam etmektedir." diye konuştu.

TBMM Başkanı Şentop, şöyle devam etti: "Günümüzde hem siyasi hem de ekonomik açıdan

hasıl olacak güven duygusu, bir devletin uluslararası saygınlığının en önemli ölçütlerinden birisidir. Bu bakımdan Sayıştayın devlete sağladığı şeffaflık, devletimize duyulan güveni perçinlemektedir."

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, şunları kaydetti:

"Milletin ve devletin hakkını korumak, bu bilinçle ve hassasiyette çalışmak hem büyük sorumluluk hem de büyük bir gurur vesilesidir. Öyle bir görev ifa ediyorsunuz ki bir taraftan milletin hakkını, hukukunu koruyacak, diğer taraftan ise kamu hizmetinin en iyi şekilde yürütülmesini sağlamaya çalışan kamu görevlilerinin görevlerini sekteye uğratacak şekilde ellerini kollarını bağlamaya çalışanlara, onlara iftira atanlara karşı dikkatli olacaksınız."

Maalesef zaman zaman kamu görevlilerine yönelik delilsiz, mesnetsiz, hatta mantıksız yalan ve iftiralarla söylem içine giren bir kesim olduğunu görüyoruz. Bu bakımdan görevinizi son derece dikkatli şekilde yapmanızın önemi ve kıymeti bir kez daha iyice anlaşılmaktadır."

**TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN
ANNELER GÜNÜ
MESAJI**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 8 Mayıs'ta Anneler Günü dolayısıyla mesaj yayımladı.

Şentop, mesajında, "Anne..." ile başlayan cümlelerin, herkesin yüreğinde tarifi imkânsız bir sevginin ifadesi olduğunu belirtti.

"Bir evladı sevmek, merhametle, sonsuz şefkatle sarmak, korumak, gözü gibi sakınmak, kendi canından öte can bilmek, annelerimizin yüreğinin yüceliğini ifade etmekte yeterli olmayacak." ifadesini kullanan TBMM Başkanı Mustafa Şentop, sevgi evlerinde gönüllü annelik yapan, evlerinin kapılarını sonsuz sevgi ve şefkatle ardına kadar açan koruyucu anneler ile dünyanın her coğrafyasında en yüce duygularıyla ömürlerini çocuklarının ömürlerine adayan tüm annelere şükranlarını sundu.

TBMM Başkanı Şentop, şunları kaydetti: "Gözlerinden sakınarak yetiştirip büyüttükleri evlatlarını, ömrünün baharında vatana emanet eden şehit annelerimizin, hasretle, acıyla kendi çocuklarından öte tüm evlatlar için mücadele eden Diyarbakır annelerimizin hürmetle ellerinden öpüyoruz. Cenabıhak yüreklerimizde hiç bitmeyen hasretleriyle, hüznleriyle ahirete irtihal etmiş annelerimize rahmet eylesin. Üzerimizdeki emekleri, koşulsuz sevgileriyle, hayır dualarını almak niyazımızla hayatımızın ışığı, gözlerimizin nuru, başlarımızın tacı annelerimizin, Sevgili Annemin, her çocuğa, cana, tabiata anne kalbiyle yaklaşan tüm kadınların Anneler Günü kutlu olsun."

**TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN
BABALAR GÜNÜ
MESAJI**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 19 Haziran Babalar Günü dolayısıyla yayımladığı mesajında, "İlk adımlarımızdan, en zorlu kararları verdiğimiz kâmil yaşlarımıza kadar bizlerin yanında bir çınar ağacı gibi duran, gölgesini her zaman üzerimizde hissettiğimiz, aklına, tecrübesine ihtiyacımızın hiç bitmediği, zorlandığımızda bizi cesaretlendiren, bize inanan, karşılaştığımız her zorlukta elimizden tutan, evlatlarının mutluluğu için tüm zorlukları göze alan Babalarımız..." ifadelerine yer verdi.

**TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN
ENGELLİLER HAFTASI
MESAJI**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası dolayısıyla bir mesaj paylaştı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, "Her bir engelli kardeşimiz için hayatı kolaylaştırmak, hakları için çalışmak ve toplumsal duyarlılığı arttırmak daima en önemli görevimiz, önceliğimiz. Sonsuz pozitif ayrımcılık ve sonsuz sevgiyle... Engelliler Haftası kutlu olsun." ifadelerini kullandı.

İşçinin ve emekçinin bayramı

1 MAYIS

İşçilerin, günlük çalışma süresinin 8 saate düşürülmesi için verdiği mücadeleden doğan 1 Mayıs, bir asırdan fazladır dünyanın dört bir yanında emek ve işçi bayramı olarak kutlanıyor

1856

Avustralya'da, inşaat işçileri yoğun çalışma saatlerinin düşürülmesi için iş bıraktı

İşçiler, 21 Nisan'da yürüme eylemi gerçekleştirdi

1884

ABD'deki işçiler de çalışma saatlerinin azaltılması talebinde bulundu

1886

Eylemler, kitlesel grevlerle yaygınlaşıp küresel bir nitelik kazandı

1889

Milletlerarası İşçi Kardeşliği Teşkilatının Paris Kongresi'nde, yılın bir gününün işçilerin ortak bayramı ilan edilmesi kararlaştırıldı

1911

Osmanlı'da 1 Mayıs ilk kez Selanik'teki tütün, pamuk ve liman işçilerince kutlandı

1923

Türkiye'nin ilk resmi kutlaması gerçekleşti

2009

12 Eylül 1980'den itibaren kutlanmayan 1 Mayıs, "Emek ve Dayanışma Günü" adıyla tekrar resmi tatil ilan edildi

TBMM BAŞKANI ŞENTOP 1 MAYIS EMEK VE DAYANIŞMA GÜNÜ'NÜ KUTLADI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutladı. Şentop, sosyal medya hesabından paylaştığı mesajında, "Emek ve alın teriyle, ülkemizin büyümesinde ve kalkınmasında rol üstlenen, el ele verip geleceği inşa eden tüm emekçi kardeşlerimizin, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutluyor, hayırlara ve güzelliklere vesile olmasını temenni ediyorum." ifadelerine yer verdi.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, SAÜFEST AÇILIŞ TÖRENİ'NDE KONUŞTU

Sakarya Üniversitesi'nde (SAÜ) düzenlenen Bilim, Kitap, Sanat, Film, Spor ve Kariyer Festivali'nin (SAÜFEST) açılış töreni yapıldı. Törene katılan TBMM Başkanı Mustafa Şentop, burada bir konuşma yaptı.

Sakarya Üniversitesi'nde (SAÜ) düzenlenen Bilim, Kitap, Sanat, Film, Spor ve Kariyer Festivali'nin (SAÜFEST) 9 Mayıs'taki açılış töreninde konuşan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, üniversitelerin öncelikle bilim üretme hedefinin olduğunu, sonrasında, bunu öğretme amacı taşıdığını anlattı. Gençler arasında bilim ve teknolojinin Batı'da üretildiği ve

oradan tercümeler vasıtasıyla bir şeyler öğrenebileceği kanısının yaygın olduğuna işaret eden Şentop, bu düşüncenin doğru olmadığını kaydetti.

Bilim ve medeniyet tarihinde tahterevallı gibi, zaman zaman bazı milletlerin ve kültürlerin yukarı çıktığı, diğerlerinin de aşağı indiği dönemlerin yaşandığını belirten Mustafa Şentop, Türk milletinin

bilime ve medeniyete zamanında ciddi katkı sunduğunu, bunu tekrar yapabilme imkânına ve kabiliyetine de sahip olduğunu söyledi.

Üniversitelerin, bilim dünyasındaki gelişmeleri çok yakından takip eden bir yaklaşımla hareket etmesi gerektiğine işaret eden Şentop, "Bunun da kalitesini ayırarak seçici davranmak suretiyle hareket etmemiz lazım ve sadece çıktılar değil, aynı zamanda bu çıktılara imkân sağlayan verileri ve onun altyapısını da birlikte değerlendirmek suretiyle

“

TBMM Başkanı Şentop: “Dünyadaki her alandaki değişimlere baktığımızda Türkiye’ye çok büyük görevler düştüğünü, bunun dinamosunun da üniversitelerimiz olduğunu ifade etmek isterim. Hiçbir mazeretimiz yok, çalışmak ve çok çalışmak mecburiyetindeyiz.”

”

almak, ama bir taraftan da bizim o ihmal ettiğimiz kayıp dünyamızın malzemelerini, birikimini çok yakından tetkik etmemiz, bakmamız lazım.” değerlendirmesinde bulundu.

TBMM Başkanı Şentop, üniversitelerin ilmin bilgiye dönüşmesi ve toplumla bütünleşmesini sağlamak açısından çok önemli bir fonksiyon yüklendiğini ifade etti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğiyle Türkiye’de üniversitelerin yaygınlaştırılması meselesinin önemli olduğunu dile getiren Şentop, üniversitelerin açılması, akademisyenlerin yerleştirilmesi tartışmalarına ilişkin, şu görüşleri paylaştı:

“Böyle durumlarda yapılacak şey hepsini birlikte yapmaktır. Bir başka tartışma da üniversitede kaliteyi arttırmak için ortaöğretimin

iyi olması lazım. Onun için de üniversitelerin iyi öğretmen yetiştirmesi lazım. Bu da bir kısır döngü tartışması. O zaman hepsini birlikte yapacağız. Hepsinin üzerine birlikte gideceğiz, hepsini başarmak için hareket edeceğiz.”

Türkiye’de üniversite davasının milletin en önemli meselelerinden biri olduğunu aktaran Şentop, şöyle devam etti: “Öğrencilerimizin çok büyük iddialar, hedeflerle kendilerini yetiştirmeleri lazım. Türkiye’nin içinde bulunduğu durumla ilgili eleştiriler yapanlara ilk sorum şu; ‘En son yurt dışına ne zaman çıktınız?’ Kendi evinin bir odasında oturarak, kendi dünya ve siyasi görüşünü destekleyen yayınlar okuyarak, izleyerek Türkiye değerlendirmesi yapan insanlar ümitsizlikler ve karamsarlıklar içinde ortaya çıkıyorlar. Türkiye’ye dışarıdan baktığınızda Türkiye tasavvurunun Türkiye sınırlarından büyük olduğunu görüyorsunuz. Dünyadaki her alandaki değişimlere baktığımızda Türkiye’ye çok büyük görevler düştüğünü, bunun dinamosunun da üniversitelerimiz olduğunu ifade etmek isterim. Hiçbir mazeretimiz yok, çalışmak ve çok çalışmak mecburiyetindeyiz.”

Konuşmasının ardından Sakarya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Savaşan, TBMM Başkanı Şentop’a tablo hediye etti.

Öğrencilerle fotoğraf çektiren Mustafa Şentop, daha sonra SAÜFEST kapsamında kurulan BİLİM FEST alanını gezdi.

Burada öğrencilerden çalışmalar hakkında bilgi alan Meclis Başkanı Şentop, Kitap Fuarı’nın açılışını da gerçekleştirdi, fuardaki stantları gezerek yayınevlerinin çalışanlarına hayırlı işler diledi.

TBMM Başkanı Şentop, SAÜFEST Açılış Töreninin ardından Sakarya Üniversitesi Merkez Kafeterya’da gençlerle “Türkiye’de Anayasalar ve Siyaset” konulu söyleşide bir araya geldi.

Üniversite öğrencilerinin sorularını cevapladığı söyleşide Şentop, 2011 seçimleri öncesinde başlayan yeni anayasa tartışmalarının ardından Mecliste bir Anayasa Uzlaşma Komisyonu kurulduğunu anımsattı.

Komisyonla AK PARTİ’nin “Başkanlık Sistemi” önerisini getirdiğini hatırlatan Mustafa Şentop, şöyle devam etti: “Türkiye’ye yeni bir anayasa gereklidir. İçerikten

bağımsız olarak tamamen, halkın serbest oylarıyla seçilmiş Parlamente'nin bir anayasa yapması gerekiyor. Türkiye bunu hak ediyor; şu andaki Anayasa ne kadar değişiklikler yapılmış olsa da askerî dönemde yapılmış bir anayasa. 'Zaman içinde yapılmış değişikliklerle bütünlüğü bozulmuş.' diye de söylenebilir. Ama bunun yapılabilmesi için belli bir çoğunluğa ihtiyaç var. Dolayısıyla yeni anayasa konusunda en azından prensip olarak mutabakat lazım. Meclis bunu yapabilir ama samimiyetle bir yaklaşım ortaya koymak lazım. "Anayasayı somutlaştıranın devletin kurumsal mimarisiyle ilgili bölüm olduğunu aktaran Şentop, "Devlet, yetkilerinin kullanımıyla, kullanacak olanların birbirleriyle ilişkilerine dair düzenlemelerdir. Kurumsal mimariyle, teşkilatla ilgili bölüm içermeyen bir metin anayasa olamaz, derler. O bölüm içinde de en önemli kısım hükümet sistemiyle ilgili kısımdır." ifadesini kullandı. Önceki dönemde 1961 Anayasası ile başlayan anayasal sistemde, siyasetin alanını daraltan vesayetçi sistemin işleyebilmesi için parlamenter sistemden yararlanıldığını aktaran Şentop, Parlamento içindeki dengeler değiştirildiği zaman hükümet kurdurulup hükümet düşürülebildiğini belirtti.

O dönemde hükümetin Parlamento içi dengelere bağlı, bağımlı olduğuna değinen Şentop, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Bir de bunun dışında gizli saklı tehditlerle Parlamento içinde dengelerle oynayan, hükümetlere etki eden birçok durum yaşanmıştır Türkiye'de. Hükümet sistemi değişikliğinde tartışmanın tarihî bir arka planı, tarihî ve siyasi bir derinliği var. Çok daha temelde bir tartışma var. Bu sebeple hükümet sistemi,

başkanlık sistemi tartışmaları 1969'dan bu yana mevcuttur. Yeni bir konu değil bu. Sürücü eğitimi verilen arabalara benzetiyorum ben. Sağdaki aparatları sökmek lazım arabayı normalleştirmek için. Cumhurbaşkanımız gelince sağdaki adama bir dakika deyip adamı indirdik. Sağ taraftaki aparat durdukça birileri sağ tarafa oturmayı isteyecek. FETÖ buydu işte. Sola kim otursun otursun, sağa oturmak istiyorlar. En temiz iş, arabayı değiştirmek, olmazsa aparatları sökmek. Hükümet sistemi değişikliği o müdahale aparatlarını sökmektir. Sistem normalleşti. 'Geri döndürelim.' demek, suyu tersine akıtmak gibi bir şeydir."

Sosyal medyayla ilgili tartışmalar konusuna da değinen Mustafa Şentop, gerçek âlem ile sanal âlem arasında yapılan işlerin hukuki durumu bakımından bir fark olmaması gerektiğini ifade etti. Sanal âlemde yapılan yanlışlar, hakaretler için de gerçek hayatta olduğu gibi müeyyidelerin uygulanması gerektiğine dikkati çeken Şentop, bütün dünyadaki hukuki düzenlemelerde bazı eksiklerin olduğunu belirtti. Bu konuda kapsayıcı bir düzenleme yapılması gerektiğini vurgulayan Meclis Başkanı Şentop, şunları kaydetti: "Bu sadece bizim sorumuz mu? Değil. Birçok uluslararası toplantıya katıldık. Birçok meclis başkanı da bizimle aynı şeylerden şikayetçi oldu. Afrika'dan, Amerika kıtasından gelen arkadaşlar da aynı şeylerden şikayetçi oldu. Yeni gelişen alanlar olduğu için hukuk sistemi bu konuyu arkadan takip ediyor. Bu alanlarda faaliyet gösteren çok uluslu şirketler, birçok ülkenin ulusal mevzuatını da tanımıyor bazen. Hem ulusal mevzuat hem uluslararası sözleşmelerle bir hukuk düzeni oluşturmak lazım."

TBMM Başkanı Şentop'un Sakarya Temasları

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, üniversitedeki etkinliklerin ardından Sakarya Büyükşehir Belediyesine geçti. Şentop'u, Başkan Ekrem Yüce ve Belediye yetkilileri karşıladı.

Belediye Mehter Takımı'nın gösterisinin ardından basına kapalı devam eden ziyarette, Başkan Yüce, kentteki faaliyetler hakkında Şentop'a bilgi verdi.

Programı kapsamında Sakarya Valiliğini de ziyaret eden Şentop, Şeref Defteri'ni imzaladı.

Ziyaretlerde, AK PARTİ Sakarya milletvekilleri Çiğdem Erdoğan Atabek ve Recep Uncuoğlu, AK PARTİ İl Başkanı Yunus Tever, İl Emniyet Müdürü Fatih Kaya ve İl Jandarma Komutanı Albay Aydın Kutlu da yer aldı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Sakarya Valiliğini ziyaret etti.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Sakarya Büyükşehir Belediyesi'ni ziyaret etti. Şentop, burada Belediye Mehter Takımı'nın gösterisini izledi.

MİLLİ İHA MÜHİMMATİ BOZOK

Türk savunma sanayisi bünyesinde insansız hava araçları (İHA) için geliştirilen **lazer güdümlü minyatür mühimmat Bozok'un** seri üretimi başladı

Boy
800 mm

Ağırlık
16 Kg

Çap
120 mm

**Yeni Nesil SİHA
Mühimmatı**

**Etkili Harp
Başlığı**

**Hassas
Güdümlü**

Harekat yetenekleri

- Yer hedeflerine karşı kullanım
- Platform çevresel koşullarına uyumlu
- Planlı hedeflere, anti personel ve fırsat hedeflerine karşı kullanım
- Yüksek kararlılık ve uzun menzil
- Çoklu taşıma ve çoklu atış
- Standart ve yalın arayüz
- Yüksek başarılı hedef etkinliği

Güdümlü

- Orta Safha:
Taktik Ataletsel Güdümlü

- Son Safha:
Lazer Güdümlü

TBMM BAŞKANI ŞENTOP ABD VE KANADALI MÜSLÜMAN KANAAT ÖNDERLERİNİ KABUL ETTİ

**TBMM Başkanı
Prof. Dr.
Mustafa Şentop,
Diyaret İşleri
Başkanlığının misafiri
olarak Türkiye’de
bulunan, ABD ve
Kanadalı Müslüman
kanaat önderlerini
25 Mayıs’ta TBMM’de
kabul etti.**

Diyaret İşleri Başkanı Ali Erbaş’ın da katıldığı kabulde konuşan Şentop, insan hakları denildiğinde teoride ilk akla gelen belgelerden Magna Carta’da, insan anlamına gelen “human” kelimesinin yer almadığını, bu durumun, Batılı ülkelerin insan haklarına bakış açısını ve tavrını ortaya koyduğunu söyledi.

Mustafa Şentop, geçen aylarda Madrid’de yapılan bir toplantı vesilesiyle bazı meclis

başkanlarına yönelik, “İnsan hakları bağlamında en önemli konu eşitlik konusudur.

Siz insanların eşit olduğunu düşünüyorsunuz ama ben zannediyorum ki siz sadece Berlin’deki, Londra’daki ve Paris’teki insanların birbirine eşit olduğunu düşünüyorsunuz. Mesela siz, Fransa’daki bir insanla Zimbabve’deki insanın birbiriyle eşit olduğunu da düşünebiliyor musunuz?” şeklinde konuştuğunu anımsattı.

Onların yüzündeki reaksiyonu görünce gerçekten bunu düşünmedikleri kanaatine vardığını anlatan Şentop, sözlerine şöyle devam etti:

“Şüphesiz teorik olarak bütün insanları kapsayan bir ifade kullanıyoruz ama gerçekte insan dediğimizde bütün insanları, rengi, inancı, dili, yaşadığı coğrafyayı dikkate almadan hepsini eşit kabul edebildiğimiz zaman ancak gerçek manada bir insan hakları paradigması

TBMM Başkanı Şentop: “Dünyanın neresinde olursa olsun bir Müslüman kardeşimiz varsa, bir mazlum insan varsa Türkiye onunla ilgili muhakkak az çok bilgiye sahiptir ve elinden gelen bir şeyler varsa onu yapmaya çalışmaktadır. Bundan emin olmalısınız.”

oluşabilir. Tabii, insan hakları dediğimizde teoride ilk akla gelen belgelerden birincisi Magna Carta'dır. İngiltere'de kabul edilen bir belgedir. İnsan haklarının Batılı doktrini içerisinde tüm dünyada da okutulan budur. Halbuki bu belgede, insan hakları dediğimiz şeyde insan kelimesi yok. Çünkü 1690'lara kadar Avrupa dillerinde kadın ve erkeği birlikte ifade edebilen bir tek kelime yok; 'human' kelimesi yok.”

Batı ülkelerinin, istihbarat örgütlerinin var ettiği uluslararası terör örgütleri aracılığıyla İslam'ın terörle bir arada ifade edilmeye ve Müslümanların terörist olarak nitelendirilmeye çalışıldığını, bunun da ciddi bir problem olduğunu dile getiren Şentop, “Dünyada aslında, insanları, sayıca baktığımızda en çok katledenler Avrupalılar, Amerikalılar. En çok insan öldürenler onlar. Birinci Dünya Savaşı'nda 20 milyonun üzerinde - ki bir bu kadar da kayıtsız ölen vardır - insanı

onlar katletmiştir. İkinci Dünya Savaşı'nda ise 70 milyon insanı katletmişlerdir. Bunları yapanların bir örgüt yapılanması olması şart değil, terör uygulayan devletler de var. Devlet terörizmi de söz konusu.” ifadelerini kullandı.

Meclis Başkanı Şentop, şunları kaydetti: “Bir bilanço ortaya koysak, öldürülenlerin büyük oranda Müslümanlar olduğunu, ama öldürenlerin Müslümanlar olmadığını, çoğunluğu itibarıyla Hristiyanlar ve Yahudiler olduğunu söyleyebiliriz. Ama biz, terörizmle teröristin inancı arasında bir ilişki kurulmasını doğru bulmuyoruz. Bu bakımdan bunlar 'İslam terörizmi' diyorlar ama biz Hristiyan, Yahudi terörizmi demiyoruz. 'Terörist, teröristtir', diyoruz. Ama burada da insan kavramıyla ilgili bir problem var. Müslümanlardan yüzlerce, binlerce insanın ölmesi medeni dünyayı çok fazla alakadar etmiyor, ama bir iki Hristiyan'ın, Yahudi'nin başına bir iş gelmesi bütün dünyayı ayağa kaldırıyor maalesef. Bu doğru değil. İnsanın canı, kanı; dininden, kültüründen bağımsız olarak değerlendirilmelidir.”

Dünyanın zor bir dönemden geçtiğini, dindaşlarının çoğunlukta olmadığı coğrafyalarda yaşayan Müslümanların bu zorlukları daha fazla yaşadığını vurgulayan TBMM Başkanı Mustafa Şentop, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Bu bakımdan işimiz zor, mücadelemiz büyük ama bunun neticesinde Cenabıhakk'ın vaadi bize ümit verici. Türkiye olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde 20 yıldan fazla bir zamandır çok büyük gelişmeler kat ettik. Bu gelişmelerin şüphesiz Türkiye ile ilgili kısımları var, bunlar çok önemli ama Türkiye'nin bütün dünyadaki Müslümanların ve mazlumların meseleleriyle çok yakından ilgilenmesi, bunları takip etmesi, sözcülüğünü üstlenmesi de çok kıymetli, dünyanın geleceği bakımından.

Dünyanın neresinde olursa olsun bir Müslüman kardeşimiz varsa, bir mazlum insan varsa Türkiye onunla ilgili muhakkak az çok bilgiye sahiptir ve elinden gelen bir şeyler varsa onu yapmaya çalışmaktadır. Bundan emin olmalısınız.”

“VAN'DA KATLIAM, YIKIM, İŞGAL: TEHCİRE GİDEN YOL” SEMPOZYUMU

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesindeki Türk Tarih Kurumu tarafından Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ev sahipliğinde Mühendislik Fakültesi Konferans Salonu'nda düzenlenen “Van'da Katliam, Yıkım, İşgal: Tehcire Giden Yol” konulu sempozyumda TBMM Başkanı Mustafa Şentop, katılımcılara video mesajla seslendi.

TBMM Başkanı Şentop: “Ecdadımız; o günün koşullarında bilfiil devam eden bir isyana ve artarak süren katliamlara karşı alınan bu son derece meşru ve makul kararı uygularken dahi, yüce gönüllülükten, haktan, adaletten ve merhametten taviz vermemiştir.”

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesindeki Türk Tarih Kurumu tarafından Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ev sahipliğinde Mühendislik

Fakültesi Konferans Salonu'nda 26 Mayıs'ta düzenlenen “Van'da Katliam, Yıkım, İşgal: Tehcire Giden Yol” konulu sempozyumda katılımcılara video mesajla seslendi.

Osmanlı topraklarında, Anadolu Ermenilerinin tıpkı diğer milletler gibi Türklerle birlikte uzun yıllar boyunca barış ve huzur içinde yaşadıklarını ve hatta Ermeni toplumunun büyük çoğunluğunun yüksek seviyede ekonomik ve sosyal şartlar altında yaşamlarını idame ettirdiklerinin bilindiğini anlatan Şentop, Ermeni çeteler tarafından başlatılan isyanlar neticesinde iç huzurun sağlanması ve masum insanların canlarının korunması yönündeki zaruretten dolayı alınan tehcir kararına “soykırım” demenin

mümkün olmayacağına vurgu yaptı.

TBMM Başkanı Şentop, “Ecdadımız; o günün koşullarında bilfiil devam eden bir isyana ve artarak süren katliamlara karşı alınan bu son derece meşru ve makul kararı uygularken dahi, yüce gönüllülükten, haktan, adaletten ve merhametten taviz vermemiştir.” diye konuştu.

“Ermenilerin bütün söylemlerini neredeyse ‘Türk düşmanlığı’ üzerine kurduklarını ve sözde bir ‘soykırım’ mağduriyeti ithamıyla birçok devletin desteğini aldıklarını” kaydeden Şentop, 1948 Soykırım Sözleşmesi’ne göre [Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi] söz konusu suçun, yalnızca yetkili bir mahkeme tarafından hüküm altına alınması gerektiğine dikkati çekerek, “1915 olaylarının ‘soykırım’ kavramıyla uzaktan yakından bir ilgisi olmadığı gibi, bu olayların ‘soykırım’ olarak tanımlanabilmesi için uluslararası hukukta öngörülen şartların hiçbirisi de mevcut değildir.” ifadesini kullandı.

Bazı ülkeler tarafından propagandası yapılan tek yönlü söylemin mutlak gerçeklikmiş gibi lanse edilmesinin yanlış olduğunun, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından da teyit edildiğini belirten Mustafa Şentop, art niyetli ve bilimsellikten uzak yaklaşımların siyasi bakımdan kin ve nefreti körükleyerek Ermenistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerin normalleşmesine yönelik gayretleri engellemeyi ve hatta diğer ülkelerle olan ilişkilere gölge düşürmeyi amaçladığını söyledi.

Meclis Başkanı Şentop, Türkiye’yi “soykırım” iddialarıyla hedef alanların, Afrika’da, Balkanlar’da, Cezayir’de, Ruanda’da yüz

binlerce cana kıyarak katliamlar ve soykırımlar yaptıklarını veya bunlara sessiz kaldıklarını vurgulayarak, şunları kaydetti:

“Bütün bir yeryüzünü nasıl talan ettiklerini, sömürdüklerini, yaşanmaz hale getirdiklerini biliyoruz. Masum insanları renginden, dininden ve sırf kendilerine benzemedikleri için nasıl yok ettiklerini biliyoruz. Bunlar, kendi geçmişlerine bakıp hesaplaşmak yerine, bizi karalamanın, tarihimizi siyasi gerekçelerle manipüle etmenin yollarını arıyorlar. Bizim, tarihe kara sayfalar ilave eden, insanlığın hafızasını acı hatıralara mahkûm eden, şehirleri kendince imar ederken ev sahiplerinin izlerini toprağa gömen ülkelerden öğreneneğimiz bir şey yoktur.”

Türk milletinin sayısız medeniyet kurmuş müstesna milletlerden olduğunu ifade eden Şentop, Osmanlı’nın da yönettiği toprakları binlerce eserle donatıp, mevcutları muhafaza ederek bu topraklara muazzam bir kültür mirası bıraktığını anımsattı.

TBMM Başkanı Şentop, “Ülkemizde cami, kilise ve sinagoğun aynı sokakta bulunduğu sayısız örnek vardır. Bu durum, ecdadımızın idaresinin, medeniyetimizin insana ve inanca verdiği kıymetin en güzel simgelerinden biridir.” değerlendirmesinde bulundu.

“Elbette ki acılarımızı unutacak değiliz. Ancak geçmişte saplanıp kalmak yerine büyük bir devlet olmanın gereği olarak geleceği şekillendirmeyi tercih edeceğiz.” diyen Şentop, Ermenistan ile başlatılan normalleşme sürecinin önemine işaret ederek, sözlerini şöyle sürdürdü: “Ermenistan ile başlatılan normalleşme sürecini de bölge için önemli ve tarihî bir

**TBMM Başkanı Şentop;
“Ecdadımız; o günün
koşullarında bilfiil devam
eden bir isyana ve artarak
süren katliamlara karşı
alınan bu son derece
meşru ve makul kararı
uygularken dahi, yüce
gönüllülükten, haktan,
adaletten ve merhametten
taviz vermemiştir.”**

fırsat olarak değerlendiriyoruz. Özellikle diasporadaki radikal kesimlerin sürece zarar vermesine, ilişkileri zehirlemesine ve Ermenistan’ı esir almasına müsaade edilmemelidir. İlgili bütün aktörleri de yapıcı davranmaya ve söz konusu sürece destek vermeye davet ediyoruz. Ecdadımızın, Millet-i Sadıka diyerek muhabbet ve güven duyduğu Ermenilerle Türkler arasında bir düşmanlık varmış gibi yansıtılması, siyasi propagandalarla iki toplum arasında husumet tohumlarının ekilmeye çalışılması ve tarihimizin günümüzün ucuz politik menfaatleri için çarpıtılmaya ve karalanmaya çalışılması, geçmişimize yapılacak en büyük haksızlıklardan birisi olacaktır.”

Tarihini iyi bilen ve bu hususta herhangi bir tereddüt yaşamayan Türkiye’nin, arşivlerini bütün dünyaya açarak gerçeklerin bağımsız ve tarafsız bir şekilde araştırılması için samimi ve şeffaf bir yaklaşım benimsediğini aktaran TBMM Başkanı Mustafa Şentop, “Kendi vatanında Ermeni çetelerinin zulmüne uğrayanların, zulme karşı canları pahasına mücadele edenlerin aziz hatırasına ilelebet sahip çıkacağız.” görüşünü paylaştı.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, **KUZHEY MAKEDONYA DIŞİŞLERİ** **BAKANI OSMANİ'Yİ KABUL ETTİ**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 7 Haziran'da Kuzey Makedonya Dışişleri Bakanı Bujar Osmani ve beraberindeki heyet ile görüştü.

TBMM'deki kabulde konuşan Mustafa Şentop, Kuzey Makedonya ile Türkiye arasında derin tarihî bağların olduğuna işaret etti.

Türkiye'nin, bağımsızlığını ilan ettiği günden bu yana Kuzey Makedonya'yı desteklediğini anımsatan Şentop, Türkiye'nin, kültür bağları olan tüm halkların hukukunu önemseydiğini kaydetti.

Meclis Başkanı Şentop, "Bunun sadece Balkanlar'ın değil, Avrupa'nın barışı için önemli olduğunu düşünüyoruz. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da uluslararası platformlarda Kuzey Makedonya'nın yanında olmaya devam edeceğiz." dedi.

TBMM Başkanı Şentop, terör örgütü FETÖ'yle mücadele konusunda Kuzey Makedonya ile iş birliğinin daha da artırılması gerektiğini sözlerine ekledi.

Bujar Osmani de bağımsızlığını ilan ettiği günden bu yana Kuzey Makedonya'ya desteğini esirgemeyen Türkiye'ye teşekkür etti. Osmani, Türkiye'yi, terörle mücadele konusunda desteklediklerini kaydetti.

TRT

58 YAŞINDA

14 televizyon ve
14 radyo kanalıyla dünyaya
yayın yapan Türkiye Radyo
Televizyon Kurumu (TRT),
58 sene önce özel yasayla
kuruldu

1964

1 Mayıs 1964'te
kuruldu

1968

31 Ocak'ta
Türkiye'nin **ilk**
deneme televizyon
yayını, Ankara'da
Mahmut Tali
Öngören'in açılış
konuşmasıyla başladı

1981

31 Aralık'tan itibaren
renkli yayınlar
başladı

1984

1982 Anayasası
hükümleri
doğrultusunda

1984'te **Türkiye Radyo
ve Televizyon Kanunu**
yeniden düzenlendi

1986

Uydu yayınları
yaygınlaşmaya başladı

TRT-2 yayın hayatına
merhaba dedi

1990

Türkiye'de **özel**
televizyon kanalları
yayına başladı

1998

İlk yurt dışı temsilciliği,
TRT Almanya-Berlin
Temsilciliği açıldı

2022

TRT, haberciliğiyle
dünya kamuoyunun
gündemini tutarken
yayın çeşitliliğiyle de
kültür ve sanat
atmosferine önemli
destek sağlıyor

Başkent Kültür Yolu Festivali

Köklü bir tarihe ve zengin bir kültürel mirasa sahip, pek çok medeniyete ev sahipliği yapan Ankara, bu yıl ilki düzenlenen Başkent Kültür Yolu Festivali'ne ev sahipliği yaptı

BAşKENT
KÜLTÜR YOLU

28 MAYIS-12 HAZİRAN

**4,7 K LOMETRELİK
GÜZERGAH**

- 300'den fazla etkinlik
- 1500'den fazla sanatçı

Detaylar

"www.baskentkulturyolu.com"

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

Hacı Bayram Veli Camii
ve Augustus Tapınağı

Ankara Kalesi

başkent kültür yolu

*Festivali
Rotası*

Ulucanlar
Cezaevi Müzesi

Hamamönü

Devlet Resim
Heykel Müzesi

- Ankara Kalesi
- Anadolu Medeniyetleri Müzesi
- Erimtan ve Koç Müzeleri
- Hacı Bayram-ı Veli Camii
- Hamamönü Tarihi Kent dokusu
- Augustus Tapınağı ve Roma Hamamı
- Resim Heykel
- Etnografya ve İş Bankası İktisadi Bağımsızlık Müzeleri
- Ziraat Bankası Müzesi
- PTT Pul Müzesi
- Opera ve tiyatro binaları

“YUNANİSTAN TARAFINDAN ANADOLU’DA İŞLENEN İNSANLIK SUÇLARI” SEMPOZYUMU

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 17 Mayıs’ta Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesindeki Türk Tarih Kurumu tarafından Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) ev sahipliğinde, KTÜ Prof. Dr. Osman Turan Kültür ve Kongre Merkezi’nde organize edilen “Yunanistan Tarafından Anadolu’da İşlenen İnsanlık Suçları: İşgalci Mağdur Olabilir Mi?” konulu sempozyumda katılımcılara, video mesajla seslendi.

“Yunanistan Tarafından Anadolu’da İşlenen İnsanlık Suçları: İşgalci Mağdur Olabilir mi?” başlıklı bir sempozyum düzenlenmesini çok önemli ve kıymetli bulduğunu belirten Şentop, “Yunanistan’ın Birinci Dünya Savaşı sonrasında işgale teşebbüs ettiği Trakya ve Anadolu’da birçok insanlık suçu işlediğini ama diğer taraftan muhtelif iddialarla Yunanistan tarafınca, savaşan yerli Rumların mağdur olarak tasvir edilmesine yönelik çabaların varlığını hepimiz biliyoruz.” diye konuştu.

Mustafa Şentop, sempozyumun söz konusu iddialardaki tutarsızlıkların incelenmesine imkân tanıyarak, yaşanan acıların ve uğranan mezalimin

unutulmaya mahkûm edilmesinin önüne geçilmesine ve hakikatin bütün berraklığıyla ortaya konulmasına vesile olmasını dileyerek, şöyle devam etti:

"15 Mayıs 1919'da Yunanistan'ın İzmir'den başlattığı işgal teşebbüsü, büyük bir yıkım, ölümü, işkenceyi ve Türklerin muhaceretini beraberinde getirmiştir.

Yunanistan ile yerli iş birlikçi Rum çetelerin Anadolu ve Trakya halkı üzerinde yaptıkları maddi ve manevi tahrip ve yok etme girişimi 3 yıldan uzun bir süre tesirini gösterdiği gibi, hafızalardan nesiller boyunca silinmeyecek izler bırakmıştır.

Yunanistan işgali altındaki bölgelerde 1919 ile 1922 arasında yerlerinden edilen ve ölen insanların sayısı 1 milyonu aşmıştır. Halkımız Yunanistan ve Rumların topraklarımıza ayak basmalarının ardından feci ve tahayyül edilemez zulümlere, insanlık dışı muamelelere ve fecaatlere maruz kalmıştır.

Anadolu'nun çoğunluğunu oluşturan Türk halkını imha ederek, Trakya ve Anadolu'da hakimiyet kurmak isteyen Yunanistan, Türk halkına karşı işlenen soykırım seviyesindeki katliamlardan doğrudan sorumludur."

Bu katliamların, Yunanistan silahlı kuvvetleri ve onların hesabına çalışan yerli Rum çeteler tarafından gerçekleştirildiğinin altını çizen Şentop, "Sadece Batı Anadolu'da değil, Yunanistan'dan aldıkları askerî güçle Karadeniz sahillerinde örgütlenen Rum Pontus çetelerinin de Türklerle karşı giriştikleri saldırılar herkesin malumudur. Fakat dünyada misline az rastlanan kahramanlık ve şecaat ile milletimiz bin türlü

**TBMM Başkanı
Şentop: "Trakya ve
Anadolu'da hakimiyet
kurmak isteyen
Yunanistan, Türk
halkına karşı işlenen
soykırım seviyesindeki
katliamlardan
doğrudan
sorumludur."**

mahrumiyet içinde dahi Hakk'ın yardımı, millî azim ve Misakımillî ile perçinlenen irade sayesinde mütecavizleri tarihte eşi benzeri görülmemiş bir hezimete uğratmıştır.

Vatanını müdafaa uğruna dahili ve harici düşmanlara karşı mücadele etmek mecburiyetinde kalan milletimiz, her türlü yokluk ve zulme rağmen fert fert, köy köy, şehir şehir direnmiş, mücadele etmiş, canından vazgeçse de namusundan, istiklalinden ve vatanından vazgeçmemiştir." dedi.

Meclis Başkanı Şentop, "Unutulmamalıdır ki bu, Yunanlıların milletimize karşı uyguladıkları ilk mezalim de değildir." ifadesini kullanarak, şu tespitlerde bulundu:

"1821'de Mora'da yaşanan ve tek bir Müslüman kalmayana dek sürdürüldüğü bilinen katliamları yapanlar, 100 yıl sonra fırsatını bulduklarında Trakya'da ve Anadolu'da da aynı barbarlığı sergilemişlerdir. 1919-1922 döneminde Anadolu ve Trakya'ya yönelik Yunanistan yayılmacılığının

yalnızca bir işgal değil, bir etnik temizlik hareketi olduğu aşîkârdır.

Yunanlılar 'megali idea'nın gerçekleştirilmesini, Türksüzleştirmeyi, Türksüzleştirmek için de katliam, zulüm ve tedhişi, bir yöntem olarak kullanmaktan asla imtina etmemişlerdir. Tek suçları Türk ve Müslüman olmak olan, işgal mıntıklarında savunmasız bir vaziyetteki halka karşı Yunan ordusuna mensup neferlerce sergilenen vahşet, her geçen gün şiddetlenerek devam etmiştir.

1922'ye gelindiğinde bu katliamlar zirveye ulaşarak Gazi Mustafa Kemal'in başkomutanlığındaki Büyük Millet Meclisi ordusunun Büyük Taarruz'daki zaferiyle dağılıp kaçan Yunan kuvvetleri ve Rum çeteleri pek çok köyde katliam yapmaya devam etmiş, evleri yakmış, camileri yıkmış, Batı Anadolu'yu âdeta bir yangın yerine çevirmiştir.

Nitekim Balıkesir, Aydın, Bursa, İzmir, Manisa, Kütahya, Eskişehir, Edirne gibi yerlerde uydurma bahanelerle Türkler mescitlere doldurularak yakılmış, kuyulara atılarak öldürülmüş, köyler ateşe verilmiş, mahsuller yakılmış, hayvanlar kaçırılmış, insanlara türlü işkenceler yapılmış, mallar gasp edilmiştir.

Bütün bunlar gerek insaniyet gerekse savaş hukuku ile bağdaşmayan en canice hadiselerdir."

Sempozyum kapsamında açılacak sergide bu görsellerin de yer alacağına işaret eden Şentop, şunları kaydetti: "Bilhassa Bursa'nın işgaline çok üzülen ve TBMM kürsüsüne siyah örtü örtülmesinden etkilenen İstiklal şairimiz Mehmet Akif Ersoy, Tâceddin Dergâhı'nda 'Bülbül'

adlı şiirini kaleme almış ve bu acı tabloyu en veciz şekilde şöyle ifade etmiştir;

*'Ne hicrandır ki en şevketli bir mazi serâb olsun,
O kudretler, o satvetler harâb olsun, tûrâb olsun.
Çökük bir kubbe kalsın mâbedinden Yıldırım Han'ın,
Şenaatlerle çiğnensin muazzam kabri Orhan'ın.
Ne haybettir ki vahdetgâhı dinin devrilip, taş taş,
Sürünsün şimdi milyonlarca mevâsız kalan dindaş.
Yıkılmış hanumanlar yerde işkenceyle kıvransın,
Serilmiş gövdeler, binlerce, yüz binlerce doğransın.
Dolaşsın sonra, İslam'ın haremghâhında nâmahrem,
Benim hakkım, sus ey bülbül, senin hakkın değil matem.'*

Vicdanları bugün de karartan görüntülerin, tarihin karanlık sayfalarında en ağır şekilde yargılanmakla birlikte günümüzde de gençlerimizin nazarı dikkatinde yer tutmasını önemli ve zaruri buluyorum."

Mustafa Şentop, şahitlerin anlattıklarına, arşivlerde tevsik edilenlere ve yakın tarih okumalarının çizdiği tablolara baktıklarında, işgal mintikalarındaki savunmasız insanların âdeta kan ve kıtal sahnesi haline geldiğini gördüklerini belirterek, "Yunan ordusunca silahsız insanlara karşı uygulanan bu cinayet ve zulümler ne Brüksel Konferansı kararları ne de Yunanistan'ın da taraf olduğu Lahey Sözleşmelerine göre mazur görülebilirdi. Zira savaşın sadece devletler arasında cereyan eden bir vaka olması gerekirdi." ifadelerini kullandı.

Muharip ordulardan birine mensup olmayan sivil halkın can, mal, mülk, ırz ve mukaddesatının her türlü taarruzdan masun olması gerektiğini, ancak o dönem yaşanan dehşetin izah edilemez seviyeye ulaştığını vurgulayan Şentop, "Türkiye topraklarını işgal eden Yunan ordusunun medeni âlemin gözleri önünde işlediği cinayetler, hiçbir hukuk telakkisinin kabul edemeyeceği düzeylerde yaşanmıştır.

Devletler hukukuna aykırı olarak kendisine istiklal hakkı tanınmayan Müslüman Türk halkının imhasına çalışan emperyalist zalim, tarih huzurunda asla affedilmeyecektir. İtilaf devletlerinin subaylarının da şahit oldukları bu vahşi hadiseler, Avrupa hükümetlerince o gün de malumdu.

Avrupa hükümetlerinin, Yunan ordusunca Türklere reva görülen mezalime karşı sükutu ve duruma zımnen muvafakat etmiş olmaları asla şaşırtıcı değildir." diye konuştu.

TBMM Başkanı Şentop, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Günümüzde de dünyanın farklı yerlerinde insanlık ayıplarının malum olup, görmezden geldiklerine şahit olmuyor muyuz? Türk'ün, Boşnak'ın, Filistinlinin, Iraklının, Suriyelinin, Libyalının, Yemenlinin, Myanmarlının, Doğu Türkistanlının, Afrikalının, Batı'da yaşayan ve hatta kendi vatandaşı olan herhangi bir Müslüman'ın karşı karşıya kaldığı zulümler, hak ihlalleri, Batılılar tarafından yok sayılmıyor mu? Bunu yapanlar, mazlumu saçlarının rengi sarı, coğrafyası batı olduğunda, kısacası kendilerinden gördüklerinde dünyayı ayağa kaldırmıyorlar mı? Arlı arından, huylu da huyundan vazgeçmemektedir.

Nitekim yakın tarihimizde Yunan Parlamentosu 28 Eylül 1998'de 14 Eylül gününün sözde Küçük Asya Helenlerinin Türk devleti tarafından soykırıma uğratılmalarının yıl dönümü olarak anılmasını ön gören bir yasa tasarısını oy birliğiyle kabul etmiştir.

19 Mayıs günü ise Pontus Soykırımını Anma Günü olarak kabul edilmiştir. Yunanistan'ın tarihi çarpıtarak hakikati gizlemeye çalışması, güneşin balçıkla sıvanmasına benzemektedir.

Ancak yavuz hırsız ev sahibini bastıramayacaktır. Bir an önce kabul etmeleri gereken husus, Yunanlıların 3,5 seneye yakın işgalci olarak bulundukları Anadolu ve Trakya topraklarında yaptıkları zulüm ve zorbalıkları unutmadığımızdır. Yunan işgali sırasında Trakya'da ve Anadolu'da ölenlerin ve yerlerinden göç etmek zorunda bırakılanların sayısını toplam nüfusa oranladığımızda karşımıza çıkan manzara, Avrupadaki 30 yıl savaşlarından bu tarihe kadar geçen süre içerisinde böyle bir kıyım ve zulmün görülmediğidir. Tarihin şahitliği bizim yanıımızdadır."

Sempozyumu düzenleyenlere ve katkı sunan bilim insanlarına teşekkür eden TBMM Başkanı Mustafa Şentop, "Sempozyumun gelenekselleşip devam etmesini hem memleketime hem de akademik dünyaya yeni ufuklar açarak hayırlara vesile olmasını diliyorum. Kendi vatanında Yunan zulmüne uğrayanların, zulme karşı canları pahasına mücadele edenlerin aziz hatırasına ilelebet sahip çıkacağız. Zalimler, katiller, caniler her zaman hesap verme korkusuyla yaşamak zorunda kalacaklardır. Er veya geç, ama mutlaka." dedi.

Türksat 5B 14 Haziran'da hizmete alınacak

17 Mayıs'ta yörüngesine ulaşan Türksat 5B, 14 Haziran'da hizmete alınacak

FIRLATMA TARİHİ

**19 ARALIK PAZAR
2021**

Space X Falcon 9
roketiyle fırlatıldı

Yörünge
42° doğu

Manevra ömrü
35 yıl (en az)

Ka-Band toplam
kapasitesi
>50 Gbps

- Türkiye'nin uydu veri iletişim **kapasitesini 15 kattan fazla** artıracak
- Türksat 5B, **denizcilik ve havacılık** gibi ticari sektörlerde etkin bir biçimde yerini alacak

KAPSAMA ALANI

Türkiye'nin yanı sıra Orta Doğu'nun tamamı, Basra Körfezi, Kızıldeniz, Akdeniz, Kuzey ve Doğu Afrika, Nijerya, Güney Afrika ve yakın komşu ülkeler

- Türkiye
- Batı
- Orta Doğu
- Ka-Spot Beamler

TURKSAT 5B

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, **BEYKOZ'DA 15 TEMMUZ ŞEHİTLER MEYDANI AÇILIŞINDA KONUŞTU**

**TBMM Başkanı
Prof. Dr. Mustafa Şentop,
5 Haziran'da Beykoz
Belediyesi tarafından
düzenlenen 15 Temmuz
Şehitler Meydanı'nın açılış
törenine katıldı.**

Beykozluların İstanbul'da, ama İstanbul kalabalığının dışında, özel bir yerde ikamet ettiğini belirten Şentop, ilçe sakinlerinin bu ayrıcalığın farkında olarak yaşadığını söyledi.

TBMM Başkanı Şentop, Beykozluların güzelliği namütenahi olan bir koyda ikamet ettiğini ifade ederek "Beykoz'un

yenilenen çehresi, değerli Beykozlular için düzenlenen sahil, meydan ve yeni mekânların huzurunuz huzur, neşenize neşe katmasını Cenabıhak'tan niyaz ediyorum. Boğaziçi'nin en büyük ve en güzel semtlerinden olan Beykoz'un milattan önce 700'e kadar varan tarihini takip edebiliyoruz. Buranın tarihî dokusu sizlerin sahip çıkmasıyla dünya durdukça da devam edecektir. İstanbul'un en güzel sahil şeridinde, yenilenen yüzüyle kavuşan Beykozlulara balık tutarak, sevdikleriyle yürüyüşler yaparak, su sporlarıyla ilgilenerek güzel ve keyifli zaman geçirmelerini diliyorum. Hayırlı, uğurlu olmasını niyaz ediyorum." diye konuştu.

15 Temmuz'a kadar 6 hafta devam edecek "Beykoz Sahil Etkinlikleri" kapsamında çocuk eğlenceleri, konserler ve sinema gösterimlerinin kesintisiz olarak Beykozluların hizmetinde olacağını dile getiren Şentop, şöyle devam etti: "Yeni yeşil alanlar ve yapılan çevre düzenlemeleriyle 7/24 yaşayan mekânlara kavuşan Beykoz sahil, 7'den 70'e bütün ilçe sakinlerine hitap eden etkinliklerle kültürün ve sanatın merkezi olacak. Yaz aylarının yaşayacağı şenlik havası, Beykoz'un kültür hayatına ve yaz akşamlarına canlılık getirecek ama en önemlisi, yapılacak etkinliklerden çocuklarımız en büyük payı alacaklar. Sahilde

yürürken yoğun olarak da çocuklarımızı gördük. Ailelerinin gözetiminde, bütün çocuklarımız, tiyatro ve şenliklerle hem öğrenecek hem de yaşlılarıyla birlikte eğlencenin tadını çıkaracaklar.”

Çocukların kitaplarla ve sanatla tanışması bakımından da bu etkinliklerin çok önemli olduğuna dikkati çeken Mustafa Şentop, “Değerli Belediye Başkanımız Murat Aydın’a, özellikle çocuklarımızı önceleyen programlar tertip ettiği için hassaten herkesin huzurunda teşekkür ediyorum. Ayrıca Beykoz Sanat ve Eğitim Merkezini, kursiyerlerinin yıl boyu kazandıkları yeteneklerini ve sanat ürünlerini sergileyecekleri çalışmalar için tebrik ediyorum.” ifadelerini kullandı.

Şentop, çok eskiden küçük bir balıkçı köyü olan Beykoz’un bugün çehresi değişse de hâlâ büyük tarihî mekânları içinde barındırdığına işaret ederek şunları söyledi: “Anadoluhisarı Kalesi, Küçüksu Kasrı, Çubuklu Hıdiv Kasrı, Mihrişah Sultan Çeşmesi, Midillili Ali Reis Camisi, İskender Paşa Camisi, Anadolu Feneri ve Camisi, Yoros Kalesi, Yuşa Tepesi, çeşmeler ve daha nice tarihî eserler, bünyesinde özenle korunmuş durumda. Bütün tarihî mekânlar Beykoz’un muhteşem manzarasında hem tarihin hem de bugün sizlerin uhdesinde, Beykozluların sorumluluğundadır. Tarihî Beykoz Kundura Fabrikası yakın tarihin yadigarı olarak yine Beykozluların korumasındadır. İçinde yaşadığınız, İstanbul’un en güzel, en huzurlu beldesi sizlerin korumasıyla ve itinasıyla daha da güzelleşecek bir ruha sahip olarak yaşamaya devam edecek. Mekânlara ruhunu veren tarihtir, mekânlara anlam veren, insanların ruhundaki sevgi ve saygıyı ona

aktarma enerjisidir. İçinde yaşadığımız mekânın tarihini, serencamını bilirsek onun ruhuna uygun davranmaya başlar, kendimizi bu anlamlı güzelliklerin devamına vakfederiz. Esasen bu aktarım kim olduğumuzu, önemsemişimizi, yani kimliğimizi de tanımlar. Ait olduğumuz medeniyetin bir parçası ve hatta devamı olduğumuz şuuruyla hareket etmek gerektiğini kulaklarımıza fısıldar. İşte o zaman, oturduğu sahili, evi gibi tertemiz tutmaya özen gösteren bilinçli kişiler oluruz. Bu sahil, bu meydan, bu banklar, bu yollar ve caddeler bütün Beykozluların. Beykoz sahili, bütün halkımızın hem neşesi hem bir arada barış ve paylaşım içinde, bölüşmeyi öğrendiği yer olarak, büyük bir hizmeti ifa etmeye devam edecek Allah’ın izniyle. Medeniyetler bu idrakte ve bilinçle devam eder. Şehirli olmak, şehirde yaşamak, birlikte yaşamak kültürünü edinmek demektir.”

Beykoz’un, İstanbul’un fethinden 51 yıl önce, Yıldırım Beyazıt tarafından Osmanlı İmparatorluğu’nun sınırlarına dahil edildiğini anımsatan Meclis Başkanı Şentop, ilçenin geçmişinin ve kültürünün dikkati çeken özelliklerini sıraladı.

Evliya Çelebi’nin Beykoz’la ilgili değerlendirmelerini de aktaran Şentop, şunları kaydetti: “Mekânların ruhu sizler gibi şuurlu insanların gönlündeki sevgiyle birleşirse daha da anlam kazanır. Bu duygularla bu güzel beldeyi daha da güzelleştirmek için hizmet eden, sahip çıkan herkese Beykoz Belediye Başkanımız

Murat Aydın’ın şahsında, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Şehir-insan-medeniyet denklemini kavramış şehreminlerine ve idarecilere ne kadar büyük bir ihtiyacımızın olduğunu görüyoruz. Çünkü biz büyük bir tarihin sahibi ve devamıyız. ‘Devleti ve şehri yaşatmanın yolu, insanı yaşatmaktan geçer.’ düsturuyla hizmet vermeye devam eden herkese selam olsun.”

Törende Belediye Başkanı Aydın, Beykoz Kaymakamı Esengül Korkmaz Çiçekli de davetlilere hitap etti.

TBMM Başkanı Şentop ve beraberindekilerin kurdele kesimiyle Beykoz Sahili, Gümüşsuyu Restoran ve Kafe, 15 Temmuz Şehitler Meydanı’nın açılışı yapıldı.

KKTC BAŞBAKANI ÜNAL ÜSTEL

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, ilk resmî ziyaretini Ankara'ya gerçekleştiren KKTC Başbakanı Ünal Üstel ve beraberindeki heyeti 31 Mayıs'ta kabul etti.

TBMM Başkanı Şentop kabulde, Kıbrıs Türklerinin haklı davasını sonuna kadar desteklediklerini ve katkı sunmaya devam ettiklerini söyledi.

Yeni kurulan hükümete başarı dileklerini ileten Mustafa Şentop, "Bizim için KKTC'nin ayrıcalıklı, özel bir yeri var.

Bu her zaman böyle olmuştur ve olacaktır. Kıbrıs Türklerinin haklı davasını sonuna kadar destekliyoruz, katkı sunmaya devam ediyoruz." diye konuştu.

TBMM'de tüm partilerin, KKTC söz konusu olduğunda diğer ihtilaf konularını bir kenara bırakarak ortak hareket ettiğine işaret eden Şentop, adadaki çözüm arayışlarında Rum kesiminin tutumu nedeniyle

uzlaşma sağlanamayışına vurgu yaptı.

Türkiye olarak KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'ın ortaya koyduğu yeni tezi desteklerini kaydeden Mustafa Şentop, KKTC'nin uluslararası zeminlerde olması için gayret gösterdiklerini ifade etti.

KKTC Başbakanı Üstel ise konuşmasında, Türkiye'nin KKTC'ye verdiği desteğin önemini vurgulayarak, adadaki görüşmelerde artık, iki egemen devlet ve iki ayrı millet varlığıyla hareket edildiğini belirtti.

Üstel, "KKTC'nin kaybedecek zamanı yoktur." dedi.

**TBMM BAŞKANI
ŞENTOP'TAN,
ÇERKES
SÜRGÜNÜ'NÜN
158. YILINA
İLİŞKİN MESAJ**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Çerkeslerin, ana vatanlarından sürgün edilmişlerinin 158. yılı nedeniyle paylaşımında bulundu.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 21 Mayıs'ta sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, "İnsanlık tarihinin kara bir lekesi olan Çerkes Sürgünü'nün 158. yılında, vatanlarından koparılan Çerkes kardeşlerimizin acılarını yüreğimizde hissediyor, hayatını kaybedenleri rahmetle anıyorum. Çerkeslerin zulme karşı verdikleri kahramanca mücadele asla unutulmayacaktır." ifadelerini kullandı.

İnsanlık
tarihinin
acı olayı:

ÇERKES SÜRGÜNÜ

Çarlık Rusyası'nın, stratejik açıdan önemli gördüğü Kafkaslardan Çerkes halkını sürgüne göndermesinin üzerinden 158 yıl geçti

• Çerkesler, başta Osmanlı Devleti olmak üzere **dünyanın çeşitli bölgelerine sürgün** edildi

• Birçoğu **Ordu, Samsun, Tokat, Amasya, Sinop, Yozgat, Düzce, Adapazarı ve Kocaeli'ye** yerleştirildi

• Bir kısmı ise Suriye ve Filistin başta olmak üzere **Orta Doğu'da yaşamaya** başladı

• Osmanlı Devleti'ne gönderilemeyen Çerkesler, **Orta Laba ve Orta Kuban nehirleri bölgesindeki Rus Kazak köylerine iskan** edildi

• Binlerce kişinin öldüğü bu sürgün "**tarihin en acı ve sarsıcı olaylarından biri**" olarak nitelendiriliyor

21 MAYIS 1864'TE

1,5 MİLYONA YAKIN

Çerkes sürgün edildi

500 BİNE YAKIN

Çerkes sürgün yolunda açlık ve salgın hastalıklar gibi sebeplerden hayatını kaybetti

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, **CANLI YAYINDA SORULARI YANITLADI**

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 30 Mayıs'ta, A Haber'de canlı yayında soruları yanıtladı.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yurt dışına kaçacağı" iddialarını gündeme getirdiğinin animsatılması üzerine Şentop, son zamanlarda biraz daha itham edici, suçlayıcı, iftira, yalanlar içeren birtakım kampanyalar yürütülmeye çalışıldığını üzüldüğünü söyledi.

"Millet iradesinden başka güç tanımam." diyen bir siyasetçiyi bu şekilde itham etmenin inandırıcı olmadığını, bunu dile getirenlerin kendi inandırıcılıklarını kaybedeceğini ifade eden Meclis Başkanı Şentop, "Bir taraftan demokrasiden bahsederek öbür taraftan da halkın büyük çoğunluğunun oylarıyla tartışmasız bir seçim sonucunda seçilmiş olan bir Cumhurbaşkanı'nı kaçmakla itham etmek iyi niyetli olarak hiçbir yerde değerlendirilemez; büyük bir çelişki." diye konuştu.

“

TBMM Başkanı Şentop: "Bir taraftan demokrasiden bahsederek öbür taraftan da halkın büyük çoğunluğunun oylarıyla tartışmasız bir seçim sonucunda seçilmiş olan bir Cumhurbaşkanı'nı kaçmakla itham etmek iyi niyetli olarak hiçbir yerde değerlendirilemez; büyük bir çelişki."

”

Erken seçim

Muhalefetin erken seçimi dillendirdiği anımsatılarak, "Sonbaharda bir erken seçimi mümkün görüyor musunuz?" sorusuna Şentop, yaklaşım itibarıyla yeni Anayasa değişikliğinin, erken seçim ihtimalini sıfıra yakın ihtimale indiren anlayışla hazırlandığını belirtti. Seçim kararı almayı, sistemin işleyişi konusunda bir emniyet sibobu olarak düşündüklerini anlatan Şentop, "Yeni sistemi anlamamaktan kaynaklanan bir durum olduğu kanaatindeyim. Ben seçimlerin vaktinde yapılacağını düşünüyorum. Bununla ilgili hiçbir şüphem yok." dedi.

Dezenformasyonla mücadele yasa teklifi

"Dezenformasyonla mücadele yasa teklifi" ile ilgili eleştirilerin aktarılması üzerine TBMM Başkanı

Şentop, bunun sadece Türkiye'nin konusu olmadığını söyledi.

Sanal âlemde yapılanların, insanın hukuki ve cezai sorumluluğu dışında bir alan gibi algılandığını ifade eden Şentop, "Bir kişinin ifade hürriyeti, bir başkasının da şerefi, itibarı, haysiyeti söz konusu. Normal hayatta nasıl birisine hakaret edilemiyorsa başka bir insana zarar verilemiyorsa aynı şeyin sosyal medya alanında da

sanal ortamda da geçerli olması lazım. Madem sanal ortamda yiyecek içecek alabiliyorsunuz, yani somut bir neticesi oluyor, aynı şekilde hakaretin de sövmenin de bir somut karşılığı olduğunu herkesin anlaması, bilmesi lazım.” değerlendirmesinde bulundu.

Mustafa Şentop, çok uluslu şirketlerin ticari ve siyasi anlayışlarını egemen kılma, ulusal hukuk düzenlerini tanımama

yönündeki eğilimlerini kontrol altına alabilmek ve bir düzen kurmak gerektiğini dile getirerek, çalışmanın önemli bir adım olduğunu vurguladı.

TBMM’deki fezlekeler

TBMM’de 1600’e yakın fezleke olduğu belirtilerek, bu konuda nasıl bir süreç izleneceğinin sorulması üzerine Şentop, bu fezlekelerin Adalet ve Anayasa

Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Komisyonunda olduğunu söyledi.

TBMM Başkanı Şentop, dokunulmazlığın milletvekilinin şahsını koruyan, şahsına suç işleme imkânı veren, ayrıcalık tanıyan bir müessese olmadığına işaret ederek, şöyle devam etti:

“Dokunulmazlık aslında parlamentoyu koruyan bir

müessesedir. Niye? Parlamentoda müzakereler, oylamalar yapıyor. Dokunulmazlık olmasa bazı milletvekillerinin gözüne alınması, tutulması suretiyle parlamento kararlarının oylamaları esnasında etkilenme ihtimaline binaen böyle bir koruyucu mekanizma geliştirilmiş.

Dokunulmazlık gibi bir müessese var, dokunulmazlığın kaldırılması gibi de bir hukuk müessesesi var.

Bu dengeyi de gözetmek lazım. Milletvekili dokunulmazlığı bir suç işleme özgürlüğü, bilhassa devletin anayasal düzenine, millete, TBMM'nin varlık sebebine karşı bir suç işleme özgürlüğü, zırhı değildir. Öyle değerlendirilmemelidir. Suçların mahiyetine, niteliğine göre bu konuda bazı adımlar atılması gerektiğini ben de düşünüyorum. Ama bu konuda yetki karma komisyonun ve siyasi partilerin, grupların yetkisidir."

Parlamente sistemine dönüş

TBMM Başkanı Şentop, 6 muhalefet partisinin birlikteliğinin en önemli vaatlerinden birinin parlamente sistemine dönüş, bir diğerinin de sembolik cumhurbaşkanı olduğu aktararak, bu konuların teknik olarak bakıldığında kolay meseleler olup olmadığının sorulması üzerine, parlamente sistemin Türkiye'de kayıt dışı siyaset yapan unsurlar ve vesayetçi sistem tarafından suistimal edildiğini, kullanıldığını belirtti.

Bunun örnekleri olduğunu da dile getiren Şentop, 28 Şubat'ın bunlardan biri olduğunu söyledi.

Mustafa Şentop, sistem değişikliğinin en temel noktasının da bu olduğunu ifade ederek, "Parlamento içinden hükümet

çıkmasın, hükümet doğrudan halk tarafından seçilsin. Çok basite indirgeyecek olursak hükümet sistemi değişikliğinin özü bu. Bu, Türkiye'yi bu anlamda vesayetçi anlayıştan ve kayıt dışı siyaset unsurlarının etkisinden kurtaran bir husustur ve gerçek manada milletin belirleyeceği bir hükümeti sağlayan bir hükümet düzenidir." diye konuştu.

Hükümet sistemi değişikliğinin bazı partilerin bir araya gelerek çözebileceği bir konu olmadığını söyleyen Şentop, bu konunun Anayasa değişikliği ve referandum gerektirdiğini kaydetti.

Türkiye'nin, gerçekten halkın oyuyla seçilmiş olan parlamentosunun yapacağı bir anayasaya ihtiyacı olduğunu belirten Meclis Başkanı Şentop, "Anayasa'da 1982'den bu yana birçok değişiklik olmuş. Bu anlamda bir iç bütünlüğü olan yeni bir anayasaya birçok bakımdan ihtiyaç var. 'Yeni anayasa' seçimin gündem maddelerinden birisi olabilir." dedi.

Darbelerle karşı halkın iradesi

Mustafa Şentop, bütün darbeleri uluslararası sistemin piyonlarının yaptığını belirterek, "Artık 1960'ların, 1980'lerin Türkiye'si söz konusu değil.

Milletimiz de 1960'ların, 1980'lerin milleti değil. Dünya öyle değil. Çok büyük değişiklikler oldu.

Bu değişikliklerin sonucunu da 15 Temmuz'da gördük.

Artık darbelerle, vesayetle halkın iradesini küçümseyen, manipüle eden anlayışlarla sonuç alabileceğini düşünmenin yanlış olduğunu çok açık ifade etmek isterim." değerlendirmesini yaptı.

Göç konusu

Göç meselesinin çok ciddi ve küresel bir sorun olduğunu vurgulayan TBMM Başkanı Şentop, Türkiye'nin komşularının yaşadığı istikrarsızlığın göçe kaynaklık ettiğini dile getirdi.

Şentop, Türkiye'nin Asya ile Afrika, Avrupa arasında bir geçiş koridoru olduğuna ve bu nedenle çok ciddi, çok daha ağır bir yük taşıdığına dikkati çekerek, şöyle konuştu:

"Bu konuda bugün bir söylem tuturanların 1, 2, 3 sene önce çok daha farklı söylemler ortaya koyduğunu görüyoruz. İtiraz edenlerin bir tutarlılık kaygısı olmadığını görüyoruz. Türkiye'de olan bu göç yüküne burun kıvrarak, 'Sizde dursun, biz belki yardımda bulunuruz.' gibi yaklaşan Avrupa ülkeleri şimdi benzer bir göç dalgasını Ukrayna üzerinden yaşadılar. Tüm dünyada ne olabileceği, ülkelerin neyle karşılaşabileceği sürpriz gibi bir durum haline geldi. Onun için 'Göç küresel bir sorundur.' diyoruz. Birlikte, makul, günlük birkaç ufak siyasi meseleye, jargona bunu hapsedmeden konuşmak, tartışmak lazım."

Terör tehdidi

Suriye'nin kuzeyine yönelik olası bir operasyon konusunda, "Türkiye, sınırlarının ötesinde bir terör örgütü yapılanmasına, kurumsallaşmasına müsaade etmez." diyen TBMM Başkanı Şentop, Türkiye'nin terör tehdidinde, uluslararası hukukun sağladığı imkânla izin vermeyeceğini vurguladı. Mustafa Şentop, "Terörü kendi kaynağında, ortaya çıktığı yerde yok edecek hamleleri Türkiye her zaman yapma hakkına da, bu güce de sahiptir." ifadesini kullandı.

Yerli ve milli yapay zeka ASENSA uyuşturucu ile mücadelede etkin rol üstleniyor

Suçluların geliştirdiği yöntemler dahil binlerce verinin girildiği ASENSA yazılımının tespit ve öngörülerini doğrultusunda yapılan soruşturmaların ardından düzenlenen operasyonlarda, tonlarca uyuşturucu, silah ve suç unsuru ele geçirildi

ASENSA

ANALİZ SİSTEMLERİ NARKOTİK AĞI

Mart 2021'de hizmete alındı

Yapay zeka teknolojisine sahip

3.795 suçu ortaya çıkardı

Aydınlatılan suçların %91'i narkotik suçlar

ASENSA SAYESİNDE YAKALANAN BAZI MALZEMELER

1,76 ton eroin

200 kilograma yakın bonzai

890 ruhsatsız tabanca

29 kilogram afyon sakızı

2,05 ton esrar

4 milyon makaron

500 kilograma yakın metamfetamin

21-22 kilogram kokain

2 milyon kaçak sigara

TRABZON GÜNLERİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, 26 Mayıs'ta Ankara'da düzenlenen Trabzon Günleri programına katıldı.

Ankara Millet Bahçesi Atatürk Kültür Merkezindeki [AKM] etkinlikte, şehitler için okunan Kur'an-ı Kerim ve duanın ardından açılış kurdelesi kesildi.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Trabzon Günleri Etkinliklerinin açılış kurdelesini birlikte kestiler.

TBMM Başkanı Şentop, kurdele kesiminin ardından yaptığı konuşmada, pandemi önlemlerinin azalmasının ardından vatandaşların bir araya gelebileceği böyle programların gerçekleştirilmesinin sevindirici olduğunu ifade etti.

Şentop, "Bu münasebetle böyle güzel bir ortamda Trabzon Günleri'nin Ankara'da yapılıyor olması çok sevindirici, memnuniyet verici. Ben hayırlı olmasını diliyorum." şeklinde konuştu. Şentop, daha sonra beraberindeki davetliler ile birlikte, belediyelerin ve derneklerin açmış oldukları stantları tek tek gezerek incelemelerde bulundu.

TBMM Başkanı Şentop da stantları gezerek, bir süre vatandaşlarla sohbet etti. Bir stantta Mehter takımı ve horon ekibiyle hatıra fotoğrafı çektiren Mustafa Şentop, bir başka stantta ise geleneksel el değirmeninde mısır öğüttü.

Şentop'a geleneksel Keşan bezinden yapılan bordo mavi renkli fular ve çanta ile gemi maketi hediye edildi.

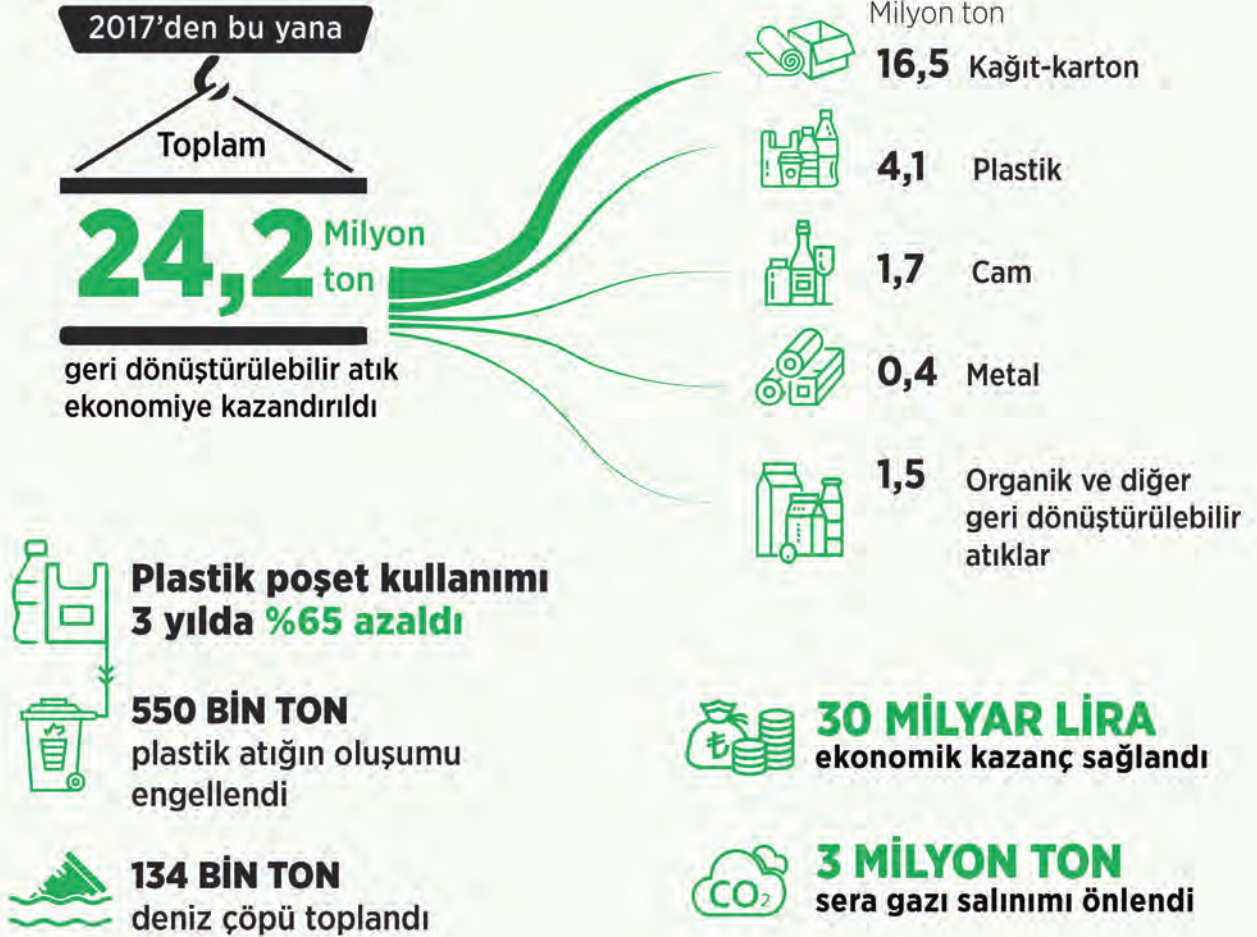
Daha sonra Trabzon ekmeği standını gezen Şentop,

vatandaşlarla hatıra fotoğrafı çekti.

TBMM Başkanı Şentop'a etkinlikte Trabzon Valisi İsmail Ustaoglu ve Büyükşehir Belediye Başkanı Murat Zorluoglu da eşlik etti.

Sıfır Atık Projesi'yle ekonomiyeye kazandırılanlar

Sıfır atık yönetim sistemini uygulamaya başlayan kurum, kuruluş ve işletme sayısı 140 bine ulaştı

GERİ KAZANIM ORANI

TÜRK DÜNYASI BELEDİYELER BİRLİĞİ (TDBB) 6. OLAĞAN GENEL KURULU

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 10 Haziran'da Haliç Kongre Merkezi'nde yapılan Türk Dünyası Belediyeler Birliği (TDBB) 6. Olağan Genel Kurulu'na katılarak, konuşma yaptı.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Türk Dünyası Belediyeler Birliği (TDBB) 6. Olağan Genel Kurulunda yaptığı konuşmada, 21. yüzyılın başında ülkeler arasındaki ilişkilerde kesintiler yaşandığını anlatarak geçen yüzyılda ara ara ve özellikle anlaşmanın yapıldığı son 20 yıldır büyük bir ahenkle fasılları telafi etmeye başladıklarını aktardı. Kardeş coğrafyaların, dost ve kardeş ülkeleriyle devletler hukuku bazında ilişkilerini sürdürürken yerel yönetimler olarak da iş birliğini geliştirmeye yönelik, çeşitli program ve projeleri, büyük bir hızla yürütmeye devam ettiklerini aktaran Şentop, pandemi şartları sebebiyle birçok toplantı ve faaliyetin de uzun zaman yapılamadığını hatırlattı.

TDBB'nin dünyada benzeri olmayan bir kuruluş olduğunu söyleyen Mustafa Şentop, "Çok farklı ülkelerden yerel yönetimleri bir araya getiren, bilgi ve tecrübe paylaşımı, plan proje paylaşımı, fikir paylaşımı yapmak üzere, ortak çalışmalar gerçekleştirmek üzere oluşturulmuş bir kuruluş. Bu kuruluşun, sadece kısa vadeli amaçları gerçekleştirmek üzere ve sadece olağan, gündelik işleri birlikte yapmak üzere değil de bir kültür ve tarih perspektifi üzerinden, aynı inancı, ilkeleri, değerleri paylaşan ama farklı coğrafyalarda yaşayan, bunları müşahhas hale getiren, bir toplumsal hayat ve şehir hayatı oluşturan, fikirleri ve deneyimleri buluşturmak üzere kurulduğuna dikkat çekmek isterim." diye konuştu.

Meclis Başkanı Şentop, 2000 yılında Bakü'de gerçekleşen Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Toplantısı'nda fikir olarak ortaya atılan ve 12 Kasım 2003'te fikirden fiile, eyleme dönüşen Türk Dünyası Belediyeler Birliğinin bugün 30 farklı ülkeden 1200'ün üzerinde belediye ile çalışmalarını sürdürdüğü bilgisini verdi. Bugünün dünyasındaki gelişmelerin iki önemli temel istikamette ilerlediğini ifade eden Şentop, şu değerlendirmeyi yaptı:

"İnsanlar, daha iyi şartlarda yaşamak, kişi olarak, aile olarak, toplum olarak sağlıklı ve geleceğe güvenle bakabilecekleri iyi ortamlarda yaşamak istiyorlar. Bu ise yerel yönetimlerin önemini çok daha fazla arttırmaktadır. Belki bundan 20 sene önce, 30 sene

Önce yerel yönetimler çok daha sıradan ve çok daha az, bürokratik işlemlerle ilgilenmek durumunda iken, bugün çok dinamik bir şekilde, şehirlerimizdeki kişi ve toplum hayatıyla iç içe ve kesintisiz bir şekilde, tabiri caizse 360 derecelik bir bakış açısıyla çalışmak mecburiyetindedir.”

TBMM Başkanı Şentop, bunun aynı zamanda insanların ve toplumların bir beklentisi olarak karşılına çıktığını dile getirerek şunları söyledi:

“Bu durum günümüzde yerel yönetimlerin faaliyetlerinin genişliğini, derinliğini ortaya koymaktadır. Bu dinamik süreçler başkalarının neler yaptığını, başka ülkelerin, başka yerel yönetimlerin hangi bilgi ve deneyimlerle hareket ettiklerini görme ve değerlendirme mecburiyetini de hasıl etmektedir. Şüphesiz aynı inanç ve değerler etrafında şehirler inşa eden, bu değerler etrafında toplumsal hayatlarını sürdüren insanların günlük pratiklerinin de birbirleri için çok daha fazla ilham verici ve kıymetli olduğunu ifade etmek icap eder. İşte günümüz dünyasının bu temel iki gelişme istikametinin her

ikisini de kendi varoluşunda, amaç ve hedefleri içinde barındıran, Türk Dünyası Belediyeler Birliğidir.”

Bunun bir taraftan 30 ülke ve 1200 belediyenin bir araya geldiği bir iş ve güç birliği, bir taraftan da yerel yönetimler üzerinde şekillenen ve yoğunlaşan bir faaliyet alanı olduğunu anlatan Şentop, içinde bulunulan siyasal ve ekonomik ortamın dayanışmayı çok daha hayati bir noktaya taşıdığını belirtti.

Şentop, küresel güçlerin, coğrafyaları parçalayarak yönetme stratejilerinin karşısına, birlikte olmak ve dayanışma stratejisi koymak zorunda olduklarına işaret ederek şunları kaydetti: “Yeni dünya ne kadar farklılıklar üzerinden bizleri parçalamaya çalışırsa çalışsın, bizim, benzerliklerin altını çizerek öne çıkarmaya çalışmamız şarttır. Ve bizler benzerlikleri çok fazla olan bir yerel birlikler topluluğuyuz. Malumunuz, geçtiğimiz şubat ayı itibarıyla yaşamaya başladığımız Ukrayna-Rusya krizi, yeni dünya düzeni için safları sıklaştıran ülkelerin kavgalarına sahne oluyor. Beyin ölümü gerçekleştiği düşünülen birliklerin tekrar dirildiği, ağır

tahriklerle âdeta savaş tamtamları çaldığı, halen de çalmaya devam ettiği yerler, hepimizin yaşadığı coğrafyaların tam ortasındadır. Zaten kavganın asıl sebebinin Orta Asya'nın sahip olduğu, dünyanın dörtte üçlük enerji yatakları olduğu açıktır. Çıkarılan suni kavgalarla ülkelerin değerli kaynaklarına 21. yüzyılın araçlarıyla çökmeye çalışanlara karşı hep birlikte gerekli cevabı vermeli ve karşı durmalıyız. Sadece barış içinde ve kardeşçe paylaşımdan değil sömürüden yana olanlara karşı da dayanışma içerisinde olmalıyız. Coğrafyalarımızın hemen yanı başında çıkarılan, çıkarılmaya çalışılan yeni karışıklıkların farkında olarak kenetlenmeliyiz. Bunun için kültürel ve tarihî mirasımız ve devam eden iş birliğimiz çok kıymetlidir. Hatta çok daha önemlisi fiziki coğrafyalara sığmayan gönül coğrafyalarımızın yakınlığıdır. Ülkelerde yaşanan küçük anlaşmazlıkları kaşıyarak büyük yaralar açmaya, çatışmalarla ortak tarihî ve kültürel mirasımızı yok etmeye çalışanlara karşı, kendimizi yeniden tahkim etmeli, bu birlikteliği gelecek nesillere aktarma sorumluluğunu da elden bırakmamalıyız.”

ESENLER KARNE ŞENLİĞİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, “Ülkemizin ve milletimizin geleceği olan çocuklarımız için yapacağımız daha çok şey var. Onlara güzel bir gelecek sunmak için hepimize büyük sorumluluklar düşüyor.” dedi.

Esenler Belediyesinin ev sahipliğinde 17 Haziran’da düzenlenen “Esenler Karne Şenliği”ne TBMM Başkanı Şentop ile Esenler Belediye Başkanı Mehmet Tevfik Göksu’nun yanı sıra öğrenciler, veliler ve bazı davetliler katıldı.

Burada konuşan TBMM Başkanı Şentop, çocukluğun hayatın en güzel dönemi olduğunu ve özlemle anıldığını söyledi. Çocukluğun bilgi ve anılar biriktirilen bir dönem olduğunu aktaran Şentop, “Sadece matematik, Türkçe, fen bilgisi öğrenmiyoruz. Çocukluğumuzda toplumsal değerleri ve ahlaki değerleri de öğreniyoruz. İyi ve ahlaklı insanlar olmayı, yardımsever, merhametli olmayı da öğreniyoruz. Ülkemizin

ve milletimizin geleceği olan çocuklarımız için yapacağımız daha çok şey var. Onlara güzel bir gelecek sunmak için hepimize büyük sorumluluklar düşüyor.” diye konuştu.

Tatilin sadece dinlenmek ve eğlenmek olmadığını belirten Mustafa Şentop, “Yeni şeyler öğrenmek, yeni beceriler kazanmak için de büyük bir fırsat. Meraklı olduğumuz konularda araştırmalar yapmanızı, yabancı dilinizi geliştirmek için filmler izlemenizi, müzik dinlemenizi, sanatla ilgilenmenizi de tavsiye ediyorum.” dedi.

Şentop, çocuklara bilgisayar ve telefon kullanırken hayattan kopmamaları uyarısında bulundu. Esenler Belediyesinin “Şehir ve

Çocuk” isimli YouTube kanalında zengin içerikler olduğuna işaret eden Meclis Başkanı Şentop, “Sizler anne babalarınızın göz bebekleri olduğunuz kadar aziz milletimizin de değerli varlıklarıdır. Sizler sevgiyi, barışı, iyiliği, yardımlaşmayı, vicdanı, merhameti ifade ediyorsunuz. Sizler, bu güzelliklerinizle büyüdüğünüzde yarınlarmız çok daha güzel olacak. Esenler’de, İstanbul’da, Anadolu’da, vatan sathında, Türk dünyasında, İslam dünyasında, bütün dünyada çocuklar, daha mutlu, huzurlu bir dünyada yaşamayı hak ediyorlar.” şeklinde konuştu.

Büyüklerin erişemedikleri hedeflere çocukların ulaşacağını ifade eden Şentop, şunları söyledi: “Önünüzde sizi bekleyen

umutlar, hayaller, hedefler var. İçinizden, mutlaka hepiniz anne baba olacaksınız, ebeveyn olacaksınız, öğretmenler, meclis başkanları, milletvekilleri, belediye başkanları çıkacak. O zaman kararlarınızı kendiniz vereceksiniz, yolunuzu kendiniz çiziceksiniz. Yüreğinizdeki samimi, saf duyguları hayat boyu korumanızı diliyorum. Sevgili çocuklarımız sağlıklı sıhhatle büyüsünler. Şeref ve haysiyetlerini muhafaza ederek ahlaklı, adaletli, dürüst, vicdanlı kişiler olarak hayata değer katsınlar. Allah herkese yüreğinden geçen, hayırlı temennileri nasip etsin.”

TBMM Başkanı Şentop, çocukların iyi bir insan olarak yetişmesinde en büyük hak sahibinin öğretmenler olduğunu vurguladı.

Öğretmenlerin haklarını hiçbir zaman ödeyemeyeceklerini anlatan Şentop, “Çocuklarınıza rehberlik eden, onların örnek aldığı kişiler sizlersiniz. Sabır isteyen, fedakârlık gerektiren zor bir görev yapıyorsunuz. Bir çocuğu hayata hazırlamak dünyanın en zor işlerinden birisidir. Böylesine ulvi bir sorumluluğu üstlenmeleri sebebiyle tüm öğretmenlerimize teşekkür ediyorum.” dedi.

Konuşmaların ardından törene katılan bazı çocuklar, yaptıkları tabloları, TBMM Başkanı Mustafa Şentop’a hediye etti. Programda Şentop, Belediye tarafından açılan “Şehir ve Çocuk” kanalının ilk konuğu oldu ve Mihrimah Duru isimli çocuğun sorularını yanıtladı. Programın sonunda TBMM Başkanı Mustafa Şentop ve Esenler Belediye Başkanı Mehmet Tevfik Göksu, çocuklarla hatıra fotoğrafı çekti.

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GERİ İTİLEN
İNSAN HAKLARI
CAN SALT

EGE DENİZİNDEKİ GERİ İTMELER VE
BOĞULAN İNSAN HAKLARI
ÖZEL RAPORU
HAZİRAN 2022

GERİ İTİLEN
İNSAN HAKLARI
CAN SALT

EGE DENİZİNDEKİ GERİ İTMELER VE
BOĞULAN İNSAN HAKLARI
ÖZEL RAPORU
HAZİRAN 2022

"PUSHBACK"
OF HUMAN RIGHTS

EGE DENİZİNDEKİ GERİ İTMELER VE
BOĞULAN İNSAN HAKLARI
ÖZEL RAPORU
HAZİRAN 2022

"PUSHBACK"
OF HUMAN RIGHTS

EGE DENİZİ'NDEKİ GERİ İTMELER VE BOĞULAN İNSAN HAKLARI RAPORU AÇIKLANDI

Kamu Denetçiliği Kurumunca hazırlanan "Ege Denizi'ndeki Geri İtmeler ve Boğulan İnsan Hakları Özel Raporu", 16 Haziran'da TBMM Tören Salonu'nda düzenlenen etkinlikte kamuoyuna duyuruldu.

Kamu Denetçiliği Kurumunca hazırlanan "Ege Denizi'ndeki Geri İtmeler ve Boğulan İnsan Hakları Özel Raporu", 16 Haziran'da TBMM Tören Salonu'nda Mustafa Şentop'un teşrifleriyle gerçekleştirilen etkinlikte kamuoyuna duyuruldu.

Saygı duruşunda bulunulması, İstiklal Marşı'nın okunması ve

rapora ilişkin sunumla başlayan programa, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, yüksek yargı organları başkanları, TBMM'deki bazı komisyon başkanları, milletvekilleri, Kamu Denetçiliği Kurumu Başdenetçisi Şeref Malkoç ve davetliler katıldı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, bu konunun sadece geri itme değil, insanlık meselesi

olduğunu vurgulayarak raporda bu uygulamaları yapanların, başta Yunanistan olmak üzere yüzlerine vurulması, tüm dünyaya ifşa edilmesi gerektiğini söyledi. Şentop, raporun İngilizcesinin de Türkçesi gibi geniş şekilde hazırlanması gerektiğini belirtti. Kamu Denetçiliği Kurumunun bu raporunun hem Türkiye hem de dünya kamuoyuna sunulacağını anlatan Mustafa Şentop, konuyu birçok uluslararası toplantıda, son olarak Madrid'de gündeme getirdiğini ifade etti. Şentop, "Bunun önemli etkileri oldu. Çoğu bunları görmemiş. İnsanlar,

hangi dünyaya kulak kesilmişse diğerlerine sağırdır. O tarafa bakmıyorlar.” diye konuştu.

Meclis Başkanı Şentop, TBMM'nin ev sahipliğinde “göç” başlıklı Parlamentolar Arası Birlik toplantısının İstanbul'da yapılacağını, toplantıya 50 ülke parlamentosundan katılım olacağını, konuları farklı başlıklar üzerinden konuşacaklarını aktardı. Meselenin göç, mülteci ve göçmen meselesi olmaktan çıktığına işaret eden Şentop, Türkiye'nin 10 yıldır yoğunlaşan bir göç dalgasıyla karşı karşıya kaldığını ve en çok göçmen barındıran ülke olduğunu vurguladı. Mustafa Şentop, sadece Türkiye'nin değil, bütün dünyanın meselesi olan göçün en önemli sebebinin, mültecilerin doğdukları topraklarda insanca ve güven içerisinde yaşayabilme imkânını bulamamaları olduğuna işaret ederek şöyle devam etti:

“Bunun en aktüel sebebi, onların yaşadıkları ülkelerin Batılı ülkeler tarafından yaşanılmaz hale getirilmesidir. Afganistan, Suriye, Irak'tan niye göç ediyorlar, Afrika ülkelerinden niye göç ediyorlar? Yüzyıllardır Batılıların, bu ülkelerin yer altı ve yer üstü ile insan kaynaklarını sömürmesi neticesinde bu ülkelerin insanca yaşanabilir olmaktan çıkması. Buralarda yaşayamıyorlar, yaşanabilir olduğunu düşündükleri coğrafyalara doğru bir demografik hareket var. Bunun Türkiye'nin sorunu olmadığını, bu meselenin maliyetinin, maddi ve manevi anlamda söylüyorum, Türkiye'nin üzerinde kalmasının, uluslararası anlamda büyük bir haksızlık olduğunu ifade ediyoruz.”

TBMM Başkanı Şentop, Avrupa'nın, Ukrayna'dan gelen göç dalgasıyla karşı karşıya

**TBMM Başkanı
Şentop: “Avrupa’da
bugün Yunanistan
yapıyor bunu, ama
Avrupa’nın da buna
göz yumduğunu çok
açık görüyoruz.”**

kalmasını “kaderin cilvesi” olarak nitelendirerek “Afrika’dan, Asya’dan, Orta Doğu’dan gelen mültecileri itmeye çalışanlar, bu sefer doğudan, Ukrayna’dan gelen mülteci dalgasıyla karşı karşıya kaldılar. Çok ani, çok hızlı gelişen, çok yoğun bir göç dalgası.” dedi.

Avrupalıların, beyaz ve Hristiyan mültecilere farklı yaklaştığına dikkati çeken Şentop, ancak Almanya’da birçok düşünce kuruluşunun, göçmenlere yönelik en düşük maliyet tutarlarını hesapladığını, bunlara ilişkin çalışmalarını açıkladığını aktardı. Mustafa Şentop, söz konusu mültecilerin, Bulgaristan ve Makedonya’daki az nüfuslu bölgelerde yaşamaları halinde çıkacak maliyetin hesaplandığını da söyledi.

Göçün son zamanlarda artmasının çok daha temel bir sebebi bulunduğunu, bunun buz dağının deniz üzerinde görünen kısmı olduğunu vurgulayan TBMM Başkanı Şentop, çok büyük bir demografik hareket yaşandığını ifade etti.

Dünya nüfusunun kıtalara göre dağılımının 1950’lerden itibaren değişim göstermeye başladığını anlatan Şentop, gelecek 25-50

yıllık projeksiyonlarda Avrupa’da, dünya nüfusunun sadece yüzde 5’inin yer alacağını öngördüğünü bildirdi. Avrupa nüfusunda görülecek azalmaya işaret eden Mustafa Şentop, öte yandan dünya tarihinde, zenginliğin olduğu yerlere doğru nüfusun gittiğini dile getirdi. Şentop, “İşte bugün yaşamış olduğumuz bu göç hareketleri, esasen tabiri caizse bir kitabın sadece giriş bölümü, bir takdim kısmı gibi. Önümüzdeki çeyrek asır, belki 50 yıllık bir zaman içerisinde Avrupa’nın-bugün bundan rahatsız oldukları için onları söylüyorum- daha büyük, önlenemez, karşı konulamaz bir göç dalgasına maruz kalacağını buradan biz görüyoruz, demografik gelişmeler bize bunu gösteriyor.” değerlendirmesinde bulundu.

Yunanistan’ın mültecilere yönelik uygulamalarını anımsatan TBMM Başkanı Şentop, şu değerlendirmeyi yaptı:

“Avrupa’da bugün Yunanistan yapıyor bunu, ama Avrupa’nın da buna göz yumduğunu çok açık görüyoruz. Frontex’in yaklaşımları, bütçesinin kabul edilmemesi, aklanmaması falan yeterli değil. Artık üstü örtülemeyecek derecede haksızlıklar, hukuksuzluklar olduğunu aslında görme anlamına da geliyor. Ama bu yeterli değil. Burada yapılanlar bir insanlık meselesi, insani bir sorun. Ama bu sadece siyasi bir sorun değil, bu aynı zamanda bir paradigma meselesi sorunu, bir kültür sorunu.”

TBMM Başkanı Şentop, Avrupalıların insan hakları ve eşitlik gibi soyut kavramları somutlaştırırken kendileri gibi beyaz, Hristiyan veya Yahudi ve Avrupa sınırları içerisinde yaşayanları düşündüklerini anlattı.

İnsan hakları bağlamında atıf yapılan Magna Carta'da "insan" kelimesinin bulunmadığını, sadece hür erkeklerin haklarının yer aldığını anlatan Şentop, İngilizcede insan kelimesinin 1597 yılına kadar yer almadığına dikkati çekti.

Avrupa'nın son 50 yıldır kültürel çoğulculuk yaşamaya başladığını; farklı inançların, ibadetlerin, etnik kökenlerin olduğunu fark ettiğini, ancak bunu tam oturtamadığını dile getiren Meclis Başkanı Şentop, şunları kaydetti: "İşte Fransa'da bir 'Avrupa İslamı' oluşturacaklar. Müslümanlara özgürlük tanıyacaklar ama o bizim bildiğimiz Müslümanlık değil. 'Avrupa Müslümanlığı' diye bir şey olacak, o Müslümanlara din özgürlüğü tanıyacaklar. Daha bunları tartışıyorlar, bunlar ne kadar ilkel tartışmalar. Orta Çağ'da konuşulmuş, tartışılmış şeyler bunlar. Mesele sadece siyasi değil, bir paradigma meselesi, bir dünya görüşüyle alakalı ciddi bir sorunla karşı karşıyayız. Zaten işte bizi bu sorunlarla karşı karşıya bırakan da yüzyıllardır bu dünya görüşünün arızaları, problemleri."

Şentop, bu konunun ticari bir mesele olarak görülmesini isteyerek "Yüzyıllardır, onların bugün sahip olabilecekleri ekonomik zenginlikleri çalmışsınız, yer altı servetlerini Avrupa ve Amerika'ya götürmüşsünüz. Onlar da bunların karşılığında sizden ufak bir bedel istiyorlar. Gelip aranızda asgari insani şartlarda yaşamak istiyorlar. Bunu, yüzyıllardır yaptığınız sömürünün küçük bir bedeli, iadesi olarak düşünün, madem insan hakları bağlamında düşünemiyorsanız..." dedi.

Yeni dünyada, tüm insanların bir tarağın dişleri gibi eşit olduğu anlayışıyla asayiş, güven ve

huzurun sağlanabileceğini vurgulayan Mustafa Şentop, mültecilerin geri itilmesi veya ülkelere girişine engel olunmasına harcanan paralarla bu insanları doğdukları topraklarda yaşatmanın yolunun aranması gerektiğini dile getirdi.

TBMM Başkanı Şentop, "çifte standartlar, riyakârlıklar, ikiyüzlülüklerin son bir örneğine değinmek istediğini" ifade ederek İngiltere'nin sığınmacıları Ruanda'ya göndereceği uçuşun, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararıyla iptal edilmesi üzerine İngiltere'nin AİHM'den ayrılmayı tartıştığını anlattı. Şentop, sözlerini şöyle sürdürdü: "Uluslararası hukuk anlamında AİHM'in yaklaşımının doğru olduğunu, bir hukukçu olarak söyleyebilirim ama itiraz imkânları vesaire de var. AİHM'den hoşlarına gitmeyen bir karar çıkar çıkmaz hemen

Mahkeme ve Sözleşme'den ayrılmayı tartışıyorlar. Türkiye yıllardır, binlerce kararını; haksız, yanlış, taraflı bulduğumuz halde uyguladı. Bu konuyu tartışacak bir ülkeyse sadece Türkiye tartışabilir; çünkü çok büyük haksızlıklara, çifte standartlara maruz kaldık Türkiye olarak, AİHM kararlarında. İşte son, Türkiye'de tartışılan kararlar çerçevesinde, daha kendisine başvuru yapılmamış bir konu. Aynı şahısla ilgili, ama birkaç farklı dava var. Bunlardan bir tanesiyle ilgili başvuru yapılmış ama diğerleriyle ilgili henüz başvuru yapılmamış. AİHM, başvuru yapılmamış davayla ilgili olarak da karar veriyor önceden, ki tarihinde benzeri yok, emsali olmayan bir karar. Bunları siyaseten değil, hukuken tartışabilecek tek ülke Türkiye'dir ama kendilerinin hoşuna gitmeyen basit bir karar çıktığı anda buradan ayrılmayı tartışan bir İngiltere ile karşı karşıyayız. Benzer

20
HAZİRAN

Dünya Mülteciler Günü

UNHCR
The UN Refugee Agency

Birleşmiş Milletler
Mülteciler Yüksek
Komiserliği

Mültecilerin durumunu uluslararası topluma daha iyi anlatabilmek için 20 Haziran, 2000'de "Dünya Mülteciler Günü" ilan edildi

bir şeyi eminim ki Fransa da Almanya da yapar, karşılaşa. Bazı ülkelerin, bazı halkların daima haklı, alacaklı; bazı ülkelerin ve bazı halkların ise sürekli borçlu, sürekli görevler ve sorumluluklarla mükellef olduğu bir dünya yok. Herkesin sorumlulukları ve hakları var."

Raporun hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eden TBMM Başkanı Mustafa Şentop, raporun her kesime duyurulmasının önemine işaret etti.

1920

Mültecilerin hukuki statüsünü tanımlamak için ilk sözleşmeler **Milletler Cemiyeti (MC)** çerçevesinde hazırlandı

1938

MC'ye üye devletler, **Almanya'dan göç eden kişiler** için Hükümetler arası Mülteciler Komitesini kurmaya karar verdi ancak fikir birliğine varamadı

1946

Hükümetler arası Mülteci Komitesinin görevleri, **Uluslararası Mülteci Örgütüne** devredildi

1948

10 Aralık'ta BM Genel Kurulunda, **İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi** kabul edildi

Beyannamede **sığınma hakkı, diğer insan hakları ile beraber** düzenlendi

1950

14 Aralık **BM Mülteciler Yüksek Komiserliği** kuruldu

1951

28 Temmuz'da "**Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair Cenevre Sözleşmesi**" kabul edildi

1994

Türkiye'ye iltica edenlerle ilgili usul ve esaslar hakkında yönetmelik **Bakanlar Kurulu Kararı ile** kabul edildi

2000

BM Genel Kurulunda alınan kararla **20 Haziran, Dünya Mülteciler Günü** olarak kabul edildi

Mülteci

Yaşadığı yerde baskı altına alınmış, adil ve tarafsız davranılma kaygısı olan, sığınma talebi için başka ülkelere başvurup talebi kabul edilen kişi

Sığınmacı

Mülteci ile benzer nedenlerle ülkesinden ayrılmış, sığınma talebine başvurmuş fakat bu talebi henüz kabul edilmemiş olan kimseler

Göçmen

Mülteci ve sığınmacıların nedenlerinden farklı olarak memleketlerinden ayrılmış olan resmi izin dahilinde yerleşen kimseler

**TBMM BAŞKANI
ŞENTOP'TAN,
POLİSE YUMRUK ATAN
DBP'Lİ SALİHE AYDENİZ'E
SERT TEPKİ:
"DOKUNULMAZLIĞIN
KALDIRILMASI VE GEREKEN
CEZANIN VERİLMESİ GEREKİR"**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Demokratik Bölgeler Partisi [DBP] Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Kadıköy'de düzenlenen izinsiz gösteride, görevli polis memuruna yumruklu saldırıda bulunmasına ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Bu hareketi, "çok çirkin ve haddini bilmezlik" olarak nitelendiren Şentop, bunun özellikle bir milletvekili tarafından yapılmasının çok vahim olduğunu kaydetti.

Milletvekillerinin dokunulmazlığının olduğuna işaret eden Mustafa Şentop, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Dokunulmazlık milletvekillerinin şahsına tanınmış bir suç işleme, suçtan muaf olma özgürlüğü değildir. Dokunulmazlık; parlamento çalışmalarını güvence altına almak için, parlamento için verilmiş bir imkândır. Onun için bir milletvekilinin dokunulmazlık

zırhını suistimal ederek böyle bir harekette bulunması çok büyük bir haddini bilmezliktir.

Bir milletvekilinin, açık bir şekilde kamuoyu önünde görevini yapmaya çalışan, kamu düzenini sağlamaya çalışan bir kamu görevlisine karşı bu şekilde bir müessir fiil denilen bir harekette bulunması, bence hiçbir şekilde dokunulmazlık kapsamında olmaması gereken bir husustur. Teknik olarak dokunulmazlık kapsamındadır, ama parlamentonun burada dokunulmazlık kaldırma yetkisi vardır, zaten mevzuatımıza göre de bu konularda

tolerans gösterilmemesi gerekir kanaatimce. Özellikle bir milletvekilinin, görevini yapmaya çalışan bir güvenlik görevlisine karşı bu muameleyi yapmış olması, kamuoyunda da toplumda da infial uyandıran bir suçtur. Bu bakımdan benim şahsi kanaatim, bu konuyla ilgili olarak dokunulmazlığın kaldırılması gerekir. Meclis Başkanlığına geldiği takdirde biz bunu Karma Komisyonuna havale ediyoruz.”

Mustafa Şentop, daha sonra yetkinin Genel Kurulda olduğuna dikkati çekerek, bu konuda ancak şahsi görüşünü söyleyebileceğini belirtti.

TBMM Başkanı Şentop, “Böyle bir suç konusunda bence dokunulmazlığın kaldırılması ve gereken cezanın verilmesi gerekir. Bir milletvekilinin polise karşı bu şekilde bir hareketi asla müsamahayla karşılanmamalıdır. Tamamen haddini bilmezliktir.” ifadesini kullandı.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN AP'NİN 2021 TÜRKİYE RAPORU'NA TEPKİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Avrupa Parlamentosunun (AP) kabul ettiği 2021 Türkiye Raporu'nun, bazı birlik üyeleri ile Avrupalı bazı siyasetçilerin Türkiye'ye yönelik haksız hezeyanlarının ürünü olduğunu bildirdi.

Şentop, 7 Haziran'da sosyal medya hesabından, AP'nin tavsiye kararı niteliğindeki 2021 Türkiye Raporu'na ilişkin değerlendirmede bulundu.

AP'nin kabul ettiği 2021 Türkiye Raporu'nun, bazı birlik üyeleri ile Avrupalı bazı siyasetçilerin Türkiye'ye yönelik haksız hezeyanlarının ürünü olduğunu belirten Meclis Başkanı Şentop, “Türkiye ile AB ilişkilerinin gelişmesine olumlu katkı sağlayabilmesi mümkün olmayan bu rapordaki ithamları reddediyoruz.” ifadesini kullandı.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, AL JAZEERA MUHABİRİNİN ÖLDÜRÜLMESİNİ KINADI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Al Jazeera televizyonunun kadın muhabiri Şirin Ebû Âkile'nin, 11 Mayıs'ta İsrail askerlerinin işgal altındaki Batı

Şeria'daki Cenin Mülteci Kampı'na düzenlediği baskını takip ettiği sırada İsrail askerlerinin açtığı ateşle öldürülmesini şiddetle kınadı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, “İsrail'in Filistin topraklarında masum insanlara yönelik zulmü bir gazetecinin daha canına mâl oldu.

Al Jazeera muhabiri Şirin Ebû Âkile görevi başındayken öldürüldü.

Saldırıyı şiddetle kınıyor, hakikatten haberdar olmamız için canlarını veren tüm gazetecileri saygıyla anıyorum.” değerlendirmesinde bulundu.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, PRİJEDOR KATLİAMI'NIN 30. YIL DÖNÜMÜ DOLAYISIYLA MESAJ YAYIMLADI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 31 Mayıs'ta Prijedor Katliamı'nın 30. yıl dönümü vesilesiyle bir mesaj yayımladı.

Şentop'un sosyal medya hesabından yaptığı paylaşım şöyle:

“Bugün, Prijedor Katliamı'nın 30. yıl dönümü. Srebrenitsa'dan sonra Boşnak kardeşlerimize yönelik en büyük ikinci soykırım ve sürgünün yaşandığı bu katliamı, katliamcılar ve destekçilerini unutmamak bir insanlık vazifesidir.

Sorumluları lanetliyor, şehitleri rahmetle anıyorum.”

“ÜLKEMDEN RENKLER” RESİM SERGİSİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 15 Haziran'da AK PARTİ Giresun Milletvekili Sabri Öztürk'ün, “Ülkemden Renkler” başlıklı yağlı boya sergisinin açılışına katıldı.

Serginin açılışında konuşan Şentop, siyaseti sanat paydasında buluşturan Tören Salonu'nun, bugün yine özel bir sergiye ev sahipliği yaptığını görmekten duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Meclis Başkanı Şentop, sanata, sanatçıya kıymet veren ve daima destekleyen Meclisin yüzlerce sanatçıya hem sanatını icra etme hem de sergileme imkânı verdiğine işaret ederek, “Millî iradeyi temsil etme mazhariyetine erişen sanatçılarımızın eserlerini milletimize ait bu mekânlarda sergilemekten ayrıca mutluluk duyduk. Sanatı ve sanatçıyı himaye eden Meclisimiz bugün de Sayın Milletvekilimizin 44 yağlı boya tablosunun yer aldığı 7. kişisel sergisine ev sahipliği yapacak.” dedi.

İnsanların, toplumsal ve sosyal varlıklar olarak her zaman duygu ve düşüncelerini aktarmak için yeni yeni yollar geliştirdiğini belirten Şentop, bu yollardan en güzeli, belki de en eskisinin resim olduğunu anlattı.

Mustafa Şentop, resmin, duygu ve düşüncelerin görünmesine

vesile olan ifade biçimi olduğunu, harflerin yerini renkler ve çizgilerin aldığını vurgulayarak, şunları kaydetti: “Hangi dili konuşursanız konuşun, bir resme baktığınızda o ressamın duygularına yaklaşırsınız. Hangi dil, millî mücadele yıllarında Ali Cemal Ben'im'in düşman askerine yardım eden bir Türk askerini resmettiği ‘Yaralı Asker’ tablosu kadar o dönem yaşananları güzel anlatabilir? Aynı şekilde İspanyol iç savaşını anlatan Picasso'nun Guernica tablosu kadar iç savaşı derin anlatabilen bir ifade biçimi olabilir mi? İnsanlığın ilk yerleşim yerlerinin başında gelen, geçmişten günümüze ulaşan izlerin ana merkezlerinden olan Anadolu, bugün de dünyanın bu anlamda en önemli tarihî malzemelerinin bulunduğu bir coğrafyadır. Kıtaların bulunduğu, dillerin, inançların, kültürlerin harmanlandığı bu coğrafya iyi ki bizim vatanımız. Tarihsel ve kültürel olarak baktığımızda bu topraklarda yaşayan herkesin resim sanatına ilgisinin yüksek olduğunu da ifade edebiliriz.”

TBMM Başkanı Şentop, Anadolu topraklarında bulunan Göbeklitepe’de, yaklaşık

12 bin yıl önce sütunların üzerine resmedilen motiflerin bütün dünyanın büyük ilgisiyle karşılaştığına dikkati çekti.

Osmanlı saraylarının daima, Avrupa’daki ressamların davet edilmek için heyecanla bekledikleri bir adres olduğunu dile getiren Mustafa Şentop, şöyle devam etti: “Bu kültürel mirasta bin yıldır güven içinde yaşadığımız vatanımızın dağı da ovası da bambaşka resimler vermektedir. Kenti, kasabası ayrı güzellikler barındırır. İşçisi, çiftçisi, farklı hayat biçimlerini yansıtır. Baharı, yazı, güzü, kışı bambaşka renkleri bizlere gösterir.

Biz de böyle güzel bir coğrafyada yaşamının gururunu yaşıyoruz. İsmiyle müsemma olan bu sergideki her resim de memleketimizin köyünden kentine, kışından baharına, hayvanlarından meyvesine, en meşhur mabedinden köy evine kadar her zerresini tuvale taşımıştır. Sayın Öztürk’e, ‘Ülkemden Renkler’ sergisindeki ağırlıklı olarak kış tablolarında dahi sıcaklık ülke insanını, Türkiye’ye ait her varlığın duygusunu hissettirdiği için teşekkür ediyorum.”

**TBMM BAŞKANI
ŞENTOP,
TÜRK KIZILAYIN
KURULUŞ YIL
DÖNÜMÜNÜ
KUTLADI**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 11 Haziran'da Türk Kızılayın kuruluşunun 154'üncü yılı dolayısıyla sosyal medya hesabından bir mesaj yayımladı.

TBMM Başkanı Şentop'un mesajı şöyle: "Türk Kızılayı, aziz milletimizin yüce gönüllülüğünün ve merhametinin tezahürüdür.

1868'den bugüne hiçbir ayırım gözetmeksizin hangi coğrafyadan olursa olsun; mazlumların, kimsesizlerin kara gün dostu olan bu güzide Kurumumuzun 154'üncü kuruluş yıl dönümünü kutluyorum."

Hilali Ahmer'den Türk Kızılay'ına, 154 yıllık yardım çınarı

Toplumsal dayanışmayı sağlamak, yoksul ve muhtaç insanlara barınma, beslenme ve sağlık yardımı ulaştırmak gibi önemli görevler üstlenen Türk Kızılay'ı, kan, afetlere müdahale, sağlık, sosyal yardım, gençlik ve eğitim alanlarında faaliyet gösteriyor

1868

11 Haziran'da Dr. Marko Paşa, Dr. Abdullah Bey, Kırmılı Aziz Bey ve Serdar-ı Ekrem Ömer Paşa'nın girişimleriyle, "**Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti**" adıyla kuruldu

1877

Balkanlar'da başlayan çatışmalar sonucu Cemiyet, 14 Nisan'da "**Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti**" adını aldı. Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti, Avrupa, Asya ve Kuzey Afrika'daki Osmanlı topraklarında şubelerini zaman içerisinde oluşturdu

1923

"**Türkiye Hilali Ahmer Cemiyeti**" adını aldı

1935

Atatürk tarafından "**Kızılay**" ismi verildi ve "**Türkiye Kızılay Cemiyeti**" adını aldı

1947

"**Türkiye Kızılay Derneği**" adını aldı

SEMBOL: KIZIL AY

Örgütlenmenin başlangıcında Hilal-i Ahmer'e model olan haç sembolüne duyulan tepkiyi karşılamak ve Cemiyet'e kamuoyunun desteğini oluşturmak için girişimde bulunuldu

1907'de Londra'da yapılan toplantıya, Osmanlı İmparatorluğu temsilcisi olarak katılan Dr. Besim Ömer Paşa'nın ilk kez haç yerine "ay" sembolünün kullanılmasını önermesine olumlu yaklaşıldı. Bu gelişme, kurumun bütün Müslümanlar için çekici hale gelmesini sağladı

Kırmızı ay sembolü, Dr. Besim Ömer Paşa tarafından Londra'dan sonra Lahey Konferansı'nda da önerildikten sonra, 10 Mayıs 1912'de toplanan 9. Washington Salib-i Ahmer Konferansı'nda resmen bütün devletler tarafından onaylandı

ŞEHİT MUSTAFA CAMBAZ FOTOĞRAF YARIŞMASI ÖDÜL TÖRENİ

**TBMM Başkanı
Prof. Dr. Mustafa
Şentop, 10 Haziran'da
Cumhurbaşkanı Recep
Tayyip Erdoğan'ın teşrifi
ile düzenlenen Şehit
Mustafa Cambaz'ı Anma
ve Fotoğraf Yarışması
Ödül Töreni'ne katıldı.**

Törene, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve TBMM Başkanı Mustafa Şentop'un yanı sıra, Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer, TBMM Başkanvekili Celal Adan, AK PARTİ Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, 15 Temmuz şehit ve gazilerinin yakınları ile çok sayıda davetli katıldı.

Erdoğan, Büyük Çamlıca Camii 1071 Konferans Salonu'nda düzenlenen Şehit Mustafa Cambaz Fotoğraf Yarışması Ödül Töreni'nde yaptığı konuşmada, Yeni Şafak gazetesine, kendilerini böylesine anlamlı bir ödül merasimi vesilesiyle bir araya getirdikleri için teşekkür etti.

"Sözlerime 15 Temmuz gecesi FETÖ'cü hainler tarafından alçakça şehit edilen Mustafa Cambaz kardeşimizi rahmetle şükranla özlemlerle yâd ederek başlamak istiyorum." diyen Erdoğan, Allah'tan, şehidin ruhunu şad, makamını âli, mekânını cennet eylemesini dileyerek, ruhu için Fatihâ okunmasını istedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Rabb'im Mustafa kardeşimizi Hz. Peygamber Efendimiz'e Aleyhissalâtu Vesselam - komşu

eylesin. Bu vesileyle bugün aramızda bulunan ailesine, yakınlarına, sevenlerine ve Yeni Şafak gazetesindeki siz mesai arkadaşlarına sabr-ı cemil diliyorum. Ayrıca tüm 15 Temmuz ve terörle mücadele şehitlerimize de Allah'tan rahmet niyaz ediyorum." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Mustafa Cambaz'ın adını yaşatmayı amaçlayan bu yarışma için tebriklerini dile getirerek, "Bu sene ilkini gerçekleştirdiğimiz yarışmanın inşallah her yıl prestijini artırarak yoluna devam edeceğine inanıyorum. Şüphesiz bu tür yarışmalar, adını taşıdıkları değerlerimize sahip çıkma yanında yeni kabiliyetlerin keşfedilmesine de imkân sağlamaktadır. Şehit Mustafa Cambaz Fotoğraf Yarışması da inşallah basın dünyamıza yeni

isimlerin, yeni yeteneklerin katılmasına vesile olacaktır.” ifadelerini kullandı.

Jürinin titiz çalışmasıyla belirlenen 3 farklı kategoride, toplam 9 kişiye ödülleri takdim edileceğini aktaran Erdoğan, 2021’e damgasını vuran haber fotoğrafları dalında ödüle layık görülen Elif Öztürk, İsa Terli ve Mustafa Çiftçi’yi, kültürel ve tarihî fotoğraflar kategorisinde ödül alan Ümmü Kandilcioğlu, Caner Başer ve Aytaç Ünal’ı, yeni nesil fotoğraflar dalında ödül alan İsmail Coşkun, Muhammed Enes Yıldırım ve Ramazan Çırakoğlu’nu yürekten kutladı.

Ödül alsın ya da almasın yarışmaya katılan herkese ve jürinin saygıdeğer üyelerine emeklerinden dolayı şahsı, ülkesi ve milleti adına şükranlarını sunduğunu belirten Erdoğan, “Yarışmaya iştirak eden tüm kardeşlerimizin şehit Mustafa Cambaz’ın emanetine ve mirasına hakkıyla sahip çıkacaklarını ümit ediyorum.” dedi.

Mustafa Cambaz’ın, doğduğu toprakları terk etmek zorunda kalmış bir muhacir olduğunu hatırlatan Erdoğan, Batı Trakya Türklerinden olan Cambaz’ın, Yunanistan’ın baskıcı, asimilasyoncu politikalarına karşı mücadele veren cesur bir yürek olduğunu söyledi.

Erdoğan, Cambaz’ın, “Yunan’a askerlik yapmam.” diyerek, Gümölcine’deki köyünü bırakıp, İstanbul’a göç ettiğinde yeni evlenmiş, ömrünün baharında bir genç olduğunu dile getirdi.

Cambaz’ın inandığı değerler uğruna bedel ödemekten asla çekinmediğini vurgulayan Erdoğan, “İstanbul’u, özellikle

Boğazı çok sever, Türkiye’yi vatani olarak göürdü. Mustafa Cambaz’ın dirayetli karakteri sadece özel hayatına değil, sosyal yaşamına, beşerî ilişkilerine, hepsinden önemlisi, işine de yansımıştır. Kendisi aşk ile yaptığı mesleğinde de nitelikli ve özgün çalışmalarıyla öne çıkmış son derece başarılı bir fotoğraf muhabiriydi.” diye konuştu.

Şehit Mustafa Cambaz’a Allah’tan rahmet, ailesine ve tüm şehit yakınlarına sabır dileyen Erdoğan, Yeni Şafak gazetesini böyle bir yarışma ile şehit Mustafa Cambaz’ın aziz hatırasını yaşattıkları için tebrik etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ödüle layık görülen foto muhabirlerini de tebrik ederek başarı diledi.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, MALEZYA TEMSİLCİLER MECLİSİ BAŞKANI HARUN İLE GÖRÜŞTÜ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 13 Haziran'da ilk yurt dışı seyahatini Türkiye'ye yapan Malezya Temsilciler Meclisi Başkanı Azhar Azizan Harun ile görüştü.

Şentop ve Harun'un TBMM'de baş başa gerçekleşen görüşmesinden sonra heyetler arası görüşme gerçekleştirildi.

TBMM Başkanlık Divanı salonunda gerçekleştirilen görüşmedeki konuşmasında Şentop, dost ve kardeş Malezya'nın, Güneydoğu Asya bölgesinde Türkiye'nin stratejik ortağı olduğunu belirtti.

İki ülke arasında üst düzey temasları, ziyaretleri arttırmayı arzu ettiklerini vurgulayan

Mustafa Şentop, Ağustos ayında Malezya Kralı'nın, temmuz ayında da Malezya Başbakanı İsmail Sabri Yakub'un Türkiye'ye gerçekleştirmesi öngörülen ziyaretlerinin, ilişkilerin geliştirilmesine güçlü bir katkı sağlayacağını söyledi.

Türkiye ile Malezya'nın, İslam coğrafyasının iki stratejik kanadında yer alan demokrasiler olarak ikili ilişkilerini her alanda geliştirmeyi hedeflemesi gerektiğine dikkati çeken Şentop, "Malezya'yı 650 milyonluk Asya coğrafyasında stratejik dost ve kardeş bir ortak olarak telakki ediyoruz. Sizin de bizi Avrupa'ya, Orta Doğu'ya, Afrika'ya, Orta Asya'ya açılan güvenilir ve stratejik bir ortağınız olarak gördüğünüzü biliyoruz." dedi.

TBMM Başkanı Şentop, Türkiye ve Malezya'nın, Birleşmiş Milletler, İslam İşbirliği Teşkilatı ve D-8 Ekonomik İşbirliği Örgütü gibi çok taraflı platformlarda yakın iş birliği içinde hareket ettiğini belirterek, şöyle konuştu: "İslam İşbirliği Teşkilatının girişimleriyle Türkiye ve Malezya'nın da çok yoğun bir şekilde desteklediği 15 Mart'ın Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından Uluslararası İslamofobi ile Mücadele Günü ilan etmesi çok önemli bir uluslararası ortak başarımızdır.

Bu bağlamda 2019 Kuala Lumpur zirvesinde mutabık kalındığı üzere İslam düşmanlığı, İslamofobi ile mücadele konusunda ortak bir televizyon kanalı tesis etme projemiz de en kısa sürede hayata geçirilmelidir.

Güncel, bölgesel ve küresel gelişmeler ile uluslararası platformlarda gündemde olan konular hakkındaki istişarelerimizi de her düzeyde yoğunlaştırmalıyız."

Şentop, başta savunma sanayii olmak üzere, elverişli bütün alanlarda ilişkilerin geliştirilmesinde azami fayda olduğuna işaret etti.

Mustafa Şentop, "Terörizm, yabancı düşmanlığı ve İslamofobi ile mücadele, küresel ekonomik sistemin geleceği, Filistin meselesi gibi ümmetin ve insanlığın karşı karşıya olduğu diğer sınamaların çözümü bağlamındaki iş birliğimizi güçlendirmeliyiz." ifadelerini kullandı.

Malezya Temsilciler Meclisi Başkanı Azhar Azizan Harun da göreve seçilmesinin ardından kendisine iletilen başka davetler olmasına rağmen ilk ziyaretini Türkiye'ye yapmak istediğini, bunun da Türkiye'ye verdikleri önemi ortaya koyması bakımından önemli olduğunu söyledi.

Türkiye ile Malezya arasındaki ilişkilerin yalnızca ticaret veya ekonomi odaklı olmadığını kaydeden Harun, 2019 Kuala Lumpur'da gerçekleştirilen zirvede özellikle İslamofobi ile mücadele ile ilgili alınan kararların uygulanması için çalışıldığını belirtti.

Harun, Malezya'nın her zaman teröre karşı durmuş bir ülke olduğunu vurgulayarak, Filistin konusu başta olmak üzere özellikle Müslüman ülkelerin yaşadığı sorunlara çözüm arayışında Türkiye ile birlikte çalışmaktan duydukları memnuniyeti dile getirirken, bu konuda Malezya'nın hiçbir zaman desteğini esirgemediğine dikkati çekti.

GÖÇ VE UYUM KOMİSYONU BAŞKANI USLU, MALEZYA TEMSİLCİLER MECLİSİ BAŞKANI HARUN İLE GÖRÜŞTÜ

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde faaliyet gösteren Göç ve Uyum Alt Komisyonunun Başkanı ve AK PARTİ Antalya Milletvekili Atay Uslu, Malezya Temsilciler Meclisi Başkanı Azhar Azizan Harun ve beraberindeki heyetle 14 Haziran'da bir araya geldi.

Görüşmede konuşan Uslu, Göç ve Uyum Alt Komisyonunun faaliyetlerine ilişkin bilgilendirmede bulundu.

Göçmen konusunun tüm dünya ve Türkiye'de önemli gündem

başlıklarından birisi olduğunu ifade eden Uslu, "Türkiye, bir yandan Suriye coğrafyasında ortaya çıkan karışıklıklar, diğer yandan hem Afganistan'a hem de orta Afrika'ya yakınlığı nedeniyle şu anda göç hareketleri açısından hem hedef ülke hem de transit ülke durumunda bulunmaktadır." dedi.

Uslu, Türkiye'nin 5 milyondan fazla düzenli göçmene ev sahipliği yaptığını belirterek, bunlardan 3,7 milyon civarının geçici koruma altındaki Suriyeli, 400 bininin uluslararası koruma arayan yabancı ve 1,3 milyon kadarının ikamet izninde kalan göçmen olduğunu kaydetti.

Harun ve beraberindeki heyet, daha sonra TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği (KEFEK) Komisyonu Başkanı ve AK PARTİ Edirne Milletvekili Fatma Aksal ile de bir araya geldi.

TRT BALKAN DİJİTAL HABER PLATFORMU TANITIM PROGRAMI

TRT Balkan Dijital Haber Platformu Tanıtım Programı 15 Haziran'da düzenlendi. Programa katılan TBMM Başkanı Mustafa Şentop, burada bir konuşma yaptı.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, TRT Balkan Dijital Haber Platformu Tanıtım Programı'ndaki konuşmasında, Balkanlardaki 7 ülkeye, 5 dilde ulaşacak TRT Balkan'ın yayınlarının hayırlı olmasını diledi.

Yayınların, Türkiye ve Balkanlar arasındaki kardeşliğin artarak devamına ve sonraki nesillere aktarılmasına vesile olmasını temenni eden Şentop, "Yüzyıllar öncesine dayalı akrabalığımızın, sarsılmaz kardeşliğimizin TRT Balkan vesilesiyle çok daha güçlü, birbirimizden haberdar olmak suretiyle çok daha sıkı

hale geleceğine canı gönülden inanıyorum." diye konuştu.

Meclis Başkanı Şentop, bugünden itibaren Arnavutluk, Bosna-Hersek, Hırvatistan, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya ve Sırbistan'a haberlerin Türkiye'den aracısız olarak ulaşacağını belirterek "TRT'nin doğru, yansız ve titiz haber anlayışı, 5 ayrı dilde yayınla Balkan coğrafyasının her köşesine ulaşacaktır." dedi.

Dijital teknolojilerin gelişmesiyle dünyadaki olayların cep telefonlarından anında takip edilebildiğine vurgu yapan Şentop, "Bu hız, bir yandan bilgi ve

habere ulaşmayı kolaylaştırırken diğer yandan da bilgi kirliliğinin oluşmasına sebep olmaktadır. Daha önce hiçbir dönemde bilgi kirliliği ve dezenformasyon dediğimiz, bir bilgiyi çarpıtarak yanlış aksettirme ve kasıtlı olarak yanlış yayma girişimlerine bu kadar maruz kalmamıştık." değerlendirmesinde bulundu.

Mustafa Şentop, bilgi kirliliği içinde doğru habere ulaşmanın önemini arttığını söyleyerek TRT'nin dijital yayın yapan yeni kanalları sayesinde mümkün olduğunca bilgi kirliliğine geçit verilmediğini ifade etti.

TRT Balkan Dijital Haber Platformu Tanıtım Programına, TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, TRT Genel Müdürü Zahid Sobacı ve çok sayıda davetli katıldı.

Türkiye ve Balkanların ortak tarihine işaret eden Şentop, Balkan dillerinin içinde güncel olarak kullanılan en az 3 bin Türkçe kökenli kelime olduğunu söyledi.

Şentop, TRT Balkan'ın yayın hayatına başlamasından dolayı çok heyecanlı ve mutlu olduğunu dile getirerek kendisinin de aslen Rumeli kökenli olduğunu anlattı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, Türkiye ve Balkanlar arasındaki dostluğu güçlendirecek adımlar attığına işaret eden TBMM Başkanı Şentop şöyle devam etti:

“Oralardaki ortak kültürümüzün unsurlarını köprülerden çeşmelere kadar, ibadethanelere, yollara kadar somut olarak canlandırmak, yeniden ihya etmek, bir kültür unsuru olarak ayakta tutmaya çalışmak da son 20 yılda Cumhurbaşkanımız'ın talimatları ve öncülüğü ile gerçekleştirilmiştir.

Balkanları sadece hayal dünyasında yaşamının ötesinde, Balkanlarda yaşayan insanlarla Türkiye'deki insanları birleştirmek, bu kültürü yeniden canlandırmak Cumhurbaşkanımız'ın öncülüğünde gerçekleşmiştir.

Onun için buraya slogan düzeyinde değil, somut eserlerle katkı vermek çok önemli.”

Mustafa Şentop, Balkan ülkeleriyle 1934'te imzalanan Balkan Antantı'nın devletler hukuku ve ebedî kardeşliğin resmiyete dökülmüş hali olduğunu vurgulayarak şunları kaydetti:

“Bütün bu sebeplerle derinliğini ortak mazimizden alan Balkanlar ile müşterek mirasımızı medya ve eğitimle geleceğe taşımak bizim için ülkülerin, ideallerin en ulvisidir. Balkanlardaki Türk ve Müslüman kardeşlerimizle eğitim kurumlarımız ve TRT Balkan

sayesinde, bütün bağlarımızı daha da pekiştireceğiz inşallah. Çağın gerektirdiği teknolojiyle, kaliteli medya ağıyla doğru ve ilkeli duruşuyla yayın hayatına devam eden, başta Sayın Genel Müdür Zahid Sobacı olmak üzere TRT Balkan'ı yayın hayatına hazırlayan bütün TRT mensuplarına, yöneticilerine, yönetim kurulu üyelerine şükranlarımı sunuyorum.

Dünyada ve ülkemizde meydana gelen olayları doğru, hızlı ve tarafsız olarak ulaştıran TRT camiasını tebrik ediyor, çalışmalarının aynı minval üzere devam etmesini diliyorum.

Yapılması planlanan bütün programların Anadolu ve Rumeli coğrafyasının güzel insanlarını bahtiyar edeceğine inanıyorum.

TRT Balkan'a uzun, hayırlı, verimli ve kesintisiz bir ömür diliyorum.”

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, **AVUSTURYA ULUSAL MECLİSİ BAŞKANI SOBOTKA İLE GÖRÜŞTÜ**

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 27 Haziran'da Avusturya Ulusal Meclisi Başkanı Wolfgang Sobotka ile bir araya geldi.

Şentop, Sobotka ile baş başa görüşmesinde, iki ülke

ilişkilerini daha ileri seviyeye ulaştırmak için parlamentolar arası iş birliğinin önemine işaret etti.

Görüşmenin ardından Sobotka ve beraberindeki heyet, Şentop

eşliğinde önce Genel Kurul Salonu'nu gezdi, daha sonra 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi sırasında Meclisin bombalanarak zarar gören alanlarında inceleme yaptı, buraya karanfil bıraktı.

KÜBA ULUSAL MECLİSİ BAŞKAN VEKİLİ MACHADO

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 27 Haziran'da Küba Ulusal Meclisi Başkan Vekili Ana Maria Mari Machado ve beraberindeki heyeti kabul etti.

Şentop, Meclisteki kabulünde, Türkiye ile Küba arasındaki ilişkilerin 70'inci yılı olduğunu, Küba ile hem ikili ilişkileri hem de çok taraflı platformlarda iş birliğini geliştirmeyi arzu ettiklerini söyledi.

Türkiye'nin, ABD tarafından Küba'ya uygulanan tek taraflı yaptırımları kabul etmediğini her platformda dile getirdiğini belirten Mustafa Şentop, "İki kutuplu dünyadan, daha sonra ABD'nin ve Batı'nın sadece kendi kontrolünde tek kutuplu olduğunu iddia ettiği bir dünyaya geçmiştik. Şimdi daha farklı bir yerdeyiz. Kolay değil böyle büyük değişimler. Biraz zaman alıyor, sancılı oluyor

ama olacak, gerçekleşecek." diye konuştu. Meclis Başkanı Şentop, dünyayı yeniden tasarlayanın, farklı iş birliği alanları geliştirmenin, bu anlamda hem hükümetler arası ilişkileri hem de parlamenter diplomasinin imkânlarını geliştirmenin önemini dile getirerek, "Cumhurbaşkanımız, Türkiye'nin tezlerini Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda da her yıl dile getiriyor. Biz yeni adil bir dünya düzeni için 'Dünya beşten

büyüktür.' diyoruz." ifadelerini kullandı.

Küba Ulusal Meclisi Başkan Vekili Machado da ABD yaptırımlarının özellikle pandemi döneminde kendilerini çok zorladığını dile getirdi. Machado, konuşmaların ardından Küba Cumhuriyeti Halkın Gücü Ulusal Parlamentosu Başkanı Juan Esteban Lazo Hernandez'in davet mektubunu, Meclis Başkanı Şentop'a sundu

KKTC-TÜRKİYE DOSTLUK GRUBU BAŞKANI CANALTAY

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 28 Haziran'da KKTC-Türkiye Dostluk Grubu Başkanı Resmiye Eroğlu Canaltay ve beraberindeki heyeti kabul etti.

Şentop, kabulde yaptığı konuşmada, Türkiye'nin her zaman Kıbrıs davasının arkasında durduğunu belirterek, "Kıbrıs davası, TBMM'de farklı siyasi partilerin birlikte hareket ettiği millî davadır." dedi.

Kıbrıs'ta, egemen eşitliğe dayalı, eşit statülü bir çözüm olmadıkça barışın sağlanamayacağını

vurgulayan Şentop, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki tutumunun belli olduğunu, haklarını sonuna kadar savunacağını söyledi.

KKTC-Türkiye Dostluk Grubu Başkanı Canaltay da Kıbrıs Türk halkının tarifsiz acılar çekerek

bugünlere geldiğini ifade ederek, Türkiye'nin desteğini her zaman yanlarında hissetmenin önemini belirtti. KKTC-Türkiye Dostluk Grubu Başkanı Resmiye Eroğlu Canaltay ve beraberindeki heyet, daha sonra Genel Kurul çalışmalarını kısa süre izledi.

CEZAYİR-TÜRKİYE PARLAMENTOLARARASI DOSTLUK GRUBU BAŞKANI GUESRİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 28 Haziran'da Cezayir-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Messaoud Guesri ile beraberindeki heyeti kabul etti.

Şentop, Meclisteki kabulde, Türkiye ile Cezayir arasındaki ilişkilerin geldiği seviyeden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Cezayir'in, İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) dönem başkanlığını üstleneceğini hatırlatan Şentop, özellikle Müslümanlarla ilgili yapılacak çalışmaların, Cezayir dönem başkanlığında daha ileriye taşınacağına olan inancını ifade etti.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, “1 ŞİİR 1 HAYAT: ZİNDANDAN MEHMED'E MEKTUP” SERGİSİNDE KONUŞTU

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, “Necip Fazıl hep bir gayenin, hep bir idealin, hep bir büyük davanın sanat dili kırlamayan bir kalemidir.” dedi.

Şentop, 7 Haziran'da “1 Şiir 1 Hayat: Zindandan Mehmed'e Mektup” isimli serginin açılışında yaptığı konuşmada, Necip Fazıl Kısakürek Kültür ve Araştırma Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı ve sergi küratörü Şeyma Kısakürek Sönmezocak'a ve emeği geçenlere şükranlarını sundu.

Meclis Başkanı Şentop, “Üstat Necip Fazıl, fikir ve tahassüs dünyamızın en büyük şairidir ve yazarıdır. Her şeyin ötesinde derin bir gönül ve bir dava adamıdır. Onun gönül adamı kimliğini, biz kaleminden çıkan satır ve dizelerde daima gördük. Hapishanedeki zorunlu inzivası, üstadı ‘Zindandan Mehmed'e Mektup’ yazdırmış. Bizlere de o güzel dizelerde yazdığı satırlardaki hisleri miras bırakmıştır.” diye konuştu.

His ve fikirde insanî olanı yakalamanın önemine değinen Mustafa Şentop, şunları söyledi:

“İnsan hayatı geçici ama gönle dokunan eserleri zamansızdır. ‘Zindandan Mehmed'e Mektup’ şiiri şairin hapishanedeki hislerini, oradaki hatıralarını ve duygu dünyasını anlattığı için ziyaretçilere sanki şairin yaşadığı sıkıntının ve kederin içindeymiş gibi aktarılması belki de büyük şairin ruh dünyasının tanıtılması bakımından çok etkili bir yöntemdir. Teknoloji çağında özellikle gençlerimizin kendilerinden önceki Türkiye tarihine ait yaşanmışlıkları anlayabilmeleri ve idrak edebilmeleri için sergilerin interaktif yöntem ile his ve duygu dünyasına hitap eder tarzda ve atmosferde verilmesinin çok kıymetli olduğunu düşünüyorum.”

Şentop, sergide gardiyanlar eşliğinde hapishaneye giren ziyaretçilerin şairin bütün duygu savrulmalarını, parmaklıklar ardındaki hapishane hayatını, ıstıraplarını ve dışarıda kalbi

onunla atan aile fertlerinin duygu dünyasını bire bir izleyebileceklerini belirterek, şunları kaydetti:

“Zindandan Mehmed'e Mektup şiirini saman kâğıda basılmış teksir kağıtlarından sonra kitaplardan okuyan nesiller bugün hapishane hücrelerinin birinde Necip Fazıl'ın hologramından Zindandan Mehmed'e Mektup şiirini bizzat sesinden dinleyecekler. Özellikle okulların sınavlarını bitirdiği bu günlerde çocuklarımızın ve gençlerimizin bu sergiyi ziyaret etmelerini mutlaka tavsiye ediyorum. Necip Fazıl imparatorluktan Cumhuriyet'e, üç kıta coğrafyasından Misak-ı Milli sınırlarına, meşruti monarşiden cumhuriyet ve demokrasiye, eski Türkçeden yeni Türkçeye ve Osmanlı'dan başlayan ve Türkiye Cumhuriyeti'nde noktalanan batılılaşma süreçlerinin tamamına bizzat müşahade ederek katılmıştır. Kısacası Necip Fazıl Kısakürek Türkiye'nin bir şahsın nefsinde mücessem tarihi gibidir. Onun gibi birçok münevver bilim, edebiyat ve sanat insanı

bu bağlamda değerlendirilmeyi gerektiren şahsiyetlerdir.”

Necip Fazıl Kısakürek'in şiirlerinin Türk edebiyatının daima başyapıtları olduğunu ifade eden Mustafa Şentop, şöyle devam etti:

“Hayatı boyunca ölüm ve kader muammasının şifrelerini çözmeye çalışan, metafizik ve estetik derinlikten çileye, yani nefsi ile mücahedeye giren, sanatını Allah'ı aramakta bularak sükûta eren bir deniz gibidir. Bütün bir ülke onu bugün şiirleri ile tanırken, Tohum, Sabır Taşı, Bir Adam Yaratmak, Mukaddes Emanet, Ahşap Konak, Yunus Emre ve Püf Noktası gibi her biri diğerinden ilginç üstün ve güzel tiyatrolarıyla büyük mesajlar veren bir usta senaryo yazarıydı. Eserleri şiirleriyle büyümekte olan genç bir ülkenin gerçek bir rehberi, gönüllü bir derviş gibi sürekli çalışır. Velhasılkelam Necip Fazıl hep bir gayenin, hep bir idealin, hep bir büyük davanın sanat dili kırılmayan bir kalemdir.”

Konuşmaların ardından Şentop'a, Kısakürek'in kardeşi Mehmet Kısakürek tarafından çerçeveli Osmanlı Türkçesi ile yazılmış tablo hediye edildi. TBMM Başkanı Şentop daha sonra “1 Şiir 1 Hayat: Zindandan Mehmed'e Mektup” teması ile hazırlanan sergiyi gezdi.

Türk edebiyatı tarihinde Baki'den sonra ikinci "Sultanı's Şuara" unvanına sahip olan şair, yazar ve mütefekkir Necip Fazıl Kısakürek, eserleri ve düşünceleriyle derin izler bıraktı

1904

26 Mayıs'ta İstanbul'da dünyaya geldi. 5-6 yaşlarındayken dedesinden okumayı öğrendi

1916

Mekteb-i Fünun-u Bahriye-i Şahane'ye (Deniz Harp Okulu) girdi. Nazım Hikmet ile aynı okulda eğitim gördü

1918

Ahmet Haşim, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Faruk Nafiz, Ahmed Kudsi gibi edebiyatçılarıyla tanıştığı Darülfünun Edebiyat Medresesi Felsefe Bölümü'nde eğitime başladı

Ziya Gökalp'in kurduğu, Yakup Kadri ve arkadaşlarının çıkardığı "Yeni Mecmua" dergisinde ilk kez şiiri yayımlandı

1924

Milli Eğitim Bakanlığı bursuyla 20 yaşında Paris Sorbonne Üniversitesi'ne gitti

1925

İstanbul'da dönen Kısakürek, ilk şiir kitabı "Örümcek Ağı"nı çıkardı

1928

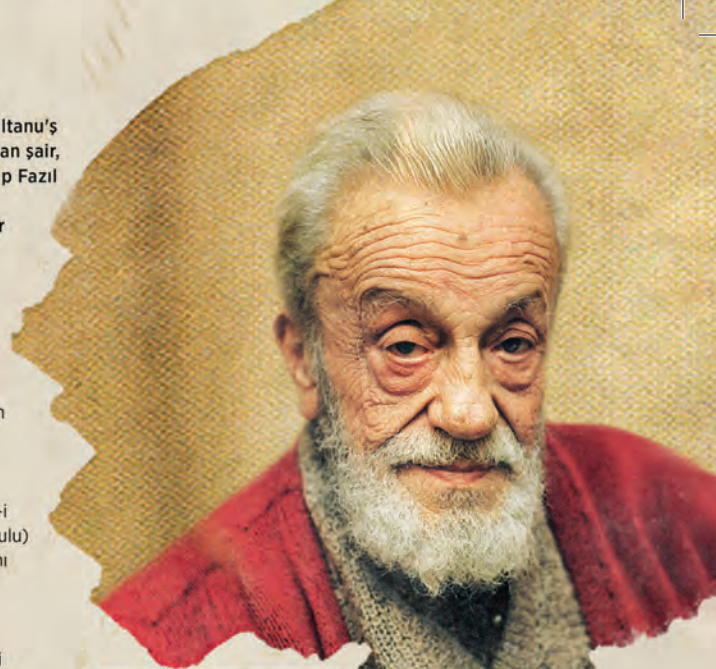
"Kaldırımlar" eserini yayımlayan şairin bu eseri okurun büyük ilgi ve hayranlığını kazandı

1932

"Ben ve Ötesi" kitabını çıkaran usta yazar, kitapta 1922'den 1932'ye kadar yazdığı 71 şiirine yer verdi

1934

Abdülhakim Arvasi ile tanışan Kısakürek için bu tarih bir milat kabul oldu ve eserlerinde tasavvufi düşüncenin izleri görülmeye başlandı

FİKİRLERİNİ ÇİLESİYLE YOĞURAN SANATKAR:

Necip Fazıl Kısakürek

1935-1937

"Tohum" ile "Bir Adam Yaratmak" eserleri, Muhsin Ertuğrul tarafından İstanbul Şehir Tiyatroları'nda sahneye konuldu

1938

"Büyük Doğu Marşı" şiirini yazdı

1943

Büyük Doğu dergisinin ilk sayısı 17 Eylül'de yayımlandı

1944

Bakanlar Kurulu kararıyla kapatılan dergi, 1945'te yeniden yayımlanmaya başladı

1946

Tekrar kapatılan dergi, 1947'de yeniden okuyucuyla buluştu fakat kısa süre sonra mahkeme kararıyla bir kez daha kapatıldı ve Kısakürek tutuklandı

1950

Eşi Neslihan Kısakürek ile hapse giren şair, aynı yıl yapılan genel seçimlerden sonra seçimi kazanan Demokrat Parti'nin çıkardığı Af Kanunu ile serbest kaldı

Büyük Doğu'yu yeniden çıkarmaya başladı

1976-1980

1976'dan 1980'e kadar 13 sayı "Rapor", 1978'de de "Son Devre Büyük Doğu" dergisini çıkardı

1977

Bir Adam Yaratmak" eseri Yücel Çakmaklı tarafından televizyona uyarlandı

1980

Türk Edebiyatı Vakfının Sultanı's Şuara (Şairler Sultanı) ve 1982'de "Yılın Fikir ve Sanat Adamı" seçildi

1983

Erenköy'deki evinde 25 Mayıs'ta vefat etti

BAZI ESERLERİ

- Örümcek Ağı
- Kaldırımlar
- Tohum
- Bir Adam Yaratmak
- Çile
- Künye
- Sabır Taşı
- Namık Kemal

- Çerçeve
- Para
- Vatan Şairi Namık Kemal
- İdeolocya Örgüsü
- Son Devrin Din Mazlumları
- Halkadan Pırılıtlar
- Çöle İnən Nur
- Maskenizi Yırıyorum

- Ulu Hakan II. Abdülhamid Han
- Sonsuzluk Kervanı
- At'a Senfoni
- Sahte Kahramanlar
- Her Cephesiyle Komünizm
- Babiali
- Ahşap Konak
- Reis Bey

MAYIS AYI YASAMA İSTATİSTİKLERİ

Kanun Önerisi İstatistiği

Gelen	34
Hazırlanan Kanun Teklifi Taslağı ¹	14
Hazırlanan Uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi Taslağı ¹	-
27. Dönemde Hazırlanan Kanun Teklifi Taslakları ile Uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi Taslakları	1133
Kanunlaşan	2
Karar Olan	-
Geri Alınan	1
Komisyonlarca Raporlanan	2
Komisyonlarda Bulunan	4164
Genel Kurulda Bulunan	44

¹ 01/05/2022- 31/05/2022 tarihi arasında Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca hazırlanan sayıdır.

Kanun ve Karar İstatistiği

Uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanunlar	-
Kabul Edilen Diğer Kanunlar	2
Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Gönderilen Kanunlar	-
Kabul Edilen Kararlar	-

Dilekçe İstatistiği

Komisyon	Gelen Dilekçe	Sonuçlanan
Dilekçe	333 ²	281
İHK	252	252
KEFEK	1	-

² 88 adet dilekçe onbir grup halinde birleştirilerek işleme alınmıştır.

Yasama Dokunulmazlığı Tezkereleri İstatistiği

Gelen	-
TBMM Başkanlığında Bulunan	-
Karma Komisyonunda Bulunan ³	1583
Genel Kurulda Bulunan	-
Dokunulmazlığı Kaldırılan	-
Cumhurbaşkanlığına iade	-

³ 31/05/2022 tarihi itibarıyla bulunan

Çalışma Süresi İstatistiği

Genel Kurul / Komisyonlar (Alt Komisyon Dâhil)	Toplantı Sayısı	Toplantı Süresi (Saat)
Anayasa	-	-
Adalet	1	33 dk.
Millî Savunma	-	-
İçişleri	-	-
Dışişleri	-	-
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor	-	-
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm	1	10 saat 15 dk.
Çevre	1	3 saat 30 dk.
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	1 ⁵	2 saat 30 dk.
Tarım, Orman ve Köy İşleri	-	-
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji	1	6 saat
Dilekçe	1 ⁶	30 dk.
Plan ve Bütçe	-	-
Kamu İktisadi Teşebbüsleri	9	39 saat 43 dk.
İnsan Haklarını İnceleme	3 ^{4,7}	54 saat
Avrupa Birliği Uyum	1	7 saat
Kadın Erkek Fırsat Eşitliği	2 ⁴	6 saat 30dk.
Güvenlik ve İstihbarat	-	-
Dijital Mecralar	-	-
Karma [Anayasa ve Adalet]	-	-
Karma [Dilekçe ve İHK]	-	-
Komisyonlar Toplam	21	130 saat 21 dk.
Kapalı Oturumlar	-	-
TBMM Genel Kurulu	9	52 saat 40 dk.

⁴ Alt Komisyon

⁵ Yerde İnceleme

⁶ Başkanlık Divanı

⁷ Yurt Dışı İnceleme

Denetim Önergeleri İstatistiği

Önerge	Yazılı Soru	Başkanlıktan Soru	Meclis Araştırması	Genel Görüşme	Meclis Soruşturması
Gelen	2071	-	123	-	-
Cevaplanan / Görüşülen	439	5	-	-	-

HAZİRAN AYI YASAMA İSTATİSTİKLERİ

Kanun Önerisi İstatistiği

Gelen	57
Hazırlanan Kanun Teklifi Taslağı ¹	20
Hazırlanan Uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi Taslağı ¹	5
27. Dönemde Hazırlanan Kanun Teklifi Taslakları ile Uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi Taslakları	[1149+266] 1415
Kanunlaşan	8
Karar Olan	-
Geri Alınan	1
Komisyonlarca Raporlanan	7
Komisyonlarda Bulunan	4210
Genel Kurulda Bulunan	42

¹ 01/06/2022- 30/06/2022 tarihi arasında Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca hazırlanan sayıdır.

Kanun ve Karar İstatistiği

Uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanunlar	-
Kabul Edilen Diğer Kanunlar	8
Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Gönderilen Kanunlar	-
Kabul Edilen Kararlar	17

Dilekçe İstatistiği

Komisyon	Gelen Dilekçe	Sonuçlanan
Dilekçe	624 ²	208
İHK	382	379
KEFEK	-	-

² 393 adet dilekçe on grup halinde birleştirilerek işleme alınmıştır.

Yasama Dokunulmazlığı Tezkereleri İstatistiği

Gelen	29
TBMM Başkanlığında Bulunan	-
Karma Komisyonunda Bulunan ³	1612
Genel Kurulda Bulunan	-
Dokunulmazlığı Kaldırılan	-
Cumhurbaşkanlığına iade	-

³ 30/06/2022 tarihi itibarıyla bulunan

Çalışma Süresi İstatistiği

Genel Kurul / Komisyonlar [Alt Komisyon Dâhil]	Toplantı Sayısı	Toplantı Süresi [Saat]
Anayasa	-	-
Adalet	5	28 saat 2 dk.
Millî Savunma	1	4 saat 23 dk.
İçişleri	-	-
Dışişleri	-	-
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor	-	-
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm	-	-
Çevre	-	-
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	-	-
Tarım, Orman ve Köy İşleri	-	-
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji	2	10 saat 35 dk.
Dilekçe	7[1+2 ⁴ +4 ⁶]	9 saat 36 dk.
Plan ve Bütçe	6	46 saat 5 dk.
Kamu İktisadi Teşebbüsleri	15	68 saat 6 dk.
İnsan Haklarını İnceleme	5[3 ⁴ +2 ^{4,7}]	40 saat 20 dk.
Avrupa Birliği Uyum	-	-
Kadın Erkek Fırsat Eşitliği	3[1 ^{4,7} +2 ⁴]	28 saat
Güvenlik ve İstihbarat	-	-
Dijital Mecralar	2	15 saat 37 dk.
Karma [Anayasa ve Adalet]	2[1 ⁴ +1]	5 saat 8 dk.
Karma [Dilekçe ve İHK]	-	-
Komisyonlar Toplam	48	255 saat 52 dk.
Kapalı Oturumlar	-	-
TBMM Genel Kurulu	14	113 saat 41 dk.

⁴ Alt Komisyon

⁵ Yerde İnceleme

⁶ Başkanlık Divanı

⁷ Yurt Dışı İnceleme

Çalışma Süresi İstatistiği (Araştırma Komisyonları)

Komisyon	Toplantı Sayısı	Toplantı Süresi [Saat]
Yaşlıların Yaşadıkları Sorunları Araştırma Komisyonu	5	15 Saat 56 dk.
Meclis Araştırması Komisyonları Toplam	5	15 saat 56 dk.

Denetim Önergeleri İstatistiği

Önerge	Yazılı Soru	Başkanlıktan Soru	Meclis Araştırması	Genel Görüşme	Meclis Soruşturması
Gelen	2128	4	190	2	-
Cevaplanan / Görüşülen	1333	1	-	-	-

HEYKEL
KOLEKSİYONUYLA TANINAN

Antalya Müzesi

Muratpaşa
Antalya

Öğretmen
**Süleyman Fikri
Erten'in** girişimiyle
1922 kuruldu

Antalya Müzesi, insan yaşamına ait
ilk izlerden Cumhuriyet dönemine
kadar barındırdığı eserlerle
100 yıldır ziyaretçilerinin
ilgisini çekiyor

"Avrupa Konseyi
Yılın Müzesi" ödülü
(1988)

Bazı Eserler

Dionysiak Lahdi ○
MS 3. yüzyıl

Tanrıça Leto Heykeltciği ○
MÖ 7. yüzyıl

Herakles Lahdi ○
MÖ 2. yüzyıl

Elmalı Definesi ○
1.900 adet gümüş
sikke, MÖ 5. yüzyıl

DÜNYANIN EN ÖNEMLİ MÜZELERİNDEN BİRİ

Karain
Mağarası'ndaki ilk
kültür izleri

Likya, Pamfilya
ve Pisidya antik
bölgelerinden
önemli eserler

Roma dönemi
heykeltıraşlık
eserleri

Selçuklu
İmparatorluğu
eserleri

Fosiller

OSMANLI MİMARİSİNİN İLK 6 MİNARELİ CAMİSİ

Sultanahmet

İstanbul'un 7 tepesinden 2'ncisi üzerine 7 yıl 5 ay 6 günde inşa edilen Sultanahmet Camisi, 405 yıldır kentin kalbinde adeta mühür gibi duruyor

Yapım tarihi

1609-1617

Mimar Sinan'ın talebesi

Sedefkar Mehmed Ağa tarafından inşa edildi

OSMANLI
İMPARATORLUĞU'NUN
16. PADİŞAHI SULTAN
I. AHMED HAN TARAFINDAN
YAPTIRILDI

Çinileri dolayısıyla yabancı turistler "**Blue Mosque**" (Mavi Cami) olarak adlandırıyor

Camide **21.043 adet İznik Çinisi** bulunuyor

Merkezi kubbесinin yüksekliği
43 METRE

Çapı
23,5 METRE

Osmanlı mimarisinin ilk **6 minareli camisi**

Merkezi kubbeyi **dört yönden dört yarım kubbe** destekliyor

1985'te **UNESCO Dünya Mirası** Listesi'ne eklendi

Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzaj Alanı

Diyarbakır'da 8 bin yıldır tarımın yapıldığı, UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndeki Hevsel Bahçeleri, tarımsal üretim ve biyolojik zenginliğiyle evrensel değerini taşımaya devam ediyor

"HEVSEL BAHÇELERİ"

UNESCO Dünya Mirası Listesi
(2015)

Yaklaşık 1.000 hektarlık alan
Dicle Nehri'nden beslenen bereketli topraklar tarımsal üretim için de verimli

GÖRÜLEN BAZI CANLILAR

30'dan fazla uygarlığın izlerini taşıyan bölge, **8 bin yıldır varlığını** sürdürüyor

180'den fazla kuş türü ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin **en büyük kuş cenneti**

Saksğan

Kukumav

Yalıçapkını

Susamuru

Tarla kirazkuşu

Kızıl şahin

Fırat kaplumbağası

Puhu

"Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri
Kültürel Peyzaj Alanı"

TÜNEL AKVARYUM

Trabzon'da okyanus canlılarının da yer aldığı yaklaşık 198 metrelik, dünyada tünel içerisinde inşa edilen ilk akvaryum olan "Tünel Akvaryum" ziyarete açıldı.

Ortahisar Belediyesince su altındaki canlıların tanıtılması ve bölge turizminde alternatif oluşturulması amacıyla tarihî Zağnos ve Tabakhane vadileri arasında hayata geçirilen Tünel Akvaryum'da tatlı su, tuzlu su ve okyanus canlıları yer alıyor. Tünel Akvaryum'da en çok ilgiyi bordo mavi renkli balıklar çekerken, akvaryum Pirana'dan Köpek Balığı'na kadar onlarca balık türüne ev sahipliği yapıyor.

Tünel Akvaryum'un giriş bölümünde dünya tatlı su bölümü, sürüngen, semender ve kurbağa gibi diğer amfibi canlıların olduğu yer ile kertenkele ve benzeri hayvanların yumurtalarının sergileneceği alan bulunuyor.

Büyük bir timsah ile havuzunun da dikkati çekeceği teraryum kısmının akabinde akvaryumda yarasalar, bataklıkta yaşayan canlılar, sudan karaya geçiş canlıları ve amfibiler de yer alıyor.

Tek bir odada köpek balığının izlenebileceği akvaryumda, köpek balığının yumurtadan çıkışı da canlı olarak gösterilebilecek.

Akvaryumda, deniz kabuklarının yanı sıra Atlas, Pasifik ve Hint okyanusları da dekorlarla betimlenerek içindeki canlılarla meraklılarının beğenisine sunuldu.

BAKSI MÜZESİ

Bayburt'un Bayraktar köyünde 12 yıl önce kurulan gerek mimari yapısı gerekse konumu itibarıyla "sıra dışı müze" olarak ünü dünyaya yayılan Baksi Müzesi, Doğu Karadeniz'de Bayburt'un 45 km dışında Çoruh Vadisi'ne bakan bir tepenin üzerinde bulunuyor.

Eski adı Bakı olan Bayraktar köyünde, ressam ve akademisyen Prof. Dr. Hüsamettin Koçan tarafından kurulan Müze, 2010'da sanatseverlere kapılarını açtı.

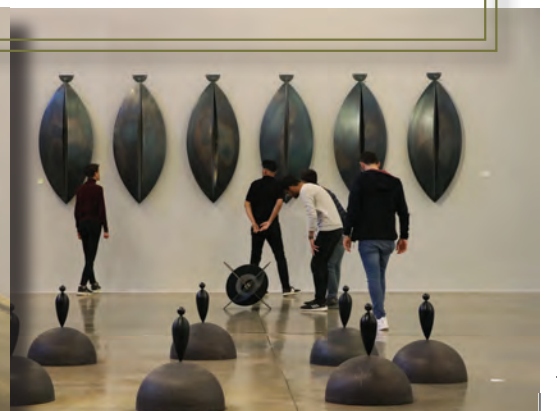
Çağdaş ve geleneksel sanatları aynı çatı altında barındıran, atölyelerle yöre insanına eğitim ve istihdam imkânı da sağlayan Müze, 2014 Avrupa Konseyi Müze Ödülü'ne ve aynı yıl TBMM Onur Ödülü'ne layık görüldü.

Bakı Müzesi, diğer müzelerden farklı olarak gelenekselle sadece bir yöne ve döneme ait olmadan, gelenekselle çağdaşı aynı zeminde buluşturan, bünyesinde kurduğu üretim birimleriyle, ekonomik hedefler oluşturan özel bir kimliğe sahip. Geleneksel kültürü koruyarak gelecek kuşaklara aktarmak için araştırmalar yaparken kadın istihdamı projeleri, özel yetenekli çocukların tespit ve desteklenmesi gibi çalışmaların da yürütüldüğü Müze, kendi adına hazırlanan kokusu, sıra dışı sergileriyle yurt içinde ve yurt dışında adından söz ettiriyor.

500 m²'lik ana sergi salonu, güncel sanatın ve tasarımların sergilendiği iki bölümden oluşuyor. Periyodik sergilerin açıldığı bu bölümde günümüz sanatına ve tasarımlarına ilişkin sergiler yer alıyor. Bu bölümdeki sergileme anlayışı disiplinler arası bir yaklaşıma sahip bulunuyor.

Depo Müze kısmı ise Müzenin sahip olduğu koleksiyonların korunduğu ve izleyici ile paylaşıldığı bir bölüm olarak planlandı. Yaklaşık 1.000 m²'lik bir kapalı alana sahip olan Depo Müze, 2012 yılında Müze kompleksine eklendi. Bu alanda günümüz sanatının örnekleri ile birlikte; halk resmi koleksiyonu, cam altı işleme koleksiyonu, yazı resimler, şifa taşları, alemler, taş baskılar, çömlek ve seramikler, ehramlar yer alıyor.

Bakı Kültür Sanat Vakfının çalışmaları kapsamında, bu yıl konser, sempozyum, ödül töreni gibi etkinliklerin yanı sıra çevre bilinci geliştirmek, akarsuları temiz tutma bilincini yaygınlaştırmak amacıyla "Çoruh Nehri'ni Sanatla Yıkamak Projesi" hayata geçirilecek. Proje kapsamında nehirlerden toplanan plastik atıklar Bakı Müzesinde sanat eserlerine dönüştürülecek. Ayrıca Müzenin aydınlatma ve ısıtmasının güneş panelleriyle sağlanması için de çalışma başlatıldı.

Dünyada Türk Mutfağı Haftası

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın öncülüğünde 21-27 Mayıs tarihleri arasında kutlanan "Türk Mutfağı Haftası" kapsamında birçok ülkede etkinlik düzenlendi

Anadolu'nun binlerce yıl öncesine uzanan köklü tarihinden beslenen Türk yemekleri, sağlıklı, yaratıcı ve sürdürülebilir yapısıyla ön plana çıkıyor

**TÜRK
MUTFAĞI
HAFTASI**

21-27 MAYIS 2022

**TÜRK MUTFAĞI HAFTASI
YAKLAŞIK 40 ÜLKEDE
KUTLANDI**

- Azerbaycan
- Laos
- Singapur
- Kamerun
- İspanya
- Almanya
- Norveç
- Endonezya
- İran
- Katar
- ABD
- Fransa
- Sırbistan
- Paraguay
- Cezayir
- İngiltere
- Malezya
- Hırvatistan
- Küba
- Macaristan
- Avusturya
- Rusya
- Kazakistan
- Irak
- Kosova
- Belçika
- Japonya
- Ürdün
- Gürcistan
- Bulgaristan
- Kamboçya
- Bosna Hersek
- Belarus
- Romanya
- Burkina Faso
- Arnavutluk
- Hong Kong
- İsveç
- Yeni Zelanda
- Nijer

İZMİR'İN İŞGALİ (15 Mayıs 1919)

15 Mayıs 1919'da İzmir'in Yunanlılar tarafından işgal edilmesi, Millî Mücadele'yi resmen başlatan son kıvılcım idi. Türk halkı, vatanını korumak amacıyla, yerel ölçekte faaliyet gösteren Müdafaa-i Hukuk ve Redd-i İlhak Cemiyetlerini kurmaya başladı.

İşgalin ertesi günü, Mustafa Kemal Paşa ve 17 subay arkadaşı Samsun'a hareket etti. Buradaki ilk faaliyet, bölgede İzmir'in işgaline karşı duyulan tepkiyi anlatan bir raporu Sadarete ve Erkân-ı Harbiyye-i Umûmiye Reisliği'ne göndermek oldu. Böylece Millî Mücadele'de yeni bir dönem başlamış oldu.

Yunanlıların önce İzmir'i, arkasından Manisa ve Aydın'ı işgali büyük tepkilere sebep olmuş, halk, işgali protesto mitingleri düzenlemeye başlamıştı. Kuva-yı Milliye adı altında ülke çapında direnişlere gidilmesi süreci de artan millî heyecan ile hızlandı. İşgalin ertesi günü kurulan Balıkesir Müdafaa-i Hukuk ve Redd-i İlhak Cemiyeti bütün bölgeyi kapsayan bir teşkilat niteliğine bürünüp Millî Mücadele'nin yayılmasına

öncülük etti. Batı Anadolu'da Kuva-yı Milliye'yi teşkilatlandıran bu cemiyetin yardımıyla Ali Bey (Çetinkaya), Yunanlılara karşı ilk cepheyi 29 Mayıs'ta Ayvalık'ta açtı; bunu Soma, Nazilli, Aydın ve Salihli'deki cepheleler takip etti. Millî Mücadele ülke sahinde merkezileşirken Batı Cephesi de yeniden teşkilatlandırıldı. Kuzey bölümü Batı Cephesi adıyla İsmet Bey'in (İnönü), güney bölümü de Refet Bey'in (Bele) komutasına verildi. Bütün çete faaliyetleri ortadan kaldırıldı ve düzenli orduya dahil edildi.

Yunan birlikleri, 10 Ocak 1921'de İnönü Muharebesi'nde, 12 Eylül 1921'de Sakarya'da ve son olarak 30 Ağustos'ta Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nde ağır bir yenilgi almıştı. Düşmanın toparlanmasını önlemek adına takip harekâtı başlatılmış ve 9 Eylül'de İzmir'e girilerek işgalciler İzmir ve çevresinden atılmıştı.

TERAKKİPERVER CUMHURİYET FİRKASI'NIN KAPATILMASI (3 Haziran 1925)

Cumhuriyet tarihinde ilk kez çok partili parlamentoya geçiş tecrübesi, Halk Fırkası'ndan istifa eden mebuslar tarafından, 17 Kasım 1924 tarihinde kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ile gerçekleştirildi. TCF, Meclis içinde doğmuş, muhalif bir siyasî hareket olarak tavanda görülen bir bölünmenin eseri idi. Bölünme ise ideolojik olmaktan ziyade Cumhuriyet idaresi üzerinde yoğunlaşan farklı yaklaşımlar sonucunda ortaya çıkmıştı.

TCF, kuruluşundan yaklaşık yedi ay sonra kapatıldı. 1925 yılının şubat ayında bazı doğu illerinde başlayan Şeyh Sait İsyanı, kısa süre içinde yayılınca, kuvvet kullanılarak bastırıldı. Bu isyan nedeniyle 4 Mart 1925'te çıkarılan Takrir-i Sükûn Kanunu ile; "irtica, isyan ve millî güvenliği" ilgilendiren her konuda, hükûmete iki yıl boyunca olağanüstü yetkiler verildi. Kurulan İstiklal Mahkemeleri'nde, yalnız isyancılar cezalandırılmadı, rejimi savunmak bahanesiyle bütün muhalefet de yok edilmek istendi. Bu sürecin sonunda hükûmet, irticayı körüklediği gerekçesiyle Takrir-i Sükûn Kanunu'na dayanarak, Cumhuriyet tarihinde ilk defa çok partili hayata geçişi sağlayan ve ilk muhalefet partisi olan TCF'nin kapatılmasına karar verdi.

Beş sene sonra kurulan (12 Ağustos 1930) kısa süreli Serbest Cumhuriyet Fırkası tecrübesi sayılmaz ise, bu fırsatın heba edilmesiyle beraber Türkiye çok partili hayata geçmek için yaklaşık 20 sene bekleyecekti.

OLAYLI 1946 BELEDİYE SEÇİMLERİ [26 Mayıs 1946]

Türkiye, 1945 yılında CHP dışında Türk savunma sanayii alanında önemli bir girişimci olan Nuri Demirağ'ın liderliğinde Millî Kalkınma Partisi'nin kurulmasıyla çok partili hayata geçmiş oldu. Ardından Demokrat Parti'nin kurulmasıyla da partilerin parlamentodaki sayısı arttı. İlk başlarda çok partili hayat CHP içinde hoşgörü ile karşılanırken, muhalefet partilerinin hızlı organize

olması ve iktidara karşı artan tehdidiyle hem belediye seçimleri hem de Mart 1947 yılında yapılması planlanan Milletvekili Genel Seçimleri öne alındı ve seçimler Temmuz 1946'da gerçekleşti.

Öne çekilen seçimlere katılmama kararı alan DP, seçmenlerine tek tek ulaşarak seçimlere katılmamalarını ve bu durumu boykot etmelerini tavsiye etti. CHP ise bunun tam tersini yaptı. Olayların bu noktaya gelmesiyle birlikte artık, seçimin kazananı belli olsa da en az kazanan kadar önemli olan bir diğer gösterge, seçimlere katılım oranının ne olacağıydı. Genel seçimlerin bir provası niteliğindeki bu belediye seçimlerinde büyük şehirler dahil pek çok yerde seçimlere katılım yüzde 50'nin altında oldu. Katılımın düşüklüğü, genel seçim atmosferine giren ülkede muhalefetin oylarını artıracağına âdeta bir habercisi oldu.

27 MAYIS 1960 ASKERİ DARBESİ

Darbe için fırsat kollayan ordu içindeki ihtilalci grup 27 Mayıs 1960'ta sivil siyasete el koyduğunu ilan etti. Sabah saatlerinde ordu birlikleri Ankara ve İstanbul'daki bütün hükûmet binalarını ele geçirirken Başbakan Adnan Menderes ve Cumhurbaşkanı Celal Bayar dahil DP'li bütün bakan ve milletvekilleri tutuklandı.

Ordu içindeki ihtilalcilerin bu darbesi, yüksek komuta kademesi yerine, daha çok albay, binbaşı ve yüzbaşılardan oluşan kırklı yaşlardaki alt sınıf subaylar eliyle

gerçekleştirilmişti. Küçük rütbeli bu subaylar, Demokrat Partililerin Kemalist ideoloji ve ilkeleri çiğnedikleri gerekçesiyle darbe yaptılar. Darbe ile Menderes hükûmeti devrildi. Geçiş dönemi Millî Birlik Komitesi [MBK] eliyle yürütüldü. Partinin önde gelenleri tutuklandıktan sonra yargılamalar Yassıada Mahkeme'sinde MBK tarafından atanan hâkimlerce yürütüldü. 15 Eylül 1961'de açıklanan mahkeme kararlarında Komite 15 ölüm cezasından sadece Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan'ın idamlarını onadı. Zorlu ve Polatkan 16 Eylül'de, Menderes ise ertesi gün idam edildi.

YENİ BİR ÇAĞIN BAŞLANGICI: İSTANBUL'UN FETHİ

(29 Mayıs 1453)

14. yüzyılın başlarında küçük bir beylik olarak Bizans sınır boylarında kurulan Osmanlı Devleti'nin İstanbul'a ilgisi kuruluşundan itibaren başlamıştı. Orhan Bey [1326-1359] ve I. Murad [1362-1389] devirlerinde İstanbul surları önünde Türk askerleri gözükmeye başladıysa da bunlar ciddi saldırılar değildi. İlk ciddi teşebbüsü Yıldırım Bayezid [1389-1402] gerçekleştirdi; fakat Haçlı kuvvetlerinin Balkanlardan ilerlediği haber alınınca kuşatma kaldırıldı. Sonraki kuşatma II. Mehmed'in babası II. Murad zamanında gerçekleşti. 1422 yılı kışında şehri ablukaya alan Osmanlı ordusu, memleket dahilindeki isyanlar sebebiyle muhasarayı sona erdirmek zorunda kaldı.

II. Mehmed tahta çıktığında [1451-1481] İstanbul'u alma sevdasıyla yanıp tutuşuyordu. Henüz şehzade iken kuşatma için gerekli planları yapmış ve üzerinde çalışmıştı. Tahta geçtikten sonra hazırlıklara başlayan II. Mehmed, ilk önce boğazın Avrupa yakasına kontrolü ele alacak bir hisar yaptırarak Karadeniz'den Bizans'a gelebilecek yardımların önünü kesmek istedi. Ayrıca, daha önceki kuşatmalardan ders alınarak kara ve deniz muhasarasının birlikte yürütülmesi gerektiği sonucuna varıldı ve surları yıkacak güçte bir topçu birliğinin şart olduğu düşünülerek ağır toplar tedarik edildi.

Askerî kuşatmanın hazırlıkları devam ederken Sultan II. Mehmed aynı zamanda İstanbul

surlarının bir haritasını yaptırarak muhasaranın taktik ve stratejik hesaplamalarını yapmaktaydı. Kurmayları ile karargâhında çalışan, zaman zaman İstanbul surları önüne gelerek mevziyi bizzat müşahade eden II. Mehmed, elindeki harita üzerinde hendek ve burçları işaretleyip; topların yeri, lağım açılacak mahaller ve seyyar kulelerin kullanılacağı mevkiileri belirlemişti.

Muhasara başlamadan önce II. Mehmed, Vezir Mahmud Paşa'yı göndererek, âdet olduğu üzere, İmparator'dan kalenin teslimini istedi; kabul edilmeyince fetih hazırlıkları hızlandırılarak 2 Nisan 1453'te ordu surların önüne geldi. Osmanlı ordusunun savaş kapasitesini gören Bizans kurmayları açık alan harbi yerine savunmada kalmayı tercih etti. Şehrin muhtelif kapıları kapatıldı, hendekler üzerindeki köprüler yıkıldı.

Nisan ayının ortalarından itibaren Türk topçusu karadan Bizans surlarını dövmeye başladı. 21 Nisan'dan itibaren başlayan deniz cephesindeki hazırlıklar ertesi gün tamamlandı. Tophane'den Haliç'e indirilecek gemiler için büyük bir iş gücü tedarik edilmişti. Yollara birbirine sıkıca bağlanan ağaçlar konulmuş ve bunların üzeri sade, don ve zeytinyağı ile yağlanmıştı. Nakil için birçok koşum hayvanı da hazırlanmıştı.

22 Nisan akşamı karanlık çökünce iki gemi Haliç'e nakledildi. Diğer gemiler de bu şekilde indirilerek toplamda 60 küsur gemi bu yolla Haliç'e taşındı. Hazırlıklar son derece gizli tutulduğundan kimse maksadı anlayamamıştı. 23 Nisan 1453 sabahı Türk donanması Haliç'te görüldüğünde Bizans askerleri ve halkının olanları hayretler içerisinde seyrettiği kesindir. Bizans İmparatoru bu olanlardan sonra vergi vermek şartıyla muhasaranın kaldırılmasını istemişse de "Ya İstanbul beni alır ya ben İstanbul'u." diyen Sultan II. Mehmed, kalenin teslimini istemişti.

Fethi Çeyrek Kala

28 Mayıs 1453 Pazartesi gecesi, karanlık ortadan kalkmadan umumi hücumun olacağı müjdelendi. O gece, ordugâhlarında mum ve fener ışıkları altında tekbir getiren ve secdeye kapanan Türk askerleri birkaç saat sonra çalacak hücum borusunu bekliyorlardı. Geceleyin Padişah da uyanmış, abdest alarak iki rekat nafile namaz kıldıktan sonra şehrin düşmesi için Allah'a dua etmişti. Sultan, sabah namazından sonra kılıcını kuşanarak atına bindi. İlk top atışları havadaki sessizliği bozdu ve hava, birden çıkan barut dumanlarının etkisiyle simsiyah oldu. Ok gibi hareket eden Türk askerleri surların kenarına kadar yaklaşma fırsatını elde ettiler. Türk bandosu [Mehter takımı] harp havaları çalmaya başlamıştı.

Pek korkunç şekilde başlayan Türk hücumu surların dibindeki hendekleri kolayca aşarak surlara merdivenleri dayayabildi. Göğüs

göğüse yapılan harpte ölüme koşarak giden Türk askerleri surlara Türk Bayrağı'nı dikti. Güneş doğarken şehir düştü ve asker sel gibi, şehre açılan gediklerden akın etti.

Padişah şehrin güvenliği sağlandıktan sonra, öğleye doğru Topkapı'dan şehre girdi ve ilk iş olarak Ayasofya'ya gitti. Ayasofya'ya geldiğinde atından indi ve bu mabede sığınan halkı korku içinde gördü. Ağlayarak ve yerlere kapanarak af dileyen sivil halka ve papazlara sükût etmelerini söyledikten sonra patriğe ayağa

kalkmasını bildirdi ve tarihe geçecek şu sözleri ifade etti: "Ben Sultan Mehmed, sana ve arkadaşlarına ve bütün halka söylüyorum ki bugünden itibaren artık ne hayatınız ve ne de hürriyetiniz hususunda benim gazabımdan korkmayınız."

Büyükliğini ve asilliğini gösteren bu cümlelerin akabinde Ayasofya'nın önünde sessizlikle durdu ve bu muhteşem mabedi hayretle inceledi. İmamlardan birine ezan okumasını emretti. Kendisi de büyük mihrabın önüne giderek ilk ikindi namazını kıldı. Fatih, mimarî dokuya zarar verilmeden kilisenin camiye çevrilmesi için de gerekli emirleri verdi ve ilk Cuma namazı burada eda edildi.

Sultan'ın Karakteri

Fatih Sultan Mehmed tarihin kaydettiği en büyük insanlardan biriydi. Büyük cesaret sahibi ve hakiki bir kahramandı. İstanbul'un muhasarasında Osmanlı

donanmasının mağlup olduğunu gördüğünde şahlanan atını doludizgin denize sürmesinde dahi bu cesaret görülebilir. Askerî kişiliği yanında aynı zamanda üst düzey bir komutandı. Savaş öncesi planları bizzat hazırlamış, üstünde çalışmış, ihtimalleri değerlendirmiş ve gerekli tedbirleri almıştı. Kuşatma öncesi surları birkaç defa dolaşması, planlarını çizmesi, zayıf noktaları tespit etmesi ve hatta toprakların nerelere yerleştirilmesi gerektiğini zihninde belirlemesi büyük komutan vasıflarının bir tezahürüdür.

Merhameti de büyüklüğüne yakışır cinsten idi. Kendisine elli gün mukavemet eden ve birçok Müslümanın şehit edilmesine sebep olan İstanbul şehri ve ahalisine karşı gösterdiği merhamet takdire şayandır. Kılıç gücüyle fethedilen şehrin yağmasına izin verilmemiş, kısa sürede şehrin güvenliği sağlanmıştı. Sultan, alınan esirler arasında yer alan önde gelen aileler, kumandanlar ve yüksek devlet memurları huzuruna getirildiğinde onlara iltifat etmiş ve çoğunun fidyasını bizzat ödemek suretiyle serbest bıraktırmıştı.

Büyük Komutan, şehrin imarı için de hemen emirler vermiş, mevcut bina ve abidelere hiçbir zarar verilmemişti. Ayasofya'daki bir taş tahrip eden askeri, Fatih Sultan Mehmed'in tedip ettirmesi tarihî kayıtlarla sabittir. Yine Patriği huzuruna davet ettikten sonra ona iltifat etmesi, ayin ve mezheplerinde serbest olduklarını ifade etmesi cihanşümul bir imparatorluğun bütün mezhep ve dinlere karşı bugün dahi aranan bir hürriyeti temin ve tesis ettiğinin işaretidir.

Çağ açıp
çağ kapatan padişah

FATİH SULTAN MEHMET

Henüz 21 yaşında İstanbul'u fetheden Osmanlı Padişahı Fatih Sultan Mehmet, askeri dehası, büyük devlet adamlığı ve entelektüel kişiliğiyle tarihin en büyük liderleri arasında yer alıyor

1432 - 1481

1432

Sultan **2. Murat'ın oğlu** olan 2. Mehmet, 30 Mart'ta **Edirne'de** dünyaya geldi

1443

11 yaşında **Manisa'ya vali** olarak gönderildi

Ağabeyi **Alaeddin Ali Çelebi'nin** vefatı üzerine Osmanlı tahtının tek varisi durumuna geldi

1444

12 yaşındayken tahta çıktı

1446

Tahtı tekrar **babasına devretti**

19 yaşında, babasının vefatıyla yeniden tahta çıktı

Anadolu ve Balkanlar'da durumu kontrol altına alıp **İstanbul'un fethine odaklandı**

Matematik, coğrafya, astronomi, fizik gibi pek çok farklı disiplinde bilgi sahibiydi

Bilim insanlarını İstanbul'a davet ederek **himaye etti**

1453

Bizans'ın elindeki **İstanbul'u**, 54 gün boyunca kuşattı

Gemileri karadan yürütüp Haliç'e indirerek savaşın seyrini değiştirdi

29 Mayıs'ta İstanbul'u fethederek **"Fatih" unvanını aldı**, bu fetihle Orta Çağ'ı kapatıp Yeni Çağ'ı açtı

Şehrin yağmalanmasına izin vermedi

Padişahlığı döneminde **25 seferi bizzat yönetti**

880 bin kilometrekare olan **Osmanlı toprağını 2 milyon 214 bin kilometrekareye** ulaştırdı

Ayasofya Kilisesi'ni fethin sembolü olarak camiye çevirdi

1461

Trabzon Rum İmparatorluğu'nun varlığına son verdi

1481

3 Mayıs'ta **Hünkar Çayırı'nda** vefat etti. Naaşı, Fatih Camisi'ndeki türbesine defnedildi

1961 ANAYASASININ KABULU

(27 Mayıs 1961)

1961 Anayasası, 27 Mayıs 1960 askerî müdahalesinin bir ürünüydü. Kurucu Meclis bünyesinde yeni anayasayı hazırlamak üzere Temsilciler Meclisi üyeleri arasından, 20 kişiden oluşan bir Anayasa Komisyonu kuruldu. Komisyon, Prof. Dr. Enver Ziya Karal ve Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu'nun başkanlığında 9 Ocak'ta çalışmaya başladı ve çalışmalar 27 Mayıs 1961'e kadar sürdü. Yaklaşık dört buçuk ayda hazırlanan yeni Anayasa tasarısı, önce Temsilciler Meclisinde tartışıldı, ardından da Millî Birlik Komitesinde ele alındı. Yapılan görüşmelerde, taslak metnin 17 maddesi üzerinde uyuşmazlık çıktı. Bu uyuşmazlıklar, Temsilciler Meclisi ve MBK'den eşit sayıda seçilen üyeden oluşan Karma Kurul tarafından ele alındı ve yeni bir metin düzenlenerek sorun giderildi. Yeni Anayasa tasarısı, 27 Mayıs 1961 tarihinde Kurucu Meclisin birleşik toplantısında, 260 kabul ve 2 çekimser oyla son şeklini aldı.

Anayasa Halk Oylaması

1961 Anayasası, 9 Temmuz 1961 pazar günü halk oylamasına sunuldu. Halk oylamasına 10 milyonun üzerinde seçmen katıldı. Katılım oranının %80'in

üzerinde gerçekleştiği bu oylamada, kullanılan oyların 10.282.561'i geçerli sayılırken, 39.608'i de iptal edildi. Geçerli oyların 6.348.191'i [%61,5] kabul, 3.934.370'i [%38,5] ret olarak kullanıldı. Yeni Anayasa, 20 Temmuz 1961 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. "Başlangıç" bölümü, 157 madde ve 22 geçici maddeden oluşan 1961 Anayasası, 1961-1980 yılları arasında, bir başka ifadeyle, iki darbe dönemi arasında, bazı küçük değişiklikler dışında yürürlükte kaldı. Bu Anayasa, aynı zamanda, Osmanlı-Türkiye Cumhuriyeti Anayasaları içinde, o zamana kadarki en uzun Anayasa olarak tarihteki yerini aldı.

1961 Anayasasının Mahiyeti

1961 Anayasası önceki ve sonrakilere göre, ilk bakışta oldukça hürriyetçi ve sivil topluma öncelik veren maddelere sahipti. Ancak, TBMM'nin yasama, hükûmetin de yürütme gücünü başka kurum ve kuruluşlara verilen yetki ve dokunulmazlıklarla dengeleyen 1961 Anayasasının esas mantığı, bir daha hiçbir seçilmiş siyasetçi grubunun, DP'nin sahip olduğu güce kavuşamamasını sağlamaktı. TBMM'nin, Osmanlı

dönemindeki Meclis-i Âyan benzeri bir Cumhuriyet Senatosu ile iki meclisli hale getirilmesi, Anayasa Mahkemesine kanunları veto hakkı tanınması, seçim sisteminde nispi temsile geçilerek küçük partilerin Meclise girmesinin sağlanması, üniversite ve sendikalara özerk hareket alanları verilmesi, Genelkurmay Başkanlığının Millî Savunma Bakanlığına bağlı olmaktan çıkarılması, Devlet Planlama Teşkilatının kurularak, ekonomik alanda yeniden planlı ekonomiye geçilmesinin arkasında yatan esas neden bunlardı. Yeni dönemde, Anayasa Mahkemesi, Millî Güvenlik Kurulu, Yüksek Hâkimler Kurulu, Yüksek Savcılar Kurulu gibi kurumlar, 1961 Anayasası ile Türkiye Cumhuriyeti'nin dengeleyici yeni kurumları arasına katıldı.

1961 Anayasasında İki Meclisli Parlamento

1961 Anayasasına göre Parlamento iki meclisliydi. Bunlar; Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu idi. Millet Meclisi, nispi temsil sistemiyle ve genel oyla dört yıllığına seçilen, 450 milletvekilinden [üyeden/sandalyeden] oluşuyordu. Cumhuriyet Senatosunda, geliş yerleri itibarıyla üç grup senatör [üye/sandalye] vardı. Sayıları 150 olan birinci grup üyeler, altı yıllığına genel oylamayla halk tarafından seçilirdi. Sayıları 15 olan ikinci grup üyeler ise, altı yıllığına Cumhurbaşkanı tarafından atanırdı. Her iki çeşit üyenin Cumhuriyet Senatosuna seçilmeleri ya da atanmaları,

ADRES: Bayrattı Eski No: 17
Beşiktaş - İstanbul

TELEFON (Sabit): 47 60 20
47 63 65
48 61 73

TELEGRAF: TANIN
İstanbul

P. KUTUSU: No: 204
İstanbul

Müesses MÜD: 47 60 19 — İdari: 48 53 48

ANKARA BÜROSU: Bakanlık, Atatürk Bulvarı
Bilge Sokakı No: 1. Tel: 17 59 04 - 17 63 20 - 17 60 61

TANIN

GÜNLÜK SOSYAL HALK GAZETESİ

Çıkarıcı: KASIM GÜLEK

Yıl: 1. Sayı: 126

Piyas: 22 Kp.

Genel Seçim hazırlığı başladı
ANKARA (Özel)
15 Eylülde yapılacak genel seçimlerin hazırlıkları başlanıyor. Tuncel, Seçim Kuruluna göre yapılacak seçimlerden önce bu sorunu açılması, seçim hazırlıklarını ilgililenebilir.

Yüksek Seçim Kurulu, Cumhurbaşkanlığı Senatosu üyeleri seçimi ile Milletvekilleri seçimini aynı günde yapılacak halde ne yapılabilir, aynı şekilde ne yapılabilir, karar vermektedir.

PAZAR
9
Temmuz
1961

Cumhuriyetin ikinci Anayasası için

BUGÜN OY VERİYORUZ

Sonucun sabaha karşı alınacağı tahmin ediliyor

Bir banka soyuldu

Ihsan Ada dün tahliye edildi

Aynı kararla yazar Aziz Nesin de tahliye

ANKARA (Özel)
MİLLET iradesi bugün bir daha tecelli edecek ve Türk seçmenleri Cumhuriyetin ikinci Anayasasını kabul edip etmediklerini verecekleri oyları ile açıklayacaklardır. Yeni Anayasayı kabul edenler üzerinde cüvaz yazılı beyaz kabul etmeyenler de üzerinde cüvaz yazılı kırmızı oy pusulalarını kullanacaklardır.

Oy verme yurdu her tarafında sabah saat 5 de başlayacak ve saat 19.00 da sona erecektir. Bu süre içinde bütün eğlence yerleri kapalı kalacak ve içki satışı yapılmayacaktır.

Aynı bir bankaya sabaha karşı da saldırı ve soyulma meydana geldi. (Foto: TANIN - Ankara, A.Ş. 12.6.61)

Tabancalı bir şahıs banka müdürünü

altı yılda bir değil, iki yılda bir yapıldı. Böylece her iki yılda bir, Cumhuriyet Senatosu üyelerinin üçte biri yenilenirdi. Bu seçimlere genelde, üçte bir kısmı yenileme seçimleri denilirdi. Cumhuriyet Senatosundaki üçüncü grup üyeler ise tabii üyelerdi (senatörlerdi) ve ömür boyu görevde kalırlardı. Bunlar da kendi içinde iki gruba ayrılırdı. Birincisi, 13 Aralık 1960 tarih ve 157 sayılı Kanun'un altında adları bulunan MBK başkan ve üyeleri; ikincisi ise eski Cumhurbaşkanı. Tabii senatörler, Cumhuriyet Senatosunda Millî Birlik Grubu (MBG) adı altında bir araya gelmişlerdi. Cumhuriyet Senatosuna genel oyla üye seçilebilmek için 40 yaşını doldurmak ve yükseköğrenim yapmış olmak şartı aranırdı. Bu nedenle halk arasında, Senato üyelerine "okumuşlar" diye de hitap edilirdi. Buna karşı, milletvekili seçilebilmek için 30 yaşını bitirmiş olmak ve Türkçe okuyup yazmak koşulları yeterliydi. Milletvekillerinin görev süresi dört yıl olup, seçimler de normal şartlarda dört yılda bir yapıldı. Cumhuriyet Senatosunun yasama yetkisi

sınırlıydı ve Millet Meclisine tâbiydi. İki Meclis bir arada, Türkiye Büyük Millet Meclisini oluşturmaktaydı ve bütün yasalar Millet Meclisinden ve Cumhuriyet Senatosundan geçmek zorundaydı.

1961 Anayasasına göre Cumhurbaşkanı seçilecek olan kişinin, tıpkı senatörler gibi 40 yaşını doldurması ve yükseköğrenim mezunu olması gerekirdi. Cumhurbaşkanı, TBMM üyeleri arasından, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisinin birleşik toplantısında, gizli oyla ve üçte iki çoğunlukla, yedi yıl için seçilirdi. Seçimin ilk iki turunda gerekli çoğunluk sağlanamazsa, salt çoğunlukla yetinilirdi. Bir kişi arka arkaya iki defa Cumhurbaşkanı seçilemezdi. Cumhurbaşkanı seçilen kişinin, varsa partisiyle ilişkisi kesilir, TBMM üyeliği de sona ererdi. Cumhurbaşkanı partiler üstü bir tavır sergilemesi istenirdi. Cumhurbaşkanı kabine toplantılarına başkanlık edebilirdi; olağanüstü ve içinden çıkılmaz bir durum olmadıkça da Parlamento'yu feshetme hakkı yoktu.

Anayasa, 12 Eylül 1980 askerî darbesine kadar değişikliklerle birlikte yürürlükte kaldı. Çok odaklı bir demokrasi hedefinin gözetildiği Anayasa ile Parlatmentonun daha da güçlendiğini hukuk tarihçileri ifade etmektedir. Ancak çift meclisli sistem kendisinden beklenen denge ve denetim yerine yasama faaliyetlerini hantallaştırıcı bir etki de yapmıştır. Ayrıca, Meclisin toplantı yeter sayılarının yüksek tutulması, toplanmayı ve karar alınmasını zorlaştırmış ve çalışmalarını baltalamak isteyenlere istedikleri imkânı vermişti. Mesela, Cumhurbaşkanı seçimindeki kilitlenmeler ciddi sorun yaratmış, bunu açacak anahtarlar Anayasa'da bulunmadığından 1980 Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonuç vermemiş ve 12 Eylül darbesine giden yol hızlanmıştı. Bu bağlamda, 1982 Anayasası ikinci meclise yer vermeden yeter sayıları düşürecek ve Cumhurbaşkanlığı seçiminde 4. turda dahi sonuç alınamadığı durumlarda TBMM seçimlerinin yenilenmesi uygulamasını getirecekti.

MİLLÎ MÜCADELE'NİN BAŞLANGICI, ÖRGÜTLENMESİ VE ZAFERİ 19 MAYIS 1919

I. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru savaş, Almanya, Bulgaristan ve Osmanlı Devleti aleyhine dönmüştü. Neticede, tüm müttefikler mağlubiyeti kabul eden ateşkes anlaşmaları imzaladılar. Osmanlı Devleti de 30 Ekim 1918'de ağır şartlar içeren 24 maddelik Mondros Mütarekesi'ni resmen kabullendi. Mütareke, devletin sonunu hazırlayan bir dizi işgali de beraberinde getirdi. Mondros Mütarekesi ülke genelinde uygulamaya konuldu ve 7 Kasım'da Yıldırım Orduları Grubu ile 7. Ordu Karargâhı lağvedilirken, bu orduda görevli olan Mustafa Kemal Paşa da Harbiye Nezareti emrinde görevlendirildi.

Mustafa Kemal Paşa, 13 Kasım'da İstanbul'a ulaştığında, İngiliz, Fransız, İtalyan ve Yunan gemilerinden oluşan 61 parçalık filo İstanbul'a demir atmıştı. İşgalci İngiliz birlikleri, 3 Kasım'da Musul'a, 9 Kasım'da İskenderun'a,

10 Kasım'da da Çanakkale'ye girdiler. Müşterek Fransız ve İngiliz birlikleri, 6 Kasım'da Çanakkale Boğazı'nı işgale başladılar. İngilizler bir kısım askerlerini de Batum, Samsun ve Merzifon'a çıkardılar. Fransızlar 4 Kasım 1918'de Trakya'da Uzunköprü ile Sirkeci arasındaki demiryolunu ele geçirirken, Anadolu'da da Dört Yol, Mersin ve Adana'dan Pozantı'ya kadar olan bölgeyi işgal ettiler. İtalya da Anadolu topraklarından pay alma yarışında geri kalmadı. 28 Nisan'da Antalya ile başlayan işgal, Fethiye, Bodrum, Marmaris, Kuşadası ve Burdur ile devam etti. Bu paylaşım da I. Dünya Savaşı'nda hiçbir rolü olmayan Yunanlılara da İzmir ve çevresi düşmüştü. Onlar da 15 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal ettiler.

Osmanlı Devleti toprakları peşi sıra işgal edilirken, İstanbul ve Anadolu'da Millî Mücadele'nin kıvılcıkları atılmaya başlamıştı.

İngilizlerin Kars'ta oluşturulan geçici millî hükûmeti dağıtıp, Meclis üyelerini 12 Nisan 1919'da Malta'ya sürmesi, Kars'ı Ermenilere, Ardahan'ı da Gürcülere vermesi, Millî Mücadele'yi ateşleyen olaylardan biri oldu.

Samsun'a Gidiş ve Millî Mücadele'nin Örgütlenmesi

İzmir'in işgalinin ertesi günü, Mustafa Kemal Paşa ve 17 subay arkadaşı Bandırma Vapuru ile Samsun'a hareket etti ve 19 Mayıs 1919'da, İngiliz işgalindeki Samsun'a çıktı. Buradaki ilk faaliyet, işgale karşı duyulan tepkiyi ve bölgenin asayişini anlatan bir raporu, Sadarete ve Genelkurmay'a telgrafla bildirmek oldu. Böylece Millî Mücadele'de yeni bir dönem başladı.

Mustafa Kemal Paşa Samsun'da, resmî görevinin gerektirdiği hareket alanını hızla genişletmeye başladı.

Ayrıca İstanbul'daki devlet erkânı ile yaptığı görüşmelerde düşmana direnilmesi gerekliliğini savunuyordu. Samsun ve çevresinde yeni bir hareketin başlama eğiliminde olması, İstanbul'da gerek işgal güçlerince, gerekse saray ve hükûmet çevrelerince takibe sebep oldu. Nitekim İngilizlerin talepleri üzerine Mustafa Kemal Paşa Samsun'dan çağrılınca istek reddedildi ve İstanbul'a karşı bir oyalama siyaseti başlatıldı. Bütün bu yaşananlar, İstanbul ile Mustafa Kemal Paşa arasında ilişkileri kopma noktasına getirdi.

Millî Mücadele'de Kongreler

Mustafa Kemal Paşa Samsun'da güvenlik içinde çalışmayacağını anlayınca, karargâhını iç bölgelere taşımaya karar verdi. 24 Mayıs 1919'da Havza'ya; 13 Haziran'da Amasya'ya geçti. Neticeleri tarihe Amasya Tamimi olarak geçen görüşmeler 19 Haziran'da başladı. 21 Haziran'da Amasya Kararları oluştu ve ertesi gün kamuoyu ile paylaşıldı.

Anadolu'da yaşanan bu gelişmeler İngilizleri rahatsız etti ve hükûmet üzerindeki baskıları artırdı. Hükûmet, kendi içindeki görüş ayrılığına rağmen, Mustafa Kemal Paşa'dan İstanbul'a dönmesini istedi. Ancak o, bunu kabul etmeyeceğini, zorlanırsa istifa edeceğini, Anadolu'da ve milletin sînesinde kalacağını bildirdi. Hükûmet de bu cevap üzerine 23 Haziran'da Mustafa Kemal Paşa'nın müfettişlikten azledildiğini duyurdu. Mustafa Kemal Paşa, 26 Haziran'da Amasya'dan Tokat'a, 3 Temmuz'da Erzurum'a ulaştı. 8 Temmuz'da da üzerindeki resmî görevlerden ve askerlikten istifa ettiğini duyurdu.

Erzurum Kongresi (23 Temmuz 1919)

Millî Mücadele'de önemli bir yere sahip olan Erzurum Kongresi, Trabzon ve Doğu illerinin birleşmesini ve bütün Doğu Anadolu'nun haklarını savunmayı amaçlayan bir kongre toplanması fikrinden doğmuştu. Kongre, bölgesel iki ayrı hareketin sonucunda, 56 delegayla 23 Temmuz 1919'da toplandı.

Bu birleşmeyi sağlayan en somut sebep, Trabzon ve yöresinde Pontus, Erzurum ve yöresinde de bir Ermenistan devletinin kurulması ihtimalinin ufukta belirmiş olmasıydı.

7 Ağustos'a kadar süren kongrede, Osmanlı vatanının bütünlüğü ve millî istiklâlin elde edilmesi ile ilgili kararlar alındı. Mustafa Kemal Paşa, alınan kararların uygulanması için oluşturulan 9 üyeli Heyet-i Temsiliye'nin [Temsil Heyeti] başkanlığına getirildi. Bu görev, Ankara'da yeni meclisin toplanmasına kadar geçecek sürede, onun mahallî bir hükûmet başkanı gibi davranmasına imkân tanıdı.

Erzurum Kongresi'nin toplanması üzerine 24 Temmuz'da hükûmete nota veren İngilizler, bu kez Mustafa Kemal Paşa'ya âsi muamelesi yapılmasını istediler. Bu talep sonrasında Millî Mücadele taraftarlarını maceracı olmak ve devleti tehlikeye sokmakla suçlayan Sadrazam Damat Ferit Paşa, 29 Temmuz'da Mustafa Kemal Paşa ile Rauf Bey'in tutuklanması için emir çıkarttı. Kâzım Karabekir'in de belirttiği üzere bu kongre, Mustafa Kemal Paşa'nın isteğiyle değil, büyük ve kanlı tehlikelerin kaçınılmaz olduğunu gören halk tarafından toplanmıştı. Böyle bir ortamda halkın desteğini arkasına alan Mustafa Kemal Paşa'nın geri dönmeyeceği anlaşılınca, taşıdığı askerî nişanlar üzerinden alınırken, fahrî Padişah Yaverliği de kaldırıldı. [9 Ağustos]

Sivas Kongresi ve Mücadelenin Millîleşmesi (4 Eylül 1919)

Mustafa Kemal Paşa, bazı Temsil Heyeti üyeleriyle 2 Eylül'de Sivas'a gitti. Sivas Kongresi, 4 Eylül 1919'da Mekteb-i Sultanî'de [Sivas Lisesi] açıldı. Dağıtılma tehlikesi

altında 4-11 Eylül tarihleri arasında gerçekleşen Sivas Kongresinde, Erzurum Kongresi kararları bölgesellikten millî düzeye taşındı. Bir Heyet-i Temsiliye oluşturulup, ilk defa, mevcut devlet yönetimine alternatif olabilecek yeni bir siyasî iktidarın temelleri atıldı. Millî Mücadele'de faal olan bütün cemiyetler, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti çatısı altında birleştirildi.

Mustafa Kemal Paşa ve Rauf Bey, Heyet-i Temsiliye'nin diğer üç üyesiyle birlikte 18 Aralık 1919'da Sivas'tan ayrıldı ve dokuz gün süren yolculuktan sonra 27 Aralık'ta Ankara'ya ulaştılar. Aynı gün yayınlanan bir bildiriyle Heyet-i Temsiliye'nin merkezinin şimdilik Ankara olduğu duyuruldu.

Millî Mücadele'nin Merkezi Olarak Ankara'daki Yeni Meclis

İstanbul'un resmen işgali ve Meclis-i Mebûsan'ın çalışmalarına ara vermesi Mustafa Kemal Paşa'nın Meclisi Ankara'da toplama planını uygulama fırsatı verdi. İşgalin ertesi günü 17 Mart'ta Mustafa Kemal Paşa, komutanlara gönderdiği telgrafta, acil çözüm yolu olarak Ankara'da bir "Meclis-i Müessisân" [Kurucu Meclis] toplanmasının gerekli olduğunu bildirdi.

18 Mart'ta Meclis-i Mebûsan'ın, son toplantısını yaparak görüşmelerini erteleme kararı alması ve Meclis Başkanı

Celalettin Arif Bey'in Ankara'ya doğru yola çıktığının öğrenilmesi üzerine, Mustafa Kemal Paşa Heyet-i Temsiliye adına 19 Mart'ta bir tamim yayımladı. Bu metinde, İstanbul'un işgaliyle Osmanlı hâkimiyetinin sona erdiği, Heyet-i Temsiliye'nin ülke yönetimine resmen el koyduğu, İstanbul ile yapılacak telgraf konuşmalarının yasaklandığı duyuruldu. Ayrıca Ankara'da olağanüstü yetkilerle toplanacak Meclis için üye seçilmesi gerektiği bildirildi. Böylece Mustafa Kemal Paşa'nın kurucu Meclis toplanması fikri, bir anda olağanüstü yetkilerle Ankara'da bir meclis toplanmasına dönüştü.

Meclisin Ankara'da toplanması fikri, Salih Paşa hükümetini düşürdü ve yerine Damat Ferit Paşa dördüncü defa olmak üzere hükümeti kurdu. Yeni hükümet, Ankara'daki Heyet-i Temsiliye tarafından tanınmadı. Bu arada Sadrazam, yayımladığı bir beyanname ile Kuva-yı Milliye liderlerini âsi ilan etti ve bunlara

katılanların bir hafta içinde pişman olduklarını bildirmeleri halinde affedilecekleri duyuruldu. Sultan Vahdeddin ise, yayımladığı bir irade ile son Osmanlı Meclis-i Mebûsanı'nı 11 Nisan 1920'de feshetti. Böylece 18 Mart'ta fiilî olarak sona eren Meclis-i Mebûsan, bu kez resmî olarak kapatılmış oldu.

İtilaf Devletlerinin İstanbul'u işgali ve taşıdıkları emellerin ortaya çıkması Ankara'ya verilen desteği hızla artırdı. Buna karşı Mustafa Kemal Paşa, "Heyet-i Temsiliye Namına" altı maddeden oluşan bir telgrafı 21 Nisan 1920'de ordu birlikleriyle vilayetlere gönderdi. Burada Meclisin toplanma gayesi "Vatanın bağımsızlığını sağlamak, Hilafet ve Saltanat makamını düşmanların elinden kurtarmak" olarak tanımlanmaktaydı. Neticede 23 Nisan 1920 günü, Mustafa Kemal Paşa'nın 19 Mart 1920'de yayımladığı talimata ve 21 Nisan'daki telgrafta dayanarak Büyük Millet Meclisi Ankara'da toplandı. Meclis-i Mebûsan'ın feshedilmesinden sonra İstanbul'daki mebuslardan bir kısmı Ankara'ya geçerek yeni Meclise katıldılar. Böylece Millî Mücadele'de yeni bir süreç; Ankara ve "Meclis Hükümeti" dönemi başlarken, yönetici kadrolar da bu Meclis çatısı altında toplanmaya başlamış oldu.

Milli Mücadele meşalesi 103 yıldır yanıyor

İşgal altındaki bir ülkenin kurtuluşunu millette gören ve İngiliz donanmasının demir attığı İstanbul'dan silah arkadaşlarıyla Anadolu'ya geçen Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da yaktığı meşale 103 yıldır yanıyor

**30 EKİM
1918**

**Mondros
Mütarekesi**
imzalandı

İzmir **Yunanlar**,
Adana
Fransızlar,
Antalya ve
Konya **İtalyanlar**
tarafından işgal
edildi

Urfa, Maraş,
Antep, Merzifon
ve Samsun'a
İngiliz askerleri
çıktı

**13 KASIM
1918**

**İngiliz
Donanması**
13 Kasım'da
İstanbul önlerine
demir attı

**21 NİSAN
1919**

İngiliz Yüksek
Komiserliği ve
Karadeniz Ordusu
Başkomandanlığı,
**İstanbul
Hükûmetine nota
vererek**, bölgedeki
gerilimin
yatıştırılmasını,
**Rumlara karşı
yapılan sözde
saldırıların
önlenmesini istedi**

15 - 16 MAYIS

**İzmir 15 Mayıs'ta
işgal edildi**

9. Ordu Müfettişi
olarak
görevlendirilen
**Mustafa Kemal,
Bandırma Vapuru
ile yola çıktı**

19 MAYIS

**Samsun sahiline
demir atan
Bandırma
Gemisi'ndeki**

Mustafa Kemal ve
arkadaşlarını
Kurmaya Binbaşı
Mahmut Ekrem
Bey karşıladı

Atatürk'ün
**Samsun'a gelişi,
İngilizler'de
tedirginlik
oluşturdu**

28 MAYIS

**Havza'da, ilk
miting yapıldı,
28 Mayıs'ta ilk
genelge
yayımlandı**

Genelgeyle
halkın işgallere
tepki göstererek
milli bilincin
uyandırılması
amaçlandı

25 MAYIS

Samsun'da 6 gün kalan
Atatürk, 25 Mayıs'ta
Havza'ya geçti

Atatürk, İngilizleri
şüphelendirmek için
artan böbrek sancılarını
ve Havza'nın
kaplıcalarının kendisine
iyi geleceğini belirterek
kentten ayrıldı

• **Gazi Mustafa Kemal ve silah
arkadaşlarının Samsun'a çıkarak yaktığı
Milli Mücadele meşalesi** sırasında
Amasya, Erzurum ve Sivas'ta da yakılarak
tüm yurda yayıldı

“GEÇİCİ MADDE” KAVRAMI ÜZERİNE NOTLAR

Doç. Dr. Şeref İBA

Kanun yapma ve norm koyma tekniği bakımından geçici madde farklı ve özel bir öneme sahiptir. Kanunların ve diğer mevzuatın eski ve yeni hükümleri arasında yer alan kavşak noktası niteliğindeki “geçici madde” önceki ve sonraki düzenleme arasındaki kritik geçiş bilgilerini içeren ve aslında sanıldığına aksine, geçiş

aşamasına ilişkin “geçici” değil, kalıcı hüküm ihtiva eden madde türüdür. Geçici madde, her durumda geçiş dönemlerine ilişkin olmayabileceği gibi geçiş dönemini düzenleyen her madde de mutlaka geçici madde niteliğinde olmayabilir. Geçmişteki bir durumun telafi edilebilmesi için ilgili dönemle sınırlı olarak geçici maddeler

de çıkarılabilmektedir. Örneğin, il veya ilçe kurulmasına ilişkin kanunlarda yer verilen geçici maddede, ilin kuruluş işlemleri tamamlanıncaya kadar geçiş döneminde işlemlerin hangi hükümlere göre yürütüleceği düzenlenir. Bu geçiş döneminden sonra işlemler, genel hükümlere göre yürütülmektedir. Başka bir

ifadeyle, hüküm kısmında bir süre öngörülmüş olması, maddeye geçicilik niteliği kazandırmada tek başına yeterli bir durum değildir. Dolayısıyla, geçici madde, kanuni düzenlemeyle getirilen temel değişiklikleri içeren ana normları tümüyle veya kısmen askıya alan ayrıksı düzenleme getiren madde olarak ifade edilebilir.¹

Kanun maddelerinde geçicilik boyutu, yasama kalitesiyle doğrudan ilgilidir. Kanunlarımızda ve genel olarak mevzuatımızda geçici madde sorun alanını kaotik hale getiren temel sebep, esasen geçici madde konusu olmaması gereken düzenlemelere yer veren geçici maddelerdir. Maddi anlamda getirilen hükümün geçicilik niteliği taşımadığı halde geçici madde başlığı altında düzenlenen kanun maddeleri, ülkemizde yasama kalitesini azaltan kronik uygulamaların başında gelmektedir. Bu uygulamanın kaynağı, kanun tekniği yönünden geçici madde kavramının yeterince anlaşılmaması ve bilinmemesidir. Bu soruna kaynaklık eden nokta, kanunların madde başlıklarında yer alan “geçici” ibaresinin maddenin şeklen kendisiyle değil, maddi anlamda, yani içerdiği hükümle alakalı olduğunun göz ardı edilmesidir. Geçici madde başlığındaki geçicilik, geçici maddenin hükmüyle alakalı olduğu için, kanun metinlerinde yer alan geçici madde başka bir kanunla yürürlükten

kaldırılmadıkça metinde kalıcı biçimde varlığını sürdürmekte ve kendiliğinden yürürlükten kalkmamaktadır. Böylece, geçiş dönemi bittikten sonra da maddenin uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıklarda yargı organlarınca geçici maddenin hükmüne bakılarak karar verilmesi mümkün olabilmektedir.² Geçiş dönemine ilişkin ayrıksı hükümler içeren ve yenilik veya değişikliğin uygulama yöntemini ve kapsamını düzenleyen maddelere geçici madde adı verilmektedir.³ Başka bir ifadeyle, geçici madde hükmü, kanunun yürürlüğe girmesiyle ortaya çıkacak hukuki duruma intibak ya da uyum sağlayıcı düzenlemeler getirir. Kanuna eklenecek geçici maddeler, kanun gövde/ çatısındaki yazılı sistemine uygun biçimde düzenlendiği için mevcut kanuna yeni eklenecek geçici maddelerin ana metindeki sıralamadan başlayarak numaralandırılması gerekmektedir. Kısacası, geçici madde, kanunda yürürlük maddesinden önce konuşlandırılır ve kendi içerisinde ayrıca numaralandırılır. Kaldı ki, geçici madde, yürürlüğe ilişkin ana maddelerde getirilen hükümlerin uygulamaya geçirilmesine ait intikal mahiyetinde ayrıksı süreler veya ertelemeler de öngörebilir.

Değiştiren kanun maddelerinin değişen kanun metinlerine işlenmesi esnasında, tereddütlere yol açan sorun alanlarının başında, numarasız geçici

maddeler gelmektedir. İsimsiz [numarasız] geçici madde yazımı ya da geçici maddenin çerçeve kanunların geçici maddesi olarak düzenlenmesi ve bu sebeple değiştirilen kanunun sonuna işlenemeyen geçici maddeler başlığıyla eklemeler, norm koyma ve madde yazım tekniğine uygun olmayan bir yoldur. Numarasız “ek geçici” maddenin, “geçici” maddeden adlandırma dışında esasen hiçbir farkı yoktur. Yeni eklenecek maddenin işleneceği kanundaki maddelere daha önceden yapılmış olan iç ve dış atıflarda karışıklığa yol açmasını önlemek amacıyla “ek madde” düzenlemesi, duruma göre gerekli hale gelebilmektedir.

Konu bütünlüğü bulunduğu için zorunlu olarak gönderme yapılan ancak işlenecek kanun metninde yer alan maddelerden hiçbirisiyle doğrudan bağlantısı olmadığı için yerleştirilmeyen maddelere “*işlenemeyen madde*” adı verilmektedir.⁴ Bunlar çoğu zaman geçici madde niteliği taşımakla birlikte işlenecek uygun yeri olmadığı için “işlenemeyen” başlığıyla kanun metninin en sonuna [yürütme maddesinden sonra] ilave edilmektedir. Örneğin, 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu’nda, 226 adet geçici madde ve 23 adet ek geçici maddeye ilaveten 11 adet “işlenemeyen geçici madde” yer almıştır. Ayrıca, 1982 Anayasasının en sonunda yer alan “*Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına İşlenemeyen Geçici Maddeler*”

¹ Şeref İBA [2021], “Türk Parlamento Hukukunda “Geçici Madde” Düzenlemeleri”, Yargıtay Dergisi, Cilt: 47, Sayı: 4, [Ekim 2021], s. 1233-1256.] Makale, esas alınmıştır.

² Fahri BAKIRCI [2003], “Yasalarda ve Yasa Maddelerinde Geçicilik Üzerine”, Meclis Bülteni. Ayrıca bkz. Erdin BAYRAM [2008], “Kanun Sistematiğinde Geçici Madde”, Yasama Dergisi, Sayı: 8, s. 102-116.

³ Şeref İBA [2020], Parlamento Hukuku, Ankara, Seçkin Yayınevi, 7. Baskı, s.117-118.

⁴ İBA [2020], s. 118-119.

ortak başlığı altında iki adet geçici madde yer almaktadır. Ayrıca, işlenemeyen maddeler kendi içerisinde de sıra numarası almamaktadır.

Anayasa Mahkemesinin geçici maddelerin hukuki niteliğine ilişkin yorum ve tespitleri, hayli aydınlatıcı değerlendirmeler içermektedir: “Anayasa’da belirli konuları düzenleyen genel kurallar yanında özel kurallara da yer verilmiştir. Bir konu özel kurallarla düzenlenmemiş ise, sorunların çözümünde genel kurallar uygulanır. Ancak, o konuda özel düzenlemeler varsa artık genel kurallara başvurulmaz. Anayasa kuralları etki ve değer bakımından eşit olup hangi nedenle olursa olsun birinin ötekine üstün tutulmasına olanak bulunmadığından bunların bir arada ve hukukun genel kuralları göz önünde tutularak uygulanmaları zorunludur. Sözü edilen maddenin, “geçici madde” olarak adlandırılmış bulunması etki ve değer bakımından Anayasa’nın öteki maddelerinden daha zayıf ve önemsiz olduğu biçimde yorumlanmasına neden olamaz. Geçici maddeler genellikle, geçiş dönemlerine ilişkin işlemlerin uygulama yöntemini ve kapsamını gösteren ayırık hükümleri içerirler. Hukukta genel kural olarak, yasalar, yayınlanmalarından sonraki olaylara ve durumlara uygulanırlar. Bu ilkenin en çarpıcı ayrıklığı, yasalardaki geçici

kurallardır. Bu nedenle, yasaların geçici maddeleri ile esas maddeleri arasında farklılık varsa, özel nitelikleri nedeniyle geçici maddeler esas maddeden önce uygulanırlar. Çünkü, yasa koyucu, kuralın ayrıklığında kamu yararı görmüştür. Özel düzenlemenin genel düzenlemeden önce geleceği hukukun genel bir ilkesidir. Anayasa’da da belli bir konuyu düzenleyen özel kural varken konuyu da kapsamı içine alabilecek nitelikte bir genel kural bulunsa bile, onun değil, konuya özgü anayasa kurallarının uygulanması gerekir. Bir yasa da öncelik alan geçici maddeler, uygulanıp sonuçları tümüyle alındıktan sonra işlevlerini yitirirler. Tersine durumda, yasalardaki geçici maddeler, yasanın bir ayrıklık olarak kapsadıkları konularla birlikte geçerliliklerini sürdürürler.”⁵

Buna göre, geçici maddenin sürekli düzenlemeler öngörmemesi gerekir. Oysa durum bu denli net değildir. Anayasa Mahkemesi kararı, uygulamadan tamamen kopuk teorik bir yaklaşıma dayandırılmış görünmektedir.

Kanunun yürürlüğe girmesiyle ortaya çıkan hukuki durumun yol açabileceği beklenmedik kamu yararına aykırı sonuçların doğması da geçici madde düzenlemesiyle önlenir. Vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini koruma,

mağduriyetleri önleme, eşitlik ilkesine ve çalışma barışına katkıda bulunma, toplumda kutuplaşmayı önleme gibi çok sayıda genel amaca hizmet eden ve kritik işlevler üstlenen geçici maddeleri, kanunların sonunda yer alan önemsiz maddeler gibi değerlendirmek yanlıştır.⁶

Hukuk âleminde ortaya çıkardığı etki ve değer bakımından geçici madde, kanunların en kritik bölümünü oluşturmaktadır. Kanunun yürürlüğe girmesiyle ortaya çıkacak, eski ve yeni durum arasında uyum sağlama, af ve hak yaratma işlevi üstlenen geçici maddeler, genellikle kanun tekniği yönünden detaycı [kazuistik] metotla kaleme alındığı için geçici madde hükmü, hayli uzun bir metin haline gelebilmekte ve özellikle de esaslı ve kapsamlı reform içeren kanunlarda yer alan geçici maddeler, “torba geçici madde” niteliğine bürünebilmektedir.⁷

Hacimli ve çok maddeden oluşan reform kanunlarında, ya çok sayıda geçici madde düzenlemesi ya da torba geçici madde düzenlemesi söz konusu olmaktadır. ABD uygulamasında, Kongrede, çoğunluk ve azınlık arasında konsensüs arayışlarına mahsus hızlandırılmış ancak verimli bir özel yasama yöntemi olan ve “gerekli şeytan”⁸ olarak nitelendirilen torba [omnibüs] kanun yolu, Türkiye örneğinde aşırı hızlandırılmış yasama

⁵ Anayasa Mahkemesi Kararı, E. 2000/37, K. 2000/14, 15.6.2000 [R. G: 30.6.2000, sayı: 24095]

⁶ Şeref İBA/ Fahri BAKIRCI [2021], “Türk Hukukunda Geçici Kanun ve Geçici Madde Kavramı Üzerine”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi-2021 Yılı: 9, Sayı: 17, Haziran 2021] s. 285.

⁷ İBA&BAKIRCI [2021], s.295. örnek için bkz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişi öngören, 16.4.2017 tarihli ve 6771 sayılı Anayasa değişikliği Kanununun çerçeve 17. Maddesiyle 2709 sayılı Kanuna eklenen, geçici Madde 21, torba geçici madde örneği sergilemektedir. Bkz. <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k6771.html>

⁸ KRUTZ, Glen S. [2000], “Getting around Gridlock: The Effect of Omnibus Utilization on Legislative Productivity”, Legislative Studies Quarterly 25, no: 4, p. 533-549.

yöntemi olarak tam tersi şartlarda özellikle de gündem kontrolü ve hakimiyeti rolüne hizmet eden şekilde işletilmektedir.⁹

Türk parlamento hukukunda geçici madde uygulaması, gerekli, hatta bazı hallerde zorunlu bir yasama tekniğidir. Bununla birlikte, özellikle de kanun tekniği yönünden “geçici torba madde” düzenlemesinin, gereksiz bir yasama “şeytanlığı” niteliğine büründüğü ileri sürülebilir. Parlamento taktikleri bağlamında güncel siyasal hayata etkileri yönünden siyaseten taşıdığı önemin göstergesi olarak gerek komisyon gerekse Genel Kurul aşamasında sıklıkla değişiklik önergelerine konu olmaktadır.¹⁰

Dolayısıyla da, geçici madde görüşmeleri, gündelik siyasi pratiklerle yakından ilişkili olduğundan siyasi parti gruplarının ve milletvekillerinin yoğun taktik manevralarına ya da muhtelif parlamento oyunlarına sahne olabilmektedir. Kanun sistematğinde, genel gerekçe ve madde gerekçesi aydınlatıcı ve yol gösterici değere sahiptir. Geçici madde söz konusu olduğunda, madde gerekçesinin bu işleve hizmet edecek ölçüde doyurucu ve yeterli düzeyde kaleme alınması gerekir. Ancak uygulamada, geçici madde gerekçelerinin “geçiş hükümlerinden ibaret düzenlemeler” gibi çok genel ifadelerle geçiştirildiği görülmektedir.

Geçici madde düzenlemelerinin kanunların işlenmesi bağlamında yaşanan-önemli şekil ve usul sorunlarından birisi numarasız geçici maddelerdir. İsimsiz [numarasız] geçici madde yazımı ya da geçici maddenin çerçeve kanunların geçici maddesi olarak düzenlenmesi ve bu sebeple değiştirilen kanunun sonuna işlenemeyen geçici maddeler başlığıyla eklemeler, madde yazım tekniğine uygun değildir. Numarasız “ek geçici madde”nin, “geçici madde”den adlandırma dışında esasen hiçbir farkı yoktur. Yeni eklenecek maddenin işleneceği kanundaki maddelere daha önceden yapılmış olan iç ve dış atıflarda karışıklığa yol açmasını önlemek amacıyla “ek madde” düzenlemesi duruma göre gerekli hale gelebilmektedir. Konu bütünlüğü bulunduğu için zorunlu olarak gönderme yapılan ancak işlenecek kanun metninde yer alan maddelerden hiçbirisiyle doğrudan bağlantısı olmadığı için yerleştirilmeyen maddelere “*işlenemeyen madde*” adı verilmektedir.¹¹

Bunlar çoğu zaman geçici madde niteliği taşımakla birlikte işlenecek uygun yeri olmadığı için “işlenemeyen” başlığıyla kanun metninin en sonuna [yürütme maddesinden sonra] ilave edilmektedir. Örneğin, 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu’nda, 226 adet geçici madde, 23 adet ek geçici maddeye ilaveten 11 adet “işlenemeyen geçici madde” yer almıştır. Ayrıca, 1982 Anayasasının en sonunda yer alan

“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına İşlenemeyen Geçici Maddeler” ortak başlığı altında iki adet geçici madde yer almaktadır. Ayrıca, işlenemeyen maddeler kendi içerisinde de sıra numarası almamaktadır.

Sonuç olarak, geçici madde düzenlemesinin amacı, esas itibarıyla yasanın uygulanmasından kaynaklanacak kamu yararına aykırı sorun ya da durumlara geçici çözümler üreterek, yeni yasanın esas hükümlerince getirilen düzenlemelere yumuşak geçiş sağlamaktır. Hal böyle olunca, “geçici madde” yerine “geçiş maddesi” ifadesi daha isabetli ve gerçekçi bir niteleme olmaktadır. Bu maddeler, özellikle uygulama bağlamında kazanılmış haklar, toplum barışı ve temel hak ve özgürlükler yönünden hayati öneme sahiptir.

Geçici maddeler, gündelik siyasi çıkarlar ve pratikler yönünden diğer kanun maddelerinden daha önemli hale gelebilmektedir. Kanun ve mevzuat okuryazarlığı yönünden de kanun bütünü içerisinde geçici maddenin önemi hakkında farkındalık, ana noktalardan birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla, geçiş hükümlerinin gereği gibi anlaşılabilmesi için kanun metinlerinde ilk bakılması gereken kısımların başında geçici madde düzenlemeleri gelmektedir.

⁹ HAZAMA, Yasushi & İBA, Şeref (2017), “Legislative Agenda Setting By A Delegative Democracy: Omnibus Bills in The Turkish Parliamentary System”, Turkish Studies, vol:18, no: 2, p. 313-333.

¹⁰ İBA/BAKIRCI (2021), s. 293.

¹¹ İBA (2020), s.118-119.

29 MAYIS **1453**
İSTANBUL'UN FETHİ
Kutlu Olsun

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN, İSTANBUL'UN FETHİNİN YIL DÖNÜMÜ MESAJI:

"Bugün 29 Mayıs...

Hedefini, müjdelenmiş bir şehre kilitlenmiş bir gencin inancının, hayalinin ve azminin dünyayı değiştirdiği, yeni çağları açtığı gün...

Dehasını, dünyaya farklı bakışı, merakı ve heyecanıyla büyüten bir gençten, yaşadığı toprakların çok ötesinde ufku Rönesans'ı aşan, doğunun ve batının hükümdarı olan münevver bir cihangir.

Hakan'ül Bahreyn, Sultan'ül Berreyn,

İki Denizin Hakanı, İki Karanın Sultanı, Ebû'l-Feth, Kayser-i Rûm,

cihan fatihi Fatih Sultan Mehmet Han...

Merak etmek, okumak, düşünmek ve harekete geçmek üzere olan bu eşsiz ve benzersiz hayatı öğrenmek, tarihimizden gelen kodlarımızı geleceğe taşımamızda her birimiz için ilham kaynağı olacaktır.

Aziz Milletimiz, ümidimizin çiçekleri, ikbal ışığımız çocuklarımız, gençlerimiz...

Hiçbir şeyin imkânsız olmadığını, her şeyin inanç ve irade ile mümkün olduğunu hayatlarıyla öğretenlerin ufukları, ufkumuz olsun. Hayallerinize engel olmak isteyenlere asla müsaade

etmeyin. Hedeflerinizi ciddiye almayanları duymayın, mücadeleden vazgeçmeyin.

Bugün kutlu fethin 569. yıl dönümünde, ülkemiz ve Milletimiz için kurduğu hayallerinden ve hedeflerinden asla vazgeçmeyen Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğüyle toprağa dikilen her bir fidan, istiklalimiz ve istikbalimiz için mücadelemizin şahitleri olarak yaşayacaklardır.

Biliyoruz, geleceğimiz aydınlık, geleceğimiz müreffeh.

Çünkü çocuklarımıza inanıyoruz. Gençlerimize inanıyoruz.

Milletimize inanıyoruz."

VAKIFBANK, CEV KADINLAR ŞAMPİYONLAR LİĞİ ŞAMPİYONU

ŞAMPİYON

VAKIFBANK

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN VAKIFBANK VOLEYBOL TAKIMI'NA TEBRİK

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 22 Mayıs'ta CEV Kadınlar Şampiyonlar Ligi Süper Finali'nde İtalyan rakibi Imoco Volley'i 3-1 yenerek şampiyon olan Vakıfbank Voleybol Takımı'nı tebrik etti.

Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, "Beşinci kez Avrupa Şampiyonlar Ligi Şampiyonu olan Vakıfbank Kadın Voleybol Takımımızı kutlarım. Tebrikler Vakıfbank." ifadelerini kullandı.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, DÜNYA KADINLAR BOKS ŞAMPİYONASI'NDA MADALYA KAZANAN SPORCULARI KUTLADI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Uluslararası Boks Birliği tarafından Türkiye'nin ev sahipliğinde düzenlenen 2022 Dünya Kadınlar Boks Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları tebrik etti.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 20 Mayıs'ta sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "Kadın boksörlerimiz zirvede... Dünya Kadınlar Boks Şampiyonası'nda sporcularımız Busenaz Sürmeneli, Hatice Akbaş, Buse Naz Çakıroğlu ve Şennur Demir farklı sıkletlerde altın madalya kazanarak şampiyon oldular. Şanlı Bayrağımızı dalgalandıran sporcularımızı tebrik ediyorum." ifadelerine yer verdi.

TBMM Başkanı Şentop ayrıca, 19 Mayıs'ta yapılan karşılaşmada 48 kiloda altın madalya kazanan Ayşe Çağırır'ın kazandığı maç görüntüsünü sosyal medya hesabından paylaşarak, "Genç sporcumuz Ayşe Çağırır'dan bayram hediyesi... Dünya Kadınlar Boks Şampiyonası 48 kilo finalini kazanan Ayşe Çağırır Dünya Şampiyonu oldu. Tebrikler Ayşe!" ifadesini kullandı.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN, PARA YÜZME MİLLÎ TAKIMI'NA TEBRİK

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 19 Haziran'da Portekiz'de düzenlenen Para Yüzme Dünya Şampiyonası'nda 5 madalya kazanan Millî Takım'ı tebrik etti.

Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "Dünya Para Yüzme Şampiyonası'nda 1 altın, 2 gümüş ve 2 bronz madalya kazanarak ülkemize büyük bir gurur yaşatan millî sporcularımızı tebrik ediyorum. Uluslararası arenada ülkemizi en iyi şekilde temsil eden evlatlarımızla gurur duyuyoruz. Harikasınız çocuklar." ifadelerine yer verdi.

ŞAMPİYON FENERBAHÇE BEKO ERKEK BASKETBOL TAKIMI

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, ING BASKETBOL SÜPER LİĞİ ŞAMPİYONU FENERBAHÇE BEKO'YU KUTLADI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, ING Basketbol Süper Ligi şampiyonluğunu kazanan Fenerbahçe Beko'yu tebrik etti.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 14 Haziran'da sosyal medya hesabından yayımladığı tebrik mesajında şu ifadelere yer verdi:

"ING Basketbol Süper Ligi 2021-2022 sezonu Şampiyonu olan @FBbasketbol takımını, taraftarlarını ve Fenerbahçe camiasını tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum."

Süper Lig'de şampiyon Trabzonspor

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN TRABZONSPOR'A TEBRİK

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 2021-2022 Spor Toto Süper Lig Ahmet Çalık Sezonu şampiyonu Trabzonspor'un Başkanı Ahmet Ağaoğlu'nu kutladı.

Şentop, 1 Mayıs'ta, sezonun bitimine 3 hafta kala şampiyonluğunu ilan eden Trabzonspor'un Kulüp Başkanı Ağaoğlu'nu telefonla arayarak tebriklerini ilettiler.

Mustafa Şentop, ayrıca sosyal medya hesabından paylaştığı mesajında, "2021-2022 Spor Toto Süper Lig Ahmet Çalık Sezonu'nu zirvede tamamlayarak şampiyon olan Trabzonspor'u ve bordo-mavi renklere gönül vermiş taraftarlarımızı yürekten tebrik ediyorum." ifadesini kullandı.

2021-2022

THY Avrupa Ligi'nde şampiyon Anadolu Efes

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, THY AVRUPA LİGİ ŞAMPİYONU ANADOLU EFES'İ KUTLADI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 21 Mayıs'ta Basketbol THY Avrupa Ligi Dörtlü Finali'nde İspanya ekibi Real Madrid'i 58-57 mağlup ederek art arda ikinci kez şampiyon olan Anadolu Efes'i tebrik etti.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "Üst üste ikinci kez Euro League şampiyonu olarak tarihî bir başarıya imza atan temsilcimiz Anadolu Efes'i gönülden kutluyorum." ifadelerini kullandı.

MÜSİLAJ VE İMARA İLİŞKİN DÜZENLEMELER İÇEREN KANUN TEKLİFİ TBMM GENEL KURULUNDA KABUL EDİLDİ

Müsilaj ve imara ilişkin düzenlemeler içeren Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 10 Haziran'da TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı.

- Kanuna göre, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne inşa edilen baraj, gölet ve diğer depolama tesislerinin maksat oranları Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek, değiştirilebilecek veya kaldırılabilir.
- 18 grostona kadar olan tanker, gemi ve diğer deniz araçlarından kaynaklı evsel atık suların, deterjanlı su, köpük, egzoz gazı yıkama sistemi suları ve benzeri yıkama sularının veya katı atıkların denize boşaltılması durumunda 5 bin lira, 18 ila 50 groston arasında olanlara 10 bin lira, 50 ila 100 groston arasında olanlara 20 bin lira, 100 ila 150 groston arasında olanlara 30 bin lira idari para cezası uygulanacak.
- Atık su arıtma tesislerinde kullanılan elektrik enerjisi yüzde yüze kadar geri ödenebilecek.
- Mahallî idarelerin toplam yatırım tutarı veya toplam işletme hizmet bedeli 100 milyon liranın altındaki projelerine ilişkin ihale ve sözleşme işlemleri için yetkilendirme kararı aranmayacak. Bu değerın altında kalmak amacıyla projeler bölünemeyecek.
- Mahallî idarelerin, Yap-İşlet-Devret modeliyle gerçekleştireceği projeler için yetkilendirme talepleri, proje dokümanlarıyla birlikte Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından teknik olarak değerlendirildikten sonra yetkilendirme kararı için iletilecek.
- Kanunda, bu projelerin hayata geçirilmesi, herhangi bir aksaklık olmaması için Blokajlı Banka Hesabı sisteminin kurulması ve bu sistemin hayata geçirilmesinde ilgili idarelerin görev ve yetkilerine de yer veriliyor.
- Türkiye Çevre Ajansı tarafından, Çevre Kanunu kapsamında yer alan depozito düzenlemeleri çerçevesindeki Yap-İşlet-Devret projeleri; depozito düzenlemeleri çerçevesinde Türkiye Çevre Ajansına yatırımı gerçekleştirilen kamu yatırımlarının özel sektör tarafından belirli şartlarla ve 10 yıldan uzun süreli olarak işletilmesi kanundaki usul ve esaslara göre gerçekleştirilebilecek.
- Kanunla, Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun'da değişikliğe gidiliyor. Buna göre, orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanına dönüştürülmesinde yarar olduğu tespit edilen yerlerden sınırları Cumhurbaşkanınca belirlenen alanlar, İstanbul Şile'deki Darlık ve Ömerli barajlarının yapımından etkilenen Darlık ve Esenceli mahallelerinin yeni yerleşim yerlerinin belirlenmesi için Orman Genel Müdürlüğüne orman sınırları dışına çıkarılarak tapuda Hazine adına resen tescil edilecek.
- Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle, riskli yapı tespiti yapılmasının engellenmesi durumunda güvenliği sağlamak üzere kolluk kuvvetlerinden destek alınarak tespit yapılacaktır.
- Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle, gerçek kişilerin ve özel hukuk tüzel kişilerinin Türkiye'ye ait Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi kapsamındaki coğrafi verileri toplaması, üretmesi, paylaşması veya satması; fikrî, sınai ve ticari haklara ilişkin mevzuat hükümleri ile Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla ve ticari faaliyetleri gerçekleştirmek için gerekli belgelere sahip olması şartı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı iznine tabi olacaktır.

TBMM HEYETİ GÜRCİSTAN'DA TEMASLARDA BULUNDU

Türkiye-Gürcistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Halil Etyemez başkanlığındaki heyet, 27 Mayıs'ta Tiflis'te Gürcistan Parlamentosu Başkanı Şalva Papuaşvili tarafından kabul edildi.

Kabulde iki ülke arasındaki stratejik iş birliği konuları ele alındı.

Papuaşvili, Türkiye-Gürcistan ikili ve Türkiye-Gürcistan-Azerbaycan üçlü bölgesel iş birliğinin önemini vurgulayarak, ülkesinin toprak bütünlüğü ile egemenliğini desteklediği için Türkiye'ye teşekkür etti.

TBMM heyeti, daha sonra Gürcistan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu üyesi milletvekilleri ile bir araya geldi.

Türkiye'nin Tiflis Büyükelçisi Fatma Ceren Yazgan ve Gürcistan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Beka Odişaria'nın da katıldığı görüşmede, Türk-Gürcü ilişkilerinin daha da ileriye taşınması konuları ele alındı.

Türkiye-Gürcistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Halil Etyemez, gazetecilere yaptığı açıklamada üç gün boyunca Tiflis'te önemli etkinliklere katıldıklarını belirterek, Gürcistan Cumhurbaşkanı Salome Zurabişvili, Başbakan İrakli Garibaşvili ve diğer üst düzey yetkililer ile görüşmelerini aktardı.

Görüşmelerde Türkiye ile Gürcistan ilişkilerinin gelişmesi için çaba harcadıklarını belirten Etyemez, Türkiye ile Gürcistan arasında birçok alandaki

ilişkiler ve iş birliğinin daha da güçlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Etyemez, Muratlı'da bir kara hudut kapısı açılması konusunu da görüştüklerinin bilgisini paylaştı.

Türkiye'den geçiş yapan tırların Gürcistan'da yaşadıkları sorunları ve çözüm yollarını ele aldıklarını da aktaran Etyemez, "Gürcistan ve Türkiye arasındaki ilişkilerin daha da ileriye doğru gideceğini görmemiz bakımından son derece memnuniyet verici bir ziyaretimiz oldu." dedi.

Halil Etyemez, Türkiye ile Gürcistan arasındaki diplomatik ilişkilerin yeniden tesisinin 30. yılının kutlandığı bu hafta içinde Tiflis'te bulunmanın çok anlamlı olduğunu ifade etti.

İNGİLİZ LORDLAR KAMARASINDA ENERJİNİN GELECEĞİ TARTIŞILDI

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya Altunyaldız, İngiltere ve Türkiye arasında enerji iş birliğinin artırılmasının önemini vurgulayarak “Yeni yatırımlar için potansiyelimiz var.” dedi

Merkezi Londra’da bulunan düşünce kuruluşu Circle Foundation’ın ev sahipliğinde Lordlar Kamarasında “Yeşile mi, Griye mi Dönmek; Rusya-Ukrayna Savaşı’nın Ortasında Enerjinin Geleceği” başlıklı yuvarlak masa toplantısı düzenlendi.

Toplantıya İngiltere Tüm Partiler Parlamento Grubu Türkiye Eş

Başkanı ve Lordlar Kamarası Üyesi, Cornhill Baronu Lord Mohamed Itaf Sheikh, İngiliz düşünce kuruluşu Chatham House Orta Doğu ve Kuzey Afrika Programı Araştırmacısı Galip Dalay ve Londra’da yerleşik kentsel sürdürülebilirlik ve iklim uzmanı Karim Elgendy de katıldı.

Altunyaldız, dünyada son gelişmelerin ardından tedarik güvensizliği, fiyat dengesizlikleri, geçiş engelleri ve jeopolitik gerilimlerin enerji sektöründe endişe kaynağı olarak öne çıktığını belirtti.

Türkiye’nin kurulu elektrik kapasitesine kattığı yeni kapasitenin son yıllarda neredeyse tamamen yenilenebilir

kaynaklardan oluştuğuna işaret eden Altunyaldız, “Türkiye’nin rüzgâr kapasitesi 10 gigawattı aştı, güneş enerjisi yaklaşık 8 gigawata ulaştı. Kurulu gücümüz içinde yenilenebilir enerjinin payı yüzde 54,5’e yükseldi.” ifadelerini kullandı.

Altunyaldız, “Enerji sektörünün her alanında ortaya çıkacak fırsatların İngiltere ve Türkiye’yi iş birliği yapmaya doğru yöneltceğine güçlü bir şekilde inanıyorum. Türkiye ile İngiltere arasındaki güçlü ticari ilişki ve stratejik ortaklık bizi her zaman daha iyisini yapmak konusunda cesaretlendirdi.” değerlendirmesinde bulundu.

KADINLARIN İŞ VE AİLE YAŞAMLARININ UYUMLAŞTIRILMASI BALIKESİR ÇALIŞTAYI

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK) Başkanı ve AK PARTİ Edirne Milletvekili Fatma Aksal, "Kadın haklarının korunması ve geliştirilmesi ile kadına yönelik şiddetle mücadelede yürüttüğümüz çalışmalar artarak devam etmektedir." dedi.

Aksal, 14 Mayıs'ta Balıkesir Öğretmenevinde düzenlenen "Kadınların İş ve Aile Yaşamlarının Uyumlaştırılması Balıkesir Çalıştayı"nın açılışında, son yıllarda atılan adımlarla kadınların siyasette ve karar alma mekanizmalarındaki etkinliklerinin yanı sıra iş dünyasında ve sivil toplum çalışmalarında daha aktif konuma geldiğini söyledi.

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye değinen Aksal, şöyle konuştu: "Kadın haklarının korunması ve geliştirilmesi ile kadına yönelik şiddetle

mücadelede yürüttüğümüz çalışmalar artarak devam etmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede süreklilik ve devamlılık esastır. Bu mücadeleyi çok daha ileriye taşıyacak, kadına karşı şiddet suçlarının önlenmesi ve bu suçların etkin şekilde cezalandırılmasına yönelik hükümlerin ağırlıkta olduğu, 'Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi' tali komisyon olarak komisyonumuzda, esas komisyon olan Adalet Komisyonunda da görüşülerek kabul edilmiştir. Geçen hafta itibarıyla bu kanunu Meclisten geçirdik."

Aksal, bu yasayla getirilen yeni düzenlemeler hakkında katılımcılara bilgi verdi.

KEFEK'e bağlı alt komisyonun başkanlığını da yürüten AK PARTİ Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur ise toplumun yapı taşının aile olduğunu vurguladı.

Nitelikli ve güçlü aileler kurmak için nitelikli ve güçlü kadınlar yetiştirmek gerektiğini anlatan AK PARTİ Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur:

"Komisyon olarak amacımız; kadınların iş ve aile yaşamlarının uyumlaştırılmasını, dengelenmesini temin etmek suretiyle kadınların aileleri uğruna işlerini ya da işleri uğruna ailelerini ihmal etmeden çalışma hayatında kalıcı olmalarını sağlamak ve aile kurumunu güçlendirmektir." ifadesini kullandı.

Program kapsamında oturumlarla devam eden çalışmaya, TBMM KEFEK üyesi milletvekilleri Mustafa Levent Karahocagil, Sabahat Özgürsoy Çelik, Hülya Nergis ve Pakize Mutlu Aydemir, Balıkesir Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İlater Kuş, İŞKUR Balıkesir İl Müdürü Nazım Balcı ve sivil toplum örgütlerinin kadın temsilcileri katıldı.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA AK PARTİLİ ABDULLAH GÜLER SEÇİLDİ

TBMM Adalet Komisyonu başkanlığına, AK PARTİ İstanbul Milletvekili Abdullah Güler seçildi.

Adalet Komisyonu, AK PARTİ Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un başkanlık görevinden istifası üzerine, Başkanvekili, AK PARTİ Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can başkanlığında 24 Mayıs'ta toplandı.

Seçim gündemiyle toplanan Komisyonda, başkanlığa Güler, tek aday olarak gösterildi. Katılan 22 üyeden 17'sinin oyunu alan Abdullah Güler, TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına seçildi.

Güler, Yılmaz Tunç ile başarılı çalışma dönemi geçirdiklerini,

bu kapsamda önemli çalışmalara imza attıklarını söyledi.

Muhalefet milletvekillerine de katılımlarından dolayı teşekkür eden Güler, "Katılım önemliydi. Çünkü Adalet Komisyonu teknik bir komisyondur.

Özellikle temel kanunlarda toplumumuzu, vatandaşlarımızı doğrudan ilgilendiren konularda muhalefetin de görüş ve önerileri, varsa katkılarına açık olduk, bundan sonra da açık olacağız.

Biz aslında bir geleneği devam ettireceğiz. Yılmaz Tunç Başkanımızdan aldığımız çalışma disiplini devam ettirip, bundan sonraki çalışmalarda da aziz milletimize hizmet etmeyi sürdüreceğiz." dedi.

Yılmaz Tunç da 2007'den beri Adalet Komisyonunun çeşitli kademelerinde görev aldığı, bu sürenin son iki yılında ise başkanlık yaptığını anımsattı.

Yargı Reformu Strateji Belgesi'nden sonra 5 yargı paketini, birlikte uzun süreli çalışmalarla hayata geçirdiklerini anlatan Tunç, "5 yargı paketinde yaklaşık 52 kanunda değişiklik yaptık. Şimdi 6'ncısı hazırlanıyor. Yine muhtelif 10 teklifle, 111 kanunda ayrıca değişiklikler yaparak yargının işleyişi anlamında önemli katkılar sağlanmış oldu. Bu çalışmalarda fikirlerinizle düşüncelerinizle komisyon çalışmalarımızın çok verimli olmasını sağladınız. Ben hepinize çok teşekkür ediyorum." diye konuştu.

TBMM AB UYUM KOMİSYONU HEYETİ HIRVATİSTAN'DA

TBMM Avrupa Birliği (AB) Uyum Komisyonu heyeti 24 Mayıs'ta Hırvatistan'ın başkenti Zagreb'de çeşitli temaslarda bulundu.

TBMM Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Başkanı Mehmet Kasım Gülpınar, Komisyon Sözcüsü Ahmet Zenbilci, komisyon üyeleri Nurhayat Altaca Kayışoğlu, İmam Hüseyin Filiz ve Türkiye'nin Zagreb Büyükelçisi Mustafa Babür Hızlan, Hırvatistan Dışişleri ve Avrupa İşleri Bakanlığı Dış Ticaret ve Kalkınma İş Birliği Devlet Sekreteri Zdenko Lucic ile Zagreb'de görüştü.

Lucic, Aralık 2020'de orta Hırvatistan'ı vuran yıkıcı depremlerin ardından gönderilen insani yardım için Türkiye'ye teşekkür etti.

Hırvatistan'daki Türk yatırımlarına dikkat çeken Lucic, iki ülke arasındaki ticaretin 2021'de, 2020'ye

oranla yüzde 36 artmasının iyi ekonomik ilişkileri gösterdiğini kaydetti.

Görüşmede, tarafların Ukrayna'daki savaşa ve Batı Balkanlar'daki genel duruma da değindiği belirtildi.

AZERBAYCAN-TÜRKİYE-GÜRCİSTAN DIŞ İLİŞKİLER KOMİSYONLARI ŞUŞA'DA TOPLANTI YAPTI

Azerbaycan-Türkiye-Gürcistan Parlamentoları Dış İlişkiler Komisyonlarının Üçlü Ortak 7. Toplantısı 22 Mayıs'ta Azerbaycan'ın Şuşa şehrinde yapıldı.

Azerbaycan Millî Meclisi Uluslararası ve Parlamentolar Arası İlişkiler Komisyonu Başkanı Samed Seyidov, TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Akif Çağatay Kılıç ve Gürcistan Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Nikoloz Samkharadze başkanlığındaki parlamento heyetleri Bakü'de Türk ve Azerbaycan şehitliklerini ziyaretlerinin ardından Azerbaycan'ın kültür başkenti, Karabağ'ın sembol şehri Şuşa'da bir araya geldi.

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Kılıç, toplantıda yaptığı konuşmada, toplantının işgalden kurtarılan Şuşa'da gerçekleştirilmesinden büyük memnuniyet duyduğunu ifade etti.

Kılıç, "Azerbaycan, topraklarını işgalden kurtardıktan sonra

Ermenistan ile ilişkilerini normalleştirmeye çalışıyor. Geleceğimizi güvence altına almak için çabalarımızı birleştirmeliyiz. Parlamentolar ve temsilcileri de halklarının temsilcileri olarak gelecek için çalışmalıdır. Türkiye, Azerbaycan'ı desteklemekte ve Ermenistan'la Azerbaycan'ın ilişkilerinin yakın zamanda normalleşeceğine, bölgede kalıcı barış ve istikrarın tesis edileceğine inanmaktadır." ifadelerini kullandı.

Azerbaycan Millî Meclisi Uluslararası İlişkiler Komisyonu Başkanı Seyidov da konuşmasında Ermenistan'ın işgal döneminde Azerbaycan'a ait tarihî ve kültürel anıtların yıkılmasına, şehirlerin yok edilmesine dikkati çekti.

İşgalden kurtarılan bölgelerde Azerbaycan'ın kapsamlı imar çalışması başladığını ve yapılacak çok iş olduğunu belirten Seyidov, AB Konseyi Başkanı Charles Michel'in girişimiyle Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan'ın gerçekleştirdiği görüşmelerle ilgili bilgi verdi.

Seyidov, Azerbaycan ile Ermenistan arasında yakında barış anlaşması imzalanacağına inandığını kaydetti.

Gürcistan Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Samkharadze, üç ülkenin parlamentolarının dış ilişkiler komisyonlarının üçlü toplantısının önemine değindi, bu gibi toplantıların bölgesel iş birliğinde parlamentoların rolü açısından önemli olduğunu vurguladı.

Üç ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesinde parlamentolarda faaliyet gösteren dostluk gruplarının ve uluslararası parlamenter örgütlerdeki iş birliğinin hususi rolü olduğunu belirten Samkharadze, üç ülkenin gerçekleştirdiği Bakü-Tiflis-Ceyhan, Bakü-Tiflis-Erzurum, Bakü-Tiflis-Kars gibi enerji ve ulaştırma projelerinin bölgesel iş birliğindeki rolünden bahsetti.

Heyetler, toplantının ardından Şuşa'da tarihî ve kültürel anıtları ziyaret etti.

TBMM DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI KILIÇ, NATO'YA ÜYELİK TALEPLERİNİ DEĞERLENDİRDİ:

Azerbaycan'da temaslarda bulunan TBMM Dışışleri Komisyonu Başkanı Akif Çağatay Kılıç, Türkiye'nin Bakü Büyükelçiliğinde 23 Mayıs'ta basın mensuplarına açıklamalarda bulundu.

Kılıç, Azerbaycan-Türkiye-Gürcistan Parlamentoları Dış İlişkiler Komisyonlarının Üçlü Ortak 7. Toplantısı'nı işgalden kurtarılan Şuşa şehrinde gerçekleştirdiklerini belirtti.

Toplantıda hem gündemi değerlendirdiklerini hem de üç ülke olarak bölgenin refahı, ülkeler arası ilişkilerin gelişmesi ve uluslararası ilişkilerde neleri beraber yapacakları hususunda değerlendirmelerde bulunduklarını bildiren Kılıç, gündemlerinde Rusya'nın Ukrayna'ya saldırılarının da yer aldığını kaydetti.

Kılıç, Finlandiya ve İsveç'in NATO'ya üyelik talebine ilişkin soruya, "Burada Cumhurbaşkanımızın çok net bir mesajı ve duruşu var. Tüm Türkiye olarak benimsediğimiz ve desteklediğimiz bir duruş. NATO bir savunma birliğidir. Burada bir müttefiklik söz konusudur. Müttefikler birbirlerini haricî ve dahilî güvenlik risklerine karşı desteklemelidir. Müttefiklerimiz Türkiye'nin güvenlik kaygılarını dikkate alarak hareket etmeleri gerekiyor." dedi.

Türkiye'nin PKK ve farklı isimler altında terör faaliyetleri ifa eden bir örgütle mücadele halinde olduğunu hatırlatan Kılıç, "PKK'yı yönetenlerin aslında PYD'nin de YPG'nin de içerisinde yer aldığı aşikâr. Bunu onların [ABD ve Batı ülkeleri] istihbarat raporlarından, basına yansıyanlardan görüyoruz. Cumhurbaşkanımız çok net şunu diyor: 40 binden fazla vatandaşımızı bu terör örgütünün saldırılarında şehit verdik. Biz terörle mücadele konusunda hem bedel ödemiş hem mücadele etmiş bir ülkeyiz. Türkiye'den kaçıp, Türkiye'nin etrafında belirli terör eylemlerine bulaşmış ve bazı ülkelere sığınmış kişilerin Türkiye'ye iadesine hayır denirse, Türk vatandaşlarının terör saldırılarına kurban gitmesine sebebiyet veren örgütün üyeleri, ülkelerde serbest şekilde geziyorsa, en korkuncu ise bu ülkelerin seçilmiş yöneticileri bu terör örgütünün düzenlediği birtakım organizasyonlara katılıyorsa burada vahim bir hata vardır." diye konuştu.

Kılıç, Türkiye'nin, NATO'nun 2. en büyük ordusuna sahip olmasından, NATO'nun operasyonlarına verilen desteklerden, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısında en çok risk alan NATO ülkesinin Türkiye olmasından bahsederek, şöyle konuştu:

"Boğazları kapatarak, Montrö Antlaşması'nı harekete geçirerek aslında bir taraftan çok büyük risk üstlendik. Savunma sanayimiz Ukrayna'ya çok ciddi katkılar sağlıyor. Aynı zamanda her iki tarafı masaya getirmeye çalışırken, bu noktada diplomatik çabalar harcarken bizim güvenlik kaygılarımız, vatandaşımızın ve sınırlarımızın güvenliğini tehdit eden bir terör örgütünün ve onun farklı isimler altındaki unsurlarını ülkelerinde barındıranlara da 'Buyurun gelin, bizim en önemli katkı verdiğimiz savunma ve iş birliği paktının içerisine sizi de alalım.' dememizi bizden beklemesinler. Cumhurbaşkanımız bunları dile getirdi."

Türkiye'nin Finlandiya ve İsveç'ten, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da dediği gibi diplomatik cümlelerin ötesinde somut adım beklediklerini vurgulayan Kılıç, "Onlar kendi güvenlikleri açısından birtakım adımlar atmayı kendilerine hak görüyorlar da bize bunu görmüyorlarsa o zaman da çok fazla konuşulacak bir şey yok. Biz, Türkiye olarak NATO'nun en önemli unsurlarından birisiyiz. Biz sorumluluklarımızın bilincindeyiz. Müttefiklerimizden de talebimiz, sorumluluklarının ve yükümlülüklerinin bilincinde olmasıdır." ifadelerini kullandı.

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU, HOLLANDA'DA AYRIMCILIKLA İLGİLİ İNCELEMELERDE BULUNDU

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde 2021'de kurulan Avrupa'da İslamofobi ve İrkçilikle Mücadele Alt Komisyonu, 2 Haziran'da Hollanda'nın başkenti Lahey'de faaliyet gösteren Türk sivil toplum kuruluşları (STK) ve Hollandalı yetkililerle bir araya geldi.

Hollanda'daki İslamofobi, ayrımcılık ve ırkçılık konularında incelemelerde bulunan heyette, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı AK PARTİ Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu, AK PARTİ Çorum Milletvekili Erol Kavuncu, CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrikulu, HDP Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, MHP Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak ve Türkiye'nin Lahey Büyükelçisi Şaban Dişli yer aldı.

Komisyon Başkanı Çavuşoğlu, heyetin Hollanda'daki temaslarına ilişkin değerlendirmede bulundu.

Hollanda'da İslamofobi ve ırkçılık tablosunun Avrupa'nın geneliyle benzerlik gösterdiği ve kötü durumda olduğunu belirten Çavuşoğlu, şunları söyledi:

"Avrupa'da ırkçılığın yükseldiğini, İslamofobik eylemlerin ve saldırıların arttığını gördük. Bunun Müslüman toplum için

tehdit oluşturduğuna şahitlik ettik. Hollanda ve Avrupa'daki ayrımcılığın yükselişinin sadece Müslümanlar için değil diğer etnik ve dinî azınlıklar için de tehdit oluşturduğunu gördük."

Çavuşoğlu, medyanın İslam'a karşı önyargılı diline, kamu haber ajansı NOS'un seçim öncesindeki bir anketinde Hollandalıların neden endişe duyduğuna ilişkin sorunun şıklarına İslam cevabını koymasını örnek gösterdi.

Çavuşoğlu, sivil toplum alanında "Pegida ve benzeri grupların, Müslümanların özgürce yaşamasını ve ibadetlerini yerine getirmesini engelleyecek kamuoyu oluşturmaya göz yumulduğunu gördük." dedi.

Hollanda'da Adalet ve Güvenlik Bakanlığına bağlı çalışan Ulusal Güvenlik ve Terörle Mücadele Koordinatörlüğünün (NCTV) seçim öncesinde Türk camileriyle ilgili teyit edilmemiş ve yetkili uzmanlarca onaylanmamış bir raporu kamuoyuna sızdırdığını belirten Çavuşoğlu, "Sızdırılan raporda, Hollanda Diyanet Vakfına bağlı camilerin cihatçı gruplarla iş birliği içinde olduğunu ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik mesnetsiz iddialarla toplumun manipüle edildiğini gördük." değerlendirmesinde bulundu.

Hollanda'daki vergi kurumlarının kullandıkları algoritmaların, çifte vatandaşlığı olanları, cami ve derneklere bağış ve yardımda bulunanları finansal kara listeye aldığını ifade eden Çavuşoğlu, "Önceleri inkâr edilen bu durum sonradan Hollandalı makamlarca kabul edildi." diye konuştu.

Hollanda makamlarında, İslam karşıtlığı ve ayrımcılıkla ilgili farkındalık oluşturduğunu belirten Çavuşoğlu, ayrımcılık ve ırkçılıkla mücadele ulusal koordinatörünün atanmasını olumlu karşıladıklarını söyledi.

Çavuşoğlu, Hollanda Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı Sosyal Güvenlik ve Entegrasyon Genel Direktörü Carsten Herstel ile yaptıkları görüşmede, çocuk bakım yardımı mağduru ailelerin mağduriyetlerinin giderilmesi için yapılanları yakından takip edeceklerini Hollandalı paydaşlarına hatırlattıklarını aktardı.

Hollanda'da yaşayan Türklerin sağduyulu olup, birliğini ve beraberliğini pekiştiren manevi duygularla bir araya gelmesi gerektiğine işaret eden Çavuşoğlu, Türkiye'nin her zaman vatandaşlarının haklarını savunmak için gereken adımları atacağını kaydetti.

YAŞLILARIN SORUNLARINI ARAŞTIRMA KOMİSYONU

TBMM Yaşlıların Sorunlarını Araştırma Komisyonu, 8 Haziran'da ilk toplantısını yaptı.

Komisyon, AK PARTİ İstanbul Milletvekili Erol Kaya başkanlığında toplandı.

Kaya, tüm semavi dinlerde ve kadim kültürlerde yaşlılara büyük saygı ve hürmet olduğunu belirtti. Ünlü filozof Platon'un da yaşlılığı "erdem" olarak gördüğünü ifade eden Kaya, şöyle konuştu:

"Dünyanın yaşlılıkla ilgili fotoğrafına baktığımızda dünya nüfusunun hızla yaşlandığını görüyoruz. Bunda yaşam kalitesinin artması, sağlık hizmetlerinde yaşanan bilimsel gelişmeler, ülkelerin sağlığa ayırdığı bütçelerin artması, sosyal güvenlik sistemlerinin gelişmesinin etkili olduğunu görüyoruz. Öte yandan dünyada ve ülkemizde doğurganlık ve ölüm oranı hızla azalmaktadır. Bir başka ifade ile dünya ve ülkemiz hızla yaşlanmaktadır.

2021 yılında dünya genelinde 65 yaş üzeri 764 milyonu bulan

nüfusun 2050 yılında 1,5 milyarı aşacağı tahmin edilmektedir. Türkiye'de ise 65 yaş üstü nüfus artışı oranına baktığımızda 1935 yılında yüzde 3,9 olan 65 yaş üstü nüfusumuz 2021 yılı itibarıyla yüzde 9,5'u bulmuştur. Bir başka ifadeyle 8 milyon 65 yaşını aşmış insanımız vardır. Bu oranın 2080 yılında yüzde 25'i aşacağı tahmin edilmektedir."

Yaşlıların toplumsal hayata katılımı, yaşlı hakları ile ilgili yasalar, yaşlılık ekonomisine yönelik çalışmalar, yaşlı dostu kentler gibi konuların önem arz ettiğini belirten Kaya, "TBMM'de ilk defa yaşlıların sorunları hakkında kapsamlı bir araştırma imkânı doğmuştur. Bugüne kadar yapılan hukuki düzenlemeler, hizmet sunma biçimleri, hizmet alanları, destek personel ihtiyacı gibi ülkemiz tecrübeleri ve dünya örneklerini inceleyip bir yol haritası çıkaracağız inşallah. Çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum." dedi.

Komisyonun, 9 Haziran'daki ikinci toplantısında Halk Sağlığı Genel

Müdürlüğü çalışmalarına ilişkin sunum yapıldı.

Komisyon Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün çalışmalarına ilişkin bilgi veren Kronik Hastalıklar ve Yaşlı Sağlığı Daire Başkanı Banu Ekinci, Türkiye'de 8 milyon 65 yaş üstü bireyin olduğunu, 2080 yılında ise her 4 kişiden birinin 65 yaş üstü olacağını söyledi.

Komisyonunda, Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürü Fatih Kara, Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdürü Zülfikar Akelma, Türk Kızılay Derneği Toplumsal Hizmetler Genel Müdürü Gazi Alataş ve Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri Daire Başkanı Pınar Koçatakan yaptıkları çalışmalara ilişkin bilgi verdi.

Komisyonun 22 Haziran'daki toplantısında ise, Adalet Bakanlığı Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanı Ramazan Gürkan, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Demografi İstatistikleri Daire Başkanı Önder Değirmenci ve Dünya Yaşlanma Konseyi Başkanı Kemal Aydın yürüttükleri faaliyetlerle ilgili sunum yaptı.

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ MALİ HAKLARININ İYİLEŞTİRİLMESİNİ İÇEREN KANUN TEKLİFİ TBMM GENEL KURULUNDA KABUL EDİLDİ

Sağlık çalışanlarının mali haklarının iyileştirilmesini içeren Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 16 Haziran'da TBMM Genel Kurulunda kabul edildi.

- Kanuna göre, 1 Ocak 2029'a kadar sözleşmeli aile hekimi olarak çalışanlar, tıpta uzmanlık sınavı sonuçlarına göre merkezî yerleştirmeye tabi olmaksızın, Tıpta Uzmanlık Kurulunca belirlenen esaslar çerçevesinde aile hekimliği uzmanlık eğitimi yapabilecek.
- Tabip veya dış tabibi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan tabip ve dış tabiplerinden ilgili mevzuatına göre uzman olanlara, 26 bin gösterge rakamının, uzman olmayanlara 20 bin gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay emekli aylıklarıyla birlikte ilave ödeme yapılacaktır.
- Sağlık Bakanlığı bağış, faiz ve kira gelirleri dışındaki döner sermaye gelirleri, Sosyal Güvenlik Kurumundan elde edilen tüm kaynaklar ile diğer nakit kaynaklarını personele ek ödeme dağıtımında kullanabilecek.
- Bakanlık döner sermaye işletmeleri, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşviki, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkânlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi; eğitim, araştırma, geliştirme faaliyetlerinin ve bakanlık taşra teşkilatının desteklenmesi amacıyla yapılacak giderlere iştirak etmek için aylık gayrisafi hasılatattan aylık tahsil edilen tutarın yüzde 6'sını geçmemek üzere, Bakanlıkça belirlenecek oranı Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktaracak.
- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerince, sağlık sigortasından yararlanamayanlara sunulan sağlık hizmet bedellerinden, 31 Aralık 2021 tarihine kadar tahsil edilememiş alacak tutarları 10 bin lira ve altındaysa tamamı resen, alacak tutarının yarısının 10 bin liranın altında olması halinde 10 bin lira terkin edilerek, bakiye kısım tahsil edilecek.
- Yükseköğretim Kanunu'nda yapılan değişiklikle üniversite hastanelerinde görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin de merkezî yönetim bütçesinden karşılanması amacıyla Sağlık Bakanlığı ile paralel düzenleme yapılması öngörülmüyor.
- Sağlık Bakanlığı personelinin merkezî yönetim bütçesinden ek ödeme alması sağlanacak. Personele dağıtılabilecek ek ödeme tutarı belirlenirken, sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine Sağlık Bakanlığının toplam gelirleri ve nakit imkânları esas alınarak personele ek ödeme yapılabilir.
- Kanunla, uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman, tabip, dış tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarına yapılacak ilk defa veya yeniden atamalara ve kuraya ilişkin şartlar da düzenleniyor. Kura ve bunların Sağlık Bakanlığındaki atamalarına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenecek.
- Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık eğitimi, ilgili dalda tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan profesör, doçent, doktor öğretim üyesi, eğitim görevlisi ve başasistanlar verecek. Doktor öğretim üyesi ve başasistanların tıpta uzmanlık eğitimi verebilmeleri için uzmanı oldukları alanda fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şart olacak.

6. Yargı Paketi TBMM Genel Kurulunda Kabul Edildi

Kamuoyunda “6. Yargı Paketi” olarak bilinen Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 23 Haziran’da TBMM Genel Kurulunda kabul edildi.

Kanunla, yargıda hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi getiriliyor.

- Yürürlüğü 1 Ocak 2023'te başlayacak uygulamaya göre, hâkim ve savcı yardımcılığı süresi 3 yıl olacak.
- Kanunla, hâkim ve savcı yardımcısının görev ve yetkileri belirleniyor. Buna göre, hâkim ve savcı yardımcısı, mahkemede, hâkim tarafından tevdi edilen dosya veya evrakı inceleyerek hâkime sunmakla, duruşma ve keşif işlemlerinde hâkime yardımcı olmakla, yazı işleri müdürlüğünce hazırlanan evrakı hâkime sunulmadan önce kontrol etmekle, tensip ve gerekçeli karar taslaklarını hazırlamakla, ara kararların icrasına dair iş ve işlemleri yapmakla, hâkimin istediği konular hakkında hukuki araştırma yapmakla görevli olacak. Bu kişiler, mevzuatta belirtilen diğer görevleri ve hâkim tarafından verilen benzeri görevleri de yerine getirecek.

Noterliklere atama

- Kanunla, boşalan veya açılan noterliklere yapılan atamalardan vazgeçmenin hangi süre içinde yapılacağı da düzenleniyor. Atanma veya nakil talebinde bulunan başvuru sahiplerinin vazgeçme talepleri, ilan tarihinden itibaren 1 ay içinde iletilmesi kaydıyla atama işleminde değerlendirilecek. Aksi halde vazgeçme talebi dikkate alınmayacak.
- Noterler, taşınmaz satış vaadi sözleşmesi yapabilecek, bu sözleşmeyi taraflardan birinin talep etmesi, harç ve giderleri ödemesi halinde tapu bilişim sistemi vasıtasıyla tapu siciline şerh verebilecek, taşınmaz satış sözleşmesi yapabilecek.
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce tapu kayıt örneği ve diğer belgeler,

tapu bilişim sistemi vasıtasıyla noterlerle paylaşılacak.

Danıştay Kanunu'nda değişikliğe gidiliyor

- Düzenlemeyle, Danıştay Kanunu'nda değişikliğe gidiliyor. Buna göre, sabit üyelerle görev yapan Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun, iş yükü dikkate alınarak yargılamada gecikmelere sebebiyet verilmemesi amacıyla mevcut yapısıyla çalışması için belirlenen süre 31 Aralık 2022'den 31 Aralık 2026'ya kadar uzatılıyor.
- Danıştay daire sayısının 10'a düşürülmesi için öngörülen süre, 4 yıl daha uzatılıyor.
- Yargıtay Kanunu'nda yapılan değişiklikle, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu 8 asıl, 4 yedek olmak üzere 12 üyeden oluşacak.
- Yargıtay Birinci Başkanlık Kuruluna seçilenlerin bir seçim dönemi geçmeden yeniden seçilemeyeceklerine yönelik hüküm yürürlükten kaldırılıyor.

Fiyatları etkileyenlere ve stokçuluğa cezalar

- Kanuna göre, TCK'nin "fiyatları etkileme" başlıklı maddesinde değişikliğe gidilerek fiyatları etkileme suçuyla etkin mücadele edilebilmesi amacıyla suçun cezası artırılıyor. Buna göre, işçi ücretlerinin veya besin veya malların değerlerinin artıp eksilmesi sonucunu doğurabilecek bir şekilde ve bu maksatla yalan haber, havadis yayan veya sair hileli yollara başvuran kimseye 3 aydan 2 yıla kadar verilmesi öngörülen hapis süresi, "1 yıldan 3 yıla" şeklinde değiştiriliyor.

Düzenlemedeki hükümler 1 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girecek.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 23 Haziran'da kabul edildi.

Görüşmelerde milletvekillerinin sorularını yanıtlayan Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, AK PARTİ hükümetleri olarak Türkiye'de hizmet siyasetini hâkim kıldıklarını, faiz harcamalarının payını düşürerek, oluşan imkânları eğitime, sağlığa, yatırımlara, sosyal kesimlere, çalışan ve emeklilere hizmete kullandıklarını, kullanmaya da devam edeceklerini anlattı.

Nebati, Ocak 2022'de çalışanların aylıklarında yüzde 30,95 oranında artış yapıldığını anımsatarak, "Temmuz'da yapılacak artış haziran ayı enflasyon rakamlarının açıklanması ile kesinleşecek olup yaklaşık yüzde 40 oranında artış olacağını öngörmekteyiz. Bu kapsamda, 2022 yılında memurlarımızın aylıklarında yapılacak kümülatif artış yaklaşık yüzde 83'e ulaşacaktır." dedi.

Emekli aylıklarında yapılan artışlar başta olmak üzere SGK'ye yapılacak transferlere 154 milyar

lira kaynak ayırdıklarına dikkati çeken Nebati, Ocak 2022'de memur emeklilerinin aylıklarında yüzde 30,95, SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin aylıklarında ise yüzde 25,47 oranında artış yapıldığını, en düşük emekli aylığının 2500 liraya yükseltildiğini anlattı.

Bakan Nebati, tarımsal amaçlı ödemelere 46,4 milyar lira kaynak ayırdıklarını, tarıma tahsis edilen ödeneklerin ek bütçe ile 2022 bütçe ödeneğine göre yüzde 80 oranında artırıldığını bildirdi. 2022 yılı bütçesinde ayrılan 57,6 milyar liralık kaynağa ek olarak 46,4 milyar lira ödenek öngörüldüğünü ifade eden Nebati, "Bu kapsamda 2022 yılında tarıma ayırdığımız toplam kaynak 104 milyar liraya yükselmiş olacaktır." dedi.

Bu çerçevede ek bütçeyle, hububat alımları ilave prim desteği için 4 milyar lira, alan bazlı girdi desteği için 3,2 milyar lira, tarımsal sulama elektrik desteği için 2,8 milyar lira öngörüldüğünü belirten Nebati, çiğ süt desteği için 1,9 milyar lira, tarım sigortası devlet prim desteği için 1,3 milyar lira, et regülasyonu desteği için 175 milyon lira olmak üzere tarımsal

destekler için ilave 13,4 milyar lira kaynak ayrılacağını kaydetti.

Nebati, önemli bölümü sulama yatırımları olmak üzere tarım sektörü yatırımları için ilave 8,8 milyar lira, tarımsal kredi sübvansiyonu, müdahale alımları ve tarımsal KİT'ler için 24,2 milyar lira ilave kaynak öngördüklerini kaydederek, "Çiftçilerimize Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifi üzerinden finansman desteği de sağlıyoruz. Çiftçilerimizin kullandığı söz konusu kredi faizlerinin de ortalama yüzde 70'i Bakanlığımızca karşılanmaktadır. Bu amaçla, 10 milyar liranın üzerinde ek bütçede ilave 1 milyar lira daha kaynak aktarıyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Nebati, toplumun yoksul kesimleri başta olmak üzere yaşlı, engelli gibi dezavantajlı kesimleri korumak amacıyla ek bütçe kapsamında sosyal amaçlı kullanılmak üzere ilave 44,8 milyar lira ödenek öngörüldüğünü, bu çerçevede muhtaç ailelere yönelik sosyal destek programları kapsamında aktarılan kaynağın 14 milyar lira olduğunu sözlerine ekledi.

KADINLARIN İŞ VE AİLE YAŞAMLARININ UYUMLAŞTIRILMASI ALT KOMİSYONU

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK) bünyesinde kurulan Kadınların İş ve Aile Yaşamlarının Uyumlaştırılmasında Karşılaşılan Sorunların Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi Alt Komisyonu 1 Haziran'da toplandı.

AK PARTİ Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur başkanlığında toplanan komisyonda, Türkiye İş Kurumu Genel Müdür Yardımcısı Samet Güneş, kadın istihdamına yönelik faaliyetlerle ilgili bir sunum yaptı.

İŞKUR tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak işgücü piyasası araştırmalarının sürdürüldüğünü bildiren Güneş, son 7 yılda yaklaşık 782 bin 590 iş yerinin ziyaret edildiğini açıkladı.

Vatandaşlara etkin iş ve meslek danışmanlığı hizmeti sunulduğunu dile getiren Güneş, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri kapsamında 2021 yılında 707 bin 212 kadınla toplam 903 bin 660 bireysel görüşme, 2022 yılı Ocak-Nisan döneminde ise 344 bin 432 kadınla 400 bin 758 bireysel görüşme gerçekleştirildiğini anlattı.

Güneş, iş ve meslek danışmanlığı faaliyetlerinin sistematik olarak başladığı 2008 yılından bu yana 9,5 milyondan fazla kadınla 14 milyona yakın bireysel görüşme yapıldığını belirtti.

Güneş, 2002 yılından 2021 yılı sonuna kadar özel sektörde 3 milyon 296 bin 399, 2022 yılı Ocak-Nisan ayları itibarıyla 165 bin 58 kadının işe yerleştirildiğini kaydederek, iş gücü taleplerinde iş gücü istem formunda yer alan "işçinin cinsiyetine" ilişkin ibarenin uygulamadan kaldırıldığını söyledi.

Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Kayhan Özüm, faaliyetlere ilişkin sunumu hazırlayan Avukat Yasemin Sezgin ve Gülfem Kırac'a söz verdi.

Erken çocuk bakım ve eğitim hizmetlerinin de (EÇBE) kadınların istihdama katılımına ve çocukların sosyal ve psikolojik gelişmelerine katkı sağlayan önemli belediye hizmetlerinden biri haline geldiği belirtilen sunumda, yasal olarak belediyelere açık yetki verilmemesi, EÇBE hizmetleri için uygun arazinin tesis edilememesi, EÇBE hizmetleri için vergi muafiyetinin bulunmaması, EÇBE

hizmetleri için yapılan bağışların vergiden düşürülmemesi, EÇBE hizmetlerinin KDV gibi vergiler için muafiyetinin bulunmaması, EÇBE hizmetleri için merkezî bütçeden kaynak sağlanamaması gibi sorunların olduğu belirtildi.

Sunumda, Hazine arazilerinin kullanımının önünün açılması, iş birlikleri içine özel sektör ve kooperatiflerin eklenmesi, EÇBE hizmetleri sunan belediyelerin ilgili vergilerden muaf olması, EÇBE hizmetleri için yapılan bağışların bağışçı vergilerinden düşülmesi ve EÇBE hizmetleri için merkezî bütçe imkânının önünün açılması gibi öneriler sıralandı.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Ekonomisti Özen Tümer, belediyelerin sunduğu EÇBE hizmetlerinin artırılması ve iyileştirilmesi adına, 24 Haziran 2021'de Türkiye Belediyeler Birliği (TBB), Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ve ILO arasında bir iş birliği protokolü imzalandığını belirterek, bu protokol kapsamında ilgili taraflar arasında ilgili belediye mevzuatını yeniden düzenlemek amacıyla politika diyalogu oluşturulduğunu dile getirdi.

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda, Türkiye'de Düzensiz Göç ve Düzensiz Göçle Mücadele-Van Örneği Raporu görüşüldü.

Komisyon, 15 Haziran'da AK PARTİ Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu başkanlığında toplandı.

Toplantıda, Göç ve Uyum Alt Komisyonu tarafından hazırlanan Türkiye'de Düzensiz Göç ve Düzensiz Göçle Mücadele-Van Örneği Raporu ele alındı.

Komisyon Başkanı Çavuşoğlu, Türkiye'de yabancıların hukuki statülerinin "düzenli göç", "uluslararası koruma" ve "geçici koruma" olarak sınıflandırıldığını belirterek, "Ülkemizde şu an 3 milyon 764 bin 193'ü geçici koruma altında Suriyeli, 1 milyon 427 bin 804'ü ikamet izni sahibi ve 320 bin 767'si uluslararası koruma başvuru ve statü sahibi olmak üzere, toplam 5 milyon

512 bin 764 düzenli göçmen yaşamaktadır." bilgisini paylaştı.

"Düzensiz göç"ün ise bir yabancı, ülkeye yasa dışı yollarla girmesi, çıkması ya da ülkeye yasal yollarla girmiş olup yasal kalma süresi dolmasına rağmen ülkede kalmaya devam etmesi veya izinsiz çalışması durumlarını ifade ettiğini dile getiren Çavuşoğlu, düzensiz göçmenlerin bir kısmının baştan itibaren düzensiz göçmenken, bir diğer kısmının da sonradan düzensiz göçmen haline dönüştüğünü söyledi.

Düzensiz göçmenler ile sığınmacılar, mülteciler ve özellikle uluslararası koruma arayan yabancıların, birbirinden çok farklı gruplar olduğunun altını çizen Çavuşoğlu, "İrki, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı bir zulüm yaşam hakkının ihlali ya da tehdidi sonucu insanlar, sığınma talebinde bulunmak

veya iltica etmek zorunda kalmaktadır. Düzensiz göçte ise yabancılar daha çok ekonomik sebeplerle ülkemize gelmeye çalışmaktadır. Dolayısıyla en son, Ukrayna-Rusya savaşı neticesinde sığınmacı durumuna düşen 6 milyon Ukrayna vatandaşında da görüldüğü üzere sığınmacılık, bir talep değil, bir zorunluluktur." ifadelerini kullandı.

Bu açıdan da Türkiye'nin düzensiz göç ve düzensiz göçle mücadeleyle yakından ilgili olan göçmen kaçakçılığı ile mücadele konusunda uzun yıllardır çalışmalar yürüttüğünü anlatan Çavuşoğlu, Göç ve Uyum Alt Komisyonu tarafından hazırlanan ve bugünkü toplantının gündemini oluşturan raporun, Türkiye'de düzensiz göç ve göçmen kaçakçılığı konularında son yıllarda artarak devam eden çalışmaları ortaya koyduğunu söyledi.

Görüşmelerin ardından yapılan oylamada rapor kabul edildi.

HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU HAKLARINI İNCELEME ALT KOMİSYONU

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde kurulan Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, 14 Haziran'da AK PARTİ Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven başkanlığında toplandı.

Toplantıda, Komisyonun, çalışmaları kapsamında ziyaret ettiği İsveç'teki cezaevi uygulamaları raporu ile Kandıra Ceza İnfaz Kurumuna düzenlenen ziyarete ilişkin hazırlanan rapora dair milletvekilleri görüş ve önerilerini dile getirdi.

Komisyon Başkanı Yurdunuseven, İsveç ziyaretine ilişkin açtığı görüşmede kendi gözlemlerine ilişkin yaptığı değerlendirmede, özellikle çıplak arama hususunda İsveç'in, Türkiye'nin çok gerisinde olduğunu söyledi.

Yurdunuseven, şöyle konuştu.

"Gördüğümüz şekliyle yapılan çıplak aramada kişinin üzerine örtü dahi verilmemiş. Bunun yanı sıra riskli dediğimiz uyuşturucu gibi, cinsel istismar gibi suçları kapsayan grupların ziyaretine gelenlere yönelik de arama çıplak şekilde yapılmış. Bu bize gerçekten onur kırıcı geldi. Ayrıca çok dar bir alanda tepesi tamamen tellerle kapatılmış, sadece günde bir saat gezebilecekleri bir alanda havalandırma yaptıklarını gördük. Tabii, süreçte cezaevlerinde sigara içmek yasak. Bu bir saatlik zaman içerisinde sigara ihtiyacını gidermek isteyenler olursa bu havalandırma alanlarında kullanabiliyorlar. İçeride, odalarda hiçbir şekilde sigara kullanımına izin verilmiyor."

Yurdunuseven, İsveç cezaevlerinde günlük 5 kez sayım yapılmasının dikkati çeken bir başka husus olduğunu söyledi.

Bunun hem kişinin hem kurumun güvenliğine yönelik bir uygulama

olduğu cevabını aldıklarını ve ayrıca hücrelerin çok küçük olduğunu gözlemlediklerini vurgulayan Yurdunuseven, "Gerçekten bir insanın o hücrede yaşama şansı çok az. Odanın lavabo ve tuvaletlerini gösteren aynaların varlığı da dikkatimizi çeken hususlar arasında yer aldı. Bunun da güvenliğe yönelik bir uygulama olduğu söylendi. Bu tamamen mahremiyeti ihlal eden bir uygulamaydı." diye konuştu.

Yurdunuseven, kelepçeli muayene konusunda da İsveç uygulamasının Türkiye'deki gibi doktorun talebi üzerine çıkarıldığı bilgisini aldıklarını dile getirdi.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Yunus Alkaç da yürütülen çalışmalara yönelik bilgilendirmede bulundu, milletvekillerinin sorularını yanıtladı.

Toplantıda söz konusu ziyaretlere ilişkin hazırlanan 2 rapor kabul edildi.

GÖÇ VE UYUM ALT KOMİSYONU

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde faaliyet gösteren Göç ve Uyum Alt Komisyonu, 9 Haziran'da AK PARTİ Antalya Milletvekili Atay Uslu başkanlığında toplandı. Komisyon, "Türkiye'de Düzensiz Göç ve Düzensiz Göçle Mücadele-Van Örneği Raporu" görüşüldü.

Komisyon Başkanı Uslu, göçmen sorununun dünyada önemli hale geldiğini, dünyada yaklaşık 250 milyon göçmen olduğunu, bunlar arasında önemli yer tutan düzensiz göçmenlerin sayısının her geçen gün arttığını belirtti.

Göçmen meselesinde doğru terminolojinin kullanılması gerektiğine dikkati çeken Uslu, "Aksi takdirde herkese zarar

verecek sonuçlar ortaya çıkabilir. Futbol terimlerini bilmeden futbol ile ilgili değerlendirme yapmak ne kadar yanlış ise terminolojiyi bilmeden göçmen konusunu konuşmak da o kadar yanlıştır." dedi.

Düzensiz ve düzenli göçmen kavramlarının birbirinden farklı olduğuna işaret eden Uslu, şöyle konuştu:

"Her ikisinin göç sebepleri birbirinden çok farklı. Düzensiz göçmenlerin yaşadığı yerlerde yaşam tehlikeleri söz konusu. Kamuoyunda 'sığınmacıları sınır dışı edeceğiz' veya 'düzensiz göçmenleri sınır dışı edeceğiz' gibi açıklamalar yapılıyor. Bu iki cümle birbirinden çok farklı. 'Sığınmacıları geri göndereceğiz' ifadesi bir insan hakları ihlali

iken, 'düzensiz göçmenleri sınır dışı edeceğiz' ifadesi hukuki bir ifade ve her egemen devletin yapması gereken bir davranıştır. Sığınmacılar için kullanılan ifade yanlıştır. Gönüllü olmadıkları sürece sığınmacıların gönderilmesi uluslararası hukuka aykırıdır. Bu iki kavramı karıştırmamak gerekir."

İran'ın göçmenlere yönelik politikasına dikkati çeken Uslu, "İran, Afganistan başta olmak üzere birçok ülkeden göçmene ev sahipliği yapıyor. Sınırdaki İranlı yetkililer, göçmenleri Türkiye'ye geçmeye zorluyor. Göçmenlere 'Türk askeri size dur dese de geçin, yanınıza çocuk ve kadın alın çünkü asla kadın ve çocuklara kurşun sıkmaz.' diyerek teşvik ediyor." ifadelerini kullandı.

DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU

TBMM Dijital Mecralar Komisyonu, AK PARTİ Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman başkanlığında 1 Haziran'da toplandı.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Komisyonda yaptığı sunumda, dijital mecralar alanının geline nokta önemli bir fırsat olduğunu, ancak her fırsat başlığının bir de tehdit ve risk tarafının olduğunu söyledi.

Bakanlık olarak dijital mecralar alanını hem tehditler hem de fırsatlar bakımından değerlendirdiklerini ifade eden Yanık, "Bizim, dijital medyanın ya da dijital ağların varlığını inkâr etme gibi bir lüksümüz yok. Realite olarak hayatımızın tam ortasında duruyor. Dolayısıyla bu realiteyi çocukların, kadınların, ailenin faydasına nasıl kullanırız, nasıl tehlikesiz kılarız bunun çalışmasını yapmamız gerekiyor. Bizim yaklaşımımız fırsatları kullanalım, tehditler bakımından risk gruplarını koruyalım şeklindedir." diye konuştu.

Yanık, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de internet kullanıcı

sayısının hızlı bir şekilde arttığını, kadınlar ölçeğinde bakıldığında 2004 yılında internet kullanımı yüzde 12,1 iken 2021 itibarıyla yüzde 77,5'e yükseldiğini anımsattı. Bu oranın erkeklerde ise 2004'te yüzde 25,7 iken 2021 yılında yüzde 87,1'e yükseldiğini vurgulayan Yanık, meselenin ne kadar önemli ve ciddiye alınması gerektiği gerçeğinin karşılıklarına çıktığını dile getirdi.

Teknoloji ve internetin barındırdığı riskleri gidermeye çalışırken, bu araçların doğru kullanımının bilgisini verme noktasında hedef gruplara yönelik çalışmalarının titizlikle sürdüğüne işaret eden Yanık, şunları kaydetti:

"Koruyucu, önleyici hizmetler kapsamında eğitim ve farkındalık çalışmaları yapıyoruz. Çocuklarımızın dijital risklerden korunması amacıyla özellikle bakanlığımıza bağlı özel kreş ve gündüz bakımevlerinden hizmet alan ebeveynler ile kreş ve bakımevi çalışanlarına, bilişim teknolojileri ve internetin bilinçli kullanımı başlıklı eğitimler düzenledik ve bu eğitimler uzun yıllardır devam ediyor. Risk

gruplarına verilen eğitimlerde madde bağımlılığı kadar çocuk ve gençler üzerinde yıkıcı etkisi olabilen, bugünden sonra artık bir dijital bağımlılık meselesini de gündemimize alıp bununla alakalı çalışma yapma gerçeğinin de farkındayız.

Bununla ilgili çalışmalarımızı yürütüyoruz. Sosyal medya çalışma grubumuz ile 7 gün 24 saat esasına dayalı bir faaliyetimiz de mevcut. Burada yapılan tespitler üzerine müdahale sürecinde BTK, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve RTÜK bu anlamdaki en önemli paydaşlarımızdandır. 2019 yılından bu yana 1.519 içeriğe müdahale etmişiz. Kurumlar arası iş birliğiyle çocuklar için zararlı olabilecek içeriklere müdahale ediliyor. Burada çocuğun gelişimini olumsuz etkileme, kişisel bilgilerin ifşası, istismar edildiği içerikler, ikincil örselenmesine sebep olabilecek içerikler ve çocuğun unutulma hakkının ihlali gibi başlıkları özellikle takip ediyor ve bu konudaki çalışmaları yürütüyoruz."

ADALET KOMİSYONU

Basın, sosyal medya ve internet haberciliğine ilişkin düzenlemeleri içeren Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 15 Haziran'da TBMM Adalet Komisyonunda kabul edildi.

- Komisyonunda kabul edilen teklife göre, yasal zemine kavuşturulmaları amacıyla internet haber siteleri ile basın kartına ilişkin hususlar Basın Kanunu'nun kapsamına alınarak radyo, televizyon, kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri enformasyon hizmetlerinde çalışan kamu personelinin basın kartı düzenlenmesi bakımından süreli yayın çalışanları gibi değerlendirileceği öngörülmüyor.
- Süreli yayınların çıkarılması için beyanname Basın İlan Kurumuna verilecek.
- Basın İlan Kurumu yayımın durdurulmasını talep edebilecek.
- İnternet haber sitesinde yayımlanan içerikler, gerektiğinde talep eden Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilmek üzere doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde 2 yıl süre ile muhafaza edilecek.
- Teklifle basın kartı başvurusu, niteliği ve türleri de belirlendi. Buna göre, basın kartı başvurusu İletişim Başkanlığına yapılacak. Basın kartı, resmî nitelikte bir kimlik belgesi olarak kabul edilecek.
- İnternet haber sitelerine, yükümlülükleri yerine getirmesi için 3 ay süre veriliyor. Kanun teklifinin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyet gösteren internet haber siteleri, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yükümlülüklerini yerine getirmek zorunda olacak.
- Basın İlan Kurumu Genel Kurul üye sayısı 42'ye çıkacak.
- Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne göre, resmî ilanlar, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlanacak.
- Halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve kamu genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yayan kimse 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılacak. Failin, suçu, gerçek kimliğini gizleyerek veya bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlemesi halinde söz konusu ceza yarı oranında artırılabilecek.
- Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) yer alan, çocukların cinsel istismarı, halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma, devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçlarına konu internet içeriklerini oluşturan veya yayan faillere ulaşmak için gerekli olan bilgileri, soruşturma aşamasında cumhuriyet savcısı, kovuşturma aşamasında yargılamanın yürütüldüğü mahkemece talep edilmesi üzerine, ilgili sosyal ağ sağlayıcının Türkiye'deki temsilcisi, adli mercilere verecek.

PALERMO SÖZLEŞMESİ: SINIRAŞAN ORGANİZE SUÇLA MÜCADELENİN GELECEĞİ KONFERANSI

AKDENİZ PA “Palermo Sözleşmesi: Sınıraşan Organize Suçla Mücadelenin Geleceği” konulu konferans 20-21 Haziran 2022 tarihlerinde İtalya’nın Napoli şehrinde gerçekleşti.

Konferansa AK PARTİ Antalya Milletvekili ve AKDENİZ PA Türk Grubu Başkanı Atay Uslu başkanlığında AKDENİZ PA Türk Delegasyonu üyeleri AK PARTİ Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, AK PARTİ Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik ve HDP Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı katıldı.

TBMM Akdeniz Parlamenterler Asamblesi Başkanı Antalya Milletvekili Atay Uslu konferansta yaptığı konuşmada, Türkiye’nin sınıraşan suçlarla mücadelesi konusunda bilgi verdi ve Türkiye olarak uluslararası iş birliğine hazır olduklarını ifade ederek, sınıraşan suçlarla etkin mücadele için atılması gerekli adımlar konusunda önerilerde bulundu.

Antalya Milletvekili Atay Uslu Napoli Konferansı’ndaki konuşmasında şunları ifade etti:

“Türkiye olarak sınıraşan suçlarla mücadele konusunda etkili tüm adımları attık, atıyoruz ve mücadele için uluslararası iş birliğine açığız.

Türkiye, insan ticaretiyle mücadele için ilgili uluslararası yasal araçlara taraftır. Palermo Sözleşmesi ve İnsan Ticareti ve Göçmen Kaçakçılığına ilişkin Ek Protokolleri Mart 2003’te Türkiye tarafından onaylanmıştır ve iç hukukunda gerekli düzenlemeleri yapmış, İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Daire Başkanlığı gibi idari düzenlemeleri gerçekleştirmiştir.

İnsan Ticareti Mağdurları için Acil İletişim hattı olarak da hizmet veren İçişleri Bakanlığı bünyesinde ALO 157- Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER) bulunmaktadır.

Maalesef insan hakları hassasiyetinden bahsedilen yaşadığımız bu dönemde, Avrupa’nın ortasında kaybolan göçmen çocuklardan, organ mafyasının kurbanı göçmenlerden bahsediyoruz.

Bir yandan göçmen kaçakçılığı ve İnsan Ticareti suçu ile mücadele etme iddiasında bir dünya, diğer yandan göçmenleri/sığınmacıları ötekileştiren, âdeta suçluların ağına iten, göçmen politikalarını,

daha doğru ifadeyle göçmen düşmanı politikaları benimseyen dünya...

Dünya ve özellikle Avrupa, sınıraşan suçlarla mücadele için önce kurbanlara yani-kurbanların çoğu sığınmacılar olduğu için-sığınmacılara bakış paradigmasını değiştirmelidir.”

Atay Uslu, Napoli Konferansı’nda Türkiye olarak uluslararası organize suçlarla mücadelenin daha da etkinleştirilmesi için; insan kaçakçılığı, göçmen kaçakçılığı, çevreyi etkileyen suçlar, online suçlar, uyuşturucu ticareti, kültürel kaçakçılık gibi suçlarla mücadele için BM Uluslararası Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (Palermo Sözleşmesi) ek protokollerle daha da güçlendirilmesi, suçlarla mücadele için bir eylem planı oluşturulması, suçla mücadele hedeflerinin belirlenmesi ve mücadelenin ölçülmesi, farkındalık için siyasetin daha etkin roller benimsemesi, uluslararası işbirliğinin artırılması başlıklarında tavsiyelerde bulunduklarını ifade etti.

İtalya’nın Napoli şehrindeki Sınıraşan Örgütlü Suçlarla Mücadele Konferansı sonunda mücadele için ortak bir deklarasyon yayınlandı.

Kadına ve sağlık çalışanlarına şiddetin nlenmesine ilişkin kanun teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edildi

Kasten öldürme suçunun kadına karşı işlenmesi halinde **ağırlaştırılmış müebbet hapis** cezası verilecek

Failin salt indirim almaya yönelik duruşmadaki şekli tutum ve davranışları, **takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmayacak**

Kadına ve sağlık çalışanlarına karşı işlenen **kasten yaralama suçları** tutuklamaya ilişkin **katalog suçlar** arasına alınacak

Eziyet suçunun kadına karşı işlenmesi halinde cezanın 2 yıl olan alt sınırı 2 yıl **6 ay hapse yükseltilecek**

İşkence suçunun kadına karşı işlenmesi halinde cezanın 3 yıl olan alt sınırı **5 yıl hapse ıkarılacak**

İsrarlı takip olarak nitelendirilen fiiller **suç** olacak

Sağlık çalışanlarıyla ilgili **Mesleki Sorumluluk Kurulu** oluşturulacak

AVUKATLIK KANUNU İLE TÜRK BORÇLAR KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK TEKLİFİ TBMM GENEL KURULUNDA YASALAŞTI

Avukatlık Kanunu ile Türk Borçlar Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 8 Haziran'da TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı.

- Kanuna göre, konut kiralari bakımından, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 1 Temmuz 2023 tarihleri arasında yenilenen kira dönemlerinde uygulanacak kira bedeline ilişkin anlaşmalar, bir önceki kira yılına ait kira bedelinin yüzde 25'ini geçmemek koşuluyla geçerli olacak.
- Kanuna göre, avukatlık stajına fiilen engel olmamak şartıyla herhangi bir işte sigortalı olarak çalışması avukatlık stajının yapılmasına engel olmayacak.
- Adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcı mesleğinden olanlar hariç olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanlar da görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilecek. İlgili birimlerce stajın yapılması konusunda gereken kolaylık sağlanacak.
- Kanunla adli yardım hizmetleri için kullanılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan ödeneğin barolar arasındaki dağıtım esasları belirleniyor. Buna göre, ödenekten gönderilen paraların barolar arasındaki dağıtımında puanlama esas alınacak.
- Birden fazla baronun bulunduğu illerde ise her 5 bin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde 40'ı, o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde levhaya [baro levhasına] kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılacak.

EKONOMİYE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ TBMM GENEL KURULUNDA KABUL EDİLEREK YASALAŞTI

Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 26 Mayıs'ta TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı.

- Kabul edilerek kanunlaşan düzenlemeye göre, mevduat ve katılım fonunun sigortalanmasında kapsam genişletilecek.
- Yalnızca gerçek kişilere ait olup ticari işlemlere konu olmayan mevduat ve katılım fonu tutarları değil, resmî kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar dışındaki tüm ticari mevduat ve katılım fonu da Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu [TMSF] tarafından sigorta edilecek.
- Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle kurumların 31 Mart 2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az 3 ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda söz konusu hesapların dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dahil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesna olacak.
- Kovid-19 salgınının Türkiye'de görülmüş olması sebebiyle, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumunda bulunup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanan hükümlüler, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlüler ve denetimli serbestlik tedbirinden yararlanan hükümlüler, 31 Temmuz 2023 tarihine kadar izinli sayılacak.
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yapımı tamamlanarak büyükşehir belediyelerine devredilen metro projeleri için merkezî yönetim bütçesinden harcanan tutarlar, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylarının azami yüzde 5'i oranında tahsil edilecek.
- At Yarışları Hakkındaki Kanun ve Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmündeki Kararnameyle 49 yılına Türkiye Varlık Fonu'na devredilen lisanslarla ilgili olarak ortaya çıkan kamu payı, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, anılan sürenin sonuna kadar Türkiye Varlık Fonu veya Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulacak şirket tarafından gelir kaydedilecek.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

AK PARTİ milletvekillerinin Askerî Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 22 Haziran'da TBMM Millî Savunma Komisyonunda kabul edildi.

- Teklife göre, Askerî Ceza Kanunu'na eklenen fıkrayla, firar ve izin tecavüzü gibi suçlarla ilgili olarak, hakkında ön inceleme yapılanın bulunamaması nedeniyle ifade almayı imkânsız hale getiren zorunlu hallerde, ilgilinin ifadesi alınmayacak.
- Genelkurmay Başkanının yaş haddi, birer yıllık süre ile 72 yaşına kadar Cumhurbaşkanınca uzatılabilecek.
- Yüksekokul mezunu astsubaylara bir kademe intibakı sağlanarak, dokuzuncu derecenin ikinci kademesinden göreve başlatılacak. Görevde olan ve emekli personele de bir kademe intibakı sağlanacak.
- Millî Savunma Bakanlığı kadrolarında çalışan kamu görevlileri ile Askeralma Kanunu kapsamında askerlik hizmetini yerine getiren yedek subaylar ve yedek astsubaylar ile erbaş ve erleri ilgilendiren ve askerî hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan
- uyuşmazlıkların çözümünde ilgilinin görev yaptığı yerin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu bölge idare mahkemesinin bulunduğu yerdeki idare mahkemesi yetkili olacak.
- Teklifle Millî Savunma Üniversitesi bünyesinde daha güçlü bir kadro yapısının oluşturulması, diğer üniversitelerde olduğu gibi öğretim görevlilerine proje bazlı döner sermaye imkânlarının sağlanması, bu üniversiteyle özel sektör iş birliğinin artırılması, savunma sanayii alanında yeni ve özgün projeler geliştirilerek yerli ve millî teknolojilerin geliştirilmesine imkân sağlanması amaçlanıyor.
- Teklifle yoklama kaçağı, saklı veya bakaya olup bedelli askerlik hizmetinden yararlanamayan yükümlülerin bu hizmetten faydalanabilmelerine imkân sağlanıyor. Buna göre, "askerliğe elverişli" kararı verilmiş olanlar bedelli askerlikten yararlandırılacak. Ödenecek bedel, ödemenin yapıldığı gün geçerli olan memur aylık katsayısı dikkate alınarak belirlenecek. Seçim sonrasında bedelli askerlikten yararlanma hakkı elde edip de vazgeçenlere yeni bir hak verilmeyecek.

KADIN İSTİHDAMI ALT KOMİSYONU

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK) bünyesinde kurulan Kadın İstihdamının Arttırılması, Kadın Girişimciliğinin, Kooperatifçiliğinin Güçlendirilmesi ve Desteklenmesi Kapsamında Mevcut Sorunların Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi Alt Komisyonu, 12 Mayıs'ta AK PARTİ Sakarya Milletvekili Çiğdem Erdoğan Atabek başkanlığında toplandı.

Atabek, kadın istihdamının arttırılması, kadın girişimciliğinin, kooperatifçiliğinin güçlendirilmesi ve desteklenmesi kapsamında mevcut sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin belirlenmesi konusunda sağlıklı ilerleyebilmek için bilgilendirme toplantılarına devam ettiklerini söyledi.

Kadın erkek fırsat eşitliği konusunun gelişmişlik düzeyi ne olursa olsun tüm ülkelerin ortak bir sorunu olarak kabul edildiğine dikkati çeken Atabek, konunun uluslararası kuruluşların da temel faaliyet alanını oluşturduğunu, bu kuruluşlarca yapılan çalışmaların

küresel ve ulusal düzeyde önemli bir rehber vazifesi gördüğünü belirtti.

Atabek, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) iş ve meslek alanında ayrımcılık başta olmak üzere birçok konu hakkındaki sözleşmesi ile çalışma hayatında kadın erkek eşitliğinin sağlanmasına önemli katkı sunduğunu kaydetti.

ILO kıdemli program görevlisi Ebru Özberk Anlı ise Komisyonunda yaptığı sunumda, Türkiye'de ağırlıklı olarak kadın istihdamı, çocuk işçiliğinin önlenmesi, mültecilerin iş olanaklarına ulaşması konularında çalışmalar yürüttüklerini söyledi.

ILO'nun çalışma hayatıyla ilgili 190 sözleşmesi olduğunu aktaran Anlı, kadın erkek eşitliği, toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki çalışmalarını bazı standartlar çerçevesinde yürüttüklerini ifade etti.

Türkiye'de kayıt dışılığın çok yüksek olduğunu söyleyen Anlı, "Kadınlar iş gücünde 19, erkekler ise 39 yıl kalıyor. Arada 20 yıllık

bir açık var. Zamana bağlı ciddi bir istihdam kaybı var. Özellikle Türkiye'de kadınlar düzensiz, kayıt dışı, geçici, düşük ücretli işlerde çalışıyorlar. Biz 2019'da başladık, 2020'de tamamlandı. TÜİK ile iş birliği içerisinde cinsiyete dayalı ücret açığının hesaplanması konusunda bir çalışma gerçekleştirdik. Türkiye'de cinsiyete dayalı ücret açığının yüzde 15,6 olduğunu bulduk. Bu çok ciddi bir ücret açığı." dedi.

Türkiye'de annelik ücret farkının hesaplanması konusunda da çalışma yaptıklarını aktaran Anlı, "Aynı konumda, aynı eğitimi almış, aynı koşullara sahip, anne olmadan önce kadınların aldığı ücretlerle anne olduktan sonra aldıkları ücretin ciddi anlamda düştüğünü, yüzde 19'luk bir fark olduğunu yine TÜİK'le yaptığımız hesaplamalarda ortaya koyduk." bilgisini verdi.

Özel sektörde kamuya göre ücret açığının daha fazla olduğunu belirten Anlı, hesaplamalarda Türkiye'deki tüm çalışanların dikkate alındığını belirtti.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ KANUNU TEKLİFİ, TBMM GENEL KURULUNDA KABUL EDİLEREK YASALAŞTI

EGEMENLİK KAYITSIZ
ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

AK PARTİ milletvekillerinin imzasını taşıyan İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi, 22 Haziran'da TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı.

- Kanuna göre, Türkiye Cumhuriyeti'nin finansal rekabet gücünü uluslararası alanda artırmak, finansal piyasalarla ürün ve hizmetlerin gelişmesine ve derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek ve bu sayede İstanbul Finans Merkezinin (İFM) önde gelen küresel finans merkezlerinden biri olması amaçlanıyor.
- İFM'nin alanı, yönetilmesine ve işletilmesine dair hükümler, İFM'de gerçekleştirilen faaliyetler ve bu faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetler de düzenleniyor.
- Finansal faaliyetlere ilişkin tanımda ilgili kanunlara atıf yapılarak; bankacılık, sermaye piyasaları, sigortacılık, finansal kiralama, faktoring ve benzeri piyasalar altında yer alan menkul kıymetler, türev araçlar, ödeme sistemleri, elektronik para ve benzeri faaliyet, hizmet ve işlemlerin İFM'de finansal faaliyet olarak gerçekleştirilebileceği belirtiliyor. Yönetici şirket, "kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirket" şeklinde tanımlanıyor.
- İFM'de faaliyet gösterecek katılımcılar ile en az 3 ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca düzenlenen çalışma izniyle yabancı uyruklu personel çalıştırabilecek. Bu kapsamda yapılacak çalışma izni başvuruları istisnai olarak değerlendirilecek.
- Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan uygulama yönetmeliğinde düzenlenecek.
- İFM'nin faaliyete geçtiği ilk dönemde, taşınmaları teşvik etmek ve İFM'yi küresel ölçekte rekabetçi kılmak amacıyla katılımcı belgesi almış finansal faaliyet gösteren kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki faaliyetlerden 2022-2031 yılları arasında elde edilen kazançlar için Kurumlar Vergisi indirim oranı yüzde 100 olarak uygulanacak.
- Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de bulunan merkez ve şubelerinden alınması gereken finansal faaliyet harçları, Kanun'un yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle alınmayacak.

TİM VE İHRACATÇI BİRLİKLERİNE YÖNELİK KANUN TEKLİFİ TBMM GENEL KURULUNDA KABUL EDİLDİ

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 2 Haziran'da TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı.

- Kanunlaşan düzenlemeye göre, Türkiye'de gerçekleştirilen fuarların düzenlendiği iç alanlarda yapılan ilan ve reklamlar vergiden muaf tutulacak.
- Hazinesin özel mülkiyetinde bulunan serbest bölgelerde üstyapıların kullanımının etkinleştirilmesine katkı sağlanması, atıl kalmasının önüne geçilmesi ve yeni yatırımcı taleplerinin karşılanabilmesine imkân sağlanacak. Bu kapsamda faaliyet ruhsatı iptal edilen ya da süresi dolan kiracı kullanıcıların üstyapıda bulunan mallarının tahliyesi için 1 aydan az, 6 aydan fazla olmamak üzere süre verilecek. Bu süre sonunda tahliyesi gerçekleşmeyen mallar idarece tasfiye edilecek.
- TİM yönetim kurulu, TİM başkanı ve sektörler konseyinin asıl üyeleri arasından dört yıl için seçtiği üye sayısı 12'den 15'e, ilk toplantısında kendi üyeleri arasından seçtiği başkanvekili sayısı 3'ten 5'e çıkarılacak.
- Helal Akreditasyon Kurumu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un kuruluş, görev ve yetkilerini düzenleyen maddesine de yeni fıkra eklendi. Buna göre, Türkiye'de helal uygunluk değerlendirme faaliyeti gönüllülük esasına dayanacak. Bununla birlikte piyasaya arz edilecek ve Helal Akreditasyon Kurumunun akreditasyon hizmeti verdiği uygunluk değerlendirme alanlarına konu ürünlere ve hizmetlere yönelik helal uygunluk değerlendirmesi yapacak kuruluşların Helal Akreditasyon Kurumunca veya Helal Akreditasyon Kurumunun taraf olduğu ikili veya çok taraflı karşılıklı tanıma anlaşmaları kapsamında diğer ülkelerce yetkili kılınmış kurumlarca helal akreditasyonu zorunlu olacak. İhraç edilecek ürünlerin ve hizmetlerin alıcı ülke pazarlarının talepleri ve ilgili ülke teknik düzenlemeleri kapsamında yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetleri hakkında, helal uygunluk değerlendirmesine konu ürün ve hizmetlerin yurt içi piyasaya arz edilmemesi kaydıyla bu düzenleme uygulanmayacak. Bu düzenleme, kanun teklifinin yayımı tarihinden 1 yıl sonra yürürlüğe girecek.

60. TBMM

KOŞUSU'NU SERTBERK KAZANDI

At yarışlarında 60. TBMM Koşusu'nu Mehmet Akyavuz'un jokeyliğini yaptığı "Sertberk" isimli safkan kazandı.

TBMM adına 7 Mayıs'ta Ankara 75. Yıl Hipodromu'nda 1600 metre çim pistte gerçekleştirilen ilk G1 yarışına, 4 yaş ve üzeri 13 safkan Arap atı katıldı.

Yarışı, Faik Sedat Dağyudan'ın sahibi olduğu, Mehmet Akyavuz'un jokeyliğindeki Sertberk, 1.43.95'lik derecesiyle birinci bitirdi. Sertberk'in bu derecesi aynı zamanda, 1959'dan bu yana düzenlenen koşunun, en iyi derecesi olarak da tarihe geçti.

İkinciliği Saadettin Boyraz'ın jokeyliğindeki "Sancar", üçüncülüğü ise Vedat Abiş'in idaresindeki "Karamustafa" kazandı.

Yarıştan sonra gerçekleştirilen ödül töreninde, birinci olan atın sahibi, antrenörü ve jokeyine kupalarıyla plaketlerini Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Tarım ve Orman Bakanı Yardımcısı Nihat Pakdil ile TBMM İdare Amiri Erkan Haberal takdim etti.

TBMM SATRANÇ TURNUVASI'NDA DERECEYE GİRENLERE ÖDÜLLERİ VERİLDİ

TBMM Başkanlığı ve Türkiye Satranç Federasyonu iş birliğiyle düzenlenen satranç turnuvasında dereceye girenlere ödülleri törenle verildi.

"TBMM ve Gençlik Buluşmaları Satranç Turnuvası" 13-20 yaş kategorisi final karşılaşmaları Mecliste yapıldı.

Karşılaşmaların ardından düzenlenen törende konuşan TBMM Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu, TBMM Başkanı Mustafa Şentop'un TBMM Kupası ile TBMM ve Gençlik Buluşmaları Satranç Turnuvası'na katılanlara ve ailelerine selamlarını ileterek, Şentop'un da satranca karşı özel bir ilgisi olduğunu belirtti.

Kumbuzoğlu, bu nedenle Ocak ayından beri satranç etkinlikleri yaptıklarını ifade ederek, Meclis Kupası'nın her zaman olmasını dilediklerini söyledi.

Satrancın mücadeleyi, sabırlı olmayı, yenmenin yanında yenilmenin de varlığını ve kabullenmeyi öğrettiğini dile getiren Kumbuzoğlu, yapılan turnuvalar ve çeşitli etkinliklerle Meclisin sadece kanun yapan bir yer olmadığını da görüldüğünü kaydetti.

Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay, Ocak ayından beri satranç etkinlikleri düzenlediklerini dile getirerek, Meclisin, yaptıkları çalışmaların taçlandığı bir yer olduğunu kaydetti.

Turnuvalardan dolayı Gazi Mecliste daha fazla zaman geçirdiklerini ve burada bulunmanın gurur ve mutluluğunu yaşadıklarını belirten Tulay, etkinliklerden dolayı TBMM Başkanı Şentop, TBMM Genel Sekreteri Kumbuzoğlu ve Meclis çalışanlarına teşekkür etti.

Konuşmaların ardından dereceye girenlere ödülleri verildi.

TBMM Kupası'nda birinci Mustafa Yılmaz, ikinci Ediz Gürel, üçüncü Işık Can, dördüncü Cem Kaan Gökerkan oldu.

13-20 yaş kategorisinde birinci olan Ediz Gürel ikinci kez ödüle hak kazanırken, Yankı Taşpınar ikinci, Ömer Amir Akdağ ise üçüncü oldu.

MECLİS YALAN HABERLE MÜCADELEYİ ARAŞTIRDI

TBMM Araştırma Hizmetleri Başkanlığı, ABD, İngiltere, Almanya ve Fransa'nın yanı sıra ülkelerin yalan haber konusundaki önlemlerini ele alan bir rapor hazırladı.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop'un önerisiyle hazırlanan "Yalan Haber Kavramı: Seçili Ülkelerde Parlamento Çalışmaları ve Yasal Düzenlemeler" başlıklı raporda sosyal medya platformlarının ve dijital ağların etkinliğinin arttığı süreçte bilgiye erişimin kolaylaşmasının, beraberinde yanlış, hatalı ve yalanlarla çevrelenmiş bilginin dolaşımını da kolaylaştırdığına işaret edildi.

Çalışmada, yanlış bilginin artmasına sosyal medya botları, internet trolleri, yabancı aktörler ve sosyal medya şirketlerinin kâr amacıyla geliştirdikleri iş modellerinin neden olduğu, kişilerin içerik üreticisi oldukları yeni ekosistemde doğru ile yanlış ayırt etmenin çetrefilli bir hal aldığı belirtildi.

Yalan haber yoluyla ülkelerin toplumsal yapısı ve siyaseti

üzerine çeşitli amaçlar doğrultusunda faaliyetler yürütülebildiğine, kamuoyu ve demokrasinin sağlığı açısından sorunlar ihtiva edebilecek edimlerin ortaya çıktığına değinilen raporda gerek ulusal gerekse ulusal üstü düzlemde konuya işaret eden ve mücadele yöntemleri ortaya koyan somut adımların giderek arttığı, yalan haber kavramının hukuki bir çerçeveye dahil edildiği aktarıldı.

Yalan habere ilişkin kavramsal muğlaklığın, somut adımların geliştirilmesi konusunda kanun koyucuların önünde ciddi engel teşkil ettiği belirtilen çalışmada, "Yasal düzenlemeler açısından bakıldığında kavramın kullanımına ilişkin Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, Birleşmiş Milletler, Amerikan Devletleri Örgütü ile Afrika İnsan ve Halkların Hakları Komisyonu tarafından kaleme alınan ortak bildiride devletlerin ifade özgürlüğüne ancak uluslararası mevzuat ve insan hakları normları baz alınarak sınırlama getirebilecekleri ve yalan haber gibi muğlak kavramlar üzerinden herhangi

bir kısıtlamaya gidilmemesi gerekliliği vurgulanmıştır." bilgisi yer aldı.

Çalışmada, devletlerin yalan haber konusunda aldıkları önlemler, parlamento çalışmaları ve yasal düzenlemeler ayrı başlıklar halinde ele alınıyor.

Bangladeş, Belarus, Burkina Faso, Kamboçya, Çin, Mısır, Fransa, Almanya, Kenya, Malezya, Rusya, Singapur, Tayland ve Vietnam, yalan haberi düzenleyen ülkeler arasında yer alıyor. Singapur'da yalan haber yaymanın hapis cezasına varan yaptırımları bulunurken ABD, İngiltere, Güney Kore, İspanya ve İtalya gibi ülkelerde komisyon faaliyetleri ve hükümetlerin aldıkları inisiyatifler dikkati çekiyor.

Norveç, İsveç, Danimarka, Belçika, Kenya ve Hollanda gibi örneklerde farkındalık oluşturmaya amaçlayan kampanyalar ön plana çıkıyor. Brezilya, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Meksika ve Pakistan gibi örneklerde devletlerin sosyal medya yoluyla birer doğruluk kontrolü platformu işlevini üstlendikleri görülüyor.

TÜRKİYE YAZARLAR BİRLİĞİNDEN, KAMU YAYINCILIĞI DALINDA TBMM'YE ÖDÜL

Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) tarafından verilen 2021 yılının "Yılın Yazar, Fikir Adamı ve Sanatçıları" ödülleri Kamu Yayıncılığı kategorisinde "TBMM Yayınları" ödüle layık görüldü. Ödülü TBMM adına Meclis Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu aldı.

TYB'nin 2021 yılı "Yazar, Fikir Adamı ve Sanatçıları" ödülleri, Yedikule Hisarı'ndaki törende sahiplerini buldu.

Kamu Yayıncılığı kategorisinde "TBMM Yayınları" ödüle hak kazanırken, ödülü Meclis adına TBMM Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu aldı.

TBMM Genel Sekreteri Kumbuzoğlu, ödül töreninde yaptığı konuşmada, kamu yayıncılığı kategorisinde ödüle layık görülmekten duyduğu memnuniyetini dile getirerek, TYB yönetimine teşekkür etti.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop'un, Meclis yayıncılığı çalışmalarına hassasiyetle önem

verdiğine ve kendilerine bu konuda büyük destek sağladığına vurgu yapan Kumbuzoğlu, ödülün alınmasında emeği geçen herkese teşekkür etti.

TYB Şeref Başkanı D. Mehmet Doğan ise 41 yıldır verilen ödülleri, yılın yazarları, fikir adamları ve sanatçılarının değerlendirilmesi olarak gördüğünü söyledi.

Organizasyona, Türkiye'nin farklı bölgelerinden ödüle layık görülen yazar, şair ve akademisyenler katıldı.

Süleyman Demirel

Türk siyasi hayatında yarım asra yakın etkili olan "baba" lakaplı siyasetçi

- **1924**
İsparta'nın Atabey ilçesine bağlı İslamköy'de dünyaya geldi
İlköğrenimini doğduğu köyde, ortaokul ve liseyi Isparta ve Afyonkarahisar'da tamamladı
- **1949**
İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'nden mezun oldu ve Elektrik İşleri Etüd İdaresi'nde memuriyet görevine başladı
Sulama ve elektrik konularında araştırma yapmak için ABD'ye gönderildi
- **1953**
Türkiye'ye dönüşünde, Seyhan Barajı inşaatında proje mühendisi oldu
- **1954**
Boğaziçi Köprüsü'nün ilk projesini hazırladı
- **1954-1955**
1954'te DSİ Genel Müdürlüğünde Barajlar Dairesi Başkanlığına, 1955'te DSİ Genel Müdürlüğüne atandı
- **1962**
Adalet Partisi Genel İdare Kurulu üyeliği ile siyasi yaşamı başladı
- **1962-1964**
Serbest müşavir-mühendis olarak çalıştı
Orta Doğu Teknik Üniversitesinde inşaat mühendisliği alanında dersler verdi

- **1964**
28 Kasım'da Adalet Partisi Genel Başkanlığı'na seçildi
- **1965**
Şubat-Ekim arasında görev yapan koalisyon hükümetinde Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı olarak görev aldı
- **1965-1969**
10 Ekim'de yapılan genel seçimlerde Adalet Partisinin tek başına iktidar olması üzerine Türkiye'nin 12. Başbakanı oldu
- **1969-1979**
1969, 1970, 1975, 1977 ve 1979 yıllarında 5 kez daha hükümet kurdu
- **1980**
12 Eylül askeri müdahalesi üzerine görevden uzaklaştırıldı ve 7 yıl yasaklı olarak siyaset dışı kaldı
- **1987**
Siyasi yasakların kaldırılmasının ardından 24 Eylül'de Doğru Yol Partisi Genel Başkanlığı'na seçildi
29 Kasım'da yapılan genel seçimlerde Isparta milletvekili olarak yeniden TBMM'ye girdi
- **1991**
20 Ekim'de yapılan genel seçimler sonrasında Doğru Yol Partisi ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti'nin oluşturduğu 49. Hükümet'te başbakan olarak görev aldı
- **1993-2000**
16 Mayıs'ta TBMM tarafından Türkiye'nin 9. Cumhurbaşkanı seçildi ve bu görevi 16 Mayıs 2000'e kadar sürdürdü
- **2015**
17 Haziran'da 91 yaşında hayatını kaybetti

Siyasete kazandırdığı unutulmaz sözler

"Binaenaleyh" denildiğinde akla gelen tek isim olan Demirel'in, "Memlekette benzin vardı da biz mi içtik?", "Bana sağcılar adam öldürüyor dedirtemezsiniz", "Elektriğin komünisti olur mu?" gibi sözleri de siyasi literatürde yerini aldı

Demirel'in "Dün dündür, bugün bugündür", "Birtakım yürüyüşler oluyor diye asabınız bozulmasın, yürümekle sokaklar eskimez" sözleri de siyasi tarihin unutulmazları arasına girdi

YAZAR VE ŞAİR MEVLÂNA İDRİS ZENGİN, SON YOLCULUĞUNA UĞURLANDI

Bir süredir tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybeden yazar ve şair Mevlâna İdris Zengin 8 Haziran'da son yolculuğuna uğurlandı.

Eyüp Sultan Camii'nde ikinci namazını müteakip kılınan cenaze namazına Zengin'in ailesi, dostları, sevenlerinin yanı sıra TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Bilal Erdoğan, Eyüpsultan Belediye Başkanı Deniz Köken, Zeytinburnu Belediye Başkanı Ömer Arısoy, Beykoz Belediye Başkanı Murat Aydın ile İstanbul İl

Kültür ve Turizm Müdürü Coşkun Yılmaz da katıldı.

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş'ın cenaze namazını kıldırıldığı törende, şairin kardeşi yazar Salih Zengin ve aile üyeleri taziyeleri kabul etti.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, burada yaptığı konuşmada Zengin'in vefatından dolayı üzgün olduğunu belirterek, "Mevlâna İdris'in hepimizin gönlünde önemli bir yeri vardı. Nevi şahsına münhasır bir arkadaşımız, bir dostumuzdu. Kalbimizde, zihnimizde doldurulmayacak bir yer değil; kalbimizin, zihnimizin bir parçasıydı." dedi.

Ölümün hayatın bir parçası olduğuna işaret eden Şentop, "Ölümlle esasen hayat bitmiyor. Bu âlemdeki hayat bitiyor. Dünya âleminde hayatımızı tamamlayıp başka bir hayata devam ediyoruz. Biz bilmiyoruz, görmüyoruz ama öteki âleme geçenler, perdelerin

kalktığı âlemde olanlar bu hayatı da bu dünyayı da biliyorlar." değerlendirmesini yaptı.

TBMM Başkanı Şentop, "İnanıyoruz ki güzel bir hayat yaşayan müminler, muvahhitler öbür dünyada buradakinden daha iyi bir hayat yaşayacaklar. Daha iyi bir hayata göç ettiğine inanıyoruz. Bunlar bizim tesellimiz. Güzel yaşadı, güzel öldü. Cenabıhak rahmetiyle muamele etsin." ifadelerini kullandı.

Zengin'in dostlarına ve ailesine sabırlar dileyen Şentop, "Onun gibi güzel yaşamayı, arkamızda hayırla anılacak bir hayat bırakmayı ve güzel ölmeyi Cenabıhak hepimize nasip etsin." şeklinde konuştu.

Usta yazarın cenazesi kılınan namazın ardından, Mihrişah Valide Sultan Haziresi'ne defnedildi.

Azerbaycan'ın
mimarı

Haydar Aliyev

1923-2003

Bağımsızlıktan sonra iç savaş tehlikesi,
1. Dağlık Karabağ Savaşı ve ekonomik krizlerle
mücadele eden Azerbaycan'ın başına geçerek
ülkesine istikrar ve ekonomik kalkınma
kapılarını açtı

1923

Azerbaycan'ın eski
Cumhurbaşkanı ve ulusal
lideri Haydar Aliyev, 10
Mayıs'ta Nahçıvan Özerk
Cumhuriyeti'nde doğdu

1944

SSCB Devlet Güvenlik
Komitesinde (KGB) işe
alındı

1967

Azerbaycan KGB'si
Başkanı olarak atandı ve
kendisine tümgeneral
rütbesi verildi

1969-1982

Azerbaycan Komünist
Partisi Merkezi Komitesi
Genel Sekreteri olarak
Azerbaycan'ı yönetti

1982

SSCB Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Siyasi Bürosu
üyeliğine seçildi

1990

Azerbaycan'a döndü
ve hem Azerbaycan
Sovyet Sosyalist
Cumhuriyeti hem de
Nahçıvan Özerk
Cumhuriyeti
milletvekili seçildi

1991

Dağlık Karabağ'da
Ermenilerin toprak
taleplerine karşı SSCB
yönetiminin ikiye bölünmüş
politikasına itiraz
ederek Komünist
Partiden istifa etti

1992

21 Kasım'da Yeni
Azerbaycan Partisini
kurdu

1993

3 Ekim'de yapılan
seçimleri kazanarak
cumhurbaşkanı oldu

1998

11 Ekim'de yapılan
seçimde %76,1 oyla
yeniden cumhurbaşkanı
seçildi

2003

Haydar Aliyev,
12 Aralık'ta tedavi
gördüğü ABD'de
hayatını kaybetti ve
Bakü'deki Fahri
Hiyaban'da defnedildi

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN BAE DEVLET BAŞKANI İÇİN BAŞSAĞLIĞI MESAJI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 13 Mayıs'ta hayatını kaybeden Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Devlet Başkanı Şeyh Halife Mohamed bin Zayid Al Nahyan için başsağlığı diledi.

Şentop, sosyal medya hesabından, "Birleşik Arap Emirlikleri Devlet Başkanı ve Abu Dabi Emiri Şeyh Halife bin Zayed Al Nahyan'ın vefatını derin üzüntüyle öğrendim. Merhuma Cenab-ı Hak'tan rahmet, ailesine ve tüm Birleşik Arap Emirlikleri halkına sabır ve başsağlığı diliyorum." paylaşımı yaptı.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN NİĞDE'DE HAYATINI KAYBEDENLERE BAŞSAĞLIĞI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 22 Mayıs'ta Niğde'de otobüsün devrilmesi sonucu 3 kişinin hayatını kaybettiği, 41 kişinin yaralandığı kazayla ilgili başsağlığı mesajı yayımladı.

Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, "Adana-Niğde Otoyolu Güney köyü yakınlarında meydana gelen elim kazada hayatını kaybeden üç evladımıza Cenabıhak'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar dilerim. Başımız sağ olsun." ifadelerini kullandı.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, PENÇE-KİLİT OPERASYONU'NDA ŞEHİT DÜŞEN ASKERLERE RAHMET DİLEDİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde, 24 Mayıs'ta PKK'lı teröristlerle çıkan çatışmada şehit olan askerler için başsağlığı mesajı yayımladı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, "Pençe-Kilit operasyonu bölgesinde teröristlerle girilen çatışmada şehadete yükselen kahraman askerlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet; yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerimize ve aziz milletimize başsağlığı ve sabır diliyorum." ifadesini kullandı.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, KARİKATÜRİST LATİF DEMİRCİ'NİN AİLESİNE BAŞSAĞLIĞI DİLEDİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 6 Haziran'da vefat eden karikatürist Latif Demirci'nin ailesine başsağlığı dileğinde bulundu.

Şentop, Demirci'nin ailesine taziye telefonu ederek, ablası Nurver Tiryaki ile görüştü. Taziyelerini ileten Mustafa Şentop, Demirci'nin ailesine sabır ve metanet diledi.

Sosyal medya hesabından da bir mesaj paylaşan Meclis Başkanı Şentop, mesajında "Karikatürün ve mizah dünyamızın usta ismi Latif Demirci'nin vefatı sebebiyle ablası Nurver Tiryaki'yi arayarak, üzüntümü ve taziyelerimi ilettim. Merhuma bir kez daha Allah'tan rahmet; kederli ailesine ve çalışma arkadaşlarına başsağlığı diliyorum. Mekânı cennet olsun." ifadelerine yer verdi.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, ŞEHİT ÖĞRETMEN AYBÜKE YALÇIN'I ANDI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Batman'ın Kozluk ilçesinde 5 yıl önce terör örgütünün saldırısında şehit olan müzik öğretmeni Aybüke Yalçın'ı andı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 9 Haziran'da sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "Şehadetinin 5'inci yılında, alçakça katledilen öğretmenimiz Aybüke Yalçın'ı rahmetle anıyorum. Seni bizden ayıran hainlerle mücadelemiz tereddütsüz sürecektir. 'Bayrağın dalgalandığı her yer vatanıdır.' deyişin ve o güzel sesin hafızalardan hiç silinmeyecek. Ruhun şâd olsun." ifadelerini kullandı.

ŞENTOP'TAN SELDE HAYATINI KAYBEDEN İLKAY YİĞİT İÇİN BAŞSAĞLIĞI MESAJI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 11 Haziran'da Ankara'da sel sularına kapılarak hayatını kaybeden CHP Mamak İlçe Gençlik Kolları Başkan Yardımcısı İlkay Yiğit için taziye mesajı yayımladı.

TBMM Başkanı Şentop, sosyal medya hesabından yayımladığı mesajında şu ifadelere yer verdi:

"Ankara'da sel sularına kapılarak hayatını kaybeden CHP Mamak Gençlik Kolları Başkan Yardımcısı İlkay Yiğit'e Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına ve CHP camiasına başsağlığı diliyorum."

MECLİS BAŞKANI ŞENTOP'TAN, ŞEHİT TURGUT İÇEN VE OĞUZHAN ARDUÇ İÇİN TAZİYE MESAJI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Eren Abluka-18 Operasyonu'nda şehit olan Jandarma Astsubay Kıdemli Çavuş Oğuzhan Arduç ve Jandarma Uzman Çavuş Turgut İçen için taziye mesajı yayımladı.

Şentop, sosyal medya hesabından paylaştığı mesajında, "Eren Abluka-18 Operasyonu'nda teröristlerle çıkan silahlı çatışmada şehit olan kahraman askerlerimiz Jandarma Astsubay Kıdemli Çavuş Oğuzhan Arduç ve Jandarma Uzman Çavuş Turgut İçen'e Cenabıhak'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun." ifadelerine yer verdi.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP, MAHMUT USTAOSMANOĞLU'NUN AİLESİNE BAŞSAĞLIĞI DİLEDİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, vefat eden Mahmut Ustaosmanoğlu'nun ailesine başsağlığı diledi.

Şentop, Ustaosmanoğlu'nun oğlu Ahmet Ustaosmanoğlu'nu telefonla arayarak, taziyelerini iletti, merhumun ailesine sabır ve metanet dileğinde bulundu.

TBMM Başkanı Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda ise "Ömrünü ilim, irşat ve tebliğ vakfeyleyerek binlerce talebe yetiştiren, manevi önderlerimizden muhterem Mahmut Ustaosmanoğlu Hocaefendi'ye Cenabıhak'tan rahmet, ailesine, talebelerine ve tüm sevenlerine sabr-ı cemil diliyorum. Mekânı cennet, makamı âli olsun." ifadelerini kullandı.

1928

12 Aralık'ta Kırgızistan'ın kuzeyindeki Talas Bölgesi'nin Şeker köyünde dünyaya geldi

1948

Kazakistan'da Veterinerlik Teknik Okulu'ndan mezun oldu

1952

İlk kez savaş sonrası açlık ve sefalet çeken Japon çocuklarının yaşamlarını, "Gazeteci Cyuda" adlı öyküde anlattı

1956-1958

Eğitimi Moskova'da Maksim Gorki Edebiyat Enstitüsü'nde sürdürdü

Yazarlık kariyerine Moskova'da başlayan Aytmatov, Pravda gazetesinde çalışmaya başladı

1957

Yazdığı eserleriyle üne kavuşarak Sovyet Yazarlar Birliği'ne kabul edildi

1963

Lenin Ödülü'ne layık görüldü

"Cemile" adlı eserinin Fransız şair Louis Aragon tarafından Fransızcaya çevrilmesiyle ününü genişletti

1970

Aytmatov'un 1970'te yazdığı "Selvi Boylum, Al Yazmalım" romanı, 1977'de Türkiye'de beyaz perdeye uyarlandı

1966-1989

Sovyetler Birliği Parlamentosunda milletvekili olarak görev yaptı

1994-2006

Kırgızistan'ın bağımsızlığına kavuşmasından sonra edebi çalışmalarının yanı sıra ülkesini Lüksemburg, Belçika ve Hollanda'da büyükelçi olarak temsil etti

AB, NATO, UNESCO ve Benelüks ülkelerinin Kırgız delegeliğini de üstlendi

2008

Belgesel çekimleri için gittiği Tataristan'ın başkenti Kazan'da ani böbrek rahatsızlığı geçirdi. Tedavi için götürüldüğü Almanya'da 10 Haziran'da 79 yaşında hayatını kaybetti

CENGİZ AYTMATOV

Türkiye'de "Selvi Boylum Al Yazmalım" eseriyle tanınan ünlü yazarın eserleri Türkçenin yanı sıra 176 dile çevrildi, 128 ülkede yayımlandı

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY), 2018'i Aytmatov yılı ilan etti

Bazı eserleri:

- Zorlu Geçit (1956)
- Yüz Yüze (1957)
- Cemile (1958)
- İlk Öğretmenim (1962)
- Dağlar ve Steplerden
- Masallar (1963)
- Elveda Gülsarı (1966)
- Beyaz Gemi (1970)
- Selvi Boylum Al Yazmalım (1970)
- Fuji Dağı'nın Tepesi (1973)
- Gün Olur Asra Bedel (1980)
- Darağacı-Dişi Kurdun Rüyaları (1988)

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN, CENGİZ AYTMATOV'U ANMA MESAJI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 10 Haziran'da dünyaca ünlü Kırgız yazar Cengiz Aytmatov'u, ölümünün 14'üncü yılı dolayısıyla rahmet ve saygıyla andı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, " 'Bir dal kırılmış ne çıkar, yeter ki çınarın gövdesi sağlam kalsın...' Türk dünyasının büyük edebiyat ustası, kültür ve devlet adamı Cengiz Aytmatov'u 14'üncü vefat yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum." ifadesini kullandı.

ESKİ YOZGAT MİLLETVEKİLİ EYÜBOĞLU İÇİN MECLİSTE CENAZE TÖRENİ

Vefat eden eski MHP Yozgat Milletvekili Ali Fuat Eyüboğlu (92) için 5 Mayıs'ta Mecliste cenaze töreni düzenlendi.

TBMM Şeref Kapısı merdivenleri önündeki törene, Eyüboğlu'nun ailesi ve yakınlarının yanı sıra TBMM Genel Sekreter Yardımcısı Ferdi Şimşek, İYİ Parti Grup Başkanvekili Müsavat Dervişoğlu, Türk Parlamenterler Birliği [TPB] Genel Başkanı Nevzat Pakdil ile Meclis bürokratları ve personeli katıldı.

Eyüboğlu'nun biyografisinin okunduğu törende, saygı duruşunda bulunulmasının ardından dua edildi. Törenin ardından, Eyüboğlu'nun yakınları taziyeleri kabul etti. Eyüboğlu'nun cenazesi, Keçiören Ahmet Efendi Camisi'nde öğle namazını müteakip kılınan cenaze namazının ardından Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Yozgat Sarıkaya'da 1931'de doğan Ali Fuat Eyüboğlu, TBMM'de 4. ve 5. dönem Yozgat Milletvekili olarak görev aldı. Sarıkaya Belediye Başkanlığı da yapan Eyüboğlu, evli ve bir çocuk babasıydı.

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN ŞEHİT UZMAN ÇAVUŞ KADİR KEMİK İÇİN BAŞSAĞLIĞI MESAJI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, 16 Haziran'da Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan Uzman Çavuş Kadir Kemik'e Allah'tan rahmet, ailesine sabır diledi.

Şentop, sosyal medya hesabından paylaştığı mesajda, "Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit düşen kahraman Mehmetçiğimiz Kadir Kemik'e Cenabı Hak'tan rahmet; kederli ailesine, Türk Silahlı Kuvvetlerimize ve aziz milletimize başsağlığı, sabır ve metanet diliyorum. Mekânı cennet olsun." ifadelerini kullandı.

300'den fazla yapımda rol alan Yeşilçam'ın usta oyuncusu Cüneyt Arkin, unutulmaz filmleriyle Türk sinemasına damga vurdu

Usta Oyuncu **CÜNEYT ARKIN**

08.109.1937-28.06.2022

TBMM BAŞKANI ŞENTOP'TAN CÜNEYT ARKIN İÇİN TAZİYE MESAJI

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, İstanbul'da kaldırıldığı hastanede 85 yaşında hayatını kaybeden usta oyuncu Cüneyt Arkin için taziye mesajı yayımladı.

Şentop, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, "Sinema tarihimizde unutulmaz bir iz bırakan usta oyuncu Cüneyt Arkin'a Allah'tan rahmet diliyorum. Cesareti ve mertliğiyle öne çıkan bizim kahramanlarımızı canlandırdığı filmleriyle milletimizin hafızasında ve gönlünde yaşamaya devam edecek. Mekânı cennet olsun." ifadelerine yer verdi.

Öte yandan Şentop, usta oyuncunun eşi Betül Cüreklibatır'ı da arayarak taziye dileklerini ilettiler.

Meclis Başkanı Şentop, yaptığı telefon görüşmesinde Cüneyt Arkin'ın ailesine sabır ve metanet temennisinde bulundu.

VEFAT EDEN MİLLETVEKİLLERİMİZE ALLAH'TAN RAHMET
NİYAZ EDER, AİLELERİNE VE SEVENLERİNE BAŞSAĞLIĞI DİLERİZ.

VEFAT EDEN MİLLETVEKİLLERİMİZ

Tevfik BİLAL

[1949 - 5 Haziran 2022]

17. Dönem Hatay Milletvekili

Tarhan ERDEM

[1933 - 9 Haziran 2022]

16. Dönem İstanbul Milletvekili

40. Hükûmet Sanayi ve Teknoloji Bakanı

*“Sizler, yani yeni Türkiye’nin genç evlatları! Yorulsanız dahi
beni takip edeceksiniz. . .*

*Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler, asla ve asla
yorulmazlar. Türk Gençliği gayeye, bizim yüksek idealimize
durmadan, yorulmadan yürüyecektir.”*

K. Atatürk

